

semester III

book of abstracts

DOCTORAL
SCHOOL OF SOCIAL
SCIENCES

University of Warsaw

**Framework plan for the interdisciplinary conference - semester III /
Ramowy plan konferencji interdyscyplinarnej - semestr III**

Saturday / Sobota			
8.00-9.00	entrance hall / hol wejściowy	<i>Registration of participants / Rejestracja uczestników</i>	
9:00 - 10:00	1012	<i>Opening lecture / Wykład inauguracyjny</i> Keynote Speaker: prof. dr hab. Adam Szafrński (lecture in English)	
10:00-10:30	hall / hol	<i>Coffee break</i> <i>Przerwa kawowa</i>	
Panel 1 10:30-12:30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1147	<i>Prawo</i> Chair: dr hab. Wojciech Machała	<i>PL</i>
	1071	<i>Finance models</i> Chair: dr Paweł Sakowski	<i>ENG</i>
	1039	<i>Modern challenges of cities</i> Chair: dr hab. Katarzyna Podhorodecka	<i>ENG</i>
12:30-13:30	hall / hol	<i>Lunch</i> <i>Lunch</i>	
Panel 2 13:30- 15:30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1012	<i>Prawo procesowe i konstytucyjne</i> Chair: dr hab. Tadeusz Zembrzuski, prof. ucz.	<i>PL</i>
	1015	<i>Geopolitics</i> Chair: dr Aleksandra Jaskólska	<i>ENG</i>
	1135	<i>Psychology</i> Chair: dr Zuzanna Toeplitz	<i>ENG</i>
15:30-15:50	hall / hol	<i>Coffee break</i> <i>Przerwa kawowa</i>	
Panel 3 15:50-17:50	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1147	<i>Rzeczywistość, wirtualność i kultura</i> Chair: dr Zuzanna Wiorogórska	<i>PL</i>
	1071	<i>Systemic crises</i> Chair: dr Aleksandra Jaskólska	<i>ENG</i>
	1039	<i>History and legal tradition</i> Chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak	<i>ENG</i>

Sunday / Niedziela			
Panel 4 8.30-10.30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1138	<i>Współczesne wyzwania</i> Chair: dr Barbara Godlewska-Bujok	PL
	1147	<i>Health dimensions</i> Chair: dr hab. Mikołaj Pawlak, prof.ucz.	ENG
	1135	<i>Investment dynamics</i> Chair: dr hab. Piotr Wójcik	ENG
10.30-11.30	<i>hall / hol</i>	<i>Brunch</i> <i>Brunch</i>	
Panel 5 11.30-13.30	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1039	<i>Globalne konteksty</i> Chair: dr hab. Izabella Łęcka	PL
	1147	<i>Labour and educational challenges</i> Chair: dr hab. Elżbieta Duryś, prof. ucz.	ENG
	1135	<i>New technologies</i> Chair: dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska, prof. ucz.	ENG
13.30-13.45	<i>hall / hol</i>	<i>Coffee break</i> <i>Przerwa kawowa</i>	
Panel 6 13.45-15.45	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1071	<i>Seksualność i wychowanie</i> Chair: dr Ewa Dryll	PL
	1015	<i>Climate</i> Chair: dr Agnieszka Dudzińska-Jarmolińska	ENG
	1012	<i>EU law and politics</i> Chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak	ENG

Table of contents

Panel 1.....	10
Prawo.....	10
Współpraca naukowców i prawników jako kluczowy aspekt wyścigu technologicznego --technologia autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych w Polskim systemie prawnym	10
Gdy teoria rozmija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym.....	11
Warunki stosowania mierników nakładów, wydajności i jakości pracy	12
Prawo własności w III Statucie litewskim - romanistyczny przeszczep a rodzima kultura prawna	13
Legitymacja do dochodzenia roszczeń z tzw. Dekretu Bieruta w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego po 2022 r.	14
Ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi w prawie polskim w kontekście unijnej swobody przedsiębiorczości.	15
Finance models	16
Universal or Utopian Basic Income - Constitutional Premises and Challenges	16
Systematic literature review of feasibility of Universal Basic Income policy proposal	17
The odd one out or the key component? Low work intensity as a part of multidimensional poverty measure in the EU.....	18
A comprehensive comparison of contemporary quantitative finance models for valuation and hedging of options portfolio	19
Unauthorized payment transactions as a source of challenges in breaking the law and technology - national and European perspective.....	20
Modern challenges of cities	21
Governance and natural capital in selected Global South Cities	21
Territorial foresight in the process of management of large cities in Poland	22
How many is enough? - inclusiveness of public participation procedures in Polish cities.....	23
The spatial development and the spatial information layout of selected Polish old town markets as public and symbolic spaces.....	24
Panel 2.....	25
Prawo procesowe i konstytucyjne.....	25
Rozproszona kontrola konstytucyjności wobec kryzysu instytucji – echa uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22)	25
Wyjawienie środków dowodowych jako forma realizacji prawa do dowodu	26
Konstytucyjne aspekty dopuszczalności drogi sądowej w procesie cywilnym	27
Pozycja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w świetle obecnych uregulowań	28
Osoba prawna jako członek organu zarządzającego w wybranych systemach	29
Geopolitics.....	30
Consequences of Poor Governance for the Implementation of R2P in the Context of Armed Conflicts in the Democratic Republic of Congo	30
Internal determinants of shaping the United Kingdom’s global strategy after Brexit	31
The outlook of ASEAN female filmmakers: A literature review	32
The Nexus between Climate-Induced Migration and Human Security: Understanding Exploitative Risks and Vulnerabilities	33
Communist Phobia: Historical political psychology to realpolitik choices in the Baltic States	34

Psychology.....	35
Self-management behaviors as predictors of quality of life in the course of multiple sclerosis during emerging adulthood.....	35
Sensitivity to hate speech against Russians, Poles and Ukrainians after the outbreak of the war in Ukraine. How do we differ in the assessment of hate speech?.....	36
Temperamental correlates of meaning in life	37
Collective narcissism as a consequence, or what happens when a group becomes too	38
Building resilience in the face of adversity: first insights from the two large-scale multicenter studies on resilience.....	39
The role of time perspectives in affective states' dynamics, motivation, and performance in sport: Verification of a conceptual model	40
Panel 3.....	41
Rzeczywistość, wirtualność i kultura.....	41
Unikanie newsów: przegląd literatury.....	41
Pośrednicząca rola współdzielenia rzeczywistości w relacji między przyjmowaniem perspektywy a satysfakcją.....	42
Gdzie możemy być sobą? Frustracja potrzeb jako predyktor chęci przenoszenia się do wirtualnych przestrzeni i uzależniania się od nich: rola dopasowania między ludźmi i miejscami	43
Mechanizmy cenzury w sztuce polskiej okresu międzywojennego i PRL	44
Systemic crises	45
Political leadership in Latin America- comparative analysis of the leadership styles of OmarTorrijos, Hugo Chávez and Luiz Inácio Lula da Silva.....	45
Military dictatorship and its impact on South Korea	46
A Methodological Framework to Study How the Ideational Structures of the Jair Bolsonaro Administration Conditioned Brazil's Foreign Policy	47
The 2021-2022 Belarus–EU Border Crisis: Classification of the Belarusian State Media Narratives	48
Impact of Law and Justice political ideology on Polish foreign service between 2016 and 2022.....	49
History and legal tradition	50
The impact of international agreements on the taxation of corporate income in the Second Polish Republic and the Polish People's Republic	50
Legislative Technique in the Interwar Period in Poland: Creation Ex	51
Acciones populares – hybrid legal institution within the Digest.....	52
The Legal Convergences in the Zimbabwean Marriages Act [Chapter 5:17] of 2022	53
Memory studies from the audience's perspective. On the perception of WWII and Holocaust narratives in German and Polish museums.	54
Panel 4.....	55
Współczesne wyzwania	55
Badanie wpływu wprowadzenia lockdownu podczas pandemii COVID-19 na anormalne stopy zwrotu....	55
Symulacje, modele i ich relacje - dwa przykłady studium przypadku.....	56
Nowe kooperatywy jako mechanizmy partycypacji społecznej i ekonomicznej.....	57
Asystentura międzykulturowa w szkołach w Polsce: doświadczenia, osiągnięcia, wyzwania.....	58
Health dimensions	59
Exploring Body Image and Stigmatization among People Living with HIV	59

Belief updating in individuals with PTSD symptoms	60
Polish abortion reality and the experiences of healthcare providers. Mapping the white spots	61
Fertility Intentions and Health Status: A Study on Polish Migrants and Non-migrants	62
Investment dynamics	63
The New Emerging Technologies and Spatial Change	63
Information asymmetry and investment efficiency: The role of blockholders	64
Contractual liability of a parent company for damage caused to a subsidiary in a registered holding	65
Investor Sentiment in Asset Pricing Models: A Review	66
The Legal Status of Crowdfunding Investors	67
Panel 5	68
Globalne konteksty	68
Przerzucanie zysków do rajów podatkowych: wpływ podatku u źródła na przepływy pasywne z Polski ...	68
Sposoby mierzenia dystansu fizycznego między państwami	70
Współczesne przemiany Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku.....	71
Wojna na Ukrainie a zmiana charakteru relacji pomiędzy Federacją Rosyjską a Republiką Serbii.....	72
Labour and educational challenges	73
Structural Labour Market Change, Cognitive Work, and Fertility in Germany	73
The impact of a mentoring group on the development of young teachers' competences in CLIL education at the elementary education level.	74
Stationary, remote, or hybrid. Changing model of work organization of American content writers	75
Female Leaders' Success in Higher Education in Poland and Uzbekistan.....	76
New technologies.....	77
River network selection on small-scale maps using machine learning	77
Deep Learning for financial time series forecasting	78
Cybersecurity law in China: central imagination and. local government's implementation	79
EU data protection law as an instrument for protection against algorithmic discrimination	80
Perceptions, ownership and uses of cryptocurrency: the case of Poland.....	81
Panel 6.....	82
Seksualność i wychowanie	82
Zadowolenie z ciała u dzieci w wieku szkolnym	82
Przestępstwo obcowania płciowego z małoletnim w porządkach prawnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii.....	83
Ewolucja międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej: od ujęcia „siłowego” do konsensualnego	84
Czy osoby wychowane w instytucjonalnej pieczy zastępczej mają inny poziom oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych (status, nagroda) niż osoby wychowane w rodzinach własnych? Projekt badania własnego z elementami przeglądu literatury	85
Climate	86
Concluding energy performance contracts (EPC) by public sector entities and private enterprises	86
ESG – is it important? What does it actually mean?	87
Climate Change and the Goals of the EU Financial Regulation.....	88

Cultural Ecosystem Services and Cultural Landscape: A Colombian Coffee World Heritage Site	89
Determinants of security of electricity supply in South Africa	90
EU Law and Politics	91
Protection of privacy by the European Union institutions on the example of Europol	91
The use of musical works of others on the example of sampling in EU and US law	92
How trademark law responds to the market reality	93
Political discourse on disinformation on the EU and NATO forums	94
BIBLIOGRAFIA	95
Panel 1	95
Prawo	95
Współpraca naukowców i prawników jako kluczowy aspekt wyścigu technologicznego – technologia autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych w Polskim systemie prawnym	95
Gdy teoria rozmija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym	96
Warunki stosowania mierników nakładów, wydajności i jakości pracy	97
Prawo własności w III Statucie litewskim - romanistyczny przeszczerp a rodzima kultura prawna	97
Legitymacja do dochodzenia roszczeń z tzw. Dekretu Bieruta w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego po 2022 r.	97
Ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi w prawie polskim w kontekście unijnej swobody przedsiębiorczości.	100
Finance models	100
Universal or Utopian Basic Income - Constitutional Premises and Challenges	100
Systematic literature review of feasibility of Universal Basic Income policy proposal	101
The odd one out or the key component? Low work intensity as a part of multidimensional poverty measure in the EU	103
A comprehensive comparison of contemporary quantitative finance models for valuation and hedging of options portfolio	103
Unauthorized payment transactions as a source of challenges in breaking the law and technology - national and European perspective	103
Modern challenges of cities	104
Governance and natural capital in selected Global South Cities	104
Territorial foresight in the process of management of large cities in Poland	105
The spatial development and the spatial information layout of selected Polish old town markets as public and symbolic spaces	106
How many is enough? - inclusiveness of public participation procedures in Polish cities	108
Panel 2	108
Prawo procesowe i konstytucyjne	108
Rozproszona kontrola konstytucyjności wobec kryzysu instytucji – echa uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22)	108
Wyjawienie środków dowodowych jako forma realizacji prawa do dowodu	109
Konstytucyjne aspekty dopuszczalności drogi sądowej w procesie cywilnym	110
Pozycja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w świetle obecnych uregulowań prawnych i praktyki ustrojowej	111
Osoba prawna jako członek organu zarządzającego w wybranych systemach prawnych	111

Geopolitics.....	112
“Consequences of Poor Governance for the Implementation of R2P in the Context of Armed Conflicts in the Democratic Republic of Congo”	112
Internal determinants of shaping the United Kingdom’s global strategy after Brexit	113
Gdy teoria rozmija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym.....	113
The Nexus between Climate-Induced Migration and Human Security: Understanding Exploitative Risks and Vulnerabilities	113
Communist Phobia: Historical political psychology to realpolitik choices in the Baltic States	114
Psychology.....	114
Self-management behaviors as predictors of quality of life in the course of multiple sclerosis during emerging adulthood.....	114
Sensitivity to hate speech against Russians, Poles and Ukrainians after the outbreak of the war in Ukraine. How do we differ in the assessment of hate speech?.....	115
Temperamental correlates of meaning in life	115
Collective narcissism as a consequence, or what happens when a group becomes too important	116
Building resilience in the face of adversity: first insights from the two large-scale multicenter studies on resilience.....	116
The role of time perspectives in affective states: dynamics, motivation, and performance in sport: Verification of a conceptual model.....	116
Panel 3.....	117
Psychology.....	117
Unikanie newsów: przegląd literatury	117
Pośrednicząca rola współdzielenia rzeczywistości w relacji między przyjmowaniem perspektywy a satysfakcją	118
Gdzie możemy być sobą? Frustracja potrzeb jako predyktor chęci przenoszenia się do wirtualnych przestrzeni i uzależniania się od nich: rola dopasowania między ludźmi i miejscami	118
Mechanizmy cenzury w sztuce polskiej okresu międzywojennego i PRL	118
Systemic crises	119
Political leadership in Latin America- comparative analysis of the leadership styles of Omar Torrijos, Hugo Chávez and Luiz Inácio Lula da Silva.....	119
Military dictatorship and its impact on South Korea	120
Methodological Framework to Study How the Ideational Structures of the Jair Bolsonaro Administration Conditioned Brazil’s Foreign Policy	121
The 2021-2022 Belarus–EU Border Crisis: Classification of the Belarusian State Media Narratives	121
Impact of Law and Justice political ideology on Polish foreign service between 2016 and 2022.....	122
History and legal tradition	122
The impact of international agreements on the taxation of corporate income in the Second Polish Republic and the Polish People’s Republic.....	122
Legislative Technique in the Interwar Period in Poland: Creation Ex Nihilo and Rejection of Models of Foreign Legal Traditions	122
Actiones populares – hybrid legal institution within the Digest.....	123
The Legal Convergences in the Zimbabwean Marriages Act [Chapter 5:17] of 2022	124
Memory studies from the audience’s perspective. On the perception of WWII and Holocaust narratives in German and Polish museums	124

Panel 4.....	124
Współczesne wyzwania	124
Badanie wpływu wprowadzenia lockdownu podczas pandemii COVID-19 na anormalne stopy zwrotu..	124
Symulacje, modele i ich relacje - dwa przykłady studium przypadku.....	127
Nowe kooperatywy jako mechanizmy partycypacji społecznej i ekonomicznej.....	128
Asystentura międzykulturowa w szkołach w Polsce: doświadczenia, osiągnięcia, wyzwania.....	129
Health dimensions	130
Exploring Body Image and Stigmatization among People Living with HIV	130
Belief updating in individuals with PTSD symptoms	130
Polish abortion reality and the experiences of healthcare providers. Mapping the white spots	131
Fertility Intentions and Health Status: A Study on Polish Migrants and Non-migrants.....	132
Investment dynamics	134
The New Emerging Technologies and Spatial Change	134
Information asymmetry and investment efficiency: The role of blockholders	136
Contractual liability of a parent company for damage caused to a subsidiary in a registered holding	138
Investor Sentiment in Asset Pricing Models: A Review	139
The Legal Status of Crowdfunding Investors.....	143
Panel 5.....	143
Globalne konteksty	143
Przerzucanie zysków do rajów podatkowych: wpływ podatku u źródła na przepływy pasywne z Polski .	143
Sposoby mierzenia dystansu fizycznego między państwami	145
Współczesne przemiany Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku.....	145
Wojna na Ukrainie a zmiana charakteru relacji pomiędzy Federacją Rosyjską a Republiką Serbii.....	146
Labour and educational challenges	146
Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic	146
Structural Labour Market Change, Cognitive Work, and Fertility in Germany	148
The impact of a mentoring group on the development of young teachers' competences in CLIL education at the elementary education level.	149
Stationary, remote, or hybrid. Changing model of work organization of American content writers.....	149
Female Leaders' Success in Higher Education in Poland and Uzbekistan.....	150
New technologies.....	151
River network selection on small-scale maps using machine learning.....	151
Deep Learning for financial time series forecasting	151
Cybersecurity law in China: central imagination and. local government's implementation	152
EU data protection law as an instrument for protection against algorithmic discrimination	153
Perceptions, ownership and uses of cryptocurrency: the case of Poland.....	153
Panel 6.....	154
Seksualność i wychowanie	154
Zadowolenie z ciała u dzieci w wieku szkolnym	154

Przestępstwo obcowania płciowego z małoletnim w porządkach prawnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii.....	155
Ewolucja międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej: od ujęcia „siłowego” do konsensualnego	155
Czy osoby wychowane w instytucjonalnej pieczy zastępczej mają inny poziom oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych (status, nagroda) niż osoby wychowane w rodzinach własnych? Projekt badania własnego z elementami przeglądu literatury	156
Climate	156
Concluding energy performance contracts (EPC) by public sector entities and private enterprises	156
ESG – is it important? What does it actually mean?	157
Climate Change and the Goals of the EU Financial Regulation.....	158
Cultural Ecosystem Services and Cultural Landscape: A Colombian Coffee World Heritage Site	158
Determinants of security of electricity supply in South Africa	159
EU Law and Politics	159
Protection of privacy by the European Union institutions on the example of Europol	159
The use of musical works of others on the example of sampling in EU and US law	160
How trademark law responds to the market reality	160
Political discourse on disinformation on the EU and NATO forums	161

Panel 1

Prawo

osoba prowadząca: dr hab. Wojciech Machała

Współpraca naukowców i prawników jako kluczowy aspekt wyścigu technologicznego - -technologia autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych w Polskim systemie prawnym

Bokszczanin Aleksander (nauki prawne)

Tworzenie wysokiej jakości i spójnego prawa, bywa procesem niezwykle czasochłonnym. Nietrudno więc zauważyć problem, jakim jest obecne tempo, rozwoju technologii cyfrowych w tym kontekście. Bywa ono zaskoczeniem zarówno dla przedstawicieli środowiska naukowego, jak i dla przedsiębiorców, ale też dla ustawodawcy. Wykorzystanie algorytmów opartych na AI rozpowszechnia się na wszystkie istotne sektory gospodarki. Niesie to ze sobą realny ryzyko – ustawodawca oraz doradcy nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat obecnego state-of-art wykorzystania AI oraz kierunków jej dalszego rozwoju. Nauka porusza się w zawrotnym tempie, które nie wykazuje tendencji do zwalniania, a wręcz przeciwnie. Ekspert, zajmujący się stanowieniem prawa muszą nadążać za tempem tego rozwoju, a zarazem dobrze rozumieć w jakim kierunku zmierza, jeżeli proponowane przepisy mają być proporcjonalne i praktyczne. Dotyczy to zarówno zmian w prawie na szczeblu globalnym, europejskim, jak i również lokalnym. Nie chodzi jedynie o orientację środowiska legislacyjnego w obszarze nowych technologii. Bardzo ważne jest także, by zmienić perspektywę i przyjrzeć się ramom prawnym jakie definiują obszar pracy naukowca – czy badacze są świadomi ograniczeń, ryzyk? Czy poziom ich wiedzy i znajomości przepisów wykracza poza kontakt z tymi, które związane są z ochroną własności intelektualnej? Czy to wystarczający zakres? Ścisła kooperacja środowiska naukowego oraz prawniczego jest niezwykle istotna. To kluczowe, aby proponowane przepisy odzwierciedlały obecną sytuację oraz były funkcjonalne i pomocne w czasach tej niezwykle rewolucji technologicznej. Podczas mojego referatu chciałbym zwrócić uwagę na pewien fragment w szerokim zakresie zastosowań rozwiązań opartych na AI. Z perspektywy prawnika, współpracującego ze specjalistami zajmującymi się technologiami cyfrowymi, odniosę się do sektora, który aktualnie niezwykle dynamicznie się rozwija – Bezzałogowych Statków Powietrznych (dronów). Drony obecnie wykorzystywane są od segmentów gospodarki zajmujących się kinematografią i tworzeniem materiałów wizualnych poprzez budownictwo, transport i logistykę, po sektor rolnictwa precyzyjnego i ochrony przyrody, czy też nawet bezpieczeństwa i ochrony infrastruktury krytycznej. Postęp technologiczny, wymaga nadążających za zmianami nowych lub zaadaptowanych przepisów, zwłaszcza w takich obszarach jak dostęp do danych, na których trenowane mogą być algorytmy, autonomiczność systemów (brak kontroli człowieka), odpowiedzialność za poprawność podejmowanych przez AI decyzji, ochrona prywatności czy aktualizacja Kodeksu Drogowego i ustawy Prawo Lotnicze w kontekście pojawiających się pojazdów autonomicznych. Ponadto niezwykle istotna jest także kwestia spójności polskiego systemu prawnego z regulacjami europejskimi, np. w kontekście wytycznych EASA co do możliwości wykorzystywania dronów.

słowa kluczowe: system prawny; prawo rolne; autonomiczne bezzałogowe statki powietrzne

Gdy teoria rozmija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym

Zieliński Jędrzej (nauki prawne)

W doktrynie prawa wyznaniowego funkcjonuje rozpowszechniony – i w zasadzie niepodważany – model teoretyczny opisujący relację pomiędzy prawem wewnętrznym kościołów i innych związków wyznaniowych a prawem polskim.

Omawiany model przyjmuje założenie, że prawo wewnętrzne związków wyznaniowych jest *sui generis* prawem obcym w stosunku do norm prawa polskiego, zaś organy państwowe – poza przypadkami określonymi w ustawie – są niekompetentne do stosowania norm prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w państwowym porządku prawnym (Pietrzak 2006; Mezglewski 2011; Borecki i Janik 2012; Walencik 2013).

Rdzeniem tego modelu jest teoria recepcji prawa wewnętrznego związków wyznaniowych przez prawo państwowe. Teoria ta zakłada, że normy prawa wewnętrznego związków wyznaniowych nie obowiązują automatycznie na forum świeckim, jednakże wskutek prawodawczej decyzji kompetentnych władz publicznych mogą uzyskać moc obowiązującą w ściśle określonym zakresie (Pietrzak 1985).

W konsekwencji w doktrynie prawa wyznaniowego przyjmuje się, że dokonywanie wykładni i stosowanie prawa wewnętrznego związków wyznaniowych – oprócz ściśle określonych wyjątków – jest wyłączone spod właściwości organów władzy publicznej (Walencik 2013).

Oddziaływanie prawa wewnętrznego związków wyznaniowych na forum świeckim nie jest jednak zagadnieniem tylko teoretyczno-akademickim. Sądy państwowe stają bowiem przed dylematem, czy uwzględniać prawo wewnętrzne związków wyznaniowych w swoich rozstrzygnięciach (stosować, dokonywać wykładni, odwoływać się), a jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie.

W praktyce okazuje się, że Sąd Najwyższy uznaje skuteczność prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w zakresie reprezentacji osób prawnych Kościoła Rzymskokatolickiego (wyroki SN: z dnia 27 lipca 2000 r. IV CKN 88/00; z dnia 24 marca 2004 r., IV CK 108/03) oraz przyjmuje, że Kodeks Prawa Kanonicznego może stanowić podstawę do oceny wzajemnych relacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi tego Kościoła (wyroki SN: z dnia 31 marca 2020 r., II CSK 124/19; z dnia 6 września 2022 r., II CSKP 466/22). Naczelny Sąd Administracyjny wyraża zaś przekonanie o konieczności ustalenia charakteru prawnego oświadczenia woli o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego (apostazji) i jego skutków w oparciu o normy prawa kanonicznego, w celu dokonania sądowej kontroli działalności administracji publicznej (np. wyrok NSA z dnia 9 lutego 2016 r., I OSK 3179/15).

Powstaje zatem pytanie, czy rozpowszechniony w doktrynie model normatywny nie powinien zostać poddany rewaluacji bądź reinterpretacji. A priori nie można bowiem wykluczyć, że funkcjonujący model teoretyczny nie uwzględnia specyfiki konkretnych stanów faktycznych, wymuszających na sądach dokonanie odstępstwa od koncepcji w nim wyrażonej, w celu wydania sprawiedliwego rozstrzygnięcia. Niewykluczone również, że to poglądy doktryny są słuszne, a na krytykę zasługuje sposób uwzględniania przez sądy świeckie prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w swoich rozstrzygnięciach. Może zaś istnieć rozwiązanie umożliwiające pogodzenie modelu normatywnego rozpowszechnionego w doktrynie prawa wyznaniowego z odchodzącą od niego praktyką sądową?

Celem prowadzonych badań jest skonfrontowanie przedstawionego modelu normatywnego, opisującego oddziaływanie prawa wewnętrznego związków wyznaniowych na forum świeckim, z praktyką sądową w tym obszarze.

W badaniach wykorzystano metodę dogmatycznoprawną, tj. analizę doktrynalną i analizę orzecznictwa.

słowa kluczowe: prawo wewnętrzne związków wyznaniowych, prawo kanoniczne, autonomia religijna, związek wyznaniowy

Warunki stosowania mierników nakładów, wydajności i jakości pracy

Sobol Michał (nauki prawne)

Pomimo rosnących możliwości oceniania pracowników z zastosowaniem nowych technologii i dyskusji na temat granic stosowania norm pracy w konkretnych zakładach pracy – wciąż nie jest jasne w jakim stopniu normy pracy mogą być stosowane poza wyliczaniem wynagrodzenia. Problematyka ta ujawnia się przede wszystkim, gdy pracownicy starannie wykonujący polecenia pracodawcy nie spełniają ustalonych wymagań co do rezultatu pracy, a okoliczności te skutkują niekorzystnymi dla zatrudnionych decyzjami (np. o wypowiedzeniu umowy o pracę). W świetle niejednoznacznego orzecznictwa poświęconego tej tematyce i potrzeb zestawienia jej z zagadnieniami polecenia pracodawcy, podległości pracownika czy zasad BHP, konieczne jest uporządkowanie tej problematyki.

Dotychczasowa literatura, która porusza temat norm pracy czyni to zasadniczo w celu analizy problematyki związanej z pracą akordową. Dotyczy to regulowania metod wyliczania wynagrodzenia pracownika, niezależnie od świadczeń wynikających z zaszeregowania. To istotne ujęcie, nawiązujące do usytuowania art. 83 Kodeksu pracy w rozdziale zatytułowanym „Wynagrodzenie za pracę”, jest niewystarczające aby móc w pełni odnieść się do stosowania norm pracy w innych celach.

Dlatego niezbędne okaże się zaprezentowanie treści ze źródeł poświęconych terminom: znamion stosunku pracy (zwłaszcza w zakresie podporządkowania pracownika), polecenia pracodawcy, BHP czy ochrony danych osobowych.

Wraz z popularyzacją w gospodarce prac samodzielnych, w doktrynie i orzecznictwie pojawiły się rozważania na temat niejako ograniczonego podporządkowania pracownika, zwanego również „podporządkowaniem autonomicznym”. Problematyka mierników pracy wskazuje, że zjawisko podporządkowania pracownika powinno być analizowane nie tylko pod kątem rodzajów czynności, które należy spełniać aby wypełnić zobowiązanie wobec pracodawcy, ale również tego na ile przez pryzmat rezultatów pracy oceniać można staranne działanie. Wreszcie określenie warunków stosowania norm pracy, będzie miało istotne znaczenie w dyskusji wokół różnic w zakresie kierownictwa przy zatrudnianiu osób w ramach innych form zatrudnienia niż stosunek pracy.

Kwestie dotyczące warunków stosowania norm pracy odnoszą się bezpośrednio do uciążliwości pracy, zakresu władztwa korzystania z możliwości psychofizycznych zatrudnionych i zbierania na ten temat informacji. Jeżeli przyjmiemy, iż prawo pracy pełni rolę narzędzia polityki społecznej, to podjęcie tematu mierników pracy wydaje się istotne zwłaszcza pod kątem funkcji ochronnej tej gałęzi prawa. Wygórowane oczekiwania odzwierciedlone w normach prowadzić mogą do naruszeń zasad BHP i co za tym idzie do wypadków przy pracy czy schorzeń

słowa kluczowe: prawo pracy, normy pracy, BHP

Prawo własności w III Statucie litewskim - romanistyczny przeszczep a rodzima kultura prawna

Wojnicz Aleksandra (nauki prawne)

Wpływ prawa rzymskiego na rozwój myśli prawnej I Rzeczypospolitej zdaje się być w literaturze niedoceniany. Nie można bowiem pominąć faktu, iż uchwalane na przestrzeni XVI wieku trzy Statuty litewskie zawierały liczne treści recypowane z prawa rzymskiego, które twórczo przeplatają się z wpływami rodzimej kultury prawnej. To właśnie z połączenia tradycji prawnej Rzeczypospolitej i recypowanego prawa rzymskiego wyłonił się III Statut Litewski, obowiązujący nieprzerwanie od 1588 do 1840 roku.

Nie sposób przecenić znaczenia tej kodyfikacji dla rozwoju myśli prawnej I Rzeczypospolitej - bowiem już po około 20 latach obowiązywania na Litwie tak zakorzeniła się ona w ramach systemu prawnego wspólnej Rzeczypospolitej Polaków i Litwinów, że i niechętni prawu rzymskiemu „Koroniarze” od drugiej połowy XVII wieku uznawali tenże III Statut, wraz z jego romanistycznymi zapożyczeniami, za prawo posiłkowe w Koronie Królestwa Polskiego. Wspomniana kodyfikacja litewska z 1588 roku zakorzeniła się do tego stopnia, że w XVIII wieku Hugo Kołłątaj, tak się o niej wypowiadał: „Mówiąc o Statucie litewskim mówię o księdze, której bez winnego uwielbienia wspomnieć nie można”.

Jeśli chodzi o wstępne wnioski badawcze można wskazać, że fenomen III Statutu, wynika właśnie z twórczego połączenia rodzimej tradycji prawnej z prawem rzymskim, które pomogło twórcom Statutu uporządkować i ulepszyć zastany porządek prawny, nie rugując jednak tego, co w rodzimych rozwiązaniach prawnych wypracowanych przez pokolenia było z punktu widzenia ówczesnego społeczeństwa pożądane. Doskonałym przykładem połączenia elementów rodzimej kultury prawnej z recypowanym prawem rzymskim jest regulacja prawa własności w III Statucie litewskim.

Własność szlachecka w III Statucie litewskim była bowiem szerokim, skutecznym erga omnes, wieczystym oraz dziedzicznym prawem ukształtowanym w dużej mierze na wzór rzymski, wraz z procesem posesoryjnym i petytoryjnym. Jeśli chodzi o publicznoprawne gwarancje jego nienaruszalności — były one jeszcze silniejsze niż w starożytnym Rzymie, nie znał bowiem III Statut przymusowego wykupu dóbr, a stojąc na gruncie wyrastającej z rodzimej kultury prawnej zasady rządów prawa, chronił szlachtę przed wywłaszczeniami ze strony panującego. Odmienne niż w prawie rzymskim, a zarazem niezwykle ciekawie przedstawiała się natomiast na gruncie uregulowań III Statutu kwestia przeniesienia prawa własności - w tym aspekcie z całą mocą ujawnił się wpływ rodzimej tradycji prawnej, przywiązującej niezwykle wagę do własności ziemskiej i pewności obrotu nieruchomości. Pojawia się bowiem w III Statucie konstrukcja prawna jak na owe czasy bardzo nowoczesna, która i dziś, w udoskonalonej formie, stanowi w wielu porządkach prawnych, opierających się na tradycji europejskiej, podstawowy sposób przeniesienia własności nieruchomości - abstrakcyjna umowa rzeczowa, wpisywana do ksiąg sądowych (mających walor jawności) pod rygorem nieważności. Można zatem śmiało postawić hipotezę, że III Statut litewski - szczególnie w zakresie regulacji prawa własności, stanowi połączenie rodzimej tradycji prawnej i recepcji prawa rzymskiego. Takie wnioski nasuwają się w wyniku analizy III Statutu za pomocą metody dogmatycznej, historycznej, a także prawno- porównawczej, które w zestawieniu pozwalają prawidłowo odczytać i zinterpretować regulacje III Statutu litewskiego w zestawieniu z normami prawa rzymskiego.

słowa kluczowe: III Statut litewski, własność, umowa rzeczowa, recepcja prawa rzymskiego

Legitymacja do dochodzenia roszczeń z tzw. Dekretu Bieruta w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego po 2022 r.

Zagozdón Mateusz (nauki prawne)

Dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy („Dekret”) do dnia dzisiejszego jest obecny w dyskursie publicznym, zwłaszcza z uwagi na problem zwrotu nieruchomości objętych działaniem Dekretu lub dochodzenia za nie odszkodowania.

Wstępne badania wskazują, że od momentu wejścia w życie Dekretu w doktrynie i orzecznictwie nie kwestionowano, że legitymacja do dochodzenia roszczeń na jego podstawie przysługuje: byłym właścicielom nieruchomości, ich następcom prawnym, w tym nabywcom roszczeń. Sytuacja ta uległa zmianie w 2022 r. W najnowszym orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego („NSA”) jednoznacznie stwierdzono, że nabywcy roszczeń nie są stroną postępowań wszczynanych na podstawie Dekretu. Obecnie można obserwować kształtowanie się orzecznictwa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w zakresie poglądów przyjętych przez NSA.

Wystąpienie prelegenta zostanie podzielone na cztery części. Po krótkim wstępie, w którym autor wyjaśni ogólnie założenia Dekretu oraz jego skutki, omówi problematykę legitymacji do dochodzenia roszczeń z Dekretu do 2022 r. Autor w ramach badania zweryfikuje również, czy przed 2022 r. również kwestionowano status strony nabywców roszczeń w postępowaniach toczących się na podstawie Dekretu.

W drugiej części autor przedstawi pogląd wyrażany przez NSA m.in. w wyrokach o sygn. I OSK 1363/21, I OSK 2034/20, I OSK 2875/20, I OSK 707/20 i I OSK 1717/20 zgodnie z którymi podmiot nabywający roszczenia od byłych właścicieli nieruchomości objętych Dekretem lub ich spadkobierców nie może być stroną postępowania o ustanowienie prawa wieczystej dzierżawy (obecnie użytkowania wieczystego) oraz odszkodowania za nieruchomości objęte działaniem dekretu. NSA rozróżnił skuteczność czynności prawnych w zakresie prawa cywilnego oraz administracyjnego. Stwierdził, że źródłem interesu prawnego potrzebnego do zainicjowania postępowania z Dekretu jest norma prawa powszechnie obowiązującego, a nie skutki czynności cywilnoprawnej. Jego zdaniem w Dekrecie rekompensatę za utracone nieruchomości przyznano wyłącznie byłym właścicielom oraz ich następcom prawnym i podmioty te nie mogą w drodze umowy zmieniać woli prawodawcy.

W ostatniej części autor przeanalizuje orzecznictwo Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w kontekście poglądu wyrażanego przez NSA w zakresie podmiotów legitymowanych do dochodzenia roszczeń z Dekretu. Z dotychczasowej analizy wynika bowiem, że stanowisko NSA nie zostało całkowicie zaakceptowane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny.

Autor stawia sobie trzy cele badawcze. Pierwszym jest dookreślenie dotychczasowego stanowiska orzecznictwa i doktryny w zakresie podmiotów legitymowanych do dochodzenia uprawnień z Dekretu i ich zweryfikowanie. Drugim celem jest przeanalizowanie obecnych poglądów NSA na kwestie legitymacji przysługującej na podstawie Dekretu oraz motywów i podstaw prawnych tak odmiennego poglądu. Ostatnim celem badawczym jest określenie jak nowa linia orzecznicza została przyjęta w orzecznictwie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

W zakresie metod prawniczych wykorzysta analizę dogmatyczną oraz historyczną. Pierwszą z nich posłużyć się będzie w celu uzyskania logiczno-językowego znaczenia aktualnie obowiązujących norm oraz dokonania analizy orzecznictwa i stanowisk przedstawicieli doktryny. Drugą stosować będzie natomiast w celu prześledzenia poglądów sądów administracyjnych w zakresie podmiotów legitymowanych do dochodzenia roszczeń na podstawie Dekretu.

słowa kluczowe: Dekret Bieruta, NSA, legitymacja, roszczenia

Ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi w prawie polskim w kontekście unijnej swobody przedsiębiorczości.

Pietrzak Jakub (nauki prawne)

Na mocy załącznika XII do traktatu akcesyjnego, Polska posiadała dwunastoletni okres przejściowy, w którym mogła utrzymać ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi. Reakcją ustawodawcy na zbliżający się upływ okresu przejściowego (upływał on 30 kwietnia 2016 roku) było uchwalenie ustawy z 14 kwietnia 2016 roku o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 507).

Z upływem okresu przejściowego osoby z państw członkowskich UE uzyskały możliwość w pełni wolnego nabywania w Polsce nieruchomości rolnych bez potrzeby uzyskania zezwolenia administracyjnego przewidzianego w ustawie z 24 marca 1920 roku o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2278). Ustawa o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości rolnych wprowadziła do ustawy z 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2569 z późn. zm.) liczne ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi – m.in. zasadę, że nabywcą nieruchomości rolnych może być wyłącznie rolnik indywidualny (który jest zdefiniowany jako osoba fizyczna), obowiązek prowadzenia działalności rolniczej na nabytej nieruchomości rolnej, czy zakaz zbywania i oddawania w posiadanie nabytej nieruchomości rolnej przez 10 lat (obecnie 5) od dnia jej nabycia.

Co do zasady, problematyka obrotu nieruchomościami rolnymi z punktu widzenia prawa unijnego wiąże się z zasadą swobodnego przepływu kapitału. Jednakże inwestorzy korzystają także z zasady swobody przedsiębiorczości. Przykładowo, jeżeli inwestycję w grunty rolne poczyniono na potrzeby wykonywania działalności gospodarczej o charakterze rolniczym, inwestycja ta jest objęta również swobodą przedsiębiorczości. Swobodzie przedsiębiorczości podlega działalność, która ma charakter odpłatny, stały, samodzielny i transgraniczny. W art. 49 TFUE zakazuje się wszelkich ograniczeń przedsiębiorczości obywateli, rozumianych jako osoby fizyczne lub prawne, państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego dotyczących wykonywania działalności prowadzonej na własny rachunek. Taką działalnością może być prowadzenie działalności rolniczej.

Celem wystąpienia będzie przybliżenie problematyki swobody przedsiębiorczości w kontekście ograniczeń w nabywaniu nieruchomości rolnych w prawie polskim. W wystąpieniu zostaną podkreślone różnice pomiędzy swobodą przedsiębiorczości a zasadą swobodnego przepływu kapitału. Następnie zostanie dokonana ocena, czy wprowadzone do polskiego porządku prawnego ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi, niewątpliwie naruszające swobodę przedsiębiorczości, są zgodne z dopuszczalnymi przez prawo UE ograniczeniami tej swobody.

słowa kluczowe: Swoboda przedsiębiorczości, Unia Europejska, obrót nieruchomościami rolnymi.

Finance models

chair: dr Paweł Sakowski

Universal or Utopian Basic Income - Constitutional Premises and Challenges

Kaczmarczyk Marek (Law)

A particular challenge of all legal systems, regardless of their tradition, is to ensure social security. This is connected with the guarantee of social peace and with the state's care for the basic needs of its citizens. The ability to meet these needs determines not only the economic existence of an individual, but also affects the exercise of the individual's civil and political rights. Dilemmas relating to the appropriate level of state involvement in caring for the well-being of citizens arise primarily in difficult times.

Universal Basic Income (UBI) may be an answer to the changes and challenges of forthcoming times. Some of these, we are eyewitnesses to. Especially it is responding to the challenges and threats resulting from the evolving changes taking place in the world, related primarily to the Fourth Industrial Revolution, but also correlated with the crises that deeply affect contemporary reality (i.e. SARS-CoV-2 pandemic).

First of all, I would like to point to international legal acts which may indicate a common point of all legal systems - the obligation to provide people with a dignified life. Next, I would like to supplement this with the basic constitutional principles that prevail in democratic states, such as equality, subsidiarity and social justice. Finally, I would like to point out, on the example of the Polish constitutional regulation, the opportunities and threats of introducing UBI.

The introduction of the UBI is a complete reorganization of the basic principles of modern constitutionalism. It may result in the abandonment of the constitutional principle of equality. On the one hand, it may serve to implement the principle of equality, preventing discrimination due to social origin. On the other hand, it should be borne in mind that there are constitutional provisions that explicitly impose on public authorities the obligation to provide special protection for specific entities. In addition, this may conflict with the democratic role of the state and the rule of individual responsibility for his or her own destiny, and consequently may violate the just social structure. The relationship between the UBI and the fundamental principles of the political system also raises the question of whether UBI financing can burden society, and if so, whether this should be considered fair and compatible with social sustainability.

The main purpose of my speech is to analyse the relationship between the UBI and fundamental constitutional principles and values. Consideration of these issues is necessary to determine whether the introduction of Universal Basic Income will become Universal Dystopian Income.

It is necessary to use a comparative method, in which it will be possible to show the similarities and differences between specific UBI pilot programs and their social and systemic repercussions. However, the dominant research method should be the system method immanent to the critical analysis of legal and jurisprudential texts. Repercussions on the constitutional feasibility or necessity of UBI implementation will also result from an intuitive method based on a review of the literature on the subject.

keywords: Universal Basic Income; Constitutional law; Social rights; Human dignity; Social security.

Systematic literature review of feasibility of Universal Basic Income policy proposal

Warchałowski Przemysław (Political science and public administration)

The Universal Basic Income (UBI) has emerged as a novel and controversial policy proposal in the realm of social welfare and economic policy. Many papers were published on its theoretical assumptions, features and justification (e.g., van Parijs & Vanderborght, 2017; Gentilini et al., 2020; Widerquist et al., 2013; Raventós, 2007; Standing, 2017). Only in the recent years, highly developed countries started to examine possibilities and consequences of introducing Universal Basic Income as a permanent solution (Widerquist, 2018).

The main goal of this systematic literature review is to provide a comprehensive understanding how feasibility is being conceptualized in UBI case and identify the key factors that impact the political feasibility of analysed policy proposal.

Research questions:

1. How is feasibility conceptualized in the literature on UBI?
2. What are the factors influencing the feasibility of UBI proposal?

This configurative research employs thematic synthesis to identify key themes and concepts across different types of studies on the feasibility of UBI.

To address research questions, data was gathered from two databases: Scopus and Web of Science. Initial search for articles and literature used in the analysis was conducted using combination of keywords, e.g.: "Feasibility", "Universal Basic Income", "BI", "achievability", "viability". Originally, 380 titles were collected, 213 in Scopus, and 167 in Web of Science.

Based on a systematic literature review, after all exclusions of duplicates and irrelevant studies, data was gathered from a review of 50 documents. The literature was then individually analysed using the MAXQDA program. The analysis shows 2 central themes linked to the research questions:

2. Feasibility type, which refers to the character of feasibility analysed by authors.
3. Factors, which are impacting positively or negatively the feasibility of UBI.

Regarding feasibility type, authors mostly refer to financial feasibility and political feasibility concepts, however their understanding and definition differs between the studies. On the other hand, the primary factors that influenced feasibility are:

1. Institutional factors, which refer to formal structures and organizations such as government agencies, legislative bodies, regulatory bodies within society.
2. Political factors, which refer to aspects of governance, power dynamics, decision making process and other political agents.
3. Structural factors, which refer to aspects of economic, technological, and systemic conditions of state.
4. Financial factors, which refer to financial aspects that have an impact on financial feasibility of BI.

The result of the study contributes on several dimensions. First of all, while UBI has sparked considerable debate, the comprehensive analysis of its feasibility is often lacking. This review fills a gap in the existing literature by synthesizing and summarizing relevant research. Second, the systematic literature review contributes to the ongoing public and political discourse regarding the potential of incorporating UBI as a solution for welfare states. Third, policymakers and government authorities require empirically substantiated insights to facilitate data-driven decision-making. This systematic literature review offers a synthesized repository of scholar findings concerning the feasibility of Universal Basic Income (UBI) policy proposals.

keywords: Universal Basic Income, Basic Income, literature review, feasibility, factors

The odd one out or the key component? Low work intensity as a part of multidimensional poverty measure in the EU

Kutwa Krzysztof (Sociology)

The at risk of poverty and social exclusion composite indicator (AROPE) has been introduced to measure progress towards achieving the EU headline target to reduce poverty and social exclusion by 20 million until 2020. At first, just the at risk of poverty rate (people living on less than 60% of the national median equivalised income) was proposed by the European Commission as an official indicator, which drew criticism from various Member States (Copeland and Daly 2012). In result, the at risk of poverty rate was supplemented with severe material deprivation (initially defined as experiencing at least four out of nine characteristics of deprivation included in the EU-SILC) and low work intensity (living in households whose members of working age worked no more than 20% of their total potential during the previous year). The composite AROPE indicator identifies as poor or socially excluded those individuals or households who meet at least one of the above three criteria. Although criticised on both conceptual and empirical grounds (Guio et al. 2016; Kis and Gábos 2016; Nolan and Whelan 2011) the indicator has taken root as one of the key EU poverty measures. Its modified version has recently been applied to monitor the new EU target in the area of poverty and social exclusion to be achieved by 2030.

Following the assumption made by Atkinson (2019) that the rationale behind each poverty measurement approach is crucial, as statistical evidence on poverty contributes to motivating political action, this paper aims to shed light on the AROPE's most controversial component – low work intensity (LWI). We argue that despite the abundant literature scrutinizing the robustness of the AROPE (Guio et al. 2016; Kis and Gábos 2016; Nolan and Whelan 2011; Ward and Ozdemir 2013), the role of the LWI in differentiating the groups experiencing poverty in the EU Member States remains understudied. The goal of our analysis is to assess the contribution of the LWI to poverty measurement in terms of the population that its inclusion in the AROPE allows to capture. Specifically, we address two questions: (i) how does the incidence of low work intensity vary across EU Member States; (ii) what are the socio-economic characteristics of individuals who are identified as poor by the AROPE only on the basis of the LWI criterion, compared to those who experience income poverty and/or material deprivation.

These research questions are driven by the doubts which have been raised in the literature regarding the validity of including LWI in a multidimensional poverty measure. Conceptually, it has been claimed that LWI constitutes a determinant of income poverty or deprivation, rather than an indicator of poverty (Nolan and Whelan 2011). Empirically, its added value in identifying the socio-economic groups at risk of poverty has been put into doubt, in light of the relatively high percentage of professional and managerial classes among those who experience low work intensity but do not meet the other poverty criteria included in the AROPE (Nolan and Whelan 2011). More specific issues have also been pointed out, including the arbitrariness the threshold used to define low work intensity and the upper limit of working age (Ward and Ozdemir 2013). Despite the widespread criticism of LWI, recent evidence points to the relevance of modelling labour market participation along with poverty measurement, on the grounds that including work intensity may provide a more complete picture of multidimensional poverty than the one offered by using only binary indicators of low income and material deprivation (Bárcena-Martín, Pérez-Moreno, and Rodríguez-Díaz 2020). Therefore, it seems necessary to carry out relevant analyses considering both the criticism of the LWI and its potential importance as a component of multidimensional poverty indices in the EU, taking into account the modifications that AROPE has undergone, partly in response to the criticisms of LWI.

The analyses addressing this issue so far have been descriptive in nature, with class structure being the primary reference point for characterising the groups captured by the LWI (Nolan and Whelan 2011). In addition, there have been no analyses using more recent data to assess how the role of LWI has changed over time and how it may differ depending on the country context. We fill in these gaps by including other socio-economic variables apart from class position in our analysis, applying a multivariate modelling approach, and analysing the patterns and correlates of low work intensity, income poverty and material deprivation across EU member states at various time points. To compare the characteristics of individuals and households classified as poor on the basis of different criteria, we estimate logistic regression models using EU-SILC data from years 2010-2018. We also assess cross-country differences in these characteristics by including cross-level interaction effects in our models. The analyses are conducted for both the originally formulated and the modified AROPE.

keywords: at risk of poverty and social exclusion; low work intensity; correlates of poverty, EU-SILC, multinomial logit model.

A comprehensive comparison of contemporary quantitative finance models for valuation and hedging of options portfolio

Wysocki Maciej (Economics and finance)

Currently, investment funds and other institutional investors hold increasingly large portfolios of options constructed based on complex investment strategies and market-making processes, and their actions can significantly impact the market situation (Kalak et al., 2016). Adequate risk estimation and portfolio hedging, therefore, become crucial elements of investment activities, especially in the case of sudden shocks and rapid volatility fluctuations, which have strongly affected the markets in recent years (Meegan et al., 2018).

This paper presents a comprehensive comparison of contemporary quantitative finance models employed for the valuation and hedging of options portfolios. The efficacy of hedging strategies was assessed concerning both low and high market volatility conditions. A comparative analysis was conducted using established metrics, including Value-at-Risk (VaR) and Expected Shortfall (ES), while also considering transaction costs incurred by the implementation of specific strategies.

The models employed in this study encompass the classical Black-Scholes-Merton (BSM) model, featuring diverse volatility estimators such as historical and implied, along with the Heston model, the Variance-Gamma model, and stochastic volatility models based on Levy processes. The selection of these methodologies is based on the extensive literature review, which has witnessed significant advancements since the advent of the BSM model (Black and Scholes, 1973; Merton, 1973). The Heston model (Heston, 1993) was devised as a response to the restrictive assumption of constant volatility in the BSM model, introducing stochastic volatility as a viable alternative. Furthermore, stochastic volatility models grounded in Variance-Gamma processes (Madan et al., 1998) and Levy processes (Tour et al., 2018; Feng et al., 2020) represent enhancements that incorporate crucial aspects such as price jumps.

The following research questions were formulated: Are there significant differences in accuracy and portfolio hedging costs among the models employed for option valuation, specifically under low and high volatility conditions? Can stochastic volatility models provide less risky and less costly portfolio hedging compared to the BSM model? Do the analyzed models and their parameters exhibit resilience in changing market regimes?

Data utilized for this research consisted of high-frequency quotes (minute-level option and index prices) from the New York Stock Exchange for the years 2015 to 2022. We employed algorithmic trading strategies for options based on the concept of volatility premium and the aforementioned quantitative finance models applicable to option portfolio valuation.

The results presented in the literature indicate higher accuracy of stochastic volatility models in the valuation of index options. This may suggest that portfolio hedging based on this class of models would be more effective in terms of risk and cost. However, this issue requires thorough empirical investigation, and the answer to the question regarding the quality of portfolio hedging using quantitative finance models is to be provided based on the conclusions drawn from this study.

keywords: derivatives pricing; options hedging; stochastic volatility; index options

Unauthorized payment transactions as a source of challenges in breaking the law and technology - national and European perspective

Kapica Kamil (Law)

The presentation aims to answer the research question, based, among others, on a dispute between the Polish consumer protection authority (UOKiK) and payment service providers, whether solving the problem of unauthorized payment transactions is a way to counteract the progressive phenomenon of fraudulent transactions without the consent of the bank account owner is possible based on the controversial interpretation of the applicable provisions of Directive 2015/2366 (Payment Services Directive II, from now on PSD II) and the method of complete harmonization of regulations adopted therein. However, the freedom of the Member States to interpret the open-text conditions of the payer's liability (e.g., "gross negligence"), or the determination of the limit of the payer's liability, seems to give rise to significant differences in the interpretation of these concepts between national payment markets, leading to differentiation of the situation of payers on the harmonized market for services payment.

Doubts will arise not only based on the application and lawmaking but also the use of new technologies as both a way to counteract the progressing phenomenon of fraudulent transactions without the consent of the bank account owner and a potential exculpatory premise (releasing from liability) of the payment service provider. In practice, this makes it possible to impose an excessively high standard of diligence on a payer in a framework agreement (e.g., in the form of installing appropriate software or prohibiting specific handling of a payment instrument), and thus refusing to refund the amount of an unauthorized payment transaction in situations not attributable to him.

For the above reasons, the literal and systemic interpretation of the provisions of the PSD2 Directive and the UUP constitutes a multifaceted axis inconsistent concerning the understanding of the concept of transaction authorization or gross negligence of the payer (i.e., where the liability of the payment service provider ends and where gross negligence of the payer and implied consent to make

a transaction), which is confirmed not only by publicly available quantitative data, but also by the allegations against payment service providers, e.g., in terms of misleading consumers or not refunding the transaction amount at all, despite the existence of a statutory obligation.

The mutually complementary nature of the mentioned perspectives (law and technology) will be discussed based on available statements and actions of domestic and foreign authorities, e.g., for consumer protection (e.g., Polish, Scandinavian, British), ordinary and supreme courts, doctrine views and identified technological innovations in banking processes (e.g., in the form of behavioral biometrics or remote desktop detection on the payer's device). Using the comparative element, an extended analysis of the above issues will allow us to illustrate the interaction of law and technology and potential solutions to the problem of fraudulent transactions and the subsequent risks of their implementation - both for payment service providers and consumers).

keywords: Unauthorized payment transactions, payment services, UOKiK, behavioral biometrics, strong customer authentication

Modern challenges of cities

chair: dr hab. Katarzyna Podhorodecka

Governance and natural capital in selected Global South Cities

Mbazuigwe Michelle (Social and economic geography and spatial management)

Territory exerts influence on attitudes and fosters social capital (Rose, 2019), which is crucial for governance. Local governance entails flexible decision-making with loose connections among actors, enabling the establishment of new relationships and community building (John, 2001).

The concept of natural capital encompasses resources and processes (Throsby, 2010) and is increasingly acknowledged in urban discourse. Social awareness plays a role in preventing corruption and unsustainable decisions. Citizens advocate for the preservation of green spaces, which hold social and cultural value. The distribution of rights to green spaces reflects historical events (Rybicka, 2018). Social and natural capital share similarities in terms of intangibility and long-term implications. The neglect of nature and human capital in planning decisions impedes interdisciplinary progress (Górnicki, 2012).

Former colonial cities are shaped by various factors, including interactions between colonizers and indigenous populations, struggles for independence, government policies, and spatial planning efforts. These cities reflect the imposition of Eurocentric culture, serving as cultural, political, and economic exploitation hubs (Wilhelmy, Borsdorf, 1984). Rapid population growth and land pressures fueled their expansion, resulting in socio-economic inequalities. The "luxury effect" is observed in cities with disparities and exclusion, where ecosystem services and biodiversity indicate wealth (Goddard, Dougill, Benton, 2013). Examining the relationship between this phenomenon and the quality of governance is valuable for understanding social and ecological structure of the city.

The main objective of this study is to explore the relationship between the quality of governance and the level of natural capital in selected cities of the Global South through the analysis of specific indicators.

Main hypothesis:

The quality of governance impacts the formation of natural capital in selected cities of the Global South. Collaborative management in spatial planning contributes to positive changes in the spatial-functional structure of cities.

Methodology:

In analyzing the level of governance, it is advisable to utilize existing indicators such as the Urban Governance Index (UN-HABITAT 2005) or the State of Local Democracy (IDEA 2013). After analyzing the results of the indicators, they will be categorized, and evaluation criteria will be determined accordingly. This part of the study aims to establish networks of connections among various actors. The next stage involves reviewing literature and analyzing planning documents in terms of climate change adaptation and environmental strategies in selected cities.

Once the basic data from the preliminary work is obtained, the next step is to conduct field research using quantitative methods (surveys, historical data, inventories) and qualitative methods (interviews, observations). To assess the levels of natural capital, indicators have been selected based on the Ecosystem Services Indicators Relevant to Urbanized Ecosystems (Degórski et al., 2021). These indicators include the NDVI index, tree canopy cover, water retention, ecosystems protected by various forms of conservation, heat emission from different land cover types, urban heat island effect, and the area of agricultural land as potential food supply for the population. Most of the indicators will be examined using Remote Sensing (Landsat 9, QGIS) and manual-visual interpretation (Google Earth Pro), with the support of local observations and existing materials.

keywords: Governance, natural capital, Global South Cities, postcolonial cities, urban natural system

Territorial foresight in the process of management of large cities in Poland

Stokowski Michał (Social and economic geography and spatial management)

This presentation addresses the issue of differentiated application of territorial foresight in the process of strategic management by local governments of Polish large cities (over 100,000 inhabitants). Foresight is understood as a structured and purposeful consideration about the future, including answers to why and how it may be different from the present (Lum 2016). The main idea is the usefulness of the approach for governance processes. This is directly related to the strategic approach, which can be observed in the public sector (Slaughter 2002; Klasik et al. 2014; Dziemianowicz et al. 2012). The object of research of the following work is territorial foresight, which is referring to the spatial dimension and aimed at providing substantive support to decision-makers (Klasik et al. 2010).

In Poland, there are single examples of the use of foresight in public administration at the central and regional levels and in large cities - those entities that have published reports on foresight processes include Gdynia, Gdansk, Wroclaw and Lublin. It is noticeable that there is little interest in this approach, and in the case of the processes carried out - there is a great divergence in the scope of the topic taken up and the form of presentation. The purpose of the presented study is to determine how territorial foresight is used in Polish cities with a population of more than 100,000. The hypotheses within the framework of this study are as follows: H1: The lack of interest in foresight studies by the authorities of Polish large cities is mainly due to a low assessment of the usefulness of using a long-term perspective (20-30 years) in development planning. H2. Foresight studies carried out by Polish large cities are more often communication and marketing than strategic in nature. H3. Barriers to the practical application of territorial foresight in the process of strategic management lie more often in the weakness of strategic management in the city itself than in the low awareness of local government representatives of the essence of foresight research.

To verify the above hypotheses, research will be carried out, including a questionnaire survey, document examination, and in-depth interviews. The questionnaire survey among appropriate officials of large cities aims to determine their awareness of foresight and the extent to which it is applied in practice. Document analysis will focus on existing foresight reports to determine the structure of the documents and find links with strategic documents. In-depth interviews will be conducted with representatives of local governments and consulting staff that created foresight documents to obtain information on the processes.

As a pilot, a study was conducted for one foreign case study, which concluded that foresight can be used as a complementary tool for strategic planning in large cities. In the practical dimension of territorial foresight, it is important to keep the expectations of the local government clear. In a foresight project, well-tailored recommendations resulting from the analyses play a large role, but an attractive form is also considered an advantage.

keywords: Foresight, cities, strategic planning

How many is enough? - inclusiveness of public participation procedures in Polish cities

Tencer Borys (Sociology)

There is an ongoing debate in the literature of democratic innovations on how to include citizen participation in decision making processes. In particular whether the processes should be as open as possible to the public, there should be a targeted recruitment, the citizens are supposed to be recruited by lot or anything in between (Hong 2015; Farrell and Suiter 2019; Paulis et al. 2021). In the case of public consultations at the local level in Poland, they are open for citizens of a particular municipality (Jaskulska 2016). That raises an issue regarding the inclusiveness of underrepresented groups during different phases of the participatory process in that form (Gherghina 2021 et al.). The literature also conveys that even if public consultations are not binding for the local government, they cannot be simply disregarded when they are valid (Machaj 2016).

In the study I've examined the issue of procedural inclusiveness at different stages of the processes of public consultations in 35 Polish cities with most inhabitants. This group of cities have the most resources, which may enable them to provide the most comprehensive deliberative or participatory processes at the local level of government. In particular I wanted to answer research questions: 1. What are the means that have to be taken in order to inform the citizens about the process? 2. Are there any measures to incentivise underrepresented citizens to engage in the consultation process? 3. What are the methods described in the ordinance and is there a minimal number of methods that must be used during the process? To answer those questions I've conducted a comparative analysis of local ordinances which regulate public consultations in those cities, as of the first of March 2023.

The preliminary results of the analysis from the ordinances show that the procedures provide a number of possibilities to inform the citizens about the consultation, encourage their participation and provide different methods to that. Nevertheless, mostly, those measures are not required in every process and there are no direct measures to encourage the participation of underrepresented groups. The ordinance shows that the quality of the public consultation, regarding its inclusiveness, mostly depends on the organizers of the process.

keywords: Public participation, Public consultation, Inclusiveness

The spatial development and the spatial information layout of selected Polish old town markets as public and symbolic spaces

Szczepańska Marta (Social and economic geography and spatial management)

The paper concerns an ongoing doctoral project on the spatial development and spatial information layout - the main urban layers - of old town markets, as public and symbolic spaces. The research covered six old town squares classified as typical and atypical, due to adopting a differential approach. Scientific studies on the subject of old town markets substantively focus primarily on urban planning and spatial dynamics [Kuča 1992; Kulesza 1997; Czerner 2002; Jastrzab 2002; Nowicki 2019], architecture [Pudelko 1959; Czarnecki 2003; Przesmycka 2009], functionality [Balińska 1981; Przesmycka 2008; Kobylarczyk 2012], perception and valorization [Bierwiazek, Nawrocki 2008], symbolism [Schöffel 2003], toponomastics [Zysnarski 2012], and less frequently on phenomenology [Kosiacka-Beck et al. 2017]. The research resource on urban public spaces, although heterogeneous and abundant [e.g., Lorens 2005; Dymnicka 2013; Dardzińska 2021], does not contain comprehensive and detailed studies on the above topic, which is the assumption of the subject.

Main objectives:

- investigation of publicness and symbolicity as attributes of selected old town markets,
- identification of attributes of old town markets that indicate their idiomaticity,
- verification of methods for studying the publicness and symbolicity of old town markets.

The following hypotheses will be verified:

- 1.The spatial development of the old town market enables community cultural practices.
- 2.The spatial information layout of the old town market communicates the history and culture of the city.
- 3.The old town market is a destination public space.
- 4.The old town market is a readable symbolic space.
- 5.The spatial development of the old town market is formally (morphologically) universal.
- 6.The spatial information layout of the old town market is unique in content (meaning).

Methods:

- discursive analysis of sources and literature,
- historical analysis of the development of the spatial layout of selected cities,
- analysis of cartographic, urban, and architectural materials,
- comparative analysis of selected Polish and European old town markets,
- semiological and structuralist analysis of social life documents: photographs, postcards, stamps, leaflets, and occasional prints,
- toponomastic research,
- field research,
- analysis of current spatial development and spatial information layout: semiological, phenomenological, and hermeneutic.

Preliminary conclusions:

Although there are no two identical markets, they have certain common denominators that make it possible to assign them to the group of old town markets. Through the specific development of the old town markets, it is possible to determine which squares can be called markets and which markets can be called old town markets. In turn, the spatial information layout remains unique to each city influencing their genius loci. These material elements constitute the idiomaticity of an old town market.

keywords: Old town market, urban space, publicness, symbolicity, idiomaticity

Panel 2

Prawo procesowe i konstytucyjne

osoba prowadząca: dr hab. Tadeusz Zembrzuski, prof. ucz.

Rozproszona kontrola konstytucyjności wobec kryzysu instytucji – echa uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22)

Stronk Rafał (nauki prawne)

Trwający od ok. 2015 r. kryzys konstytucyjny w Polsce zintensyfikował dyskusję nad modelem kontroli konstytucyjności prawa. Konsensus nt. wyłącznego mandatu Trybunału Konstytucyjnego został zakwestionowany przez niektórych autorów i autorki (np. L. Garlickiego, M. Gutowskiego, P. Kardasa, E. Łętowską). W dyskursie prawniczym popularność zdobywają poglądy o zasadności dopuszczenia tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności przepisów ustawowych, sprawowanej przez sądy powszechne oraz Sąd Najwyższy w toku rozstrzygania zawisłych przed nimi spraw.

Uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22) stanowi pierwszy tak doniosły dla praktyki orzeczniczej głos w tej dyskusji. W uzasadnieniu uchwały zaaprobowano incydentalną kontrolę konstytucyjności przepisów tzw. „ustawy covidowej”.

W uchwale poruszono zarówno kwestie (i) ogólne – a więc generalne uprawnienie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego do wiążącej weryfikacji zgodności przepisów z ustawą zasadniczą, jak również (ii) zagadnienia wyspecjalizowane – odnoszące się do powagi naruszenia Konstytucji RP uprawniającego do takiego działania oraz mechaniki jego stosowania: sposobu rekonstrukcji wzorca konstytucyjnego, metod usuwania sprzeczności oraz stosowania norm kompetencyjnych sądu rozpoznającego środki odwoławcze.

Wszystkie z powyższych zagadnień stały się również przedmiotem zainteresowania składów orzekających, które nie tylko odniosły się uchwały w sposób krytyczny, ale również odmówiły zaakceptowania jej tez w praktyce orzeczniczej (zob. postanowienie SN z 15 marca 2023 r., I CSK Imię i nazwisko / Name and Surname Rafał Stronk Dyscyplina / Discipline Nauki prawne / Law Język wystąpienia / Language of speech Polski / Polish 4340/22; wyroki SA w Poznaniu: z 27 kwietnia 2023 r., I AGa 333/22, z 10 maja 2023 r., I AGa 218/22, z 5 czerwca 2023 r., I ACa 464/22).

Zarysowane tło stanie się punktem wyjścia dla proponowanego referatu.

Sz szczególnie interesujący kontekst omawianej uchwały stanowi trwający kryzys konstytucyjny oraz – akcentowany przez większość środowiska prawniczego – brak możliwości realnego sprawowania przez Trybunał Konstytucyjny swojej ustrojowej roli. Zgodnie z motywami uchwały III PZP 6/22 taka okoliczność stanowi uzasadnienie dla rozproszenia obowiązku kontroli konstytucyjności prawa oraz przyznanie go innym organom władzy sądowniczej (ze szczególnym uwzględnieniem Sądu Najwyższego, ze względu na jego ustrojową funkcję oraz faktyczną moc ujednolicania praktyki orzeczniczej w Polsce). W ramach rozważań należy odwołać się również do metod rozproszonej kontroli zgodności przepisów ustawowych z przepisami prawa Unii Europejskiej oraz niektórych umów międzynarodowych, w tym Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (art. 91 ust. 2 i 3 Konstytucji RP).

„Uruchomienie” rozproszonej kontroli konstytucyjności stanie się wstępem do namysłu nad szczegółowymi sposobami jej wykonywania. Przedstawiona zostanie hipoteza, zgodnie z którą incydentalna kontrola konstytucyjności, zwłaszcza na etapie ostatecznego wyboru stosowanej normy, może czerpać z unijnej koncepcji *effet utile* oraz jej praktycznych konsekwencji wyrażonych w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Taki sposób rozumowania może być wydobyty z treści uzasadnienia uchwały III PZP 6/22.

Analizie będzie towarzyszyło sprawozdanie z dyskusji doktrynalnej. Przedstawione zostaną argumenty przeciwne rozproszonej konstytucyjności (J. Podkowik, P. Tuleja), jak również głosy jej przychylne (zob. powyżej). Zostaną przywołane również wypowiedzi pośrednie, które, nie negując istnienia kryzysu konstytucyjnego w Polsce, zalecają ostrożność przy formułowaniu interpretacyjnych wyjątków w oparciu o argument z bieżącej sytuacji politycznej (K. Otręba, A. Sulikowski).

słowa kluczowe: kryzys konstytucyjny, kontrola konstytucyjności prawa, Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy, postępowanie cywilne

Wyjawienie środków dowodowych jako forma realizacji prawa do dowodu

Bukalska Katarzyna (nauki prawne)

Prawo do dowodu jest jednym z elementów prawa do sądu, a konkretnie prawa do bycia wysłuchanym. Według K. Piaseckiego, prawo do dowodu jest prawem strony do powoływania się na określone środki dowodowe oraz domagania się od sądu ich przeprowadzenia. Według T. Erecińskiego, prawo do dowodu obejmuje między innymi prawo do poszukiwania środków dowodowych, jak również ich wykorzystania czy też oceny przez sędziego.

Na prawo do dowodu można jednak spojrzeć nie tylko w kontekście prawa do wysłuchania, ale również w kontekście zasady równości stron. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się konieczność ukształtowania procedury sądowej w sposób umożliwiający zrównoważenie pozycji procesowej każdej ze stron. W kontekście prawa do dowodu, oznacza to konieczność zapewnienia stronom równego dostępu do istniejących informacji o faktach relewantnych dla danej sprawy.

Realizacja prawa do dowodu w opisanym powyżej rozumieniu bywa utrudniona w sprawach, w których zasadnicze dowody okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o roszczeniu powoda znajdują się w posiadaniu pozwanego lub osoby trzeciej. Takimi sprawami są między innymi sprawy o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną naruszeniem prawa konkurencji oraz sprawy dotyczące naruszeń własności intelektualnej. Modelowym przykładem instytucji procesowej służącej wyjawieniu dowodów jest angielskie disclosure. Na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego, instytucjami umożliwiającymi stronie wydobycie dowodów znajdujących się w posiadaniu strony przeciwnej, znajdującymi zastosowanie w każdej sprawie cywilnej są: przedstawienie dokumentu w trybie art. 248 k.p.c., oraz zabezpieczenie dowodu na podstawie art. 310-315 k.p.c. Efektywność tych instytucji z perspektywy realizacji prawa do dowodu jest jednak ograniczona. W sprawach dotyczących praw własności intelektualnej oraz w sprawach o odszkodowania za naruszenia prawa konkurencji, powód dodatkowo może domagać się zabezpieczenia lub wyjawienia dowodów w oparciu o, odpowiednio, art. 47998 i n. k.p.c. oraz przepisy ustawy z 21.04.2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Obie te instytucje stanowią implementację prawa Unii Europejskiej i są wzorowane na rozwiązaniach angielskich. Z tego względu, pozwalają na dużo skuteczniejszą realizację prawa do dowodu.

słowa kluczowe: wyjawienie, środek dowodowy, prawo do dowodu, prawo do sądu, asymetria informacji

Konstytucyjne aspekty dopuszczalności drogi sądowej w procesie cywilnym

Iaroslavska Marianna (nauki prawne)

Dopuszczalność drogi sądowej stanowi bezwzględną przesłankę procesową, której brak uzasadnia odrzucenie pozwu. Sąd jest zobowiązany badać dopuszczalność drogi sądowej w każdym stanie sprawy z urzędu. Niedopuszczalność drogi sądowej jest przesłanką nieważności postępowania. Droga sądowa jest niezwykle newralgicznym i skomplikowanym zagadnieniem współczesnej procesualistyki. Trudności w zakresie rozumienia drogi sądowej wynikają z definicji przedmiotu procesu i sprawy cywilnej, ale także z regulacji zawartych w Konstytucji RP. Prawo do sądu, zakaz zamykania drogi sądowej, a także domniemanie dopuszczalności drogi sądowej i szerokie rozumienie sprawy w znaczeniu konstytucyjnym kardynalnie zmieniły podejście do drogi sądowej w postępowaniu cywilnym. Wybór tego tematu jest uzasadniony koniecznością zbadania drogi sądowej po uchwaleniu Konstytucji RP. Stanowi to również główny cel badawczy. Hipoteza badawcza jest następująca: wprowadzenie Konstytucji RP zmieniło postrzeganie drogi sądowej w postępowaniu cywilnym.

W 1997 r. została uchwalona Konstytucja RP, której art. 45 wyraźnie wprowadza prawo do sądu, a art. 77 ust. 2 zakazuje zamykania drogi sądowej. Konstytucja RP spowodowała dużo zamieszania w zakresie rozumienia drogi sądowej. Dotychczasowe rozwiązania wymagały reformy. Nie mogły już dłużej zdarzać się przypadki, w których sąd karny, sąd administracyjny, organy administracji publicznej, a także sądy cywilne uznawały się za niewłaściwe w danej sprawie. Próbę rozwiązania problemu spraw „niczych” podjął Trybunał Konstytucyjny i Sąd Najwyższy, które wyjątkowo jednogłośnie wprowadziły zupełnie nowe w polskim systemie prawnym koncepcje. Pojęcie „sprawy”, użyte w art. 45 Konstytucji, zostało rozszerzone. Teraz sprawą w rozumieniu Konstytucji jest sprawa niebędąca sprawą karną, cywilną lub administracyjną. Pojawił się więc czwarty „rodzaj” spraw, w których przysługiwała droga sądowa, ale nie było wiadomo, jaki sąd byłby właściwy do ich rozpoznania. Problem został rozwiązany drugą wprowadzoną koncepcją – domniemaniem dopuszczalności drogi sądowej. Jeśli w sprawie sądy karne, sądy administracyjne lub organy administracji publicznej uznają się za niewłaściwe, to sprawę jest zobowiązany rozpoznać sąd cywilny. Domniemanie dopuszczalności drogi sądowej nie wyeliminowało jednak najważniejszego dylematu, a wręcz go nasiliło. Chodzi o sytuacje, w których do sądu cywilnego trafiają sprawy administracyjne.

Domniemanie dopuszczalności drogi sądowej zmniejszyło liczbę spraw niczych, ale zwiększyło liczbę spraw, które trafiają do sądu niemającego środków do ich rozpoznania. Nic nie stoi nie przeszkodzi temu, żeby sądy cywilne rozpoznawały sprawy ze wszystkich istniejących gałęzi prawa. Na pierwszy rzut oka wydaje się, że prowadzi to do zapewnienia drogi sądowej w każdej sprawie. Natomiast głębsza analiza odkrywa niepokojącą rzeczywistość: brak odrzucenia sprawy z powodu niedopuszczalności drogi sądowej wcale nie oznacza, że sąd faktycznie sprawę rozpozna. Jeśli do sądu trafi sprawa, do rozpoznania której sąd nie ma środków, to sprawa zostanie oddalona. Domniemanie dopuszczalności drogi sądowej nie wydaje się być najlepszym remedium na sprawy „niczyje”.

W celu prowadzenia badań użyję metody historycznoprawnej oraz dogmatycznej.

słowa kluczowe: Droga sądowa, Konstytucja, domniemanie drogi sądowej, sprawa

Pozycja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w świetle obecnych uregulowań prawnych i praktyki ustrojowej

Korczak-Kubalski Igor (nauki prawne)

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT) jest konstytucyjnym organem, którego zadaniem jest stanie na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. Przepisy konstytucyjne, choć są lakoniczne względem określenia charakteru KRRiT, akcentują wyraźnie niezależność tego organu, zakazując członkom KRRiT przynależności do partii politycznej, związku zawodowego oraz prowadzenia działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością pełnionej funkcji, a także zakazują łączenia tej funkcji z mandatem posła i senatora.

W praktyce jednak od wielu lat zauważalna jest tendencja do upolityczniania KRRiT (H. Zięba-Załużka, s. 37-49). Co jeszcze bardziej istotne, funkcjonująca od 2016 r. Rada Mediów Narodowych przejęła część kluczowych funkcji sprawowanych dotychczas przez KRRiT, takich jak powoływanie i odwoływanie składów osobowych organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Rozwiązanie takie, krytykowane w doktrynie (m.in. A. Grzesiok-Horosz, L. K. Jaskuła, K. Todos), spotkało się z krytyką także ze strony Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z 13 grudnia 2016 r., sygn. akt K 13/16). Trybunał stwierdził wówczas, że „[i]stotą zmiany [...] było [...] nie tylko pozbawienie konstytucyjnego organu państwa ewentualnej styczności z procedurą obsadzania zarządów spółek medialnych, ale także odebranie KRRiT wpływu na sytuację, w której inny podmiot uzna potrzebę dokonania zmian personalnych w zarządzie takiej spółki. W ten sposób KRRiT została całkowicie umiejscowiona poza sferą rozstrzygania o tym, kto i jak długo będzie członkiem zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji. To zaś wyklucza możliwość efektywnego wykonywania zadań przypisanych KRRiT w Konstytucji”. Wyrok ten nie został de facto wykonany przez polskie władze.

Podstawowym celem badawczym jest weryfikacja hipotezy H1 w brzmieniu: „Pozycja KRRiT jako konstytucyjnego organu stojącego na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji jest obecnie niestabilna”. W celu weryfikacji hipotezy posłużę się metodą dogmatyczną, polegającą na analizie tekstu przepisów prawnych w kontekście systemu prawnego, metodą językowo-logiczną (analizy językowej wypowiedzi doktryny) oraz hermeneutyczną (zbadania norm prawnych w kontekście ich społecznego, filozoficznego i kulturowego wymiaru). Przedmiotem badania metodą dogmatyczną będą normy konstytucyjne odnoszące się do KRRiT, jak również przepisy ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o Radzie Mediów Narodowych oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 grudnia 2016 r., sygn. akt K13/16. Metodą hermeneutyczną posłużę się natomiast w celu ustalenia, jakie czynniki pozaprawne wpływają na niestabilną pozycję KRRiT (kontekst historyczny, obecne uwarunkowania polityczne, odbiór KRRiT w publicystyce).

Zakładam, że efektem prowadzonego badania będzie potwierdzenie hipotezy H1, zaś przeprowadzona analiza będzie mogła zostać wykorzystana w dalszej pracy naukowej (czy to pod kątem pracy nad rozprawą doktorską, czy konkretnego artykułu naukowego).

słowa kluczowe: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Rada Mediów Narodowych, wolność słowa, pluralizm mediów

Osoba prawna jako członek organu zarządzającego w wybranych systemach prawnych

Gołędzinowski Filip (nauki prawne)

Państwa europejskie nie przyjęły jednolitego modelu w przedmiocie dopuszczenia osób prawnych do pełnienia funkcji członków w organach zarządzających spółek. W niektórych systemach prawnych obecność osoby prawnej w organie zarządzającym spółki jest powszechnie dozwolona – przykładowo, taką sytuację dopuszcza prawodawca francuski, belgijski oraz brytyjski. Z kolei w Niemczech czy w Polsce, pełnienie funkcji członka zarządu przez osobę prawną jest zabronione z mocy samego prawa. Wystąpienie ma na celu podsumowanie badań dotyczących: porównania wybranych systemów prawnych w tym aspekcie, ukazania potencjalnych skutków dopuszczenia osób prawnych do pełnienia funkcji członka zarządu w polskim systemie prawnym oraz dać odpowiedź na pytanie, czy konieczne jest ujednoczenie regulacji w tym aspekcie na poziomie europejskim.

słowa kluczowe: osoba prawna; zarząd; organ zarządzający; organ spółki

Geopolitics

chair: dr Aleksandra Jaskólska

Consequences of Poor Governance for the Implementation of R2P in the Context of Armed Conflicts in the Democratic Republic of Congo

Byukusenge Abdoul (security studies)

This rigorous study investigates the complex conflicts prevalent in the Eastern region of the Democratic Republic of Congo (DRC), underlining how inadequate governance serves as a hindrance to the implementation of the Responsibility to Protect (R2P). The investigation pivots around two pivotal questions: How does poor governance intensify conflict and insecurity in the Eastern DRC, and in what ways does this predicament challenge the international community's commitment to R2P? Our research commences by dissecting the governance structure in the DRC, underscoring its deficiencies, which include a feeble rule of law, rampant corruption, and insufficient service provision. We probe deeper into how these governance shortcomings facilitate the rise of armed groups, escalate violence, and perpetuate social and economic disparities in the Eastern DRC. In light of these observations, the study discusses the repercussions of inadequate governance as a stumbling block to the effective realization of R2P. The persistent instability in the East reverberates beyond the DRC, threatening regional stability, impacting neighboring countries, and inducing widespread population displacement.

The focal point of our study then transitions to the principle of the Responsibility to Protect (R2P). Emanating as a normative principle in international relations in the early 21st century, R2P's primary aim is to prevent mass atrocities, including genocide, war crimes, ethnic cleansing, and crimes against humanity. The United Nations General Assembly officially endorsed it at the 2005 World Summit. In spite of the substantial deployment of United Nations peacekeepers in the DR Congo, military operations in the region continue to demonstrate a lack of efficacy. Our study scrutinizes the extent to which the continued violence in the Eastern DRC challenges this principle. The failure of both national and international actors to prevent human rights violations and safeguard vulnerable populations presents a significant case study of R2P's practical implementation.

Our research utilizes a wide range of data sources, including academic literature, policy reports, news outlets, and primary interviews. The study employs a blend of qualitative and quantitative methods to offer a more nuanced comprehension of the conflict, the role of governance, and the implications for R2P. Ultimately, we investigate potential avenues towards improved governance, bolstered security, and a more effective realization of R2P in the DRC. We assert that these elements are interrelated, and advancements in governance can contribute to both improved national security and stronger adherence to R2P. In conclusion, the study provides an exhaustive examination of the intricate interplay between governance, conflict, and R2P in the context of the Eastern DRC, effectively illuminating the repercussions of inadequate governance on the implementation of the Responsibility to Protect.

keywords: Armed Conflict, Governance, National Security, Responsibility to Protect

Internal determinants of shaping the United Kingdom's global strategy after Brexit

Ptaszyńska Zuzanna (political science and public administration)

The research question asked by the speaker is what national events, processes, and other internal factors influence shaping the UK's global strategy after the decision of withdrawing from the European Union. Thus, the research goal is to identify and explain the internal determinants of shaping the "Global Britain" strategy after 2016.

So far, there has been no publication approaching the research problem in a holistic way. Most researchers focus on the economic aspect, while ignoring identity and social factors in creating contemporary foreign policy of the UK. The basic texts to which the speaker draws attention (Williams 2004, Zięba 2005, Breuning 2007, Alden and Aran 2017) focus on material resources and interests of states in policymaking. When it comes to the reality of the UK and Brexit, what drives attention is the interview with Srdjan Vucetic (2022) who explains what drives British foreign policy nowadays, but omits many factors. The speaker also used publications on selected aspects of the UK's global involvement (J. Hemmings and J. Rogers 2021, A. Patalano 2021).

The speaker identified three main internal determinants of the United Kingdom's global strategy. Firstly, it's influenced by the so-called collapsed superpower complex, i.e. the belief in the greatness of the United Kingdom many years after it ceased to be a great power, as well as the traditional sense of uniqueness of the British. Secondly, a key role is played by the government's willingness to show the people the benefits of Brexit, which aroused a lot of emotions but has enabled the UK to create its own trade policy and greater independence in shaping foreign policy. Thirdly, there is the need to find new trade and investment partners to stimulate the UK's economy and thus improve the quality of life in the country in the face of e.g. high inflation.

The first part of the speech will be devoted to presenting the most important assumptions of the global strategy, which has been described in the documents: "Global Britain in a Competitive Age" from 2021 and in its update from 2023. In the second part, the speaker will identify and explain the most important internal factors shaping this strategy. Finally, the conclusions and their confrontation with the initial research hypothesis will be presented. The main methods used in the research are discourse analysis and semi-structured interviews conducted with British experts in the field of the UK's foreign policy and selected people responsible for creating and implementing the state's global strategy.

keywords: United Kingdom, foreign policy, global strategy, Global Britain, Brexit

The outlook of ASEAN female filmmakers: A literature review

Putri Melisa (social communication and media studies)

Moving images have been a part of human civilization for centuries. Meanwhile, Hollywood is still the world leader in the film industry. In other parts of the world, filmmakers in Asian countries are also growing internationally even though they have less developed film infrastructures. Movies that are produced by Asian countries are also screened in international film festivals or even won international awards (Inthajakra et al., 2016; Koshpasharin & Yasue, 2014; Trice, 2021).

Despite those good facts, the film industry all over the world has underrepresented women as the creators or the subjects who determine the power to create their narrations (Abbot, 2021; Elsesser, n.d.; D. M. M. Lauzen, 2022; M. M. Lauzen, 2012; Sandoval, 2022). For instance, scholars in Europe have addressed the lack of women's representation and discussed the solutions. The researchers offered ideas regarding the importance of having more women in the film and creative industries who have the power to build narratives that have been bolted on and are unrepresented (Brannon Donoghue, 2022; Hennekam & Syed, 2018; Liddy, 2020). Inspired by the prior studies, this research will investigate the issues of underrepresented women in Southeast Asian countries film industry. Has this problem been noticed by researchers? What is the spectrum of discussions that have been developed in scientific discourse? Therefore, this study aims to examine the circulation of research works that are concerned with the representation of women as filmmakers in the film industry of ASEAN countries who are empowered in creating film narratives based on female perspectives.

This study is a literature-based inquiry that will examine certain scientific articles related to the representation of female filmmakers in the ASEAN film industry. Scientific articles will be selected from the list of publishers listed on the Scimago Lab and the Ministry of Education and Science of Poland under the categories "Communication", "Media Studies", "Film Studies", and "Social Communication and Media Studies." The researcher assumes that research articles on this topic in ASEAN countries are still limited, hence the researcher will not apply a time frame filter to limit the year of publication. However, the researcher will use several terms to find journal archives on each journal database through the keywords "female filmmakers", "female representation in film", "ASEAN film industry", "Female's narrative", and so on. The types of articles used are constrained to empirical research and theoretical studies.

The results of this study are expected to describe how the issue of the lack of representation of women in films is treated by researchers. It will focus on the broad range of theoretical trends, types of research approaches, issues that need to be addressed, opportunities and challenges faced by female filmmakers from the countries of Brunei Darussalam, Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore, Thailand, and Viet Nam.

keywords: Female filmmakers, narrative, literature research, ASEAN

The Nexus between Climate-Induced Migration and Human Security: Understanding Exploitative Risks and Vulnerabilities

Boronbaeva Aitolgon (Political Science and Public Administration)

This qualitative research explores the nexus between climate-induced migration and human security, with a particular focus on understanding the exploitative risks and vulnerabilities that arise in this context. Through a comprehensive literature review, this study synthesizes existing research to provide insights into the complex challenges faced by populations affected by climate-induced migration and the implications for human security. The objectives of this research include analyzing the exploitative risks associated with human trafficking and modern slavery, assessing the vulnerabilities experienced by migrants, and understanding the interconnected dynamics between climate change, migration, and human security. The literature review highlights the multifaceted nature of the link between climate-induced migration and human security. Existing research indicates that climate change exacerbates vulnerabilities and creates conditions conducive to exploitation. Social disruptions, economic inequalities, and political instability resulting from climate-induced migration contribute to increased risks faced by migrants, including human trafficking and modern slavery. The literature also emphasizes the need for comprehensive approaches that address the complex challenges posed by climate-induced migration while promoting human security and well-being. To achieve the research objectives, this study adopts a qualitative research approach with a comprehensive literature review as the primary method of data collection and analysis. Thematic analysis and synthesis of the literature will be employed to identify recurring themes, patterns, and key findings. The research questions guiding this study revolve around the complex dynamics between climate-induced migration and human security. Key questions include: How does climate-induced migration contribute to exploitative risks and vulnerabilities? What are the specific challenges faced by migrants in relation to human trafficking and modern slavery? How do social, economic, and political factors interact with climate-induced migration to shape human security outcomes? The preliminary findings from the literature review indicate that climate-induced migration poses significant challenges to human security. The impacts of climate change on social, economic, and political systems create an environment where vulnerable populations are at heightened risk of exploitation. These findings underscore the urgent need for comprehensive strategies and interventions that address the complex challenges posed by climate-induced migration while promoting human security. In conclusion, this qualitative research highlights the importance of understanding the link between climate-induced migration and human security. By synthesizing existing literature, this study contributes to the body of knowledge on this topic, informing evidence-based policies, interventions, and preventive measures.

keywords: climate-induced migration, human security, exploitative risks, vulnerabilities, human trafficking, modern slavery

Communist Phobia: Historical political psychology to realpolitik choices in the Baltic States

Heqi Sun (Political Science and Public Administration)

In the political context of the Baltic States, democracy and freedom take precedence in politics. The Baltic States, as the first countries to gain independence from the Soviet Union, went on to join the European Union and NATO. Today, the three countries have become full members of the Western camp. This shift in political identity has also led all three countries to define themselves as 'Nordic countries', and the resistance to the name 'former Soviet states' reflects the Baltic states' identification with Western-style democracy, which some scholars have defined as "Russiaphobia" or "Communist phobia". This political psychology is also influencing the current foreign policy choices of the three countries, most notably in the Baltic States' diplomatic relations with China. Lithuania announced its withdrawal from the China-led China-CEE cooperation framework immediately after the downgrading of its diplomatic relations with China in 2021, and in 2022 Estonia and Latvia also announced their withdrawal from this cooperation framework. Some Chinese scholars consider the denial of and prejudice against the history of socialism as the main reason for this political choice of the three Baltic countries. This article discusses the transformation of identity and political psychology in the Baltic States from a constructivist perspective, starting with the post-Cold War transformation history of the Baltic States, and using the 'National perceptions' as a central element in the analysis, to further explain the impact of the Baltic States' ad hoc political, psychological transformation on their current mainstream foreign policy choices.

keywords: Communist Phobia Baltic States China-CEE Relations Democracy

Psychology

chair: dr Zuzanna Toeplitz

Self-management behaviors as predictors of quality of life in the course of multiple sclerosis during emerging adulthood.

Brzoza Magdalena (psychology)

Multiple sclerosis is a chronic autoimmune disease. It involves damage to the myelin sheaths surrounding nerve cells in the central nervous system. As a consequence, cognitive impairments and physical disability may occur (Boesen et al., 2020). Self-management refers to the ability to manage one's own treatment, the consequences of the disease, and the necessary lifestyle changes associated with a chronic illness (Kidd et al., 2017). Research shows that interventions focused on strengthening this skill are effective in improving quality of life, which is crucial because individuals with multiple sclerosis experience lower quality of life compared to both healthy individuals and those with other chronic illnesses (Kidd et al., 2017). However, there is limited research dedicated to individuals during emerging adulthood period, spanning from 18 to 25 years of age. Arnett identified five characteristics that characterize this stage of life: feeling in-between adolescence and adulthood, identity exploration, experimentation and possibilities, and skepticism and instability (Arnett, 2007).

The aim of this study is to examine whether self-management behaviors positively influence the quality of life of individuals with multiple sclerosis in this specific age group. The hypothesis suggests that self-management behaviors are determinants of quality of life among individuals with multiple sclerosis during emerging adulthood. The quantitative study, which will employ purposive sampling, will utilize two questionnaires: the Multiple Sclerosis Self-Management Scale-Revised (MSSM-R) (Bishop & Frain, 2014) and the quality of life assessment questionnaire (SF-36).

Confirmation of the research hypothesis would provide empirical grounds for the development of interventions that enhance individuals' ability to manage their own health-related behaviors. In the case of chronic illnesses, the active involvement of patients is essential for positive treatment outcomes (Holman & Lorig, 2004).

Emerging adulthood is associated with the fulfillment of many tasks aimed at achieving self-sufficiency in young individuals (Wood et al., 2018). Chronic illness makes this transition even more challenging. The planned research can provide knowledge on how young individuals can support themselves in maintaining a satisfactory quality of life in the face of illness and what their environment (family, friends, and specialists) can do to facilitate this process.

keywords: multiple sclerosis, self-management, quality of life

Sensitivity to hate speech against Russians, Poles and Ukrainians after the outbreak of the war in Ukraine. How do we differ in the assessment of hate speech?

Zochniak Kamila (psychology)

Hate speech is a form of verbal aggression. Researchers emphasize the problem of the lack of a clear and universal definition of hate speech due to the existence of various dilemmas regarding punishing or reporting hateful statements (e.g. Davidson et al., 2017). What is more, people argue about what language is acceptable and what is not. In recent years in Poland, an increase in the amount of hate speech and exposure to it has been observed (Bilewicz et al., 2014; Winiewski et al., 2017). The need to counteract hate speech is even more important due to its negative social and psychological effects (e.g. Mullen & Smyth, 2004; Marshall et al., 2011). So what could be the reason for such significant differences in perception and sensitivity to hate speech?

Results of the research indicate that differences in the assessment of various behaviors result from differences in the extent to which certain moral foundations are adhered to (Graham et al., 2009; 2013). Researchers propose that there are different moral foundations that people use when judging the behavior of others and taking their own actions. However, it has not yet been investigated how attachment to particular moral foundations is related to the perception of hate speech. Moreover, studies of moral dilemmas indicate that people make decisions based on context, e.g. who is the victim of the event (Kurzban, DeScioli, & Fein, 2012). Moral judgments based on breaking moral foundations differ depending on the relational context (Simpson, Laham, & Fiske, 2016).

In the presented research, I examined the role of intergroup context in the sensitivity to hate speech. I wanted to check whether there are differences in sensitivity to hate speech directed against Ukrainians, Russians and Poles after the outbreak of the war in Ukraine. Moreover, I wanted to check whether there were differences in perception and sensitivity to hate speech before and after Russia's invasion of Ukraine. Moreover, I wanted to check what these differences might be related to. The results of three studies: Study 1: Poland, N = 1209, Study 2: Poland, N = 524, Study 3: Poland, N = 514) indicate that differences can be observed in the assessment of hate speech against different groups, and moral foundations, social dominance orientation and right wing authoritarianism may try to explain these differences.

keywords: hate speech, moral foundations, intergroup context

Temperamental correlates of meaning in life

Choiński Mateusz (psychology)

According to the current literature, meaning in life (MIL) is defined as three constructs: 1) mattering, 2) purpose and 3) coherence (George & Park, 2016). It has been established that MIL is experienced by most healthy individuals (Heintzelman & King, 2014). According to the recent studies the sources of MIL are much more mundane than previously thought. Higher MIL is related to positive mood, sense of belonging, everyday routines or even patterns in environment (Heintzelman & King, 2014). The literature has shown many benefits of MIL. There is a close relationship between MIL and psychological well-being (King, Hicks, Krull & Del Gaiso, 2006). MIL is also a buffer protecting against stressful situations (Park & Baumeister, 2017). In addition, people declaring a greater MIL use more adaptive stress coping strategies (Thompson, Coker, Krause, & Henry, 2003) and have better adjustment to stressful events (Park & Gutierrez, 2013).

Taking into account the prevalence of MIL, it is worth asking about the dispositional correlates of this construct. The presented project is aimed at determining the relationships between temperamental traits and MIL, defined according to the tripartite model. The regulatory role of temperament may underlie an individual's MIL, especially in the face of unpredictable and threatening events.

The aim of the Study I was to develop and validate Polish version of Multidimensional MIL Scale (Costin & Vignoles, 2020). This psychometric questionnaire, frequently used in recent studies, enables to assess the three MIL subconstructs (mattering, purpose and coherence) and general judgement about MIL.

Study II will aim to elucidate the relationship between MIL subconstructs (measured with questionnaire developed in Study I) and temperamental traits defined in accordance with Regulatory Theory of Temperament (Strelau, 1996). The study will include 300 participants. Based on the described role of MIL as a buffer protecting against stressful situation, positive relationships of MIL with endurance, briskness, activity and rhythmicity are expected, and negative ones with emotional reactivity and perseverance. It is expected that the Coherence subscale will be the most strongly associated with temperament traits. It may act as a mediator between temperament traits and the general judgement about MIL.

The aim of Study III will be to determine the temperamental profile resistant to MIL threats. The challenges posed by current times (pandemics and war) threaten the stability of MIL. It is hypothesized that people with stable MIL may be characterized by a specific temperamental profile. The study will have experimental design. It will include 4 groups: 1) a stress-induced group, 2) a meaninglessness-induced group, 3) a stress- and meaninglessness-induced group, and 4) a control group performing a neutral task. It is expected that temperament traits such as high endurance, briskness, activity and rhythmicity will act as a buffer against the induction of stress and meaninglessness.

The presented project is in line with current studies defining MIL as a phenomenon available to everyone and determining optimal functioning. It will enable to link the mattering, purpose and coherence to the basic, biologically based temperamental traits.

keywords: Meaning in Life, Stress, Temperament

Collective narcissism as a consequence, or what happens when a group becomes too important

Puchała Dominik (psychology)

In research on national identity, its complex aspects have often been overlooked because scientists have used simplistic ways to measure identification (Jetten et al., 1996; Postmes et al., 2013). Consequently, the conclusions from such studies on, among others, the relationship of “secure” identity with collective narcissism may have been drawn too hastily.

It is now suggested that collective narcissism and the safe form of identification are mutual suppressors, and their exact influence can be observed when controlling for the second form of identification (Golec de Zavala et al., 2013). But what if similar analyses were conducted using the three components of national identity (Cameron, 2004)? Would we then still be considering “healthy identification” and collective narcissism as another form of identification? The literature suggests that the different components of identification have different consequences. Strength of ties, for example, predicts greater commitment to the group (Bilewicz and Wójcik, 2010) and is positively related to the feeling of self-efficacy (Harris et al., 2011). Meanwhile, centrality is negatively related to the sense of self-efficacy (Harris et al., 2011) and the situations of high focus on, for example, ethnic identity are associated with increased depressive symptoms or stress in the face of cultural assimilation (Bilewicz et al., 2022; Bilewicz et al., 2021; Bombay et al., 2010).

During the talk I will present the results of three nationwide surveys with representative samples (N = 979, N = 1019 and N = 1016), on the basis of which, in cooperation with Prof. Michał Bilewicz, the mechanism by which collective narcissism is associated with the basic components of national identity measured separately was investigated. This made it possible to test the hypotheses that 1) collective narcissism is the consequence of a high level of cognitive centrality rather than a form of identification, and that 2) treating the three components of identity as “secure” identification is a methodological artifact because these components have different social consequences.

In line with these hypotheses, it was found that collective narcissism is a mediator in the relationship between cognitive centrality and 1) the lack of acceptance of out-groups, 2) belief in the Smoleńsk conspiracy and 3) the three forms of antisemitism. At the same time, however, this mediation does not occur for another component of identification – the strength of ties, which seems independent of collective narcissism. The results obtained can be seen as a shift in research on collective narcissism and identification, especially in terms of the complexity of the latter.

keywords: national identity, collective narcissism, cognitive centrality, strength of ties

Building resilience in the face of adversity: first insights from the two large-scale multicenter studies on resilience

Mituniewicz Julian (psychology)

Stress-related mental disorders like depressive disorders, anxiety disorders or PTSD, are highly prevalent globally and have detrimental effects on individuals' well-being and physical health (Vos et al., 2015). For the last couple of decades the emphasis in mental health research was placed on the exploration of the mechanisms and predictors of vulnerability (risk) and dysfunction. However, I argue that it is equally important to investigate the mechanisms and factors of resilience that allow individuals to maintain good mental health despite adversity or bounce back and recover from emotional disturbances soon after the adverse event takes place (Southwick et al., 2014).

The theoretical basis of my approach is PASTOR (Positive Appraisal Style Theory of Resilience) model of resilience (Kalisch et al., 2015), which centers around the Positive Appraisal Style – the tendency to evaluate stressful events in a way that ranges from realistic to slightly positive appraisals, though without being delusional - as a primary mechanism of resilience. Hence, the main aim of my investigation would be to capture the effects of Positive Appraisal Style on resilience as it occurs on a day-to-day basis in the real life settings.

The data for my project were collected in two waves throughout 2021/2022 and 2022/2023. My approach in data analyses would be integrative as I would synthesize the results obtained in different time resolutions (from cross-sectional brain scans to intensive experience sampling designs) and in different modalities (i.e. self-report questionnaires and fMRI scans).

A general aim of the project is to consider PAS in terms of a primary resilience mechanism at different time-scales and with a use of diversified, yet complementary data modalities. I would like to:

- investigate the relationship between Positive Appraisal Style (measured with a baseline self-report questionnaire) and Stressor Reactivity (SR) in the bi-weekly questionnaires;
- investigate the relationship between daily affect fluctuations (measured with the Ecological Momentary Assessment methodology) and event appraisal;
- investigate the relationships between task-based fMRI activations or resting state seed-based activations with subjective in-scanner reappraisal success and daily life stressor reactivity;
- investigate and compare the effectiveness of two Ecological Momentary Interventions targeted at 1) developing cognitive reappraisal of negative life events or 2) increasing the reward sensitivity through mental imagery training;

My assumptions regarding above research questions are that:

- the baseline PAS score predicts lower SR (stressor reactivity) scores;
- a positive appraisal of the situation predicts higher positive affect and lower negative affect in an experience sampling methodology study;
- in-scanner cognitive reappraisal success correlates positively with the PFC (prefrontal cortex) activity and negatively with the amygdala activity;
- resting-state functional connectivity of dmPFC (dorso-medial PFC) and dlPFC (dorso-lateral PFC) predicts lower SR scores in the bi-weekly questionnaires

keywords: Resilience, emotion regulation, mental health, Ecological Momentary Assessment, Ecological Momentary Interventions

The role of time perspectives in affective states' dynamics, motivation, and performance in sport: Verification of a conceptual model

Kurach Tomasz (psychology)

Performing mental time travels (thinking about the past, the present and the future) seems to be a unique characteristic of the human beings. Although its specific effect on the sport participation is still under investigation, we already know much about temporal balance (BTP) and its effect on sport performance.

The aim of the presentation is to provide the audience with specific knowledge about time perspectives (TP, i.e., the tendency to focus on the past, the present, and the future and developing specific attitudes towards these time horizons) and its probable utility in sport context. TP and BTP (balanced time perspective) theory (Zimbardo and Boyd, 1999) and conceptual model of TP in sport (Stolarski et. al., 2019) were selected as a conceptual framework not only for the Presentation but for the project as well.

Studies on TP carried out to date suggest its fundamental role in shaping human motivation (Nuttin, 1964) and behaviors and emphasize a key role of temporal framing in social and emotional regulation processes (Stolarski et al., 2014). Effective mood, motivation and emotion regulation is essential not only for sport performance but also for athletes' everyday psychological functioning (what affects their sport participation as well).

The main hypothesis of the project assumes that the regulatory role of temporal perspectives is fundamental for the sport activity. The predictions are based on the already mentioned conceptual model of TP in sport (Stolarski et al., 2019). The model offers both direct and indirect effects of temporal perspectives on various aspects of sport activity.

Although being complex and multi-level, the model includes dynamics that could be brought down to three major mechanisms through which TPs affect athlete's psychological functioning and performance: (1) magnitude and persistence of sport motivation and resulting athlete engagement, (2) regulation of affective states during sport performance, and (3) appraisal of one's performance and coping with resulting emotions. Taking all of that into consideration, the main goal of the project is to provide an empirical verification of that conceptual model.

The research sample will include athletes representing four disciplines: triathlon, running, archery, and shooting. It is planned to collect data from 160 participants representing each of the disciplines. The planned study will be conducted using a novel mobile application – which will be designed especially for the present research project. The application will allow for effective data collection and communication between researchers and participants and minimize the probability of omission of a measurement.

Thanks to the present research program conclusions about the regulative role of TP in sport performance will be drawn. What is more generalization of the obtained data may broaden current knowledge on the regulatory role of TP in emotional and motivational processes beyond the context of sport. Last but not the least inspirations for creating interventions and training programs aiming to enhance athletes' performance and well-being will be collected.

keywords: Sport psychology; Time perspectives,

Panel 3

Rzeczywistość, wirtualność i kultura

osoba prowadząca: dr Zuzanna Wiorogórska

osoba moderująca: mgr Bogdan Andruszczenko

Unikanie newsów: przegląd literatury

Wojtukiewicz Agnieszka (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Czasy współczesne nazywane są często erą informacji. Ilość wytwarzanych codziennie danych, a także nowe środki przekazu, takie jak druk, radio, telewizja, a później również internet, miały istotny wpływ na rozwój cywilizacji. Liczba informacji i znaczenie mediów wzrasta szczególnie w czasie kryzysów społecznych (pandemia Covid-19). Jedną z konsekwencji natłoku informacji może być unikanie newsów (ang. news avoidance) (Song, Jung i in. 2017, 1172-1173). Można je zdefiniować jako niską konsumpcję mediów w dłuższym okresie. Istnieją dwa różne typy unikania newsów w zależności od motywacji odbiorcy: intencjonalne i nieintencjonalne. O intencjonalnym unikaniu newsów mówimy, gdy dana osoba świadomie decyduje się być niedoinformowanym. Z kolei nieintencjonalne unikanie newsów zazwyczaj dotyczy osób, które decydują się na spędzanie czasu w inny sposób, np. preferują rozrywkę. Newsy z kolei definiuje się jako nową informację związaną z obecną sytuacją, która pojawia się w mediach i jest istotna dla odbiorców. Głównymi przyczynami unikania newsów może być negatywny wpływ informacji na nastrój, sceptycyzm, brak zaufania do mediów czy przeciążenie informacyjne (Skovsgaard, Andersen 2019, 460).

W ostatnich latach badania nad unikaniem newsów zyskują na znaczeniu. Głównym celem niniejszego referatu jest przedstawienie aktualnego stanu literatury na ten temat i wskazanie luk badawczych, a także zrozumienie i wyjaśnienie zachowań związanych z unikaniem newsów.

Przegląd literatury zostanie przeprowadzony metodą PRISMA 2020 (The Preferred Reporting Items for Systematic reviews and Meta-Analyses), która umożliwi dokonanie przejrzystego, dokładnego i kompletnego przeglądu systematycznego. Analiza obejmuje wszystkie artykuły zamieszczone w Web of Science w latach 2000–2022 (167 tekstów).

Niniejszy projekt stanowi kompleksowy opis zjawiska unikania newsów. Badanie umożliwi lepsze zrozumienie współczesnego użytkownika mediów, a także stanowi punkt wyjścia dla współpracy międzynarodowej nad tym zagadnieniem.

słowa kluczowe: news avoidance, literature review, news consumption, information behaviors

Pośrednicząca rola współdzielenia rzeczywistości w relacji między przyjmowaniem perspektywy a satysfakcją

Żuk Dawid (psychologia)

Spędzamy znaczną część naszego życia w towarzystwie innych ludzi, dzieląc się z nimi różnymi doświadczeniami, np. chodząc na koncerty, oglądając krajobrazy lub jedząc razem posiłek. To, czy dzielimy się tymi doświadczeniami z kimś, czy sami ich doświadczamy, ma na nas znaczący wpływ. Współdzielenie z drugą osobą rzeczywistości zwiększa odczuwane wsparcie (Woods, 2016), zaspokaja potrzeby bliskości i zrozumienia (Wheatley i in., 2012). Wspólne doświadczanie bodźców, gdy oboje partnerów interakcji kieruje uwagę na tę samą czynność, sprawia, że bodźce te stają się bardziej intensywne, np. zjedzenie kawałka czekolady staje się przyjemniejsze i smaczniejsze, gdy jemy ją jednocześnie z drugą osobą, a jeszcze bardziej nieprzyjemne i mniej smaczne, gdy czekolada jest gorzka (Boothby, 2014). Ten efekt jest również prawdziwy np. dla odczuwanego stresu. Odczuwamy go silniej, gdy obok jest druga osoba, która też go odczuwa z tego samego powodu co my. Jedno z wyjaśnień tego efektu polega na mentalizacji, czyli na wyobrażeniu sobie co musi przeżywać druga osoba badana, co powoduje „podwójne” przeżywanie danych odczuć (Nahleen, 2019). Zjawisko intensyfikacji występuje tylko wtedy, gdy znamy osobę, z którą dzielimy doświadczenie. Jest ono także tym bardziej nasilone, im bardziej nadajemy na tej samej fali z drugą osobą, innymi słowy, im lepiej się dogadujemy. Ponadto takie wspólnie doświadczane bodźce są lepiej zapamiętywane (Shteynberg, 2010), bardziej absorbujące i otrzymują więcej zasobów poznawczych, gdy poświęca się im wspólną uwagę (Shteynberg i Galinsky, 2010). Celem badawczym jest identyfikacja czynników związanych z efektem intensyfikacji i ich wzajemnych relacji. W tym badaniu sprawdzę, czy bycie z kimś na tej samej fali (dzielenie się rzeczywistością) pośredniczy w związku między przyjmowaniem perspektywy drugiej osoby a przyjemnością i satysfakcją ze wspólnego doświadczenia. W tym badaniu wezmą udział dwie osoby. Jedna z nich będzie podstawionym asystentem, a druga rzeczywistym badanym. W badaniu będę manipulować tym, czy badani przyjmą perspektywę drugiego, podstawionego badanego (asystenta), czy też będą bardziej skupiać się na sobie podczas gry. Zakładam, że badani, którzy będą większą uwagę zwracać na drugą osobę badaną, doznają silniejszej intensyfikacji przeżyć, w związku z mentalizacją

słowa kluczowe: Współdzielenie rzeczywistości, eksperyment, satysfakcja, efekt nasilenia

Gdzie możemy być sobą? Frustracja potrzeb jako predyktor chęci przenoszenia się do wirtualnych przestrzeni i uzależniania się od nich: rola dopasowania między ludźmi i miejscami

Lassota Izabela (psychologia)

Ludzie dążą do tego, żeby środowisko w którym żyją było zgodne z ich potrzebami. Jednym ze sposobów zwiększania dopasowania między ludźmi i miejscami (P.E. fit) jest przenoszenie się z miejsc, które nie są zgodne z osobowością, wartościami, lub planami życiowymi do innych miejsc, które oferują większe poczucie spójności. Coraz częściej spotykaną metodą na zwiększenie tego dopasowania jest przeniesienie aktywności lub pewnych sfer życia ludzi do przestrzeni wirtualnych. Migracje do cyfrowych miejsc jako alternatywy dla prawdziwego świata może być spowodowany tym, że codzienność nie spełnia oczekiwań i nie zaspokaja potrzeb np. rozrywki, bliskości, stymulacji intelektualnej.

Jedną z najważniejszych teorii opisujących wzorce migracyjne jest model push-pull-mooring (PPM). Komponenty wypychające obejmują negatywne czynniki w obecnym miejscu, które odpychają jednostkę (np. pandemia COVID-19 spowodowała, że aktywność poza domem w realnych miejscach stała się bardziej niebezpieczna). Czynniki przyciągające obejmują pozytywne czynniki w miejscu docelowym, które zachęcają jednostkę w kierunku nowego miejsca (np. w przypadku wirtualnych światów, tworzenie możliwości łatwego poznawania ludzi w sieci lub odwiedzania unikalnych i ekscytujących miejsc). Wreszcie, czynniki cumownicze obejmują czynniki osobiste i społeczne, które ułatwiają lub utrudniają podjęcie decyzji o migracji (np. spędzanie czasu w "bezpiecznej przestrzeni" bańki mediów społecznościowych zniechęca do spotykania ludzi w świecie rzeczywistym).

W badaniu realizowanym na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków (N=1250) sprawdziliśmy jak możliwości oferowane przez prawdziwe miejsca przekładają się na wybór wirtualnych miejsc jako przestrzeni codziennej aktywności. Konkretnie, zbadaliśmy jak trzy typy frustracji potrzeb w świecie rzeczywistym - frustracja autonomii, kompetencji i relacji wyjaśniają chęć migracji do przestrzeni wirtualnych i uzależnienie od korzystania z nich.

Analizy pokazały, że poczucie frustracji przekłada się na chęć migracji do przestrzeni wirtualnych i uzależnienia od nich, a efekt ten jest mediowany przez poczucie większego dopasowania do wirtualnych niż realnych miejsc. Wyniki pokazują więc mechanizm poprzez który niespełnienie potrzeb w realnym świecie może przekładać się na jeszcze większe (i czasem szkodliwe) pogłębienie relacji z wirtualnymi miejscami.

Badania skupiające motywacjach migracji do światów wirtualnych dotychczas koncentrowały się przede wszystkim na kwestii lojalności klientów wobec gier i serwisów społecznościowych. Nasze badanie wypełnia istotne luki badawcze skupiające się na problematyce badań nad 1) chęcią migracji z miejsc rzeczywistych do wirtualnych, 2) czynnikami związanymi z indywidualnymi relacjami między ludźmi i miejscami mogą wpływać na chęć do wirtualnych migracji, 3) oraz tym jak rozdźwięk między potrzebami zaspokajanymi przez realne i wirtualne miejsca wiąże się z dobrostanem i zdrowiem psychicznym.

słowa kluczowe: frustracja potrzeb, przestrzeń wirtualna, dopasowanie między ludźmi i miejscami, uzależnienie, migracje

Mechanizmy cenzury w sztuce polskiej okresu międzywojennego i PRL

Fiałkowska Aleksandra (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 roku wiązało się z koniecznością odbudowy państwa niemal od podstaw. Proces ten dotyczył również polskiej kultury, która wedle ówczesnych standardów służyć miała promowaniu polskiego dziedzictwa narodowego. Narzucenie sztuce tego obowiązku jak również silne wiązanie polskości z religią prowadziło do licznych działań o charakterze cenzorskim. Najsilniej jednak, ograniczanie swobody wypowiedzi artystycznej odczuli artyści po II wojnie światowej w ustroju socjalistycznym. Wszechobecna cenzura, kontrola działalności artystycznej a nawet celowe niszczenie artystów, którzy wyrażali sprzeciw wobec ingerowania w ich wybory artystyczne stały się po 1945 roku codziennością.

Celem mojego referatu będzie ukazanie mechanizmów wprowadzania cenzury, środków i narzędzi jakimi posługiwano się w celu przejścia całkowitej kontroli nad kulturą. Postaram się również odpowiedzieć na pytanie jak dochodziło do stopniowej utraty kontroli artystów nad ich działalnością oraz czy w okresie głębokiej cenzury istniały tzw. wyspy wolności

słowa kluczowe: cenzura, niepodległość, socrealizm, bezpieczeństwo

Systemic crises

chair: dr Aleksandra Jaskólska

moderator: mgr Katarzyna Kwiatkowska

Political leadership in Latin America- comparative analysis of the leadership styles of Omar Torrijos, Hugo Chávez and Luiz Inácio Lula da Silva

Kwiatkowska Katarzyna (political science and public administration)

The aim of the research is to present the specific characteristics of political leadership style in Latin America. The selected leaders exhibit some common features as well as different approaches to various political issues, which add to the complexity of the political leadership in the region. The comparative analysis of the three leadership styles will contribute to the comprehension of the specificity of the policy-making in Latin America.

It is essential to examine the approaches to the governance and impact on the countries each of the presented leaders applied while in office. The main research question remains how their leaderships evolved over the years they governed and what factors influenced their performances. The researcher aims to find out if each of the leaders was the one that was needed by Panama, Venezuela and Brazil respectively. The types of the leadership presented in the study will be examined in the context of socio-political events in each of the countries.

The literature review on the political leadership proves that most works concern theoretical aspects of leadership in general (e.g., Burns, Hermann, Turska-Kawa, Weber). There were also authors who analysed the leadership in Latin America in the broad context (e.g., Alcántara, Blondel; Collier, Cardoso). Other works concern single Latin American leaders (e.g., Frajman, Flynn, Iwanek, Kozloff, Paiva, Popławska). The research will focus on analysing the primary sources: speeches, interviews, official documents as well as comparing the scientific articles prepared on each of the selected leaders.

The leadership of Omar Torrijos in Panama (1968-1981) was marked by authoritarian style of governance. The leader tried to apply some populist policies to gain the support of the Panamanian society. His policies improved the well-being of the citizens but also led to some hardships in the country. The greatest achievement of Torrijos was signing the Panama Canal Treaties with the USA in September 1977.

Hugo Chávez as the leader of Venezuela (1998- 2013) was known for his populist and socialist leadership style. He aimed to reduce poverty and implement the “Bolivarian Revolution” in Latin America. He was famous for his anti-imperialism and great resentment towards the United States. The leader was charismatic and close to the people of Venezuela.

The leadership of Luiz Inácio Lula da Silva will be analysed in the period of his first and second presidential terms (2003-2010). He was very pragmatic in his leadership style and promoted social inclusion. He focused on social and economic reforms in Brazil.

The study's findings will shed light on the similarities and differences among these leaders and provide insights into the implications of their leadership styles for their countries and the region as a whole.

keywords: Omar Torrijos, Hugo Chávez, Luiz Inácio Lula da Silva, political leadership, Latin America

Military dictatorship and its impact on South Korea

Lech Karina (political science and public administration)

In the beginning of the 1960's in South Korea the democratic government of the second republic was struggling to meet the expectations of the society and to get military support. Due to Prime Minister Chang Myŏn's inept fulfillment of his promises, especially those related to the military, junior officers of the Korean army led to mutiny in their ranks. Soldiers who participated in the mutiny were forced to leave the army voluntarily. However, this was not their last attempt to make changes in the governance system. Shortly after, a military group led by Brigadier General Park Chung Hee staged a military coup on May 16, 1961, as a result of which the government of the second republic was overthrown. This event marked the beginning of a military dictatorship in South Korea. General Park Chung Hee and his actions enjoyed public support which opened the way for him to become the president of the third republic and until this day Park himself is well known worldwide as the father of the Han river miracle.

The purpose of this speech is to prove that the changes and reforms carried out during the rule of the military junta were part of the social mobilization strategy of General Park Chung Hee whose actions were concentrated on fighting the crisis, both political and economic, at all costs. His almost twenty-year period of rule is marked by an excess of power covering every area of citizens' lives in order to steer their actions in accordance to the political needs. Therefore my goal is to demonstrate that Park Chung Hee by using legitimate violence and social engineering technics gained enormous power that wouldn't be possible if not for the creation of a repressive apparatus and deliberate manipulation – the inherent elements of a totalitarian regime.

During the research on the period of Park Chung Hee's rule, functional analysis will be used which will allow to determine the impact and importance of his individual actions aimed at gaining and maintaining power. The second research method will be comparative analysis which will allow to compare the system of government of the Korean military dictatorship to other known totalitarian regimes on the basis of Polish studies on the theory of social engineering.

keywords: South Korea; Park Chung Hee; social engineering; dictatorship

A Methodological Framework to Study How the Ideational Structures of the Jair Bolsonaro Administration Conditioned Brazil's Foreign Policy

Noguera Montoya Susana Patricia (political science and public administration)

The scholarly research about the impact of populism on foreign policy is pivotal to understanding the political reality of Latin America and yet the field remains seriously underdeveloped. Academic research on the subject is usually centered around the domestic causes and manifestations of populism, but its impact at the international level has received insufficient attention (Destradi et al., 2021). Even less common is the study of right-wing populist leaders in power and their foreign policy. Moreover, the research to date is clearly Eurocentric, as it lacks a profound and interdisciplinary study of phenomena occurring in the Global South as well as from the perspective of the Global South.

My study aims to address these scholarly gaps. I propose a framework that studies ideational structures manifested through foreign policy actions, discourses and performances (Adler & Pouliot, 2011). The aim of the framework is to understand the particular social processes that formed and sustained the right-wing populism shown by the Bolsonaro administration and how it conditioned its foreign policy. Based on the constructivist theoretical approach, I raise the following question: How did the ideational structures of the Jair Bolsonaro Administration condition Brazil's Foreign Policy?

Applying this approach to the case study of Brazil is important to understand right-wing populism outside the West. First, the country has an evident leading role in Latin America and has historical aspirations to lead on the world stage (including its long-term objective to join the UN Security Council as a permanent member). For instance, the fact that it borders 10 out of the 14 countries of South America, automatically makes its foreign policy of regional importance. What's more, Brazil has control over much of the Amazon Forest and therefore is also a necessary player in the global efforts to stop climate change. Second, the country was the scenario for "the most successful Latin American fascist movement" (Pereira Gonçalves & Caldeira Neto, 2022, p. 5). The impact of the Sigma movement created in the 1930s has been studied by historians as an important precursor of right-wing populism exhibited by Bolsonarismo, and yet its impact in the field of foreign policy remains unstudied.

keywords: Foreign Policy, Brazil, Populism, Jair Bolsonaro, Constructivism

The 2021-2022 Belarus–EU Border Crisis: Classification of the Belarusian State Media Narratives

Yeliseyeu Andrei (political science and public administration)

Research on the interplay of migration and international relations has been a relatively new scholarly approach. A remarkable attempt to create a broader theoretical model in the field was undertaken by Prof. Kelly Greenhill in her book *Weapons of Mass Migration: Forced Displacement, Coercion, and Foreign Policy* (2010). She proposed a theory of coercive engineered migration (CEM) which is defined as “cross-border population movements that are deliberately created or manipulated often by weak states or non-state actors to induce political, military and/or economic concessions from a target state, states or international organizations.” From this perspective, the ongoing migrant crisis at the EU-Belarus border which peaked in late 2021, can be seen as the Belarusian regime’s attempt to induce political and economic concessions from the EU. Whereas a number of available publications discuss the Belarusian CEM case, the types of arguments used by the coercing actor remain overlooked.

What were the main themes of the topical publications in the Belarusian regime controlled media and how could they be clustered based on the types of arguments they convey? How specifically did they manipulate the targeted EU countries and the EU as whole? How do they relate to the prediction of the CEM theoretical model concerning the principal strategies of coercing states? These research questions drive the content analysis of topical articles published in the Belarusian state media from June 2021 to March 2022 and a subsequent attempt of identifying and classifying the main strategic narratives. We might expect that Greenhill’s prediction about two types of arguments focused on manipulating the ability and willingness of targeted states to accept groups of migrants is reflected in the content of the Belarusian regime controlled media. While findings greatly point in this direction, they also suggest that a number of the major narratives can hardly be accommodated solely into the two groupings proposed by Greenhill and may be attributed to two additionally proposed categories of narratives used by the coercing actor.

keywords: Migration management, content analysis, migrant crisis

Impact of Law and Justice political ideology on Polish foreign service between 2016 and 2022

Drożdż Jakub (political science and public administration)

Poland is one of the aspiring regional players in international politics. In order to conduct an ambitious and long-term foreign policy, a well-functioning diplomacy and effective diplomats are needed. Foreign service (FS) is not, however, free from political influence. Since the Law and Justice (PiS) party took power at the end of 2015, Polish FS, understood as an institution (the Ministry of Foreign Affairs and FS) has undergone a series of deep and fundamental changes, including in its structure, position and employment, which have affected its work. The changes were not just aimed at improving diplomacy, but were ideologically based. The changes were widely commented.

To analyse a current state of FS' functioning and understand why a deep reform of Polish diplomacy was introduced, it is worth considering the reasons, that lie mostly in the political ideology of Law and Justice. For a political ideology could strongly influence not only the foreign policy, but also its tool, FS.

The role of political ideologies and their impact on foreign policy has been analysed and described by authors such as Carlsnaes (1986), Cassels and Tsygankovs (2010). There have also been analysis how political ideology influenced the institutional functioning of diplomacy, in example the Soviet Union's (Kramer, 1999) or Brazil's during Lula's government (de Faria/Lopes/Casarões, 2013).

What is currently missing in the research is an analysis of how Polish foreign service has changed under the influence of Law and Justice, in the context of its political ideology. So far, the changes in Polish FS, after 2015, have been mainly commented by publicists, interested parties and former diplomats – in the context of potential future effects and effectiveness. One of the few scholarly articles on the reforms introduced by Law and Justice was an article by Prof. Piotrowski (2018) on the constitutional problems of the reforms. Therefore, a research gap occurs.

In order to fill the gap in the state of knowledge and analysis on Polish FS, I intend to examine the changes in Polish diplomacy introduced by Law and Justice after taking power in late 2015. The key research question will be: what was the impact of the Law and Justice political ideology on Polish diplomacy? In my study, I intend to explain that a large part of the changes in Polish FS between 2016 and 2022, were motivated by the political ideology of the Law and Justice.

Research methods will consist of:

- a) analysis of official political programming documents;
- b) analysis of official government documents (acts, regulations, justifications);
- c) analysis of speeches, publications and texts of key politicians, ideologues and representatives of the Law and Justice community (e.g. think-tanks);
- d) in-depth interviews with politicians, diplomats, officials, representatives of think-tanks.

keywords: Diplomacy, diplomats, foreign service, political ideology

History and legal tradition

chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak

The impact of international agreements on the taxation of corporate income in the Second Polish Republic and the Polish People's Republic

Litwinow Jerzy (Law)

The research objective of this presentation is to analyse the problem of double taxation of income received by legal persons operating in the other country than the country of their residence and to present the impact of the conclusion of international agreements regulating the avoidance of double taxation on the taxation of these legal persons in the Second Polish Republic and the People's Republic of Poland.

The research hypothesis is that the entry into force of international agreements made it possible to reduce the fiscal burden of legal persons, which had a positive impact on the development of cross-border investments in the Second Polish Republic and the People's Republic of Poland.

The method of historical analysis of legal acts in the selected historical period in Poland was used.

The problem of double taxation of corporate income was already known at the beginning of the 20th century, which was also a period of intense growth in the number of international treaties regulating legal and economic matters. The economic links that existed between the former partitions of divided Poland and their metropolises made it necessary to take into account the problem of double taxation of cross-border activities. Despite this fact, the Second Republic concluded a small number of treaties re double taxation. In those cases, however, where relevant agreements were signed, the phenomenon of double taxation, which was disadvantageous from the point of view of legal entities, was successfully reduced.

In contrast, during the communist period, despite restrictions on the free movement of capital in certain areas of the economy, cross-border activity was intensive and required regulation to reduce the phenomenon of double taxation. This was particularly relevant for trade with the Comecon countries.

From a review of the literature produced on this subject, one can learn only very preliminary information about the double taxation treaties concluded by the Second Republic, including the historical circumstances of their conclusion. What is missing, however, is a comprehensive look at the problem of double corporate taxation and a reference to the specific way in which the regulations on this topic work. Most studies focus on personal income tax and inheritance tax.

keywords: double tax treaties; most favored nation clause: Poland

Legislative Technique in the Interwar Period in Poland: Creation Ex Nihilo and Rejection of Models of Foreign Legal Traditions

Jackowska Anna (Law)

When Poland regained independence after World War I, it comprised five legal orders: the Austrian Civil Code (ABGB) in the south, Hungarian law in a small southern area, the German Civil Code (BGB) in the west, the French Code civil in central Poland (previous Kingdom of Poland dependent on Russia), and the pre-revolutionary Russian law codified in volume 10 of the so-called Svod Zakonov. Each of them had its own specificity, differing not only in substantive content (a different axiology, terminology, legal solutions and institutions) but also in form, i.e. the legislative technique used by their authors, the legal language, and the internal systematics. One of the consequences of such a situation was the need to develop a legal language, individual methods and original solutions of legislative technique. It caused politicians and lawyers to face a number of dilemmas regarding the future of the Polish legal system. At the heart of the debate lied a profound question – namely, whether the Polish legislator should follow the example of foreign jurisdictions, such as the partitioning states (Germany, Austria, and Russia), or another model (e.g. France). Doubts concerned not only the shape of legal institutions, but also the legislative technique, i.e. the method of constructing legal provisions. Using a comparative and descriptive method, the process of formation of the Polish legislative technique will be presented. It will be subjected to a description of whether the partitioners influenced the final shape of the Polish legislation in the reborn Poland or eventually its own unique legislative technique emerged? Did the Polish creation become a permanent part of the Polish legal system or only briefly survived during the Interwar period? In the speech I will show that an unusual solution was chosen: the patterns of the partitioning powers were rejected, creating a national model of legislative technique from scratch, in contrast to foreign paradigms.

keywords: Interwar, Legislative Technique, Legal History

Actiones populares – hybrid legal institution within the Digest

Sas Kimberly (Law)

The Digest – one of the greatest codification work in Antiquity and the biggest personal pride of Emperor Justinian. This impressive opus named by him as “temple of justice” was created in an unbelievably short period of time. Thanks to incredible effort of the commission of the compilers only 3 years had to pass – a fact that has been debated by many Roman law scholars within the course of history. To mention only one, but significant name of Friedrich Bluhme, who was the author of theory of masses, which explained to the certain point possible working method of creation of this monumental work. His thesis expressed the belief, that fragments coming from works of different jurists had been grouped in three sets and positioned according to historical contingency and not for logical reasons. In my speech I will try to show some different perspective on dilemma presented above. My starting point will lay in conviction, that specific and further clue to the systematic way of working of the compilers is in the Book 47 of the Digest – one of so called libri terribiles. It ends up with relatively short and laconic title. On the face of it we can presume, that it was put there for no particular reason or most likely in lack of better place to do so. But after throughout analysis different conclusion can be drawn. This title - despite its small size – not only can be described as a structurally fully composed one, but also its position within the Book 47 and whole of the Digest as such is definitely not the matter of coincidence. The order of particular leges withing this title stands in opposition to assumption presented by Bluhme in his famous work *Die Ordnung der Fragmente in den Pandectentiteln* from 1818. A thesis can be proposed, that by placing title *De popularibus actionibus* at the very end of Book 47 – devoted to institutions of private criminal law – the compilers wished to distinguish and confirm the unique and mixed nature of this kind of legal actions. Making popular actions a kind of “bridge” between the book containing the “private” criminal law on the one hand and “public” criminal law on the other hand stands a perfect example of a symbiosis of the content with its location. This allocation within the system of the Digest is an authentic reflection of classical doctrine on this matter. The main part of presented speech will be dedicated exactly to demonstrate nebulous, hybrid character of popular actions – a feature so far unnoticed and not even addressed by jurists working on the same subject.

keywords: Actiones populares, Roman criminal law, Digest, compilers, delicta private, criminal publica

The Legal Convergences in the Zimbabwean Marriages Act [Chapter 5:17] of 2022

Kunicki Jan (Law)

The main aim of this paper is to portray the extent and the character of the legal convergences present in the Marriages Act [Chapter 5:17] (henceforth referred to as “the Marriages Act”) of 2022, which has been gazetted in Zimbabwe on 27th May 2022, with the date of commencement on 16th September 2022. Consequently, the presentation is to depict the interactions of legal institutions of marriage derived from the Roman-Dutch law and from the indigenous customary law of the peoples of Zimbabwe, which resulted in an introduction of a unified institution of marriage in the legal order of Zimbabwe, with the civil marriage and the solemnised customary law marriage as its subtypes. Additionally, the paper is to depict the accommodation of the legal institution of marriage to the social and cultural background of Zimbabwe.

This paper is to form one of the few, if not the only, complex study of the origins of the legal institutions included in the Marriages Act. Thus, this article will bring the subject of the influences of the Roman-Dutch Law and the indigenous customary law in this legal enactment to the spotlight of the legal academia.

Regarding the research methods, the main methods applied in this paper are to be the comparative legal methods, the historical and the evolutive methods. As for the comparative legal methods, a substantial part of this paper is to be dedicated to an analysis of the legal principles resulting from the different legal traditions, comparison of these legal institutions, as well as an analysis of the typical institutions, which arose from the legal convergence of different legal traditions. In regard to the historical and the evolutive legal methods, this paper is to consist of a depiction of legal historical processes and phenomena which resulted in the introduction of legal institutions of the family law in Zimbabwe, which are contemporarily present in the Marriages Act.

The presentation is to mainly consist of depiction of most important aspects of the institution of marriage, as are regulated by the Marriages Act, in relation to the civil marriage and the solemnised customary law marriage subtypes of the institution of marriage. The most notable legal characteristic that are to be discussed are: the significance of the free consent of the nupturients, the minimal age for the parties to be married, the forms of solemnisation of a marriage, as well as the legal relations between the spouses.

This paper is thus to depict the character and the significance of the legal convergences introduced in the Marriages Act. The presentation is to portray the most important legal characteristic of both subtypes of the legal institution of marriage. The paper will additionally provide reflections on the importance of the mixed jurisdiction legal orders and the role of the Roman-Dutch Law in the contemporary legal world.

keywords: indigenous customary law, legal convergence, Marriages Act, Roman-Dutch Law, Zimbabwean law

Memory studies from the audience's perspective. On the perception of WWII and Holocaust narratives in German and Polish museums.

Musielak Michalina (sociology)

Over the last two decades, the topic of individuals who helped others survive under the Nazi regime in Europe has experienced an extraordinary boom both in Europe and globally. This surge in interest is due among others to the emotionally arousing character of this subject and also to its potential for creating role-models. In parallel we witness a significant shift towards a phenomenological approach in museology (Hein 2000.)

The paper will discuss ideas for a museum audience comparative study at recently opened museums and exhibitions in Poland and Germany dedicated to people who aided Jews and other victims of Nazi persecutions during World War II. The research will include among others Focus Group Interviews (FGI) and an analysis of TripAdvisor reviews and entries in visitor books. The potential case study museums differ in size, location and narrative discourses. Preliminary research has shown that the considered sites follow very different presentation strategies, ranging from purely documentary exhibitions, as in the case of the Silent Heroes Memorial in Berlin, to highly staged displays, as in the case of the Żabińskis' Villa in Warsaw.

The aim of the outlined research is to apply qualitative methods in audience research to examine the narrative potential of object arrangements, architectural space, text and exhibitions design, and so to develop a better understanding of the impact of museum-visits on visitors' opinions and attitudes regarding this aspect of the history of World War II and the Holocaust.

keywords: memory studies, museum, reception studies

Panel 4

Współczesne wyzwania

osoba prowadząca: dr Barbara Godlewska-Bujok

Badanie wpływu wprowadzenia lockdownu podczas pandemii COVID-19 na anormalne stopy zwrotu

Kot Marcin (nauki o zarządzaniu i jakości)

Na rynku kapitałowym każdy cechuje się indywidualnym podejściem do inwestowania swojego kapitału. Można zaobserwować dwa skrajne podejścia – dla jednych inwestorów kluczowe będzie bezpieczeństwo dokonywanych inwestycji, natomiast dla innych maksymalizacja osiąganych zysków. Jest również wiele inwestorów, którzy podczas podejmowania decyzji kierują się własnymi przekonaniem – tak zwany czynnik emocjonalny. Takie zachowania tłumaczy stosunkowo nowa dziedzina – finanse behawioralne.

Jej nieodłącznym elementem są wahania kursów. Amplituda występujących wahań wzrasta w przypadku pojawienia się nieoczekiwanych zdarzeń losowych. Jednym z takich wydarzeń było ogłoszenie lockdown-ów związanych z pandemią COVID-19 w poszczególnych krajach. Wpływ takich działań został zbadany pod kątem generowania abnormalnych stóp zwrotu. Postawiona hipoteza głosiła, że fakt ogłoszenia lockdown-u i zamknięcia gospodarek w poszczególnych krajach generował istotne statystycznie ponadprzeciętne stopy zwrotu w odniesieniu do krajowych benchmarków. Badanie zostało przeprowadzone na podstawie dziennych kursów zamknięcia spółek akcyjnych z sześciu krajów europejskich. Zakres danych obejmował okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. Wyniki event study dowiodły, że mała liczba analizowanych spółek wykazała się wrażliwością osiąganych stóp zwrotu na takie zdarzenia.

słowa kluczowe: finanse behawioralne, abnormalne Stopy, COVID-19

Symulacje, modele i ich relacje - dwa przykłady studium przypadku

Nogaj Maciej (ekonomia i finanse)

Symulacje, podobnie jak modele, stanowią dla ekonomistów kluczowe narzędzie w ich praktyce, przy czym rola tych pierwszych staje się coraz bardziej znacząca wraz z rozwojem technik, takich jak komputerowe metody numeryczne i probabilistyczne, czy techniki modelowania wieloagentowego. Wobec takiego stanu rzeczy, zagadnienie symulacji w nauce wydaje się zaskakująco słabo zgłębione od strony filozoficznej. Sądzę w szczególności, iż warte głębszego namysłu pozostaje pytanie czy i w jakim stopniu symulacje stanowią dla filozofii istotnie nowy i odrębny problem filozoficzny. W literaturze znaleźć bowiem można stanowiska, zgodnie z którymi zasadniczą część problemów, jakie stawia przed filozofami nauki zagadnienie symulacji stanowią problemy dobrze znane i na wiele sposobów rozważane w dyskusjach dotyczących innych kwestii, w szczególności kwestii modeli naukowych (por. np. Frigg, Reiss, 2009). Przyjęcie takiej pozycji, co czynię również w ramach niniejszego artykułu, nie powinno jednak skłaniać filozofów do porzucenia na bok dyskusji na temat symulacji - jestem bowiem zdania, że wobec kontrowersji, jakie budzi temat symulacji oraz obecnych w dyskusji głosów przeciwnych (por. np. Winsberg, 2001), stanowisko to wymaga dalszych wyjaśnień. Celem niniejszego artykułu jest próba pokazania na dwóch konkretnych przykładach mojej propozycji, w jaki sposób zagadnienie symulacji może zostać ujęte w ramach dwóch istniejących i dobrze ugruntowanych we współczesnej filozofii nauki i filozofii ekonomii stanowisk z zakresu modeli. W pierwszej kolejności rozważam symulacje w oparciu o przykład ich wykorzystania w modelach wieloagentowych starając się przedstawić, jak symulacje mogą być tu rozpatrywane w ramach koncepcji "modelu modelu" według Uskalego Mäki (Mäki, 2009). W tym kontekście symulacje stają się narzędziem, umożliwiającym agentowi A wskazanie istotnych cech podobieństwa zachodzących pomiędzy modelem M a pewnym realnym system R. W szczególności, symulacja pozwala tu na zademonstrowanie widowni E podobieństwa w zakresie ewolucji w czasie określonych cech lub osiąganego stanu równowagi, niedostrzegalnych w samej teoretycznej konstrukcji modelu. Następnie przechodzę do omówienia symulacji na przykładzie modeli makroekonomicznych DSGE, w przypadku których rozpatruję symulacje w oparciu o koncepcję nomologicznych maszyn Cartwright (Cartwright, 1997), czyniąc również nawiązanie do rozważań prowadzonych przez Sugdena w ramach jego koncepcji wiarygodnych światów (Sugden, 2000, 2009). Staram się pokazać, że pojmując modele zgodnie ze stanowiskiem amerykańskiej filozofki, symulacje mogą stanowić "wprawienie w ruch" nomologicznych maszyn, które działają zgodnie z wpisanymi w nie prawami. Na bazie przedstawionych w artykule rozważań bronię tezy, że symulacje oraz modele stanowią dwa ściśle związane obszary działalności we współczesnej nauce, a w szczególności w ekonomii, a użycie filozoficznych koncepcji wypracowanych dotychczas dla tych ostatnich może przynieść interesujące spojrzenie na te pierwsze. Na koniec artykułu rozważam krytycznie problemy przedstawionych ujęć i proponuję kierunki rozwoju dalszych badań nad rozważanym zagadnieniem.

słowa kluczowe: symulacje w nauce; modele naukowe; filozofia modeli; filozofia ekonomii; osoba prawna; zarząd; organ zarządzający; organ spółki

Nowe kooperatywy jako mechanizmy partycypacji społecznej i ekonomicznej

Skorupska Weronika (nauki o polityce i administracji)

Spółdzielczość jako ruch społeczno-polityczny ma swoje korzenie w XIX wieku. Jednak w ostatnich latach można zaobserwować swoistego rodzaju odrodzenie idei spółdzielczej. Powstają tzw. „nowe kooperatywy”, które czerpią z tradycji spółdzielczości, jednak są zupełnie inną formą organizacyjną. Dotychczas nie przeprowadzono pogłębionych badań na temat nowych kooperatyw w Polsce. Problematyka nowych kooperatyw jest ujmowana z perspektywy różnych dyscyplin naukowych, głównie ekonomii, socjologii, zarządzania. W niniejszym referacie skoncentrowano się głównie na kooperatywach mieszkaniowych i spożywczych, które są najprężniej rozwijającymi się sektorami nowej kooperacji w Polsce. Kooperatywy mieszkaniowe są obecnie punktem zainteresowania głównie środowisk naukowych z zakresu architektury i urbanistyki. Agata Twardoch w swojej monografii "System do mieszkania. Perspektywy rozwoju dostępnego budownictwa" mieszkaniowego szeroko omawia kwestię mieszkaniową, w tym kooperację mieszkaniową. Jest to najszerza na rynku wydawniczym pozycja opisująca te kwestie. Oprócz tego publikowane są artykuły naukowe odnoszące się do kwestii współczesnej kooperacji mieszkaniowej. Warto przywołać chociażby pracę Piotra Ząbka z Politechniki Krakowskiej oraz ekonomistów Izabeli Czai i Roberta Śliwy z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Kooperatywy stały się też punktem zainteresowania miasta stołecznego Warszawy i zostały wspomniane w ramach Strategii 2030 w obszarze polityki mieszkaniowej. Ta forma zdobycia mieszkania stała się punktem zainteresowania opinii publicznej i mediów. Temat kooperatyw poruszany był na łamach dzienników i tygodników, a także w audycjach radiowych. Kooperatywy spożywcze również są punktem zainteresowania badań naukowych, głównie w kontekście nieformalnych ruchów społecznych. tan badań nad kooperatywami spożywczymi w Polsce jest na etapie początkowym. Wraz ze wzrostem zainteresowania w społeczeństwie kooperatywami spożywczymi, pojawiło się wiele artykułów prasowych, medialnych dotyczących tego typu zrzeszeń. Badania naukowe skupione wokół polskich kooperatyw spożywczych dotyczą przede wszystkim takich obszarów jak - kooperatywy spożywcze na tle ruchu alternatywnych sieci żywnościowych, specyfika polskich kooperatyw oraz jej członkowie. W artykule dotyczącym polskich kooperatyw, autorstwa K. Zakharova i M. Maciejczaka, badacze przedstawiają w skrócie funkcjonowanie pięciu różnych kooperatyw. Ruchy te opisywane są także w kontekście zmian na rynku żywności i postrzegania jakości żywności⁸. Najbardziej obszernie i szczegółowo polskie kooperatywy spożywcze zostały opisane w artykule: A. Bilewicz, R. Śpiewak, Beyond the “Northern” and “Southern” Divide: Food and Space in Polish Consumer Cooperatives, który jest zwięźczeniem projektu badawczego, będącego analizą alternatywnych sieci żywnościowych w Europie Środkowo – Wschodniej. Niezwykle cenny jest również Raport „Kooperatywy spożywcze w UE : Lekcje dla Polski”, realizowany m. im. Przez Fundację Kooperatywy Grochowskiej, który w syntetyczny sposób opisuje funkcjonowanie tego typu organizacji w wybranych państwach europejskich.

Badania przeprowadzone przez autorkę niniejszego referatu wypełniają pewną lukę w zakresie badań nad nową kooperacją. Zasadniczym celem wystąpienia będzie zaprezentowanie wyników badań obejmujących w szczególności kooperatywy mieszkaniowe oraz spożywcze w kontekście ruchu spółdzielczego. Badania przeprowadzono z wykorzystaniem metod ilościowych i jakościowych, za pomocą technik kwestionariusza ankiety, indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) oraz analizy treści mediów społecznościowych. Podczas wystąpienia ukazane zostanie zjawisko kooperacji mieszkaniowej i spożywczej w kontekście tradycyjnej spółdzielczości oraz postrzeganie nowej kooperacji przez zaangażowanych członków oraz środowisko zewnętrzne. Celem jest również spojrzenie na funkcjonowanie współczesnych kooperatyw mieszkaniowych i spożywczych w Polsce oraz próba odpowiedzi na pytanie badawcze: czy nowa kooperacja jest mechanizmem partycypacji społecznej i ekonomicznej i w jaki sposób wpływają one na funkcjonowanie współczesnego społeczeństwa polskiego?

słowa kluczowe: spółdzielczość, nowy kooperatyzm, partycypacja, społeczeństwo obywatelskie, ekonomia społeczna

Asystentura międzykulturowa w szkołach w Polsce: doświadczenia, osiągnięcia, wyzwania

Kozakoszczak Agnieszka (nauki socjologiczne)

Tematem mojego badania i rozprawy doktorskiej jest rola i zadania asystentek oraz asystentów międzykulturowych. Rozprawa jest przygotowywana w ramach projektu badawczego pn. „Asystentura międzykulturowa jako instrument polityki integracyjnej: przypadek polskiego systemu edukacyjnego”.

Główne pytanie badawcze brzmi: Jak sposób rozumienia roli asystentek i asystentów międzykulturowych jest kształtowany w praktyce, w interakcji i negocjacjach pomiędzy samymi asystentkami i asystentami międzykulturowymi, społecznością szkolną oraz podmiotami i czynnikami zewnętrznymi? Szczegółowe pytania badawcze obejmują następujące zagadnienia: Na jakiej podstawie AM budują swoje wyobrażenie i rozumienie roli AM? Jakie czynniki i jacy aktorzy mają na to wpływ? Jak postrzegana i rozumiana jest rola i pozycja AM przez różnych aktorów i w odniesieniu do różnych aktorów? W jaki sposób w praktyce AM pełnią swoją rolę (i jaka jest proporcja pomiędzy poszczególnymi aspektami tej roli np. pedagogicznymi, komunikacyjnymi, mediacyjnymi, dotyczącymi akwizycji języka itp.)? W jaki sposób kadra szkół postrzega i realizuje swoją rolę wobec dzieci z doświadczeniem migracji / nieznających języka polskiego w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki? Jaką rolę pełnią w tym kontekście AM? W jaki sposób brak doprecyzowania celów i zadań AM w przepisach oświatowych oraz brak oficjalnych wytycznych i rekomendacji w tym zakresie wpływają na sposób pełnienia przez AM ich roli?

W projekcie zostaną wykorzystane następujące metody badawcze: przegląd literatury, desk research, przegląd i monitorowanie zmian w aktach prawnych, indywidualne wywiady pogłębione z: obecnymi i/lub byłymi asystentkami i asystentami międzykulturowymi, przedstawicielkami i przedstawicielami instytucji systemu oświaty (dyrektorkami i dyrektorami szkół, nauczycielkami i nauczycielami, przedstawicielkami i przedstawicielkami rad rodziców, urzędniczkami i urzędnikami miejskimi zajmującymi się edukacją, przedstawicielkami i przedstawicielami organizacji pozarządowych, rodzicami dzieci z doświadczeniem migracji a także wywiady grupowe (focusowe) z uczniami i uczennicami. Przeprowadzona zostanie również obserwacja funkcjonowania szkół i społeczności.

Celem referatu jest przybliżenie aktualnej wiedzy i dotychczasowych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem asystentek i asystentów międzykulturowych w szkołach oraz w systemie edukacji formalnej w Polsce, w tym: ich roli, korzyści wynikających z zatrudniania osób na takich stanowiskach w szkołach, barier systemowych, które sprawiają, że skala zatrudnienia asystentek i asystentów międzykulturowych jest zbyt niska (a tym samym nieadekwatna wobec potrzeb dzieci z doświadczeniem migracji, ich rodzin oraz kadry szkół), propozycji rozwiązań, które odpowiadają na te bariery i wzmacniają rolę asystentek i asystentów międzykulturowych w systemie edukacji w Polsce a także najważniejszych zmian w sposobie funkcjonowania asystentury międzykulturowej w szkołach, wynikających ze znacznego zwiększenia liczby dzieci, które rozpoczęły naukę w szkołach w Polsce po inwazji Rosji na Ukrainę w lutym 2022.

słowa kluczowe: asystentura międzykulturowa, asystentki międzykulturowe, asystenci międzykulturowi

Health dimensions

chair: dr hab. Mikołaj Pawlak, prof.ucz.

Exploring Body Image and Stigmatization among People Living with HIV

Drabarek Katarzyna (psychology)

A somatic illness is an experience that may affect the patient's relationship with his or her body. A special case is stigmatized infectious diseases such as HIV. This study examines the role and meaning of the body in this infection. Despite comparable life expectancy to individuals without HIV infection (Marcus et al., 2020), PLWH face significant HIV-related distress and report lower quality of life compared to both the general population and other chronic illness patients (see review Cooper et al., 2017). Several authors have observed the dual role of the body and its image in the process of the formation and maintenance of HIV/AIDS stigma (Varas-Díaz et al., 2005; Finkelstein et al., 2015; Palmer et al., 2011; Camlin et al., 2020). On the one hand, at the beginning of the HIV/AIDS pandemic, when there was no advanced treatment, bodily markers of HIV/AIDS (e.g., rashes, sores, and lesions) were very visible signs of this disease, which served as direct source of enacted and anticipated discrimination experienced by PLWH (Herek et al., 1999). On the other hand, although the advent of highly active antiretroviral therapy (HAART) in 1996 substantially reduced the visible bodily signs of HIV/AIDS, many PLWH still experience their body as a generator of internalised stigmatising attitudes due to irrational societal narratives regarding this illness (Gagnon & Holms, 2010; Sackey et al., 2019). Furthermore, the enormous progress in HIV/AIDS treatment did not eradicate many of the debilitating side-effects of treatment for PLWH, the most troubling of which are related to the body image of PLWH (Finkelstein et al., 2015; Sackey et al., 2019).

The following study, through the use of qualitative interpretative phenomenological analysis (IPA), aimed to explore the experiences of patients living with HIV and the importance of the body in this disease. Eight in-depth semi-structured interviews were conducted with people living with HIV who were also patients of the Infectious Diseases Hospital in Warsaw. The interviews lasted approximately one hour.

The analysis of the interviews showed that younger respondents who had been treated with the latest generation drugs from the beginning of the disease were less likely to talk about the negative effects of treatment. However, patients who became infected at earlier stages of the epidemic described their experiences of side effects from treatment and the previous drug regimen. Some patients pointed out that it was difficult to distinguish between signals coming from the body regarding HIV and those related to, for example, a common cold or aging. Respondents also pointed out the paradoxical positive effect of diagnosis, thanks to which they perform regular tests, are under the care of doctors, and take better care of their health and body.

The following study contributes to research on the body in HIV. The results are discussed in the context of the positive body image model and interventions that can strengthen this area. Further research is needed on the neglected area of body image in HIV patients.

keywords: body image, HIV, HIV/AIDS stigma

Belief updating in individuals with PTSD symptoms

Jędraszekiewicz Anna (psychology)

According to cognitive-behavioral models, overly negative or rigid beliefs about oneself and the world are responsible for the maintenance of PTSD (Beck & Dozois, 2011). These beliefs are primarily assessed through self-reported questionnaires. Additionally, individuals with PTSD symptoms exhibit reduced cognitive flexibility (Haim-Nachum & Levy-Gigi, 2021), i.e. an experimentally measured ability to switch attention and inhibit responses to simple stimuli that are no longer relevant (Dajani & Uddin, 2015). Yet, little is known about which specific characteristics of information processing could be regarded maladaptive.

The objective is to examine the relationships between PTSD symptomatology and belief updating, i.e. a process of adjusting one's mental representations in response to dynamic changes in the environment. The main focus is on both reduced and increased belief updating. The study aims to explore the use of computational modelling in clinical psychology.

According to the first hypothesis, individuals experiencing PTSD symptoms inaccurately represent uncertainty. They overestimate the frequency of situations that require belief updating compared to individuals who have experienced trauma but do not report PTSD symptoms. Next, they exhibit rigidity when representations of stimulus-reward associations in the environment should be reversed, which is related to a high level of avoidance. They also adjust their beliefs in situations where maintaining an already existing belief is deemed adaptive, which can be linked to hypervigilance. Lastly, the combination of trait-like strong dysfunctional beliefs about oneself and alterations in belief updating is associated with high levels of PTSD symptoms.

The study involves comparing adults who exhibit PTSD symptoms and those who experienced road traffic accident-related trauma but are not diagnosed with PTSD. Symptoms of PTSD are assessed through the clinical interview CAPS-5 (Weathers et al., 2017). The self-report questionnaire YSQ-ES-PL contains questions concerning dysfunctional beliefs about oneself (Popiel & Staniaszek, 2017). A series of the experimental studies based on the probabilistic version of reversal learning paradigm serve as a measure of belief updating (Izquierdo et al., 2017). Electrodermal activity is used as a psychophysiological measure of responses to uncertainty (Ojala & Bach, 2020).

The investigation of differences in belief updating and trait-like beliefs about oneself is anticipated to help elucidate the intensity of specific symptoms in PTSD. It is also assumed that using computational modeling improves methodological accuracy and facilitates theory development.

keywords: beliefs, reversal learning, computational psychiatry, cognitive flexibility

Polish abortion reality and the experiences of healthcare providers. Mapping the white spots

Lewandowska Antonina (sociology)

The presentation will explore Polish gynaecologists' knowledge of Polish abortion reality and their medical experiences related to the procedure of pregnancy termination. The data presented will be a novelty, as it was gathered by the speaker during one of the first Polish qualitative studies focusing on medical practitioners' approach to abortion (Lewandowska 2022). Findings of previous researchers (Grzybek, Kicińska 2017; Ignaciuk 2021) will also be included in the presentation with an annotation of the change of Polish abortion law in 2021 (Rzeczpospolita Polska 2021) which drastically reshaped abortion reality, and therefore medical professionals' experiences of it. The analysis includes media coverage relevant to the topic and seven semi-structured individual interviews with gynaecologists. The speaker does not hide her professional involvement in the abortion rights debate, using her work experience as an autoethnographic source of additional data. The summary of the previously conducted research will later allow the presentation of the white spots of the medical system's perception of Polish abortion reality. The main white spots will include the role of midwives in Polish abortion reality, the contents of medical schools' curricula, and medical practices within the healthcare system. Each of the areas will be presented with a proposed research approach which should prove effective in gaining insight into the discussed matter.

The topic of abortion reality will be approached from a constructivist perspective, with analysis rooted mainly in Michael Herzfeld's concept of cultural intimacy (Herzfeld 2016) and the role of uncertainty in Medical Decision Making as understood by Eric B. Beresford (Beresford 1991). The presentation will also draw from Jean Baudrillard and his theory of simulation (Baudrillard 2005).

Conducted analysis suggests factors such as medical schools curricula, tabooisation of abortion, and abortion legislation to have a strongly negative impact on gynaecologists' attitudes, emotions, professional performance, and mental health. The presentation will therefore tackle issues connected to the sociology of medicine and bioethics.

keywords: Abortion reality, gynaecology, sociology of medicine

Fertility Intentions and Health Status: A Study on Polish Migrants and Non-migrants

Mondal Nasim Ahamed (sociology)

Background: This study is in continuation of probably the first study exploring the relationship between health and fertility intentions by gender and parity conducted by Alderotti and Trappolini in 2022.

Objective: To investigate the fertility intentions of migrants and non-migrants according to their health, well-being, gender and parity.

Data Source and Methodology: The study draws on data from two different sources: the Families of Poles in the Netherlands (FPN-2) survey, which surveyed Polish migrants in the Netherlands, and the Generations and Gender Survey (GGS_W2), which surveyed the non-migrant Polish population in Poland. Both surveys were conducted between 2014-2015, and the FPN-2 survey was based largely on the GGS survey questionnaire. The study incorporates two measures of health, namely self-rated health (SRH) and wellbeing, and utilizes generalized ordered logistic models and factors such as age, migrants' activity, educational level, and reason for migration were controlled. The age range considered for both genders was 15-49 years, and the analysis was carried out using STATA 16.0.

Results: Individuals, whether migrants or non-migrants, who have good self-rated health (SRH) and wellbeing are more inclined to express their desire to have children in the short-term. This holds particularly true for those who currently have no children. The relationship between good health and the intention to have children is more pronounced among non-migrants from Poland compared to Polish immigrants. Additionally, the adverse impact of poor SRH on the intention to have children is more significant for female migrants than male migrants.

Conclusion: The study emphasizes the importance of good health in determining fertility rates. To ensure that both migrants and non-migrants can fulfill their desired fertility goals, it may be essential to provide them with adequate healthcare. The research recommends analyzing panel data to understand how short-term fertility plans translate into actual fertility behavior.

keywords: fertility intention, health, migrants and non-migrants

Investment dynamics

chair: dr hab. Piotr Wójcik

The New Emerging Technologies and Spatial Change

Beşen Atilla Arda (political science and public administration)

This study interprets the role of emerging technologies in international relations. With the emerging discussion in spatial turn, the significance of technological advancements with the support of multinational corporations appears indisputable. How the new emerging technologies impact the spatial change in the metaverse will be the main topic of discussion in this study. The metaverse and its space will be the main examples used to discuss the new society and new space. In this research, the reasons for spatial change in the metaverse will be questioned and attempted to be explained through capital accumulation. As a consequence of spatial change, new socialisation will be discussed in the light of new emerging technologies in the case of the metaverse. The alteration of space and new socialisation within the metaverse will be discussed in relation to one another, with an emphasis on the fact that the alteration of space creates a new social group(s). A critique of the space or environment towards which capital is directed will be the primary impetus for new socialisation and spatial change. While discussing spatial change in the virtual world, spatial change and the formation of social groups in the real world will also be covered, and comparative research between the two will be conducted. In addition, the role of the metaverse in international relations and the use of emerging technologies developed by non state actors will be addressed. This study also focuses on geoeconomic turn in international relations through spatial change caused by capital accumulation. The relationship between spatial change and capital accumulation has been researched and discussed in conjunction with the new socialisation. As a result of this discussion, the synthesis of David Harvey / Capital Accumulation, Spaces of Capitalism and spatial theory will be the main concerns. In the new space spatial turn has been made by MNCs through capital accumulation. As a final conclusion, the metaverse appears a virtual universe that connects the world through capital and completely changes how people interact with it that creates a new space and new-socialisation.

Research Questions

- How does the spatial turn of capital accumulation along with the emergence of new technologies?
- How does the Metaverse contribute to creation of new-socialisation? Hypotheses
- The capital accumulation affects the spatial transformation with new emerging technologies through capital accumulation.
- The Metaverse is a new space where capital accumulation could create a new socialisation and communities.

Research Methodology

As a methodological method, qualitative research design was employed, presenting a theoretical discussion within a general framework as opposed to a specific understanding of space. As part of qualitative research, technology reports, and practice in a Meta universe will be applied into the study. This study is partially will be a comparative research since we will have to compare the virtual and real universes.

keywords: capital accumulation, spaces of capital, spatial change, new socialisation, geoeconomics, spatial theory

Information asymmetry and investment efficiency: The role of blockholders

Khan Mubashir (Economic and Financial)

This paper addresses how information asymmetry affects investment efficiency. The literature in the corporate finance domain has linked information asymmetry with financing decisions and firm value (Bharath et al., 2009; Myers, 1984). Various theories explain the concept of information asymmetry, including agency (Jensen & Meckling, 1976), signaling (Spence, 1973), and the pecking order theory (Myers & Majluf, 1984), among others. Using a Malaysian listed firm's sample, we document a significant positive relationship between information asymmetry and investment inefficiency. These results support the notion that information asymmetry reduces investment efficiency and enhances sub-optimal investments. We also document that blockholders negatively moderate the relationship of information asymmetry with investment inefficiency. Further analyses show that investment inefficiency is less in low-growth firms than high-growth firms because of higher information asymmetry. Finally, we document that the information asymmetry and investment inefficiency relationship proxied by over-investment and under-investment is also positively significant. Overall, our results are robust to alternate proxies, specifications, and tests.

keywords: information asymmetry, emerging economy, investment efficiency, blockholders

Contractual liability of a parent company for damage caused to a subsidiary in a registered holding

Kozłowska Maria (Law)

The purpose of this research paper is to determine whether it is permissible to hold a parent company contractually liable for damages caused to a subsidiary within a "group of companies" as defined in Article 4 § 1 item 51 of the CCC (referred to as a "registered holding"). The issue of whether a subsidiary can claim damages under the contractual framework, in the absence of relevant contractual provisions, has been a subject of significant debate in legal doctrine. Previous positions in Polish legal doctrine have limited such claims to cases where the damage to the subsidiary results from the parent company's exercise of corporate powers as a shareholder of the subsidiary. Asserting claims under Article 471 et seq. of the Civil Code in conjunction with Article 2 of the CCC would be justified by the parent company's breach of the obligation of loyalty arising from the company relationship, specifically Article 3 of the CCC and Article 5 of the Civil Code in conjunction with Article 2 of the CCC (Błaszczuk, 2013, pp. 483-484). However, the literature criticizes treating these provisions as an independent basis for a claim (Szumański, 2009, pp. 524 and 526-527), making the adoption of a contractual liability regime uncertain, even within a limited scope.

The introduction of regulations regarding registered holdings into Polish law, through the enactment of the Act of 9 February 2022 amending the Commercial Companies Code and certain other acts, may significantly impact this issue. A registered holding, defined as a "group of companies" under Article 4 § 1 item 51 of the CCC, is an optional form of organizing a group of capital companies that differs from a factual and contractual holding company by requiring disclosure of participation in the register. In comparison to other types of holdings, a registered holding is characterized by a high level of formalization in the relationship between the parent company and the subsidiary, as well as special powers granted to the parent company, including the ability to issue binding instructions to the subsidiary.

The research establishes a hypothesis that the participation of a parent company and a subsidiary in a registered holding establishes a *per facta concludentia* obligatory relationship between them. Confirming this hypothesis would justify holding the parent company liable for damages not only under tort law, but primarily under contract law, regardless of the nature of the connections between the two companies (capital, personal, or otherwise).

The planned research will employ the following methods:

- Formal-dogmatic research method: analyzing the relationship between the parent company and the subsidiary within the registered holding, as dictated by applicable laws. It will consider case law and doctrinal perspectives to define the contractual relationship and its essential elements. Additionally, it will explore the existence of a comparable relationship in the case of factual and contractual holdings.
- Comparative research method: involving examining the admissibility and prerequisites for asserting liability for damage caused to a subsidiary under the contractual regime, with reference to selected foreign legal systems.

keywords: group of companies, contractual liability, damage, parent company, subsidiary

Investor Sentiment in Asset Pricing Models: A Review

Lis Szymon (Economic and Finances)

This study was conducted to examine the relationship between investor sentiment and stock market behavior. Despite the extensive body of literature on investor sentiment in asset pricing models, there is a lack of coherent understanding regarding the impact of sentiment on stock returns. Previous research has employed different measures and models to investigate this relationship, resulting in unclear empirical findings.

This study aims to address this gap by conducting a comprehensive review of 71 papers published between 2000 and 2021. These papers employ various investor sentiment measures to model stock returns. The review analyzes the methodologies employed and the empirical findings reported in these studies.

The results of the research support two out of the three research hypotheses formulated. Firstly, it is confirmed that the use of investor sentiment proxies and the inclusion of more complex models with the sentiment indicator enhance the coefficient of determination. This finding suggests that incorporating investor sentiment into the models improves their ability to explain variations in stock returns.

However, the second research hypothesis is rejected, potentially due to the limited sample size available for analysis. The inadequate number of studies available to test the hypothesis that models with more complex sentiment have superior predictive power compared to those with simpler proxies prevents drawing strong conclusions in favor of this hypothesis.

In summary, this study contributes to the existing literature by providing a systematic review of 71 papers published over the course of two decades, examining the relationship between investor sentiment and stock market behavior. The findings highlight the importance of considering investor sentiment proxies and employing more complex models when studying the impact of sentiment on stock returns. However, it is important to acknowledge the limitations of the current research landscape, such as the lack of consensus and the need for larger sample sizes to validate the observed patterns. Further research is recommended to explore these issues and enhance our understanding of the predictive power of sentiment-based models in asset pricing

keywords: investor sentiment, asset pricing, multifactor models, behavioral finance

The Legal Status of Crowdfunding Investors

Szczęśna Aleksandra (Law)

In recent years, crowdfunding has emerged as an alternative mechanism in the world of finance, revolutionizing the traditional pathways through which businesses access capital. However, as the crowdfunding landscape evolves, questions regarding the legal status of crowdfunding investors and the protection of their rights have become increasingly pertinent.

Crowdfunding can be defined as an open call — mainly through the Internet — for the provision of financial resources by a group of individuals, instead of professional parties, either in the form of donations, in exchange for a future product, or in exchange for some form of reward (Belleflamme et al. 2014). Unlike other crowdfunding models, equity crowdfunding allows investors to participate directly in the financial success of the project they support. A strong appeal of equity crowdfunding lies in its ability to democratize access to capital and empower individuals from diverse backgrounds to participate in the funding process (Łukowski and Zygmanski 2019), especially in terms of gender (Greenberg and Mollick 2015; Mohammadi and Shafi 2018; Prokop and Wang 2022). Equity crowdfunding eliminates many of these barriers, allowing anyone with a compelling idea or project to showcase their vision and attract support from a global audience. Furthermore, equity crowdfunding certainly may be considered a troubleshooting tool for early-stage financing difficulties (Hagedorn and Pinkwart 2016). Additionally, using Internet platforms greatly facilitates interaction between entrepreneurs and potential funders Pole (Shneor and Vik 2020), making crowdfunding more available. Therefore, crowdfunding is an appealing alternative to traditional funding avenues for Pole entrepreneurs (Mollick 2014). On the flipside “crowdfunding may democratize opportunity but it also democratizes risk” (Johnstone 2016). However, still in many jurisdictions, equity crowdfunding legislation is fragmentary or does not exist at all. Consequently, vital aspects of equity crowdfunding, particularly the legal status of investors, remain largely unaddressed.

The project’s scientific problem concerns the question of how to shape the regulation of crowdfunding in a way that would allow balancing the need for their protection with the seizure of opportunities identified with crowdfunding and answering it will involve the application of both empirical and non-empirical research tools. The project’s general hypothesis claims that in order to shape the legal status of crowdfunding investors in Poland in a way that would allow balancing the need for their protection with the seizure of opportunities identified with crowdfunding, the adoption of legislation is necessary. The general hypothesis testing will be accomplished by verifying the following partial hypotheses, which define the project’s specific research questions:

The current Polish legal framework does not allow for a clear determination of the legal status of crowdfunding investors.

Equity crowdfunding as an alternative form of investing capital may create threats for investors.

The choice of equity crowdfunding as an alternative form of investing capital may create beneficial outcomes,

Equity crowdfunding regulation requires due diligence as inadequate legislation can lead to adverse effects.

The Polish legal system can benefit from legal transplants from foreign jurisdictions where equity crowdfunding is already regulated.

keywords: equity crowdfunding, crowdfunding, investor protection

Panel 5

Globalne konteksty

osoba prowadząca: dr hab. Izabella Łęcka

Przerzucanie zysków do rajów podatkowych: wpływ podatku u źródła na przepływy pasywne z Polski

Sitkiewicz Milena (ekonomia i finanse)

1. WSTĘP

Moja praca doktorska ma na celu identyfikację determinantów, kanałów i skutków przenoszenia zysków poprzez pasywne przepływy z Polski. Z jednej strony unikanie opodatkowania przyczynia się do utraty dochodów fiskalnych, z drugiej zaś - napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych opartych na długu i kapitale mogą wspierać rozwój firm i przemysłu (Tørsløv et al., 2020, Igan et al., 2020). Dlatego też moim celem jest ocena determinantów związanych z zaangażowaniem spółek zależnych MNE w przenoszenie zysków. Wreszcie, celem jest sprawdzenie, co może ograniczyć przenoszenie zysków z Polski, biorąc pod uwagę system pay and refund wprowadzony w 2022 r. oraz planowany globalny podatek minimalny. Ten ostatni jest ogólnosiwiatową umową mającą na celu zapewnienie, że duże firmy płacą minimalną stawkę podatkową w wysokości 15%, co utrudnia unikanie opodatkowania uzgodnionego przez 136 krajów.

Dotychczasowa literatura koncentruje się na determinantach, kanałach i skali przenoszenia zysków do krajów o szkodliwej konkurencji podatkowej. Moim wkładem będzie koncentracja na wpływie zmian w przepisach na unikanie opodatkowania, w tym na systemie pay and refund oraz globalnym minimalnym podatku dochodowym. W ostatnich latach problem unikania opodatkowania przez międzynarodowe korporacje korzystające z rajów podatkowych był przedmiotem wielu badań i rozważań (Dharmapala, 2014, Dyreng et al., 2017; Gumpert et al., 2016; Elemes et al., 2021, Blaylock & Spence, 2021, Friedrich & Tepperova, 2021, Kaur & Kar, 2021, Khan & Krever, 2021). "Profit shifting" odnosi się do transgranicznego unikania opodatkowania przez przedsiębiorstwa wielonarodowe (MNE), głównie poprzez wykorzystanie zadłużenia podmiotów powiązanych, wartości niematerialnych i prawnych oraz cen transferowych (Dharmapala, 2014).

Analizuję determinanty różnych kanałów przetrzucania zysków do krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową i innych, przeprowadzonych na danych podatkowych polskich płatników dochodów pasywnych na rzecz nierezydentów, koncentrując się na wpływie zmian w przepisach WHT od 2018 i 2022 roku. W moim badaniu dokonam dezagregacji zmiennej zależnej, jaką jest transfer zysków, na sześć składowych: transport lotniczy i morski, odsetki, dywidendy, należności licencyjne, usługi niematerialne oraz show, które mogą być kanałami unikania opodatkowania. Przypuszczam, że

H1: Zaostrzenie przepisów dotyczących podatku u źródła ograniczyło przenoszenie zysków.

Podsumowując, moja praca doktorska odpowie na następujące pytania:

Q1: Kto i ile traci na przetrzucaniu zysków?

Q2: Czy polskie firmy tracą czy zyskują angażując się w przenoszenie zysków?

Q3: Jak wypłaty odsetek na rzecz nierezydentów wpływają na rentowność przedsiębiorstw?

Q4: Jak wypłaty dywidend dla nierezydentów wpływają na rentowność przedsiębiorstw?

Q5: Czy zaostrzenie przepisów dotyczących podatku u źródła ograniczyło przenoszenie zysków?

2. METODOLOGIA

Próba badawcza obejmuje beneficjentów z ponad 130 krajów, którzy otrzymują dochód pasywny przekazywany przez polskich podatników, którzy zapłacili podatek u źródła od tego dochodu pasywnego i wykazali go w zeznaniach IFT-2R w latach 2012-2019 (zostanie on przedłużony do 2023 r.). Wykorzystam dwustopniowy estymator GMM Arellano-Bonda ze zmiennymi instrumentalnymi dla dynamicznych danych panelowych. Specyfikacja modelu wywodzi się z Knowledge-Capital Model z uwzględnieniem dwóch rodzajów kapitału: fizycznego i ludzkiego, kontrolując przy tym czynniki instytucjonalne i jakość zarządzania mierzone za pomocą Kaufmann's Worldwide Governance Indicators (Sebele-Mpofu et al., 2022). Zmienną zależną w modelu jest profit_shifting, zdefiniowana jako logarytm sumy wszystkich rodzajów opodatkowanych WHT i

nieopodatkowanych rodzajów przepływów pasywnych wykazanych w deklaracji IFT-2R. Zmienna zależna agreguje dochody pasywne z głównych kanałów: dywidend, odsetek, należności licencyjnych oraz następujących, bardziej związanych z cenami transferowymi - opłat za wywóz ładunków i pasażerów przyjętych do przewozu w polskich portach przez przedsiębiorstwa zagraniczne (transport), żegluga powietrznej (airlines), usług doradczych, księgowych i prawnych oraz show-biznesu.

3. PRZEGLĄD LITERATURY

Kanały przenoszenia zysków obejmują finansowanie dłużne, opłaty za zarządzanie lub licencje (Tørsløv et al., 2020). Pierwszy z nich uniezależnia przenoszenie zysków od sytuacji finansowej płatnika (rentowność, ryzyko niewypłacalności) i decyzji zgromadzenia wspólników o podziale zysku po roku podatkowym. Dodatkowo, zaliczenie wypłaconych odsetek do kosztów uzyskania przychodu zmniejsza zobowiązanie podatkowe. Drugim kanałem przenoszenia zysków są ceny transferowe (tj. kształtowanie cen stosowanych w wewnątrzgrupowym międzynarodowym obrocie towarami i usługami). Dischinger and Riedel (2011), wykorzystując dane panelowe spółek europejskich, pokazują, że przedsiębiorstwa wielonarodowe wolą lokować aktywa niematerialne w krajach o niskich podatkach, prawdopodobnie dlatego, że mogą wybrać korzystne ceny transferowe. Bilicka and Scur (2021) podkreślają znaczenie zarządzania dla przenoszenia zysków, ponieważ rządy opodatkowują zyski firm, a nie produktywność. Związek między lepszym zarządzaniem a potencjalnie niższymi wpływami z podatku lepsze zarządzanie, poprzez bardziej podatną i przewidywalną produkcję, umożliwia firmom prowadzenie skutecznego planowania podatkowego, a tym samym przenoszenie większej części zysków w celu maksymalizacji zysków po opodatkowaniu.

W związku z tym, w oparciu o przegląd literatury i wykorzystując obie listy rajów podatkowych, oczekuję, że:
H2: Więcej zysków jest przenoszonych do krajów wymienionych w rozporządzeniu Ministerstwa Finansów z maja 2017 r. niż do innych.

H3: Więcej zysków jest przenoszonych do krajów znajdujących się na liście rajów podatkowych UE niż o innych.

4. WKŁAD

Mimo że istnieje wiele badań dotyczących czynników, kanałów i skali przenoszenia zysków do krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, brakuje badań dotyczących wpływu podatku u źródła w krajach przyjmujących bezpośrednie inwestycje zagraniczne i przepływy pasywne inne niż dywidendy, odsetki i należności licencyjne. Ponadto, większość badań koncentruje się na spółkach amerykańskich. W związku z tym badanie polskich płatników dochodu pasywnego na rzecz nierezydentów (płatników WHT) może dostarczyć cennych spostrzeżeń dla innych krajów europejskich. Wartość dodaną stanowi wykorzystanie unikalnych danych podatkowych polskich płatników na rzecz nierezydentów (IFT-2R), obejmujących całą populację i wyodrębniających każdą transakcję na poziomie firmy poprzez rozróżnienie obu stron transakcji. Moim celem jest wniesienie wkładu poprzez rozważenie zmian w przepisach WHT, w tym wprowadzenie systemu pay and refund. Ponadto moim celem jest przedstawienie istotnych implikacji dla decydentów politycznych, którzy podejmują decyzje gospodarcze wpływające na przepływy BIZ w celu pobudzenia wzrostu przemysłu i opodatkowania u źródła w celu ograniczenia przenoszenia zysków poprzez pasywne przepływy do nierezydentów.

słowa kluczowe: profit shifting, regulacje WHT, raje podatkowe, unikanie opodatkowania

Sposoby mierzenia dystansu fizycznego między państwami

Gręda Łukasz (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

Czy dystans ma znaczenie w handlu? Patrząc na jeden z powszechniejszych modeli jego analizy, czyli model grawitacyjny, to tak. Jego dwiema najważniejszymi zmiennymi wyjaśniającymi są: wielkość analizowanych ośrodków oraz właśnie odległość między nimi. Pomimo tego, dystans jest często traktowany jako element konieczny do analizy, ale nie wymagający głębszej refleksji. Często jest on omijany w części wynikowej z powodu stosowania modeli efektów stałych, pomijających zmienne stałe w czasie (Yotov et al. 2016). Brakuje nawet badań, które miałyby wskazywać, która z kilku stosowanych miar odległości między ośrodkami jest najdokładniejsza.

Popularność grawitacyjnego modelu handlu wynika z tego, że jest prosty w użyciu oraz uzyskuje się dzięki niemu udane analizy empiryczne (Anderson 2011). Początki modelu stanowią obserwacje Ernesta Ravensteina, ruchów migracyjnych ludności kierujących się w większym stopniu do dużych ośrodków miejskich, i zmniejszających się wraz ze wzrostem odległości (Ravenstein 1885). W kolejnych latach model ten był wykorzystywany między innymi do różnorodnych analiz przepływów ludności, układów osad ludzkich czy wyznaczania obszarów popytu ośrodków handlu detalicznego (Chojnicki 1999). Znalazł on jednak największe zastosowanie w przypadku analiz ekonomicznych, szczególnie przepływów handlowych (Tinbergen 1962). We współczesnych pracach model grawitacyjny jest najczęściej wykorzystywany jako narzędzie do analizowania różnych determinant wymiany międzynarodowej (Huot, Kakinaka 2007; Rahman 2010; Klimczak 2015) lub do przewidywania i oceny efektów liberalizacji handlu (Kien 2009; Akhter, Ghani 2010; Trotignon 2010; Armstrong 2015; Timsina, Culas 2020).

Pomimo że odległość od zawsze stanowiła podstawę modelu, to wśród badaczy, prócz kwestii tzw. „paradoksu odległości” (Yotov et al. 2016), nie stanowiła ona głównego elementu analiz. Brakuje nawet konsensusu co do metody jej obliczania. Najstarsze prace w tym zakresie wykorzystują odległość fizyczną pomiędzy punktami w linii prostej (Stewart 1948, Ikle 1954) wzdłuż drogi (Anderson 1955) lub torów kolejowych (Carrothers 1958). Bardziej skomplikowane staje się wyznaczenie odległości między krajami, mającymi wiele ośrodków. Najczęściej przyjmuje się, że odległości między nimi można określić jako dystans między ich stolicami (Huot, Kakinaka 2007; Kien 2009; Rahman 2010; Klimczak 2015) lub największymi miastami (McCallum 1995; Boughanmi 2008; Trotignon 2011). Nie są to jednak jedyne możliwe metody. Kartografia zapewnia szereg innych możliwości opartych o centroidy (Mieus 2019), ekwidystanty czy średnie odległości między wieloma punktami (Paślawski 2006). Zupełnie nowe możliwości dostarczają natomiast metody teledetekcyjne. Dzięki zastosowaniu zdjęć satelitarnych możliwe staje się wyznaczanie środków gospodarczych danego kraju na podstawie analizy zabudowy lub źródeł światła nocą. Dzięki takiemu podejściu możliwe jest zaprezentowanie dynamicznych zmian zachodzących wewnątrz kraju, a dzięki zróżnicowaniu danych w czasie, również wykorzystanie dokładniejszych modeli szacowania parametrów.

Celem wystąpienia będzie przedstawienie różnych sposobów mierzenia odległości przez badaczy między państwami oraz przedstawienie własnych propozycji, opartych o metody kartograficzne i teledetekcyjne. Zostaną również przedstawione dwa kryteria ich oceny: dokładność, czyli w jakim stopniu tłumaczą one analizowane zjawisko oraz skomplikowanie, czyli jak czasochłonne jest obliczenie danej miary. Dokładne wyliczenia obu miar wykraczają poza tę prezentację. Przewiduje się jednak, że wraz ze wzrostem skomplikowania metody, będzie wzrastała dokładność modelu. Zależność ta jednak nie będzie stała, w związku z czym będzie możliwe wyznaczenie optymalnego podejścia do odległości.

słowa kluczowe: Dystans, odległość, handel, model grawitacyjny

Współczesne przemiany Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku

Penkowska Kamelia (nauki socjologiczne)

Celem proponowanego referatu jest analiza współczesnych przemian kulturowych i granic etnicznych Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku jako przykład unikalnego dziedzictwa wielokulturowości Azerbejdżanu. Baku, stolica Azerbejdżanu, jest miastem bardzo zróżnicowanym etnicznie. Pomimo mniejszości muzułmańskich i prawosławnych mieszkają tam również przedstawiciele innych gałęzi żydowskich: Żydzi Aszkenazyjscy oraz Gruzini, z którymi Żydzi Górscy wspólnie obchodzą święta żydowskie oraz organizują życie wspólnoty żydowskiej. W centrum zainteresowania projektu leżą współczesne przemiany kultury Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku. W tym wypadku pojęcie „przemiany kultury” rozumiane jest jako zjawisko pojawienia się kaukaskich wzorców kulturowych (zwyczaje, wierzenia, obchodzenie świąt, styl życia, dialekty językowe) wśród badanej społeczności żydowskiej w wyniku długowiekowych kontaktów z innymi grupami etnicznymi w Azerbejdżanie jak: Azerowie, Lezgini, Tatici, czy z przedstawicielami innych gałęzi żydowskich jak Żydzi Aszkenazyjscy i Żydzi Gruzini. Żydzi Górscy mieszkający w Baku to ludność napływowa z północnej części Azerbejdżanu (najczęściej w celach zarobkowych), stanowi ona obecnie największą społeczność żydowską w Azerbejdżanie około 10 tys. Społeczność żydowska w Baku jest również przykładem wyjątkowego dziedzictwa wielokulturowości Azerbejdżanu.

Pytania badawcze:

Jak Żydzi Górscy w Baku definiują swoją tożsamość i odrębność etniczną oraz jak postrzegają stosunki społeczne z innymi mniejszościami etnicznymi oraz narodowością dominującą w Azerbejdżanie?

Poniższe hipotezy badawcze zostały wysunięte na podstawie eksploracyjnych badań terenowych. Biorąc pod uwagę jakościowy charakter badań, poniższe hipotezy badawcze nie powinny być traktowane jako mierzalne efekty, ale raczej jako oczekiwania:

H1: Można założyć, że tożsamość Żydów górskich w Baku jest tożsamością hybrydową, uwarunkowaną z jednej strony przez kulturę górską/kaukaską, a z drugiej przez żydowską.

Biorąc pod uwagę, że istnieje niewiele badań na temat Żydów górskich w Azerbejdżanie z perspektywy etnograficznej i żadne z perspektywy antropologii społecznej, kontekst badawczy jest niedostatecznie zbadany, a zachowania i wzorce społeczności, praktyki i znaczenia oraz światopoglądy wymagają głębszego zrozumienia, podstawową metodą badawczą będzie **jakościowa metoda badań terenowych**. Zastosowanie wybranej metody zostanie przedstawione z punktu widzenia antropologii społecznej. Zastosowanie wybranego podejścia będzie związane z etnografią w terenie i analizą powiązań transnarodowych. Gromadzenie danych zostanie przeprowadzone przy użyciu różnych technik badawczych, takich jak **obserwacja, wywiady i analiza istniejących danych**. Referat powstanie na podstawie przeprowadzonych badań terenowych w lutym 2023 r. oraz we wrześniu 2023 r.

słowa kluczowe: Żydzi Górscy, Azerbejdżan, Baku, przemiany kultury, wieloetniczność

Wojna na Ukrainie a zmiana charakteru relacji pomiędzy Federacją Rosyjską a Republiką Serbii.

Hermann Karolina (nauki o polityce i administracji)

Do czasu wybuchu pełnoskalowej wojny na Ukrainie 24 lutego 2022 r. Republika Serbii i Federacja Rosyjska intensywnie współpracowały ze sobą politycznie, gospodarczo, militarnie. Poza stosunkami bilateralnymi, państwa nierzadko prezentowały wspólne stanowisko na forum organizacji międzynarodowych m.in. w kwestii Kosowa.

W pierwszych miesiącach wojny na Ukrainie stosunki rosyjsko-serbskie się zacieśniły, jednakże niedługo później Serbia zaangażowała się w pomoc Ukrainie, a oficjalne stanowisko rządu serbskiego nie jest jednoznaczne. Serbia nie nałożyła sankcji na Rosję, nie uznała rosyjskich dyplomatów za *personae non gratae*, nie przestała importować gazu i ropy z Rosji. Jednocześnie, Serbia podpisała wszystkie rezolucje ONZ potępiające inwazję Rosji na Ukrainę i wspiera Ukrainę humanitarnie. Do Serbii przeprowadzili się zarówno uchodźcy z Ukrainy, jak i majątni Rosjanie. Na frontach walki Serbowie walczą po obu stronach.

Celami badawczymi są ukazanie ambiwalentnej postawy Serbii wobec wojny na Ukrainie oraz wskazanie na przyczyny jej złożoności. Sformułowanie odpowiedzi na pytania badawcze: w jaki sposób Serbia angażuje się w pomoc Ukrainie? jak zmieniła się dynamika stosunków Serbii z Rosją od momentu wybuchu wojny na Ukrainie? jak wygląda dialog Serbii z USA i UE odnośnie do konfliktu Rosji i Ukrainy? prowadzi do wniosku, że rząd Serbii, realizując politykę zagraniczną, kieruje się zasadą balansowania pomiędzy współpracą z UE i USA, a co za tym idzie wsparciem Ukrainy, a podtrzymaniem poprawnych stosunków z Rosją.

Metoda analizy polityki zagranicznej (*Foreign Policy Analysis*) Serbii wobec Rosji, Ukrainy oraz kolektywnego Zachodu po 24 lutego 2022 r., szczególnie dzięki wykorzystaniu narzędzia modelu analizy procesualnej pozwala na prezentację zmian w bilateralnych stosunkach Serbii i Rosji po wybuchu wojny na Ukrainie. W literaturze przedmiotu kwestię relacji serbsko-rosyjskich na tle wojny na Ukrainie dotychczas poruszyli m.in. Bogdan Zawadewicz z Ośrodka Studiów Wschodnich, Maxim Samorukov i Vuk Vuksanović z Carnegie Endowment for International Peace, Ivana Stradner z The Foundation for Defense of Democracies oraz Andi Hoxhaj z University College London.

słowa kluczowe: Stosunki bilateralne, Rosja, Serbia, Ukraina, wojna.

Labour and educational challenges

chair: dr hab. Elżbieta Durys, prof. ucz.

Structural Labour Market Change, Cognitive Work, and Fertility in Germany

Bogusz Honorata (economics and finance)

Over the last two decades, technological change has been tremendously transforming the labor markets in advanced economies, inducing fears of job displacement and occupational downgrading for some and creating new career opportunities for others. And even though past research found labor force participation of women and men to be an important determinant of fertility behaviors, few studies addressed fertility effects of labor market changes driven by technological change so far. This study aims at filling this gap and examines how workers' exposure to technological change and the related changes in the content of work affect fertility behavior in Germany.

Adoption of new technologies will indeed change the ways we work and lead to destruction of jobs, particularly those that require routine tasks (Autor et al, 2006, Goos et al, 2009, Acemoglu and Restrepo, 2020). Yet, technological change does not only destroy jobs but also creates new ones. Labor demand is rising particularly strongly for highly educated workers, equipped in non-routine cognitive skills, especially in such sectors as engineering, high tech and IT but also for professionals in the service sector (Autor and Acemoglu, 2011). Highly educated workers will thus likely enjoy steep career prospects with opportunities for professional advancement and good pay. All in all, technological change will vastly change the demand for labor, benefitting the high skilled workers but putting the medium and low skilled workers at a disadvantage.

These labor market transformations will likely have serious implications for fertility as they greatly alter the conditions of earning income and combining paid work with care. Past research showed that men's participation in employment and earnings are usually positively linked with transition to first and second births, while the impact of women's economic activity is more ambiguous and depends on numerous factors, which facilitate or hinder work and family reconciliation, such as welfare state context, gender role attitudes and partners' economic position and participation in childcare (Matysiak and Vignoli, 2008, Vignoli et al, 2012).

I adopt a couple approach and study how respondents and partners' exposure to skill-based technical change and the related changes in the task content of work affect first and higher order birth risks in Germany. To this end, I construct measures of analytic and interactive task intensity at the occupation level using data from the Qualifications and Career Survey of the German Federal Institute for Vocational Education and Training. I link this contextual information with employment and fertility histories of couples from the German Socio-Economic Panel (GSOEP). Event history models are used in order to model these processes.

The research hypothesis is that people, who exercise analytic and interactive tasks to a large extent, have higher odds of entering parenthood and transitioning to subsequent births than people who don't do cognitive tasks, and that this holds for both partners. Findings are in line with that hypothesis.

keywords: structural labour market change, cognitive work, task content of work, fertility, Germany

The impact of a mentoring group on the development of young teachers' competences in CLIL education at the elementary education level.

Smoleń Inga (education)

Nowadays, mentoring is the most common and effective tool to support adults' development. Mentoring is a process of providing mentees with support, assistance, help and advice by a person (mentor) experienced in a specific field. The mentor is a person who helps to set goals and uncover the potential of the mentee. Mentoring can take various forms and serve different purposes depending on the needs and target group. For many years, mentoring programs have been popular in the field of business, economy, and marketing; however, they are increasingly applicable in education and training (Stanković, 2022) (Hughes, 2021) (Parslore i Leedham, 2018).

The study will examine the impact of a mentoring group on the development of young teachers' competences in CLIL education at the elementary level (Genesee i Hamayan, 2016). The planned research project aims to create a mentoring group for young CLIL teachers (with a maximum of 2 years of teaching experience). For that kind of research, the researcher decided to use a specific form of empirical research – action research. According to Lewin, this is the research that “helps practitioners” (Lewin, 2010). Action research can be used in the context of a mentoring group, because that method allows both the researcher and the participants to collaborate (McNiff, Action Research, All You Need to Know, 2017) (McNiff, Action Research Principles ad Practice, 1988). That method fosters the learning process and improves the quality of work.

Participation in the mentoring process can bring many benefits to everyone involved in it: the mentor, the mentees and organizations, such as schools or educational institutions (Kud i Lew, 2019) (Petryna, Plich i Stokłosa, 2019). For young teachers, it will be an opportunity to enhance their competences, broaden their horizons, acquire up-to-date knowledge, network and gain experience. For the researcher, who will be in the role of a mentor, it will be a chance to share 10 years of educational practice.

The objective of the future study will be to present wide benefits, which are the result of participation in a mentoring group (Bell, 2005) (Stanković, 2022). The presentation will outline the goals and stages of the research and describe the qualitative research. The aim of the qualitative research will be to conduct a thorough analysis of mentee's skill development process (Reason i Bradbury, 2008).

keywords: Mentoring, elementary education, CLIL, teachers, action research

Stationary, remote, or hybrid. Changing model of work organization of American content writers

Wojnowski Bartłomiej (communication and media studies)

Introduction

The purpose of my presentation is to analyze creative industries organizations, in terms of the evolution of the work system in the context of the transformation of media development, management models and the digitization of the workplace.

Thus, the subject of the study is the formulas of remote, hybrid and stationary work among content writers and the area of research - large and medium-sized organizations with private capital, but importantly - operating in the environment of a capitalist economy and liberal media system, on the example of the USA.

Research purpose

As Arie P. de Geus (1998) noted as early as the 1990s, the so-called New Economy manifests itself not in a factory capital-oriented approach, but in the formation of an employee community, which should become one of the priorities of modern business. In order to meet the above condition, managers need to adapt the organizational culture not only to the team in a general sense (Ivancevich & Gilbert, 2000). Today, the need for this type of approach is even more evident in public and academic discourse due to the clear trend of breaking with the corporate management model in favor of human-centered management and its needs (Hamel & Zanini, 2020).

In the case of creative industries organizations, these changes are exceptionally significant, especially in the context of the unprecedented coronavirus pandemic, which has clearly affected economic life in the case of the management of labor formulas and the labor market in general, among others (Radlinskaya, 2021). In addition, the present topic is all the more relevant in the context of the media, since the effects of the work of this type of organization not only have a significant scale of impact on society, but bear the clear mark of responsibility for its audience (Roszkowska-Śliż, 2011).

Moreover, these changes may be of a different nature depending not only on the 3 media systems proposed by Hallin and Mancini (2007), but also on capitalist cultures, which affect, among others, the way organizations, teams and, ultimately, work formulas are managed (Hampden-Turner & Trompenaars, 2012).

Summary of expected results and findings

Research questions and hypotheses were formulated to give an idea of the expected results of the study.

- H1: American creative industries organizations are largely liberalizing approaches to remote and hybrid work.
- H2: American content writers used to the hybridization as a constant in the workplace.

General research questions	Specific research questions
Q1.: Are American creative industries organizations now liberalizing their approach to desktop work in favor of remote or hybrid formulas?	Q1.1.: To what extent is remote work possible in these organizations?
	Q1.2.: How do remote, hybrid, and stationary work formulas are perceived by employees, and how - by executives?

Methodology

The methodology of this study will be based on qualitative methods, with the assumption that the participants of the study express their view and opinions without imposing response options (Trotsky 2013, pp. 107-108). The study will use 3 qualitative methods:

- one-on-one interviews with individual team members of the selected organizations, fitting into the subject of the study on the basis of the semi-structured interview guide (Kallio, Pietilä, Johnson & Kangasniemi, 2016);
- participant observation in open format of a selected team within the organization;
- analysis of sources including industry literature and internal communications of selected organizations using the 7S model (Waterman, Peters & Phillips, 1980) extended by Kocaoğlu and Demir's (2019) interpretation.

The selection of 6 participating organizations will be based on a stratified random sampling method. It is important that within each stratum the elements are similar to each other in terms of selected characteristics relevant to the study (Parsons, 2017). Thus, stratas are based on the distribution and production profile of a given organization.

keywords: content writers, creative industries, American media system, remote work, hybrid work

Female Leaders' Success in Higher Education in Poland and Uzbekistan.

Mamadaminova Nigora (education)

The paper focuses on (i) how female leaders in higher education in Poland and Uzbekistan define "success"; (ii) their personal and professional qualities, their values, and beliefs; (iii) their pathways to promotion and success in higher education in Poland and Uzbekistan. In other words, this research examines the contemporary prominence of women leaders in the sphere of higher education in both Poland and Uzbekistan. Also, it reflects the leadership qualities, values and strengths possessed by representatives of two nations and challenges they faced while fulfilling their commitments.

According to the economic empowerment goals of UN WOMEN, "Increasing women's and girls' educational attainment contributes to women's economic empowerment and more inclusive economic growth". At the same time it is also stated that "Empowering women in the economy and closing gender gaps in the world of work are key to achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development". It is estimated that companies with three or more women in senior management functions score higher in all dimensions of organizational performance (UN Women, 2021).

However, women are still underrepresented in leadership roles in different companies, educational institutions, and the political sector (Aiston, 2014; Jones et al., 2015). Based on the S&P 500 list of companies with women in CEO positions as of January, 2021, women hold only 6% of CEO positions (Catalyst, 2021). Moreover, as of October 2019, the global participation rate of women in national-level parliaments is 24.5%. Other figures of UN regarding Women's leadership and political participation shows that 119 countries have never had a woman leader (UN Women, 2021). As the key element of the encouraging women is through education, it is equally important to increase the number of women leaders in the sphere of education, whereas especially higher education plays major role in shaping the quality of leadership in the society.

Collective case study method of qualitative research will be applied for data collection. It is planned to conduct in-depth interviews with 10 female leaders which include deans and heads of department in both contexts to identify their best practices, success stories, their values and organizational culture of the educational institution. Individual interviews with coworkers who have collaborated with or were supervised by those female leaders will also be arranged. Additionally, focus groups with students and staff who attend and work at HEIs in Poland and Uzbekistan will be held to learn more about the general climate, whether stereotypes and discrimination exist, and the attitudes and perspectives of students and professors toward female leadership.

Preliminary findings from the literature in the field of female leadership show that women's participation in top leadership roles depends on institutional type, with more women running community colleges than research institutions, demonstrating the persistence of cultural and structural obstacles that prevent women from rising to positions of authority (Eagly, 2007; Maheshwari, 2021). Women in higher education face unique challenges. Colleges and universities, presumably, would not encounter challenges related with underrepresentation if it was simply a matter of professional development or increased female enrolment. (Eddy, Ward and Kwaja, 2017). Furthermore, literature reveals that women who have advanced to positions of high leadership in their institution or university have demonstrated particular leadership traits. These leaders tend to demonstrate bravery, self-reliance, and resilience. Their leadership styles are typically transformational, participatory, collaborative, and androgynous. They are excellent communicators. Members of the team appreciate their interpersonal skills, professionalism, and integrity (Waits, 2016).

It is assumed that the presented study will contribute a significant body of cultural evidence to existing educational, sociological, cultural knowledge in Poland and Uzbekistan and provide new insights on the women educational leadership.

keywords: female leadership, women empowerment, higher education, Poland, Uzbekistan

New technologies

chair: dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska, prof. ucz.

River network selection on small-scale maps using machine learning

Ajdacka Iga (social and economic geography and spatial management)

Maps are characterized by a lower level of detail than reality, therefore, the information they contain must be selected and simplified. Map generalization consists of the selection and simplification of geographic information according to the scale and purpose of the map (ICA, 1973). This is a highly complex process that requires adequate knowledge of cartographic knowledge. With the growing demand for computerization in cartography, automation applies to both traditional and digital map editing. The latest research on automatic generalization indicates that using machine learning in the selection process is a promising method that could improve the generalization process. Previous research concerning the generalization of features on small-scale maps has used decision tree approaches to select towns and roads (Karsznia and Weibel, 2018; Karsznia and Sielicka, 2020; Karsznia et al. 2022). Touya et al. (2019) confirm the importance of AI in cartographic generalization by focusing on using Deep Learning. Previous studies on the selection of rivers in Poland (Szombara and Lupa, 2018; Ajdacka and Karsznia, 2022) have shown that map specification presented in the Polish legal act - the Regulation of the Minister of Economic Development and Technology from July 27th, 2021, on the database of topographic objects and databases of general geographical objects, as well as standard cartographic studies (MRPiT, 2021) and contained in the previous Regulation (Ministry of Interior and Administration, 2011) proved to be insufficient to generalize river networks properly. The selection results were unacceptable due to the disconnected river network on the resulting maps. The variants developed earlier (Ajdacka, 2022) allowed for improvement of the results of the automatic selection of the river network in Poland, which may be the basis for changes in the current regulation. In the research by Ajdacka (2022), the best results were obtained using machine learning models. The models followed the methodology proposed by Karsznia & Weibel (2018) and were implemented with the algorithms programmed by Karsznia (2014-2015). Expanding the study into additional research areas, aimed within this thesis, including those located outside Poland, can be the foundation for developing a universal methodology for the automatic selection of the river network. In this work, river basins located in areas with different topography in Poland, Switzerland, and the United States were selected. It would be worthwhile to involve constraints, which would help to maintain the integrity of the overall river network (Du et al., 2022) and to apply additional topological and physical-geography variables. Other machine-learning methods should also be considered. This research is funded by the National Science Centre, Poland, grant number UMO-2020/37/b/HS4/02605, "Improving Settlement and Road Network Design for Maps of Small Scales Using Artificial Intelligence and Graph Theory". The project is being conducted in 2021-2025, Dr Izabela Karsznia is the project's Primary Investigator.

keywords: cartographic generalization, rivers selection, hydrography, small-scale maps, machine learning

Deep Learning for financial time series forecasting

Grądzki Przemysław (economics and finance)

Thanks to impressive achievements of Artificial Intelligence (AI) in fields such as image classification, object recognition, text generation, speech recognition or in winning with humans in many challenging games, AI has disrupted many sectors of the economy over the last years. Its impact ranges from drug discovery, social media attractiveness, e-commerce experience to self-driving cars and others. Finance industry and investing is no exception to this disruption. With AI ability to learn complex and non-linear relationships by processing vast amounts of data, it has become a new frontier for researchers and finance practitioners. Recent AI manifestations (e.g., ChatGPT or Midjourney) have taken the world by storm. Most of those spectacular achievements are powered by the Deep Learning (DL) algorithm called The Transformer, which was introduced by Google in 2017. Are those DL methods, and especially The Transformer, suitable for time series forecasting? If so, can they be used to devise profitable trading strategy? The main objective of this presentation is to answer those questions by sharing the recent progress in Artificial Intelligence with respect to time series forecasting with a special focus on financial time series. In recent years, many articles have been published on forecasting the movements of financial assets through means of deep learning. Despite this influx, many areas remain unexplored, like application of the Transformer in trading. Additionally, frequent limitation in the existing literature is that researchers most commonly rely on daily data for the stock market and leave other markets overlooked. Daily data may not fully utilize the power of deep learning models that typically shine when provided with a high volume of data. In order to address those gaps, author's empirical results are presented from application of the Transformer neural network to intraday Forex trading. The prediction task is to classify short-term Forex movements for six currency pairs and five different time intervals from 60 min to 720 min. The results suggest that the Transformer exhibits high predictive power. However, special attention is required when evaluating the performance in algorithmic trading as typical machine learning metrics might lead to overly optimistic conclusions.

keywords: Deep Learning, Artificial Intelligence, machine learning, time series forecasting, algorithmic investment strategies

Cybersecurity law in China: central imagination and. local government's implementation

Uznańska Paulina (law)

The Cybersecurity Law enacted in 2016 by the Standing Committee of the National People's Congress is a breakthrough in Internet governance in China (Lee, 2018, Creemers, 2021). It provides the first broad legal framework for the storage and transfer of data in China. At the same time, it paves the way for other major legislative acts that shape the Chinese Internet of today (Creemers, 2022). Considering the groundbreaking nature of the law, Chapter II obliges local governments to conduct education and propaganda aimed at disseminating cybersecurity knowledge among the general public. Yet, similarly to other Chinese legal acts, the Cybersecurity Law remains vague in its language and leaves room for the local administrative actors to interpret it (Li, 2018). Given the fragmented nature of the governance in China, the most interesting part of the law - its implementation - should be researched at the provincial and city levels (Heilmann, Perry, 2011). This research thus examines the specific solutions implemented by Chinese local bodies aimed at meeting cybersecurity-related goals set by the central government. The main focus of the paper is the popularization of the Cybersecurity Law among Chinese citizens. Based on the documents issued by local authorities, the article investigates strategies chosen by selected provincial and city actors, compares them, and discovers trends in cybersecurity-related propaganda and education. Altogether, these trends can serve as a tool to explain the meaning of Cybersecurity Law in modern Chinese society.

keywords: cybersecurity, China, propaganda, local government, central government

EU data protection law as an instrument for protection against algorithmic discrimination

Szorc Paweł (law)

The rapid development of artificial intelligence systems requires constant examination of the effectiveness of legal instruments designed to protect the rights and freedoms of individuals affected by the operation of such systems. One of the most frequently signaled problems in this context is the risk of artificial intelligence systems making discriminatory decisions. It is argued in the literature that current EU anti-discrimination law (in particular, the so-called "anti-discrimination directives") may be inadequate in light of the challenges posed by the emergence of an algorithmic form of discrimination. It is pointed out in this regard, among other things, to the limited material scope of application of these laws or the system of redress which is based on individual civil lawsuits, the use of which may often be limited due to, in particular, significant gaps in knowledge on the part of the person affected by discriminatory decisions, including as to the very fact of the occurrence of discrimination.

However, some measures for the prevention of algorithmic discrimination and remediation of its effects can be sought in the provisions of other areas of law, in particular data protection laws. While none of the provisions of the GDPR refers to the prohibition of discrimination explicitly, the obligation to ensure equal treatment of individuals during automated data processing, including profiling or, more precisely, automated decision-making, is one of the objectives of a number of requirements under the regulation's provisions. Such a conclusion can be drawn from, among others, the wording of Recital 71 of the GDPR, according to which the data controller should "secure personal data in a manner that takes account of the potential risks involved for the interests and rights of the data subject and that prevents, inter alia, discriminatory effects on natural persons."

The purpose of the presentation will be to point out those of the specific solutions adopted in the provisions of the GDPR that can fill some of the gaps identified in the context of algorithmic discrimination in the provisions of the anti-discrimination. The literature points to, among other things, restrictions on the processing of special categories of data (so-called sensitive data), information obligations, requirements for data protection impact assessments or – above all – restrictions and requirements for the use of automated decision-making. The presentation will also point out some of the limitations related to the possibility of using data protection regulations to prevent algorithmic discrimination.

In order to achieve the research objectives, the formal and dogmatic method will be used primarily. In particular, the acts of European Union law establishing the prohibition of discrimination will be examined, including the Charter of Fundamental Rights of the European Union and the so-called anti-discrimination directives. The provisions of the General Data Protection Regulation (GDPR) will also be analyzed, to the extent that they can serve to prevent algorithmic discrimination. In addition, the case law of the Court of Justice of the European Union will be examined, as well as the literature on the subject relating to the analyzed issue.

keywords: algorithmic discrimination, artificial intelligence, data protection law, anti-discrimination law

Perceptions, ownership and uses of cryptocurrency: the case of Poland

Lukasik Krystian (sociology)

Cryptocurrencies have evolved from a niche phenomenon to capturing the attention of a wider audience over the past decade since the launch of Bitcoin. Despite this increased interest, a comprehensive understanding of the prevalence of cryptocurrency ownership and usage, as well as the socio-demographic characteristics of users, motives to buy, and the level of knowledge about cryptocurrencies remains limited. This study will aim to address this research gap by conducting a representative CAWI survey among 1000 Poles, examining their awareness, ownership, motives, and knowledge of cryptocurrencies.

The existing academic literature on cryptocurrencies primarily focuses on technical aspects, with a significant emphasis on Bitcoin (Yli-Huumo et al., 2016). However, research on other blockchain technology applications remains relatively limited (Steinmetz et al., 2021). Studies have explored various topics related to Bitcoin, including technology, mining pool behavior (Strehle et al., 2020), use cases (García-Monle on et al., 2021), privacy issues (Krombholz et al., 2017), and economic and regulatory aspects (Baur et al., 2015). However, no studies examined adoption and knowledge on cryptocurrencies in Poland.

The aim of this research is to find an answer to a question of what are the motivations, use cases, adoption levels, and perceptions of cryptocurrencies among the population in Poland? This study will check whether the primary motivation for individuals in Poland to adopt cryptocurrencies is financial investment and potential returns or ideological reasons regarding security, volatility, and regulatory issues balancing the perceived advantages of decentralization and financial autonomy or whether the adoption of cryptocurrencies in Poland is influenced mostly by factors such as age, income level, educational background, and technological familiarity.

The methodology employed in this population survey will involve the utilization of computer-assisted web interviews (CAWI). CAWI is a data collection method that combines the advantages of web-based surveys with computer-assisted interviewing techniques. To conduct the survey, a representative sample of individuals from the target population in Poland will be selected using quota sampling techniques.

The survey will be administered through a secure online platform, ensuring the privacy and anonymity of participants. Prior to beginning the survey, participants will be provided with informed consent, explaining the purpose of the study and assuring them of confidentiality. The questionnaire was designed to be user-friendly and accessible across different devices and operating systems. Data collected through the web-based survey will be analyzed using statistical analysis: descriptive statistics, cross-tabulations, and regression analysis.

The implications of these findings are substantial for regulators and businesses impacted by the increasing societal relevance of cryptocurrencies. The study highlights the importance of addressing the limited knowledge surrounding safety of cryptocurrencies to foster a more informed user base and ensure the responsible development and adoption of this emerging technology. In conclusion, the study provides valuable insights into the ownership, usage, and socio-demographic factors associated with cryptocurrencies. The findings underscore the need for education to enhance knowledge and risks regarding cryptocurrencies.

keywords: Cryptocurrency, technology adoption, Poland, blockchain

Panel 6

Seksualność i wychowanie

osoba prowadząca: dr Ewa Dryll

Zadowolenie z ciała u dzieci w wieku szkolnym

Kubicka Karolina (psychologia)

Istnieje wiele badań przeprowadzonych wśród osób dorosłych i adolescentów, które pokazują pozytywne związki zadowolenia z własnego ciała z samooceną i dobrostanem psychicznym. Niewiele jednak wiadomo o zadowoleniu z ciała u młodszych dzieci, mimo tego że naukowcy podkreślają, że zadowolenie z ciała kształtuje się od najmłodszych lat. Celem badania była analiza związków między zadowoleniem z ciała a samooceną, korzystaniem z mediów społecznościowych i bliskością fizyczną z rodzicami. W badaniu wzięło udział 218 dzieci w wieku od 8 do 12 lat. Dzieci wypełniały kwestionariusze mierzące samoocenę (Self-Perception Profile for Children), bliskość fizyczną z rodzicami (Kwestionariusza Bliskości Fizycznej), internalizację mediów (The Multidimensional Media Influence Scale), oraz zadowolenie z wyglądu (Figury Collinsa i Body Appreciation Scale – 2 for Children). Rodzice wypełniali metryczkę, w której podawali m.in. wagę i wzrost dziecka, ilość czasu, którą dziecko spędza przed ekranem oraz z jakimiś mediów społecznościowych dziecko korzysta. Zastosowano analizy korelacji i regresji. Wyniki badania wykazały, że istnieje pozytywny związek między zadowoleniem z ciała i samooceną oraz bliskością fizyczną z rodzicami oraz negatywny związek między zadowoleniem z ciała i internalizacją mediów, czasem spędzonym w Internecie i BMI dziecka. Analiza regresji wykazała, że bliskość fizyczna z rodzicami oraz internalizacja idealnego wyglądu prezentowanego w mediach są predyktorami zadowolenia z ciała u dzieci w wieku szkolnym.

słowa kluczowe: zadowolenie z ciała, dzieci, rodzice, samoocena, media

Przestępstwo obcowania płciowego z małoletnim w porządkach prawnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii

Macidłowski Michał (nauki prawne)

Elementem wspólnym prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii jest rozpoznanie potrzeby ochrony małoletnich przed przestępstwami przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, a w szczególności przestępstw, do których znamion należy obcowanie płciowe z małoletnim lub dokonanie na małoletnim innych czynności seksualnych (zob. Filipczak, 2022, s. 67). Próbując odpowiedzieć na pytanie w jaki sposób porównywane systemy prawa różnią się w zakresie realizacji ww. celu uwypuklony zostanie szereg istotnych różnic.

W ramach proponowanego przeze mnie wystąpienia analiza komparatystyczna ww. systemów prawa obejmie przedstawienie treści — ze szczególnym uwzględnieniem ustalenia zakresu pojęciowego znamion obcowania płciowego, dopuszczenia się wobec małoletniego innych czynności seksualnych, lub doprowadzenia małoletniego do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania na małoletnim — oraz funkcji relewantnych instytucji prawnych w obu systemach prawa karnego. Poruszona zostanie również kwestia zbiegu przepisów dotyczących wykorzystania seksualnego małoletniego i zgwałcenia (zob. Beisert & Szumski, 2010, s. 218; Kimpimäki, 2018, s. 690; Malinowska-Bizon, 2021, s. 107). W odniesieniu do przestępstw popełnianych na szkodę małoletnich, którzy przekroczyli wiek zgody (age of consent), omówiony zostanie, obcy polskiemu systemowi prawa, model interwencji prawnokarnej opartej na znamieniu braku wyrażenia zgody na odbycie stosunku seksualnego (zob. Piha, 2022, s. 18). Wprowadzone zostanie również pojęcie „prawa Romea i Julii”, tj. kontratypu związanego z okolicznością istnienia między sprawcą i ofiarą małej różnicy wieku oraz braku nadużycia zaufania małoletniego (zob. Derlatka, 2013, s. 70).

Rozwiązania charakterystyczne dla wskazanych modeli prawa odniesione zostaną następnie do norm prawa międzynarodowego, a w szczególności postanowień Konwencji z Lanzarote.

Następstwem, a zarazem celem, wykorzystania metody prawnoporównawczej będzie wystąpienie z postulatami dotyczącymi pożądanego kształtu krajowej regulacji omawianej kategorii przestępstw z uwzględnieniem dorobku fińskiej kultury prawnej oraz standardów obowiązujących w prawie międzynarodowym. Wydaje się, że pożądanym kierunkiem zmian byłoby rozszerzenie ochrony prawnokarnej na małoletnich, którzy wprowadzili przekroczyli wiek zgody, ale nie uzyskali jeszcze pełnoletności. W odniesieniu do tej grupy ofiar przestępstw zasadne byłoby wprowadzenie znamienia braku wyrażenia zgody na odbycie czynności seksualnej. W tym zakresie warto posiłkować się rozwiązaniami znanymi na gruncie ustawodawstwa Republiki Finlandii, gdzie pojęcie zgody definiuje się jako dokonanie wyboru zgodnego z własną wolą, bez przymusu zewnętrznego, przez osobę zdolną do dokonania tego wyboru. Pod rozwagę należy również poddać możliwość dyferencjacji ustawowego zagrożenia karą w zależności od wieku ofiary. W ten sposób szczególnej ochronie mogliby podlegać małoletni, którzy nie osiągnęli wieku zgody, natomiast nie dochodziłoby do wykluczenia zapewnienia ochrony również pozostałym małoletnim.

słowa kluczowe: małoletni, pedofilia, odpowiedzialność karna, komparatystyka, Finlandia

Ewolucja międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej: od ujęcia „siłowego” do konsensualnego

Grzybek Agnieszka (nauki prawne)

Debata o przemocy seksualnej toczy się w wielu krajach od lat 70. XX w. (Brownmiller 1975; Harris 1976; MacKinnon 1983; Cahill 2001, Ehrlich 2002; Friedman, Valenti 2008; Henry, Powell 2014). W wielu pracach wskazuje się, że konstrukcja zgwałcenia nie uwzględnia strukturalnej perspektywy związanej z nierównym statusem kobiet i mężczyzn, społeczno-kulturowymi uwarunkowaniami płci, dyskryminacją kobiet (MacKinnon 1983; MacKinnon 2016; Bladini, Andersson 2020). Dostrzegalna jest ewolucja debaty od początkowego nagłaśniania problemu i wskazywania na jego systemowy charakter (Brownmiller 1975; MacKinnon 1983; MacKinnon 1987), do postulowania koniecznych zmian w definicji zgwałcenia i przejścia do konsensualnego ujęcia opartego na braku zgody. Wnioski i koncepcje wypracowane przez przedstawicielki jurysprudencki feministycznej miały również wpływ na kształtowanie się międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej, których przypieczętowaniem jest Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Wyjściowym problemem badawczym jest sprawdzenie, jak ukształtował się międzynarodowy standard ochrony przed przemocą seksualną, oparty na kryterium zgody i dobrowolności, sformułowany w instrumentach prawnych ONZ i Rady Europy (konwencji stambulskiej, konwencji CEDAW), orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz zaleceniach i orzecznictwie Komitetu CEDAW. Punktem odniesienia będzie również orzecznictwo Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii, Międzynarodowego Trybunału Karnego dla Rwandy oraz Międzynarodowego Trybunału Karnego, gdyż wypracowane w wyrokach tych trybunałów definicje gwałtu i przemocy seksualnej miały również wpływ na kształtowanie się międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej. Podstawowym celem prezentacji jest rekonstrukcja tego standardu, jego najważniejszych założeń i postulatów. Standard ten powinien być punktem odniesienia dla regulacji krajowych i już w wielu krajach następują zmiany w przepisach prawnych pod kątem ich dostosowania do tych wymagań. Kwestią wymagającą odpowiedzi jest zastanowienie się, w jaki sposób standard ten powinien być skutecznie wdrażany, jakie są ewentualne przeszkody utrudniające jego przyjęcie w regulacjach krajowych, jak te przeszkody można przezwyciężyć. Analizy przedstawione w pracy przeprowadzone zostały z wykorzystaniem metod prawnoporównawczej, jak również dogmatyczno-prawnej i historyczno-prawnej. Przeprowadzone analizy wyraźnie wskazują, że międzynarodowy standard ochrony przed przemocą seksualną opiera się na kryterium zgody i dobrowolności.

słowa kluczowe: przemoc seksualna, zgwałcenie, prawa człowieka, feministyczna jurysprudencja

Czy osoby wychowane w instytucjonalnej pieczy zastępczej mają inny poziom oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych (status, nagroda) niż osoby wychowane w rodzinach własnych? Projekt badania własnego z elementami przeglądu literatury

Barczak Angelika (nauki o zarządzaniu i jakości)

W dzisiejszym społeczeństwie, w którym promowany jest konsumpcyjny styl życia, zrozumienie materializmu i oniomanii wśród młodych osób jest niezwykle istotne. Wysoki materializm i oniomania wiążą się z obniżonym dobrostanem psychicznym, problemami natury społecznej, finansowej i zdrowotnej (Zalega 2020; Trzcicka i Sekścińska 2021; Niśkiewicz 2016). To z kolei jest pomijane w powszechnej, skupionej na promowaniu wartości materialnych, komunikacji publicznej. Celem wystąpienia jest wprowadzenie słuchaczy do tematu przez przedstawienie krótkiego podsumowania przeglądu badań oraz zaprezentowanie projektu badania własnego.

Przegląd badań jest podstawą do wyprowadzenia wniosków dotyczących luk badawczych. Jednym z obszarów naukowych do uzupełnienia jest porównanie poziomów oniomanii i materializmu u młodych osób wychowywanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz ich rówieśników wychowanych w rodzinach własnych. Osoby wychowane w pieczy zastępczej charakteryzują się niskim poczuciem własnej wartości, mają trudności w nauce i usamodzielnieniu (Olszak 2015; NIK 2015). Biorąc pod uwagę to, że niskie poczucie własnej wartości i niezaspokojenie potrzeb emocjonalnych w relacji z rodzicami są powiązane z wysokim materializmem i oniomanią (Zalega 2020; Trzcicka i Sekścińska 2021; Flouri 1999; Flouri 2004; De Saarlo i Edwards 1996) można postawić hipotezę (H1), że młodzież z domów dziecka różni się od młodzieży wychowywanej w rodzinach zachowaniami i motywacjami konsumenckimi. W tym: (H1a) młodzież z domów dziecka ma wyższy poziom oniomanii niż młodzież wychowywana w rodzinach, (H1b) młodzież z domów dziecka ma wyższy poziom materializmu niż młodzież wychowywana w rodzinach oraz (H1c) młodzież z domów dziecka ma inne motywacje zakupowe niż młodzież wychowywana w rodzinach, w szczególności na wymiarach status, nagroda.

Zaprojektowano badanie, którego projekt zostanie przedstawiony podczas konferencji. Ma ono na celu wypełnienie wskazanej luki badawczej, czyli porównanie poziomów materializmu i oniomanii u młodych osób z ww. środowisk. Wyniki posłużą jako podstawa do dalszych badań uzupełniających kolejne obszary wiedzy naukowej, dlatego uwzględniono jeszcze jedną zmienną zależną, czyli motywacje zakupowe. Przegląd literatury wskazał, że badając wpływ edukacji finansowej, pomija się zmiany w motywacjach zakupowych. Uwzględnienie tej zmiennej w badaniach z wykorzystaniem interwencji pod postacią edukacji finansowej wzbogaci stan wiedzy naukowej. Zbadanie zmian motywacji zakupowych pod wpływem edukacji finansowej w zależności od różnych poziomów oniomanii i materializmu dodatkowo zwiększy innowacyjność tematu.

Podczas konferencji omówiony zostanie projekt tylko jednego badania. W tym (pierwszym) badaniu mającym na celu porównanie poziomów materializmu i oniomanii u osób wychowanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz ich rówieśników wychowanych w rodzinach własnych wykorzystana zostanie metoda ilościowa, jaką jest kwestionariusz. Badanie będzie przeprowadzone najprawdopodobniej metodą papier-ołówek. Zostaną zebrane zgody na udział od osób badanych i ich opiekunów. Badani zostaną poinformowani o zawartości kwestionariusza mogącej przywoływać nieprzyjemne wspomnienia oraz o możliwości przerwania pracy w każdej chwili. Zostanie również wskazane źródło wsparcia psychologicznego, do którego mogą się zgłosić.

Wyniki badania będą analizowane metodą regresji liniowej z 3 oddzielnymi modelami regresji dla każdej zmiennej zależnej: oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych. Spodziewane wyniki to: wskazanie różnicy w poziomach oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych w badanych grupach z wyższymi poziomami oniomanii i materializmu w grupie osób z domów dziecka oraz wyższym poziomem motywacji zakupowych status, nagroda w tej samej grupie. Dokładny projekt badania zostanie przedstawiony podczas wystąpienia.

słowa kluczowe: oniomania, materializm, motywacje zakupowe, instytucjonalna piecza zastępcza

Climate

chair: dr Agnieszka Dudzińska-Jarmolińska

Concluding energy performance contracts (EPC) by public sector entities and private enterprises

Pytko Julia (Law)

One of the primary tools of EU climate policy is the improvement of energy efficiency. Improved energy efficiency is intended to contribute to mitigating the adverse effects of climate change. Both public sector entities and private enterprises are expected to be actively involved in combating these detrimental effects. Nevertheless, it is worth noting that EU and national strategic documents, as well as legal acts governing matters related to energy efficiency improvement, emphasize the pivotal role of public sector entities in mitigating the adverse effects of climate change in this context.

The dynamically changing pro-climate goals set by the European Union, implementing at the national level, highlight the need to find effective solutions to achieve these goals. It is worth analysing, how public sector entities and private enterprises engage in activities aimed at improving energy efficiency and the tools they use. One such tool, particularly considered by public sector entities, is concluding energy performance contracts (EPC contracts). Energy performance contracts have been an existing solution in the market for many years, mainly used by private enterprises. These contracts are based on a financial model where the company implementing energy efficiency improvement projects receives remuneration for the successful implementation of these projects. The compensation is derived from the savings realized by the beneficiary (i.e., the other party to the energy performance contracts) due to the successful execution of the energy efficiency improvement projects.

This presentation will cover the evolution of legal regulations related to energy efficiency, both at the EU and national (Polish) level. It will also highlight the main issues, particularly those apparent in the conceptual layer of the enacted provisions, which limit public sector entities' engagement in energy performance contracts in Poland. Additionally, the presentation will reference the practice of private enterprises entering into such contracts, which could prove valuable for public sector entities by identifying contractual and investment-related risks that arise in this process. The conclusions drawn for the purpose of this presentation will be derived through the application of the dogmatic, historical, and doctrinal methods.

keywords: energy efficiency, public sector entities, private enterprises

ESG – is it important? What does it actually mean?

Drab Aneta (Management and Quality Studies)

ESG factors are very important nowadays. In the future it will be an inseparable part in company reports. This is a part of non-financial reporting but it influences on financial results of each company. Despite many difficulties connected with ESG reporting there are more and more companies, which undertake this difficult task each year. This type of informations are especially important for modern investors, who looks at the company's image, methods of operation, approach to employees and the closer and further environment. The do not pay their attention at the profit on a given investment. The hypothesis is claimed that the ESG factors have an increasing influence on companies value and their stock prices. It will be checked mainly with panel study method. The study will covered European companies from different sectors and subsectors. In this study there will be a comparison between those sectors. In this moment this research is a very difficult task, because the amount of data available on the market is very small. Unfortunately, the comparability of data is still low (Michalczuk and Konarzewska, 2019). It is interesting, because there was verified that Non-financial reporting provides benefits to both entities publishing data and entities using this informations (Emerling, 2018). To expose more conclusions there is needed data in long periods of time and large sample of group. Then all of conclusions will be relevant (Chodnicka-Jaworska, 2021). This research is one of the few, because ESG factors are a relatively new topic, therefore there are very few publications on the subject. That is why we can not based on lots of experiences and put general conclusions. It can be expected that the trend in the importance of non-financial reporting as an important tool in value building will be upward. (Kłobukowska, 2020)

keywords: ESG, non-financial reporting, stock prices, European companies

Climate Change and the Goals of the EU Financial Regulation

Marcinkowski Wojciech (Law)

Climate change has become one of the most pressing challenges for EU financial regulators in recent years. On the one hand, the financial system they oversee is expected to play a pivotal role in financing the transition to a post-carbon economy. On the other hand, climate change gives rise to distinct physical, transition and liability risks for the financial system itself and its stakeholders. Given the multifaceted nature of this challenge, this research project aims to answer the following research questions: what are the express and implied goals of the EU's financial regulation approach to climate change, and how do the intrinsic challenges of climate change justify the pursuit of these goals by EU regulators?

The literature on the subject suggests that climate change is a cause of several distinct market failures. First, the unprecedented risks related to climate change are not accurately priced by financial markets, which can potentially harm investors and other market participants (Condon, 2021). Second, inaccurate pricing can reduce the allocative efficiency of the financial market, causing delays in the transition to a post-carbon economy (Carney, 2015). Third, climate change increases the risk of extreme and negative environmental events, so-called "green swans" (Bolton et al, 2020). Such events have the potential to contribute to systemic financial instability, leading to spillover effects (ESRB Report, 2016). Lastly, climate change can also trigger negative chain reactions, having adverse impacts on both the financial market and the real economy (Armour et al, 2016).

This research project will investigate the EU's regulatory approach to climate change in the context of the traditional goals of financial regulation outlined in EU secondary legislation. Paramount among these are investor and consumer protection, informational and allocative efficiency of the financial market, and financial stability. The project will demonstrate how each of these traditional goals aligns with one or more market failures that EU financial regulation seeks to address. Furthermore, in light of the sheer scale of the climate change-related market failures this research project will also aim to initiate a discussion on whether the EU's current financial regulation goals will be sustainable in the longer term.

Employing a legal dogmatic methodology, this research project will analyse the EU's regulatory goals, which are outlined primarily in EU secondary law. Specifically, it will scrutinise the domains of information regulation (mainly the Taxonomy Regulation, Corporate Social Responsibility Directive and Sustainable Finance Disclosure Regulation), conduct regulation (notably the MiFID II uplift) and prudential regulation (including the Capital Requirements Regulation and Capital Requirements Directive uplifts).

keywords: climate change, European Union, financial regulation, sustainable finance, post-carbon economy transition

Cultural Ecosystem Services and Cultural Landscape: A Colombian Coffee World Heritage Site

Uribe Sonia (social and economic geography and spatial management)

The Coffee Cultural Landscape of Colombia (CCLC), enlisted as a World Heritage Site (WHS) in 2011, is recognized for its more than 100-year-old coffee culture and an example of human cultural adaptation to challenging mountain conditions for coffee growing. The CCLC exemplifies the natural, economic and cultural values of the region, deeply rooted in the architectural typology, lifestyle and land-use techniques of the cafeteros (coffee farmers). The traditions and legacy of the cafeteros are to this day maintained as family-learned traditions passed down to each generation.

The potential to experience a connection with nature and also with other human cultures is a major motivator for travel. This research focuses on the synergies and tradeoffs of tourism in the CCLC, particularly in the town of Salento, in specific on the effects of tourism and development-related factors on the local traditions which UNESCO aims to protect. Cultural Ecosystem Services (CES) such as recreation, mental and physical health; tourism; aesthetic appreciation; and; spiritual experience and sense of place are some of the non-material benefits visitors obtain from the study area and the main draws for tourism in Salento. Approaching tourism within the framework of CES will contribute to the management of responsible development in the area, especially its natural and cultural heritage. This presentation will highlight some of the obstacles to adopting the CES concept in tourism research in the CCLC. CES are notoriously challenging to assess as individuals' perceptions of the value of CES may differ, can be highly context-specific and evolve over time. I will also discuss diversity of types of tourism and tourists, tourism and recreational activities, and elements of the natural landscape, and how they interact with the dynamic between tourists and local residents. The aim is to harmonize the preservation of traditions and the environment in the context of the sustainable development desired in the area.

keywords: Ecosystem Services, world heritage, tourism

Determinants of security of electricity supply in South Africa

Wapiński Maciej (Security Studies)

South Africans have experienced more than 200 days with electricity supply restrictions in 2022. The electricity sector in SA has been experiencing a serious structural crisis for many years, and the authorities have been unable to ensure security of supply. This has far-reaching social and economic consequences and significantly affects the security of the region.

The research project, the results of which will be presented at the conference, will present the determinants of the ongoing crisis, including its causes and course. The basic research question is "what factors led to the energy crisis in South Africa?". I hypothesize that the main causes of the crisis were the formulation of unrealistic public energy policies by the authorities, as well as the lack of a competitive electricity market.

A perspective of systems theory will be adopted, according to which the field of public policy functions through the interplay of various elements that together form an interdependent system. This approach will allow consideration of the diverse factors influencing the situation in South Africa's electricity sector.

A case study method will be used, supplemented by an analysis of documents (primarily state strategies and strategies prepared by Eskom, South Africa's electricity monopoly) and an analysis of data on the operation of the electricity system obtained from Eskom.

A preliminary literature review identified a research gap regarding South Africa's energy crisis. Most of the available studies focus exclusively on the energy mix, including primarily the large share of coal and the relatively small installed capacity of renewables (Lochner Marais et al., 2021; Tobias Bischof-Niemz & Terence Creamer, 2019). Researchers have also analyzed the crisis from the perspective of electricity system operation (Powanga & Kwakwa, 2023), as well as the impact of electricity supply constraints on specific sectors of the economy (Wood NH, 2023), society (Dworzanowski-Venter Bronwyn, 2023), and the energy market (Nkosi & Govender, 2022). However, there is a lack of research on the formulation of public policy in the context of the crisis. The topic of the causes of problems in the provision of power to consumers is treated only as a supplement to considerations of other topics.

keywords: energy security, security of supply, South Africa, electricity markets

EU Law and Politics

chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak

Protection of privacy by the European Union institutions on the example of Europol

Choińska Zuzanna (Law)

In recent years, the fight against crime and the related protection of public safety has become more difficult due to the increasingly modern technological solutions used by criminals. As a result, there is a greater need to carry out tasks in this area at a higher level, giving more competences to European Union's institutions such as the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol). Furthermore, in order to meet the new challenges, agencies such as the abovementioned Europol have also had to adapt the digital tools that they use. However, due to the amount of data processed by new technologies, the question arises of how to effectively fight crime while protecting citizens' privacy. The aim of this article is to analyse the issue of balance between protecting public security and personal data in the light of the jurisprudence of the Court of Justice of the European Union (CJEU) and the European Court of Human Rights (ECtHR), which will serve to verify how and to what extent the EU principles are implemented in the face of the changes and challenges that come with the introduction of new innovations by European law enforcement agencies. The grounds for data processing by Europol will also be identified as in recent years the legal basis for its activity has been amended to give a more precise legal framework for the protection of the right to privacy and personal data. There will be a specific focus on the competences of the European Data Protection Supervisor (EDPS) towards the agency, and discussed on the example of the technological tools used there. The analysis will be used to see to what extent the privacy criteria formulated by the CJEU are implemented by the agency and to identify possible changes in new measures that could enhance the level of protection in the face of the emergence of new technologies. Analysis will be conducted by the use of the formal-dogmatic research method which will allow to scrutinise existing laws and rulings of the courts.

Hypotheses:

- 1) The provisions regulating Europol activities do not sufficiently protect the fundamental rights of EU citizens, in particular the right to privacy.
- 2) Private providers of technology solutions are not sufficiently scrutinised to protect the right to privacy.
- 3) Europol processes excessive amounts of personal data due to the use of new technological solutions.

keywords: privacy, data protection, law enforcement, crime prevention, new technologies

The use of musical works of others on the example of sampling in EU and US law

Światkowski Dominik (Law)

The use of the musical works of others may take many forms. One of the most popular in contemporary music is sampling, i.e., the use of a fragment of a previously made musical recording. Sampling has been an ongoing issue of legal qualification in copyright law for many years, ever since this phenomenon became widespread in music-making. Over the years, the boundaries of legal sampling have been established in different ways and the lines of jurisprudence of the courts have evolved. This applies to many jurisdictions, most notably the US. This is due to the size and relevance of the US music market and the dynamics of its development. However, in recent years, this topic has also increasingly come up under EU law. The aim of the paper is to present the divergent regulation of sampling in EU and US law, and to assess which solutions provide a better balance between exclusive rights and freedom of creation. While previous research has tended to focus on individual legal systems or on fair use provisions, here an attempt will be made to juxtapose the legal orders under examination in terms of the principle of freedom of creation and the exclusive rights of right holders. One of the key related issues that is often a point of contention is the *de minimis* principle, which often sets a limit to the free use of a sample. However, it is not enforced in every legal system. Therefore, the indirect aim of this paper is also to present the issue of the *de minimis* principle in the context of legal sampling and to analyze that principle in the EU and US legal systems. The point of reference will be, i.a., the CJEU judgment in the case C-476/17, as well as US case law, e.g., *Bridgeport Music v. Dimension Films* (410 F.3d 792). The analysis will enable the limits of legal sampling to be outlined depending on the examined jurisdictions, and trends in case law to be identified. Therefore, the hypothesis is that greater freedom to use fragments of previously made musical recordings now exists under EU law. Moreover, an attempt will be made to assess the solutions applied and the opportunities and threats resulting from too narrow or too broad approach to the *de minimis* principle will be indicated. It will also be assessed in which of the examined jurisdictions authors using samples in their creative work have greater freedom of creation. The methodology will comprise a dogmatic method in which EU and US legal provisions will be analysed. In addition, a comparative method in terms of legislation and legal norms as well as case law will be applied. Only by comparing the elements indicated above will it be possible to achieve the research objective namely which solutions provide a better balance between exclusive rights and freedom of creation. In addition, preliminary conclusions include the tendency for the freedom of creation of authors using samples in EU law to be extended in relation to US law.

keywords: sampling, *de minimis* principle, copyright, legal use of music

How trademark law responds to the market reality

Poznański Paweł (Law)

It is generally presumed that the consumer is the measure of almost all things in trademark law. Trademarks exist only to the extent that consumers perceive them as distinctive signs, in other words, designations of source. Infringement occurs only to the extent that consumers perceive one trademark as referring to the source of another. On the other hand, that measure is not carried out by the real consumer, but by the legal fiction. The expert of the Intellectual Property Office or the judge in the court case has to get into the role of that legal fiction and, assessing the sign through the supposed to be consumer's eyes, decide on the particular trademark issue.

Such consumer has an abstract character. Its notion and particular features were defined by the jurisprudence of the Court of Justice of the European Union in some trademark cases at the end of the last decade of the twentieth century. Since then, those notion and particular features of the consumer has been adopted by the Intellectual Property Offices and the Courts in the trademark cases. However, 25 years ago the market reality was completely different. There was no Internet, social media or artificial intelligence. All the abovementioned factors may influence the behavior and decision-making of the real consumers. Is it reflected in the trademark law? Or maybe the question asked shall be rephrased to – shall that new market reality be reflected in the trademark law, bearing in mind the aims of the trademark law protection?

The first research hypothesis, which the conducted research aims to verify, is that probably there is no need to propose any de lege ferenda amendments to trademarks law in order to reflect the challenges of the modern market reality. The second research hypothesis declares that even if in the doctrine (both polish and foreign) there are voices that there shall be more convergence between the model of the hypothetical, reasonable consumer and the real consumer, it is the doctrine and not legal provisions or jurisprudence, where that cohesion shall be developed. The dogmatic method will be used in the research. The comparative method will be auxiliary. In addition, the research work will make use of findings from other sciences: sociological, psychological, marketing and economics.

keywords: trademark, consumer, market

Political discourse on disinformation on the EU and NATO forums

Rogalewicz Mikołaj (Political Science and Public Administration)

Disinformation is utilized in foreign policy by countries such as Russia and China against democratic nations, their societies, and international organizations that are increasingly taking action to combat disinformation. The aim of this study is to examine the development of the political discourse surrounding the phenomenon of disinformation within the EU and NATO. The topic falls within the field of political science and administration as it is related to politically exploited disinformation and the political discourse surrounding it within the EU and NATO. This discourse has intensified in the second decade of the 21st century, as advancements in new technologies and increased utilization of disinformation on the Internet have heightened the associated risks. This escalating threat has garnered attention from numerous scholars such as Timothy Graham and Ariel Bogle. The main research question posed in this study is: How has the political discourse surrounding the phenomenon of disinformation developed within the EU and NATO? Additionally, the study includes auxiliary research questions. The first question asks: What factors have influenced the development of the disinformation phenomenon in recent years? The second question focuses on: What threats associated with disinformation are presented within the EU and NATO? The final auxiliary research question is: How has the COVID-19 pandemic impacted the political discourse surrounding the phenomenon of disinformation within the EU and NATO?

Various research methods will be employed to study this issue. The institutional-legal method will be used to analyze legal acts issued by the EU and NATO concerning disinformation. Discourse analysis will be applied to examine oral and written statements related to disinformation and its societal impact. The comparative method will be employed to compare the political discourse on disinformation within the EU and NATO. Document analysis will be utilized to examine reports and other documents published by the EU and NATO, while the historical method will be employed to present the development of the disinformation phenomenon over the years and analyze Russian and Chinese disinformation from a historical perspective.

The issue of disinformation and the political discourse surrounding it within the EU and NATO has been addressed in various scientific articles and monographs. Extensive literature exists in this field, particularly in English. Relevant sources also include legal acts and reports issued by the EU and NATO. Among the authors who have studied this subject, notable works include those by R. Harrison, A. Schiffrin, and M. Lexmann.

Preliminary findings from the research indicate that technological advancements and the associated risks of disinformation have intensified the political discourse on this phenomenon within the EU and NATO. Disinformation relating to the COVID-19 pandemic has revealed new threats and accelerated concrete actions to combat disinformation. Regarding the threats associated with disinformation, the political discourse within the EU and NATO predominantly focuses on Russian disinformation as the main threat, but increasing attention is also being paid to Chinese disinformation activities.

keywords: European Union, NATO, disinformation, discourse

bibliography

BIBLIOGRAFIA

Panel 1

Prawo

osoba prowadząca: dr hab. Wojciech Machała

Współpraca naukowców i prawników jako kluczowy aspekt wyścigu technologicznego – technologia autonomicznych bezzałogowych statków powietrznych w Polskim systemie prawnym

Aleksander Bokszczanin (nauki prawne)

- Ahirwar, S., Swarnkar, R., Bhukya, S., Namwade, G., 'Application of Drone in Agriculture', *International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences*, 8(1), 2019, s. 2500-2505.
- Alroobaea, R., 'Building a Conceptual Model for the Acceptance of Drones in Saudi Arabia', *Proceedings of Sixth International Congress on Information and Communication Technology*, Singapore: Springer, 2022, s. 701-710.
- Association for Unmanned Vehicle Systems International. *The Economic Impact of Unmanned Aircraft Systems Integration in the US*. Arlington: AUVSI, 2013b.
- Basu, S., Omotubora, A., Beeson, M. i in., 'Legal framework for small autonomous agricultural robots', *Ai & Society*, 35, 2020, s. 113-134.
- Baum, R., Wajszczuk, K., Wawrzynowicz, J., 'Miejsce i rola rolnictwa precyzyjnego w koncepcji zrównoważonego rozwoju gospodarstw rolnych', *Ekonomia i Środowisko*, 1(41), 2012, s. 72-74.
- BAZL (Swiss Federal Office of Civil Aviation) - Bewilligungen für den Betrieb von Drohnen, 2020a, www.bazl.admin.ch/bazl/de/home/gutzuwissen/drohnen-und-flugmodelle/bewilligungen-fuer-drohnen.html. (dostęp – 4.06.2022).
- BAZL (Swiss Federal Office of Civil Aviation) - Drohnenbetrieb für Sprühflüge, 2020b, www.bazl.admin.ch/bazl/de/home/gutzuwissen/drohnen-und-flugmodelle/Bewilligungen-Spruehfluege.html. (dostęp – 4.06.2022).
- Behjati, M., Mohd Noh, A. B., Alobaidy, H. A., Zulkifley, M. A., Nordin, R., Abdullah, N. F. 'LoRa Communications as an Enabler for Internet of Drones towards Large-Scale Livestock Monitoring in Rural Farms', *Sensors*, 21(15), 5044, 2021.
- Budiharto, W., Chowanda, A., Gunawan, A. A. S., Irwansyah, E., Suroso, J.S., 'A Review and Progress of Research on Autonomous Drone in Agriculture, Delivering Items and Geographical Information Systems (GIS)', *2nd World Symposium on Communication Engineering (WSCE)*, 2019, s. 205-209.
- Bujnowski, M., 'Integracja bezzałogowych statków powietrznych z unijnym systemem lotnictwa cywilnego', *internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny*, 6(2), 2017, s. 74-97.
- Domagała, M., 'Prawodawstwo unijne a wdrożenie na szeroką skalę pojazdów autonomicznych', *Polska na arenie międzynarodowej*, 2019, s. 42.
- Frączek, Ł., Matusiak-Frączek, M., 'Odpowiedzialność cywilna za wypadki komunikacyjne z udziałem pojazdów autonomicznych', *PiP*, nr 11, 2019, s. 114-124.
- Floreano, D., Wood, R., 'Science, technology and the future of small autonomous drones', *Nature*, 521, 2015, s. 460-466.
- Freeland, R. S. i Freeman, P. K., 'Politics & technology: U.S. polices restricting unmanned aerial systems in agriculture', *Food Policy*, 49(1), 2014, s. 302-311.
- Friedl, M. A., 'Remote Sensing of Croplands', *Comprehensive Remote Sensing*, 6, 2018, s. 78-95.
- Granstedt, A., Tyburski, J., 'Współczesne europejskie systemy rolnicze', *Fragmenta agronomica*, 23(2), 2006, s. 72-95.

Akty prawne obowiązujące w Polskim systemie prawnym oraz źródła dobrych praktyk:

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/947 z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie przepisów i procedur dotyczących eksploatacji bezzałogowych statków powietrznych (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 152, str. 45 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Urząd Ochrony Danych Osobowych.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchyłające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. U. UE. L. z 2018 r. Nr 212, str. 1 z późn. zm.).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/1166 z dnia 15 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/947 w odniesieniu do odroczenia daty rozpoczęcia stosowania scenariuszy standardowych w odniesieniu do operacji wykonywanych w zasięgu widoczności wzrokowej lub poza zasięgiem widoczności wzrokowej (Dz. U. UE. L. z 2021 r. Nr 253, str. 49).

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1970 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 461).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1062 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie przepisów technicznych i eksploatacyjnych dotyczących statków powietrznych kategorii specjalnej, nieobjętych nadzorem EASA (Dz.U. z 2013 r. poz. 524);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie przepisów ruchu lotniczego (Dz. U. poz. 141).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie zakazów lub ograniczeń lotów na czas dłuższy niż 3 miesiące (Dz. U. z dnia 16 czerwca 2010 r.);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie struktury polskiej przestrzeni powietrznej oraz szczegółowych warunków i sposobu korzystania z tej przestrzeni (Dz.U. 2019 poz. 619);

Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie świadectw kwalifikacji;

Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 27 października 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków.

Zarządzenie Nr 24 Ministra Infrastruktury z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia i powołania Pełnomocnika Ministra Infrastruktury do spraw bezzałogowych statków powietrznych (Dz. Urz. MI z 2021 r. poz. 57).

Wytyczne Nr 24 Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczania stref geograficznych dla systemów bezzałogowych statków powietrznych (Dz. Urz. ULC z 2020 r. poz. 78).

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 października 2015 r. w sprawie bezpiecznego korzystania ze zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych (RPAS), powszechnie znanych jako bezzałogowe statki powietrzne (UAV), w dziedzinie lotnictwa cywilnego (2014/2243(INI)) (Dz. U. UE. C. z 2017 r. Nr 355, str. 63).

Gdy teoria roznija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym

Jędrzej Zieliński (nauki prawne)

Borecki, P. & Janik, C. (2012). *Prawo wewnętrzne nierzymskokatolickich związków wyznaniowych w Polsce. Wybór aktów prawnych*, Dom Wydawniczy ELIPSA.

Januchowski, A. (2007). Skuteczność prawa kanonicznego w zakresie reprezentacji osób prawnych Kościoła katolickiego. *Rejent*, 9, 49-67.

Mezglewski, A. (2011). Opinia prawna dotycząca problemu obowiązywania prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w obrocie prawnym. *Przegląd Prawa Wyznaniowego*, 3, 251-258.

Pietrzak, M. (1985). Prawo kanoniczne a państwowy porządek prawny. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 3, 1-21.

Pietrzak, M. (2006). Prawo kanoniczne w polskim systemie prawnym. *Państwo i Prawo*, 8, 16-31.

Radecki, G. (2003). Organy osób prawnych Kościoła katolickiego w Polsce (na styku prawa kanonicznego i prawa cywilnego). *Rejent*, 7-8, 127-155.

Rakoczy, B. (2009). Prawo kanoniczne w orzecznictwie sądów polskich. W: D. Walencik (red.), *Prawo wyznaniowe w Polsce (1989-2009). Analizy – dyskusje – postulaty* (s. 275-283). Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowości i Finansów.

Rapała, A. (2012). Wybrane problemy stosowania prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w sprawach majątkowych. W: A. Mezglewski, A. Tunia (red.). *Standardy bezstronności światopoglądowej władz publicznych* (s. 177-186).

Wydawnictwo KUL.

Sobański, R. (1999). Prawo kanoniczne a krajowy porządek prawny. *Państwo i Prawo*, 6, 3-17.

Tunia, A. (2015). *Recepcja prawa wewnętrznego związków wyznaniowych w prawie polskim*. Wydawnictwo KUL.

Uruszczak, W. (2007). Recepcja prawa kanonicznego w obowiązującym prawie polskim. *Annales Canonici*, 3, 5-21.

Walencik, D. (2013). Prawo kanoniczne (wewnętrzne) związków wyznaniowych a prawo polskie. *Przegląd Sądowy*, 5, 11-25.

Warunki stosowania mierników nakładów, wydajności i jakości pracy

Michał Sobol (nauki prawne)

- Muszalski, W., Walczak, K. (Red.). (2021). *Kodeks pracy. Komentarz*. C.H. Beck.
Prusinowski, P. (2020). *Kodeks pracy. Komentarz*. Baran, K.W. (Red.). Wolters Kluwer Polska.
Sobczyk, A. (Red.). (2020). *Kodeks pracy. Komentarz*. C.H. Beck.
Supiot, A. (2020). *Governance by Numbers: The Making of a Legal Model of Allegiance*. Hart Publishing.
Zwolińska, A. (2021) *Obowiązek wykonywania pracy przez pracownika*. Wolters Kluwer Polska.
Sobczyk, A. (2017) *Państwo zakładów pracy*, Wolters Kluwer Polska.
Sobczyk, A. (2018). *Podmiotowość pracy i towarowość usług*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Musiała, A. (2020). *Prawo pracy: czyje? Res publica! O stosunku pracy teoretycznoprawnie*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Prawo własności w III Statucie litewskim - romanistyczny przeszczep a rodzima kultura prawna

Aleksandra Wojnisz (nauki prawne)

- Bardach, J. (1999). Statuty litewskie a prawo rzymskie. Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej.
Bardach, J., Leśnodorski, B. & Pietrzak, M. (2009). Historia ustroju i prawa polskiego. LexisNexis.
Dajczak, W., Giaro, T. & Longchamps de Bérier, F. (2009). Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, PWN.
Gloger, Z. (1900). Encyklopedia Staropolska, Druk P. Laskauera i W. Babickiego.
Godek, S. (2012). III Statut litewski w dobie porozbiorowej. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
Godek, S. (2004). Elementy prawa rzymskiego w III Statucie litewskim (1588). Oficyna Naukowa.
Osuchowski, W. (1967). Zarys rzymskiego prawa prywatnego. PWN.
Akty prawne:
III Statut litewski (wyd. 5), (1744), opracowane przez Drukarnię J.K.M. Akademicką Societatis Jesu.,
Ohryzko J. (wyd.), (1859), Volumina legum, Wydawnictwo Petersburg
Ohryzko Jozafat. Palmirski T. (red.), (2013). Digesta Iustiniani. Digesta justyniańskie - tekst i przekład. Poligrafia Salezjańska.

Legitymacja do dochodzenia roszczeń z tzw. Dekretu Bieruta w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego po 2022 r.

Mateusz Zagózdón (nauki prawne)

I. Akty prawne

- Ustawa z 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. z 1945 r. poz. 1),
Dekret z dnia 24 maja 1945 r. o odbudowie m. st. Warszawy (Dz. U. z 1945 r. poz. 124),
Dekret z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. z 1945 r., poz. 279),
Dekret z 26 października 1945 r. o prawie zabudowy (Dz. U. z 1945 r. poz. 280),
Dekret z dnia 11 października 1946 r. Prawo rzeczowe (Dz. U. z 1946 r. poz. 319 ze zm.),
Ustawa z dnia 3 lipca 1947 r. o odbudowie m. st. Warszawy (Dz. U. z 1947 r. poz. 268),
Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.),
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.),
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.),
Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 259 ze zm.),
Rozporządzenie Ministra Odbudowy z dnia 11 grudnia 1947 r. w sprawie trybu postępowania przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego oraz zawieszenia rozpatrywania wniosków o zmianę przeznaczenia terenów i dokonywania inwestycji na tym obszarze (Dz. U. z 1947 r. poz. 479),
Rozporządzenie Ministra Odbudowy wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej z 27 stycznia 1948 r. w sprawie obejmowania w posiadanie gruntów przez gminę m. st. Warszawy (Dz. U. z 1948 r. poz. 43).

II. Orzecznictwo

- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 1999 r., sygn. akt K 4/99,
Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 września 2006 r., sygn. akt SK 14/05,
Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 31 marca 2004 r., sygn. akt OSK 111/04,

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 sierpnia 2006 r., sygn. akt I OSK 1177/05,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 listopada 2007 r., sygn. akt I OSK 1650/06,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. I OSK 1893/11,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 31 lipca 2014 r., sygn. akt I OSK 3125/12,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt I OSK 1263/14,
 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. I SA/Wa 1525/19,
 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 lutego 2022 r., sygn. I SA/Wa 2018/18,
 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 marca 2022 r., sygn. I SA/Wa 1877/19,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. I OSK 2034/20,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. I OSK 2875/20,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. I OSK 707/20,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. I OSK 1717/20,
 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 października 2022 r., sygn. I SA/Wa 2015/21,
 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. I SA/Wa 1600/21,
 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 lutego 2023 r., sygn. I OSK 1363/21,
 Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 czerwca 2014 r., sygn. akt I OW 30/14,
 Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt I SA/Wa 204/12.

III. Komentarze i monografie

Białogłowski W. & Dybka R. (2014). *Dekret o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy. Komentarz*. LexisNexis,
 Bieniek G., Rudnicki S. & Gdesz M. (2013). *Nieruchomości. Problematyka prawna*. (wyd. 7). LexisNexis.,
 Buczek E. & Kopeć M. (2014). *Własność i użytkowanie gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Komentarz*. LEX/el.,
 Chróścielewski W. & Kmiecik Z. (red.). (2019). *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*. Wolters Kluwer,
 Ciborski A. (1964). *Warszawa o zniszczeniu i odbudowie miasta*. Polonia,
 Ciepła H., Sarbiński R. & Soczyk-Sarbińska K. (2013). *Roszczenia przysługujące byłym właścicielom tzw. gruntów warszawskich. Sposób ich dochodzenia w postępowaniu administracyjnym i sądowym*. LEX,
 Dunin-Wąsowicz K. (1984). *Warszawa w latach 1939-1945*. PWN,
 Ferek M. (2022). *Roszczenia restytucyjne właścicieli nieruchomości przejętych przez państwo w latach 1944–1989*. Wolters Kluwer,
 Gdesz M. (2012). *Rewindykacja gruntów warszawskich. Zagadnienia administracyjnoprawne*. LexisNexis,
 Gniewek E. (2017). *Księgi wieczyste i hipoteka. Art. 1-582 KWU. Art. 6261-62613 KPC. Komentarz*. C.H. Beck,
 Górski J. (red.). (1977). *Odbudowa Warszawy w latach 1944-1949: wybór dokumentów i materiałów*. T. I. PWN, ,
 Górski M. (2006). *Problematyka własności nieruchomości warszawskich w okresie PRL i przemian ustrojowych*. Wydawnictwo Adam Marszałek, ,
 Grabowska S. & Grabowski R. (2009). *Skrzydło W., Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz encyklopedyczny*. Wolters Kluwer,
 Hetko A. (2012). *Dekret Warszawski. Wybrane aspekty systemowe*. C.H. Beck,
 Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz. Przepisy wprowadzające (art. 1-LXV PWK)*. Część ogólna. Własność i inne prawa rzeczowe (art. 1-352 KC). (T.I). C.H. Beck,
 Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz*. (T. II). C.H. Beck,
 Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz*. (T. III). C.H. Beck.

IV. Artykuły naukowe

Chabiński I. (1946). *Odbudowa stolicy w świetle nowych dekretów*, Państwo i Prawo, nr 10,
 Janczarska E. & Turower A. (2018). *Odszkodowanie za grunty warszawskie utracone na mocy dekretu Bieruta*, Temidium, nr 1,
 Orłowska I. (2007). *Odrębna własność budynków pod warunkami art. 5 Dekretu Warszawskiego*, Nieruchomości.

Preliminary bibliography:

I. Sources of law

The Act of January 3, 1945 on the procedure for issuing decrees with the force of law (Journal of Laws of 1945, item 1),
 the Decree of 24 May 1945 on reconstruction of the Capital City of Warsaw (Journal of Laws of 1945, item 124),
 the Decree of October 26, 1945 on the ownership and usufruct of land in the area of the Capital City of Warsaw (Journal of Laws of 1945, item 279),
 the Decree of 26 October 1945 on the right to develop land (Journal of Laws of 1945, item 280),
 the Decree of 11 October 1946 on Property Law (Journal of Laws of 1946, item 319 as amended),

the Act of July 3, 1947 on reconstruction of the Capital City of Warsaw (Journal of Laws of 1947, item 268),
the Act of June 14, 1960 - the Code of Administrative Procedure (Journal of Laws of 2023, item 775, as amended),
the Act of 23 April 1964 - Civil Code (i.e. Journal of Laws of 2022, item 1360 as amended),
the Act of 17 November 1964 Code of Civil Procedure (i.e. Journal of Laws of 2021, item 1805 as amended),
the Act of 30 August 2002. Law on proceedings before administrative courts (i.e. Journal of Laws of 2023, item 259 as amended),
the Decree of the Minister of Reconstruction of December 11, 1947 concerning the procedure for drawing up spatial development plans for the area of the Capital City of Warsaw and the Warsaw Urban Area, as well as suspension of consideration of applications for change of land use and investment in this area (Journal of Laws of 1947, item 479),
the Decree of the Minister of Reconstruction, issued in consultation with the Minister of Public Administration, dated January 27, 1948, on taking possession of land by the municipality of the Capital City of Warsaw (Journal of Laws, 1948, item 43).

II. Jurisprudence

Judgment of the Constitutional Tribunal of 20 December 1999, ref. no. K 4/99,
Judgment of the Constitutional Tribunal of 1 September 2006, ref. no. SK 14/05,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 31 March 2004, ref. no. OSK 111/04,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 30 August 2006, ref. no. I OSK 1177/05,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 22 November 2007, ref. no. I OSK 1650/06,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 18 April 2013, ref. no. I OSK 1893/11,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 31 July 2014, ref. no. I OSK 3125/12,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 7 October 2014, ref. no. I OSK 1263/14,
Judgment of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 29 January 2021, ref. no. I SA/Wa 1525/19,
Judgment of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 25 February 2022, ref. no. I SA/Wa 2018/18,
Judgment of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 3 March 2022, ref. no. I SA/Wa 1877/19,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 29 August 2022, ref. no. I OSK 2034/20,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 29 August 2022, ref. no. I OSK 2875/20,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 29 August 2022, ref. no. I OSK 707/20,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 29 August 2022, ref. no. I OSK 1717/20,
Judgment of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 25 October 2022, ref. no. I SA/Wa 2015/21,
Judgment of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 7 December 2022, ref. no. I SA/Wa 1600/21,
Judgment of the Supreme Administrative Court of 7 February 2023, ref. no. I OSK 1363/21,
Decision of the Supreme Administrative Court of 9 June 2014, ref. no. I OW 30/14,
Decision of the Voivodship Administrative Court in Warsaw of 18 September 2013, ref. no. I SA/Wa 204/12.

III. Commentary and monographs

Białogłowski W. & Dybka R. (2014). *Dekret o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy. Komentarz*. LexisNexis,
Bieniek G., Rudnicki S. & Gdesz M. (2013). *Nieruchomości. Problematyka prawna*. (wyd. 7). LexisNexis.,
Buczek E. & Kopeć M. (2014). *Własność i użytkowanie gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Komentarz*. LEX/el.,
Chróścielewski W. & Kmiecik Z. (red.). (2019). *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*. Wolters Kluwer,
Ciborski A. (1964). *Warszawa o zniszczeniu i odbudowie miasta*. Polonia,
Ciepla H., Sarbiński R. & Soczyk-Sarbińska K. (2013). *Roszczenia przysługujące byłym właścicielom tzw. gruntów warszawskich. Sposób ich dochodzenia w postępowaniu administracyjnym i sądowym*. LEX,
Dunin-Wąsowicz K. (1984). *Warszawa w latach 1939-1945*. PWN,
Ferek M. (2022). *Roszczenia restytucyjne właścicieli nieruchomości przejętych przez państwo w latach 1944–1989*. Wolters Kluwer,
Gdesz M. (2012). *Rewindykacja gruntów warszawskich. Zagadnienia administracyjnoprawne*. LexisNexis,
Gniewek E. (2017). *Księgi wieczyste i hipoteka. Art. 1-582 KWU. Art. 6261-62613 KPC. Komentarz*. C.H. Beck,
Górski J. (red.). (1977). *Odbudowa Warszawy w latach 1944-1949: wybór dokumentów i materiałów. T. I*. PWN,
Górski M. (2006). *Problematyka własności nieruchomości warszawskich w okresie PRL i przemian ustrojowych*. Wydawnictwo Adam Marszałek,
Grabowska S. & Grabowski R. (2009). *Skrzydło W., Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz encyklopedyczny*. Wolters Kluwer,
Hetko A. (2012). *Dekret Warszawski. Wybrane aspekty systemowe*. C.H. Beck,
Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz. Przepisy wprowadzające (art. 1-LXV PWKC). Część ogólna. Własność i inne prawa rzeczowe (art. 1-352 KC)*. (T.I). C.H. Beck,
Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz*. (T. II). C.H. Beck,
Osajda K. (red.). (2013). *Prawo cywilne. Komentarz*. (T. III). C.H. Beck.

IV. Articles

- Chabielski I. (1946). *Odbudowa stolicy w świetle nowych dekretów*, Państwo i Prawo, no. 10,
- Janczarska E. & Turower A. (2018). *Odszkodowanie za grunty warszawskie utracone na mocy dekretu Bieruta*, Temidium, nr 1,
- Orłowska I. (2007). *Odrębna własność budynków pod warunkami art. 5 Dekretu Warszawskiego*, Nieruchomości.

Ograniczenia w obrocie nieruchomościami rolnymi w prawie polskim w kontekście unijnej swobody przedsiębiorczości.

Pietrzak Jakub (nauki prawne)

- Bieluk J., *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa: C.H. Beck 2019.
- Czechowski P. (red.), *Prawo rolne*, Warszawa: Wolters Kluwer 2019.
- Czechowski P., *Zasady prawa rolnego – stabilizacja czy ewolucja?*, Studia Iuridica Agraria 2011, tom IX.
- Czechowski P., Niewiadomski A., *Mechanizmy prawne ochrony rolnego charakteru nieruchomości w świetle rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie aktualnego stanu koncentracji gruntów rolnych w UE: jak ułatwić rolnikom dostęp do gruntów?*, Studia Iuridica 2018, tom LXXXVIII.
- Czerwińska-Koral K., *Pojęcia niedookreślone w przepisach ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego*, Studia Iuridica Agraria 2017, tom XV.
- Frąckowiak-Adamska A., *Zasada proporcjonalności jako gwarancja swobód rynku wewnętrznego Wspólnoty Europejskiej*, Warszawa: Wolters Kluwer 2009.
- Jurcewicz A., Popardowski P., *Własność w ujęciu prawa polskiego i prawa UE*, Studia Iuridica Agraria 2011, tom IX.
- Kenig-Witkowska M., Łazowski A., Ostrihansky, *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, Warszawa: C.H. Beck 2018.
- Korzycka M. (red.), *Instytucje prawa rolnego*, Warszawa: Wolters Kluwer 2019.
- Książak P., Mikołajczyk J. (red.), *Nieruchomości rolne w praktyce notarialnej*, Warszawa, Wolters Kluwer 2017.
- Marciniuk K., *Prawne instrumenty ingerencji władzy publicznej w obrót nieruchomościami rolnymi jako środki kształtowania ustroju rolnego*, Białystok: Wydawnictwo Temida 2 2019.
- Morawski L., *Zasady wykładni prawa*, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierowania „Dom Organizatora” 2010.
- Osajda K. (red.), *Komentarz do ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego*, Warszawa: C.H. Beck 2021.
- Swaczyna B., *Zniesienie współwłasności nieruchomości rolnej po 29.04.2016 r.*, Rejent 2017, nr 7.
- Truskiewicz Z., *O kilku podstawowych zagadnieniach na tle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (część I)*, Rejent 2017, nr 10.
- Truskiewicz Z., *O kilku podstawowych zagadnieniach na tle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (część II)*, Rejent 2017 nr 11.
- Trybka W., *Obrót nieruchomościami rolnymi z perspektywy administracyjnoprawnej*, Rejent 2019, nr 1.
- Zawidzka-Łojek A., Łazowski Adam (red.), *Podręcznik prawa Unii Europejskiej. Instytucje i porządek prawny. Prawo materialne*, Warszawa: Instytut Wydawniczy EuroPrawo 2018.

Finance models

chair: dr Paweł Sakowski

Universal or Utopian Basic Income - Constitutional Premises and Challenges

Marek Kaczmarczyk (law)

- Alston, P. (2019), *Universal Basic Income as a Social Rights–Based Antidote to Growing Economic Insecurity*, [in:] K.G. Young (ed.), *The Future of Economic and Social Rights*, Cambridge University Press.
- Bregman, R. (2016), *Utopia for Realists. The Case for a Universal Basic Income, Open Borders and a 15-hour Workweek*, The Correspondent.
- de Wispelaere, J. & Morales, L. (2016), *Is there (or should there be) a right to basic income?*, *Philosophy & Social Criticism*, 42.
- de Wispelaere, J. & Morales, L. (2016), *The stability of basic income: a constitutional solution for a political problem?*, *Journal of Public Policy*, 4.
- Goldblatt, B. (2020), *Basic Income, Gender and Human Rights*, *University of Oxford Human Rights Hub Journal*, 3(1).
- Hemel, D.J. (2019), *Basic Income as a Human Right?*, [in:] P.G. Alston & N.R. Reisch (eds.), *Tax, Inequality and Human Rights*, Oxford University Press.

- Hong, S. (2017), A Study on the Constitutional Justification of Basic Income, *Public Law Journal*, 3.
- KELA (2016), From idea to experiment. Report on universal basic income experiment in Finland, Working papers 106.
- Macdonald, D. (2016), A Policymaker's Guide to Basic Income, Canadian Centre for Policy Alternatives.
- Manji, R., Examining the Human Right to a Universal Basic Income, https://www.academia.edu/4051003/Examining_the_Human_Right_to_a_Universal_Basic_Income.
- Pettit, P. (2007), A Republican Right to Basic Income?, *An International Journal of Basic Income Research*, 2(2).
- Rey Perez, J.L. (2012), Basic Income In The Discussion About Human Rights: Right Or Guarantee?, <https://basicincome.org/bien/pdf/munich2012/ReyPerez.pdf>.
- Standing, G. (2017), *Basic income: and how we can make it happen*, Pelican Books.
- Stephens, R. (2019), The Universal Basic Income should it replace the existing social security system?, *Policy Quarterly*, 1(15).
- Van Parijs, P. (1991), Why Surfers Should be Fed: The Liberal Case for an Unconditional Basic Income, *Philosophy & Public Affairs*, 2(20).

Systematic literature review of feasibility of Universal Basic Income policy proposal

Przemysław Warchałowski (political science and public administration)

- Arcarons, J., Raventos Pañella, D., & Torrens Mèlich, L. (2014). Feasibility of Financing a Basic Income. *Basic Income Studies*, 9(1–2). <https://doi.org/10.1515/bis-2014-0005>
- Artner, A. (2019). Is unconditional basic income feasible in capitalism? *Critique*, 47(4), 531–550. <https://doi.org/10.1080/03017605.2019.1678266>
- Bobkov, V., Zolotov, A., & Odintsova, E. (2021). Transitional Forms of Universal Basic Income as a Real Prospect for Russia. *Economic and Social Changes: Facts, Trends, Forecast / Экономические и Социальные Перемены: Факты, Тенденции, Прогноз*, 4 (76). <https://doi.org/10.15838/esc.2021.4.76.2>
- Booth, A., Sutton, A., & Papaioannou, D. (2016). *Systematic approaches to a successful literature review* (Second edition). Sage.
- Çakmak Şahin, S., & Kılıç, İ. E. (2021). Basic income and its applicability in Turkey. *New Perspectives on Turkey*, 65, 6–26. <https://doi.org/10.1017/npt.2021.27>
- Cantillon, S., & O'Toole, F. (2022). Citizens' basic income in Scotland: On the road to somewhere. *European Journal of Social Security*, 24(3), 230–242. <https://doi.org/10.1177/13882627221114373>
- Caputo, R. K. (Ed.). (2012). *Basic Income Guarantee and Politics*. Palgrave Macmillan US. <https://doi.org/10.1057/9781137045300>
- Chrip, J., & De Wispelaere, J. (2022). Parading Utopia on the road to nowhere? An introduction to the special issue on the policy impact of the European basic income experiments. *European Journal of Social Security*, 24(3), 167–176. <https://doi.org/10.1177/13882627221122797>
- Cigna, L. M. (2022). Looking for a North Star? Ideological justifications and trade unions' preferences for a universal basic income. *European Journal of Industrial Relations*, 28(2), 129–146. <https://doi.org/10.1177/09596801211043094>
- Colombino, U., & Narazani, E. (2013). Designing a Universal Income Support Mechanism for Italy: An Exploratory Tour. *Basic Income Studies*, 8(1), 1–17. <https://doi.org/10.1515/bis-2012-0010>
- De Wispelaere, J., & Stirton, L. (2011). The administrative efficiency of basic income. *Policy & Politics*, 39(1), 115–132. <https://doi.org/10.1332/030557311X546352>
- Delsen, L. (Ed.). (2019). *Empirical Research on an Unconditional Basic Income in Europe*. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-30044-9>
- Delsen, L., & Schilpzand, R. (2019). Individual Preferences for the Unconditional Basic Income in the European Union. In L. Delsen (Ed.), *Empirical Research on an Unconditional Basic Income in Europe* (pp. 29–60). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-30044-9_2
- Dragoš, S. (2021). *Bullshit jobs and universal basic income*. <https://doi.org/10.5281/ZENODO.6473826>
- Gan, W. C. (2019). How Much Does Basic Income Cost? Modelling Basic Income as Universal Life Annuity. *Basic Income Studies*, 14(2), 20190014. <https://doi.org/10.1515/bis-2019-0014>
- Gentilini, U., Grosh, M., Rigolini, J., Yemetsov, R. (2020) *Exploring Universal Basic Income: A guide to navigate concepts, evidence and practices.*, Washington, DC: World Bank.
- Gough, D., Oliver, S., & Thomas, J. (Eds.). (2012). *An Introduction to systematic reviews* (1. publ). Sage.
- Haagh, L. (2019). The Developmental Social Contract and Basic Income in Denmark. *Social Policy and Society*, 18(2), 301–317. <https://doi.org/10.1017/S1474746418000301>
- Halmetoja, A., De Wispelaere, J., & Perkiö, J. (2019). A Policy Comet in Moominland? Basic Income in the Finnish Welfare State. *Social Policy and Society*, 18(2), 319–330. <https://doi.org/10.1017/S1474746418000258>
- Howard, M. W. (2007). A NAFTA Dividend: A Guaranteed Minimum Income for North America. *Basic Income Studies*, 2(1). <https://doi.org/10.2202/1932-0183.1043>
- Kangas, O., Jauhainen, S., Simanainen, M., & Ylikanno, M. (Eds.). (2021). *Experimenting with Unconditional Basic Income: Lessons from the Finnish BI Experiment 2017-2018*. Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781839104855>
- Laenen, T., Van Hootegeem, A., & Rossetti, F. (2023). The multidimensionality of public support for basic income: A vignette experiment in Belgium. *Journal of European Public Policy*, 30(5), 849–872. <https://doi.org/10.1080/13501763.2022.2055112>
- Legein, T., Vandeleene, A., Randour, F., Heyvaert, P., Perrez, J., & Reuchamps, M. (2018). Framing the Basic Income: An

Experimental Study of How Arguments and Metaphors Influence Individuals' Opinion Formation. *Basic Income Studies*, 13(2). <https://doi.org/10.1515/bis-2018-0010>

Löffler, V. (2021). Questioning the feasibility and justice of basic income accounting for migration. *Politics, Philosophy & Economics*, 20(3), 273–314. <https://doi.org/10.1177/1470594X211032394>

Major, A. (2016). Affording Utopia: The Economic Viability of “A Capitalist Road to Communism.” *Basic Income Studies*, 11(2). <https://doi.org/10.1515/bis-2015-0023>

Malmaeus, M., Alfredsson, E., & Birnbaum, S. (2020). Basic Income and Social Sustainability in Post-Growth Economies. *Basic Income Studies*, 15(1). <https://doi.org/10.1515/bis-2019-0029>

Malul, M., Gal, J., & Greenstein, M. (2009). A Universal Basic Income: Theory and Practice in the Israeli Case. *Basic Income Studies*, 4(1). <https://doi.org/10.2202/1932-0183.1123>

Manza, J. (2023). If universal basic income is the answer, what is the question? *Theory and Society*, 52(4), 625–639. <https://doi.org/10.1007/s11186-022-09490-4>

Martin, J. (2016). Universal Credit to Basic Income: A Politically Feasible Transition? *Basic Income Studies*, 11(2). <https://doi.org/10.1515/bis-2015-0028>

Noguera, J. A. (2019). The Political Debate on Basic Income and Welfare Reform in Spain. *Social Policy and Society*, 18(2), 289–299. <https://doi.org/10.1017/S1474746418000271>

Oliver, P. (2012). *Succeeding with your literature review: A handbook for students*. Open University Press, MacGraw-Hill.

Opielka, M. (2008). The likelihood of a basic income in Germany. *International Social Security Review*, 61(3), 73–94. <https://doi.org/10.1111/j.1468-246X.2008.00317.x>

Perkiö, J. (2020). Legitimising a radical policy idea: Framing basic income as a boost to labour market activity. *Policy & Politics*, 48(2), 277–293. <https://doi.org/10.1332/030557319X15734252781048>

Raventós, D. (2007) *Basic Income: the Material Conditions of Freedom*, London Pluto Press.

Rossetti, F., Roosma, F., Laenen, T., & Abts, K. (2020). An unconditional basic income? How Dutch citizens justify their opinions about a basic income and work conditionality. *Journal of International and Comparative Social Policy*, 36(3), 284–300. <https://doi.org/10.1017/ics.2020.15>

Sommer, M. (2016). Implications on the Proposed Basic Income Reform. In M. Sommer, *A Feasible Basic Income Scheme for Germany* (pp. 133–174). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-24064-0_6

Špeciánová, J. (2018). Unconditional Basic Income in the Czech Republic: What Type of Taxes Could Fund It? A Theoretical Tax Analysis. *Basic Income Studies*, 13(1). <https://doi.org/10.1515/bis-2017-0024>

Standing, G. (2017) *Basic Income: And How We Can Make It Happen*, London: Pelican.

Teherneva, P. R. (2006). Universal assurances in the public interest: Evaluating the economic viability of basic income and job guarantees. *International Journal of Environment, Workplace and Employment*, 2(1), 69. <https://doi.org/10.1504/IJEWE.2006.009358>

Torry, M. (2021). Do We Need Basic Income Experiments? *Basic Income Studies*, 16(1), 39–54. <https://doi.org/10.1515/bis-2021-0020>

Van Parijs, P., Vanderborght, Y. (2017) *Basic Income: A Radical Proposal for a Free Society and Sane Economy*, Cambridge, MA: Harvard University Press.

Vanderborght, Y. (2006). Why Trade Unions Oppose Basic Income. *Basic Income Studies*, 1(1). <https://doi.org/10.2202/1932-0183.1002>

Vanderborght, Y., & Sekine, Y. (2014). *A Comparative Look at the Feasibility of Basic Income in the Japanese Welfare State*.

Vanderborght, Y., & Yamamori, T. (Eds.). (2014). *Basic Income in Japan*. Palgrave Macmillan US. <https://doi.org/10.1057/9781137348081>

Vlandas, T. (2019). The Politics of the Basic Income Guarantee: Analysing Individual Support in Europe. *Basic Income Studies*, 14(1). <https://doi.org/10.1515/bis-2018-0021>

Widerquist, K. (2018) *The Devil's in Caveats: A Critical Analysis of Basic Income Experiments for Researchers, Policymakers, and Citizens*, New York: Palgrave Macmillan, 2018.

Widerquist, K., Noguera, J. A., Vanderbrogth, J., Wispelaere J.D. (2013) *Basic Income: An Anthology of Contemporary Research*. Oxford: Blackwell-Wiley.

Wispelaere, J. D., & Noguera, J. A. (2012). On the Political Feasibility of Universal Basic Income: An Analytic Framework. In R. K. Caputo (Ed.), *Basic Income Guarantee and Politics* (pp. 17–38). Palgrave Macmillan US. https://doi.org/10.1057/9781137045300_2

Yang, J., Mohan, G., & Fukushi, K. (2020). An Analysis of the Factors Influencing Public Attitudes toward Implementing Basic Income (BI) from an Individual Perspective: A Case Study of Hokuriku Region, Japan. *Societies*, 10(3), 52. <https://doi.org/10.3390/soc10030052>

Yeung, E. S. F. (2022). Can Conservatives Be Persuaded? Framing Effects on Support for Universal Basic Income in the US. *Political Behavior*. <https://doi.org/10.1007/s11109-022-09824-z>

Ylikännö, M., & Kangas, O. (2021). Basic income and employment. In O. Kangas, S. Jauhiainen, M. Simanainen, & M. Ylikanno (Eds.), *Experimenting with Unconditional Basic Income*. Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781839104855.00014>

The odd one out or the key component? Low work intensity as a part of multidimensional poverty measure in the EU

Krzysztof Kutwa (sociology)

- Atkinson, Anthony B. 2019. *Measuring Poverty around the World*. Princeton University Press.
- Bárcena-Martín, Elena, Salvador Pérez-Moreno, and Beatriz Rodríguez-Díaz. 2020. "Rethinking Multidimensional Poverty through a Multi-Criteria Analysis." *Economic Modelling* 91:313–25. doi: 10.1016/j.econmod.2020.06.007.
- Copeland, Paul, and Mary Daly. 2012. "Varieties of Poverty Reduction: Inserting the Poverty and Social Exclusion Target into Europe 2020 <sup/>." *Journal of European Social Policy* 22(3):273–87. doi: 10.1177/0958928712440203.
- Guio, Anne-Catherine, and Eric Marlier. 2013. "Alternative vs. Current Measures of Material Deprivation at EU Level: What Differences Does It Make?" *ImPRove Working Papers*. doi: 10.2139/ssrn.2616184.
- Kis, Anna B., and András Gábos. 2016. "Consistent Poverty Across the Eu." *Corvinus Journal of Sociology & Social Policy* 7(2):3–27. doi: 10.14267/CJSSP.2016.02.01.
- Nolan, Brian, and Christopher T. Whelan. 2011. "The EU 2020 Poverty Target." *GINI Discussion Paper* (19):41.
- Ward, Terry, and Erhan Ozdemir. 2013. "Measuring Low Work Intensity – an Analysis of the Indicator." *ImPRove Working Papers* (13/09):37.

A comprehensive comparison of contemporary quantitative finance models for valuation and hedging of options portfolio

Maciej Wysocki (economics and finance)

- Black, F., & Scholes, M. (1973). The Pricing of Options and Corporate Liabilities. *Journal of Political Economy*, 81(3), 637–654.
- Christoffersen, P., Heston, S., & Jacobs, K. (2009). The Shape and Term Structure of the Index Option Smirk: Why Multifactor Stochastic Volatility Models Work So Well. *Management Science*, 55, 1914–1932. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1447362>
- El Kalak, I., Azevedo, A., & Hudson, R. (2016). Reviewing the hedge funds literature II: Hedge funds' returns and risk management characteristics. *International Review of Financial Analysis*, 48(C), 55–66.
- Feng, C., Tan, J., Jiang, Z., & Chen, S. (2020). A generalized European option pricing model with risk management. *Physica A: Statistical Mechanics and Its Applications*, 545, 123797. <https://doi.org/10.1016/j.physa.2019.123797>
- Heston, S. L. (1993). A Closed-Form Solution for Options with Stochastic Volatility with Applications to Bond and Currency Options. *Review of Financial Studies*, 6(2), 327–343.
- Madan, D., Carr, P., Stanley, M., & Chang, E. (1999). The Variance Gamma Process and Option Pricing. *Review of Finance*, 2. <https://doi.org/10.1023/A:1009703431535>
- Meegan, A., Corbet, S., & Larkin, C. (2018). Financial Market Spillovers during the Quantitative Easing Programmes of the Global Financial Crisis (2007-2009) and the European Debt Crisis. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 56. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2018.02.010>
- Merton, R. (1973). The Theory of Rational Option Pricing. *Bell J Econ Manage Sci*, 4, 141–183. https://doi.org/10.1142/9789812701022_0008
- Tour, G., Thakoor, N., Khaliq, A. Q. M., & Tangman, D. Y. (2018). COS method for option pricing under a regime-switching model with time-changed Lévy processes. *Quantitative Finance*, 18(4), 673–692. <https://doi.org/10.1080/14697688.2017.1412494>

Unauthorized payment transactions as a source of challenges in breaking the law and technology - national and European perspective

Kamil Kapica (law)

- Paglietti, M. C. (2022). Restitution and Liability in the Multilevel Regulatory Framework of Unauthorized Digital Payment Transactions. *European Review of Private Law*, 30(Issue 1), 155–190. <https://doi.org/10.54648/erpl2022006>.
- Steenot, R., & Guimarães, M. R. (2022). Allocation of Liability in Case of Payment Fraud: Who Bears the Risk of Innovation? A Comparison of Belgian and Portuguese Law in the Context of PSD2. *European Review of Private Law*, 30 (Issue 1), 29–72. <https://doi.org/10.54648/erpl2022003>.
- Osajda K. & Dybiński J. (2022) *Ustawa o usługach płatniczych. Komentarz*. Wyd. 2.
- Ferretti, F. (2022). Open Banking: Gordian Legal Knots in the Uncomfortable Cohabitation between the PSD2 and the GDPR. *European Review of Private Law*, 30(Issue 1), 73–102. <https://doi.org/10.54648/erpl2022004>
- Szczerbowski, J. (2021). Liability of the payment service provider for the unauthorized payment transaction - comments on the basis of the Polish implementation of PSD2. *Journal of Modern Science*, 46(1), 257–268. <https://doi.org/10.13166/jms/139592>
- Didenko, A. (2020). Cybersecurity Regulation in the Financial Sector: Prospects of Legal Harmonisation in the EU and Beyond. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3533664>
- Dahlgreen, J. (2021). Catastrophic fraud loss lies where it falls? Push payment scams and the bank's duty of care to its customer. *Journal of Financial Crime*. <https://doi.org/10.1108/jfc-10-2021-0223>

Modern challenges of cities

chair: dr hab. Katarzyna Podhorodecka

Governance and natural capital in selected Global South Cities

Michelle Mbazuigwe (social and economic geography and spatial management)

- Bloom, E., Sunseri, A., & Leonard, A. (2007). *Measuring and Strengthening Local Governance Capacity: The Local Governance Barometer*. PACT.
- Cruz, N. F., & Marques, R. C. (2017). Structuring Composite Local Governance Indicators. *Policy Studies*, 38(2), 109-129.
- Czerny, M. (2014). *Stare i nowe w przestrzeni miast Ameryki Łacińskiej. Aktorzy i kontestatorzy zmian*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Daly, H. E. (1980). *Economics, Ecology, Ethics: Essays Toward a Steady-State Economy*. W.H. Freeman.
- Degórski, M., Affek, A., Degórska, B., Kowalska, A., Regulska, E., Solon, J., & Wolski, J. (2021). *Wstępna propozycja usług ekosystemowych i ich wskaźników istotnych dla ekosystemów zurbanizowanych*. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.
- Dziemianowicz, W., Szmigiel-Rawska, K., Nowicka, P., & Dąbrowska, A. (2012). *Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.
- Eakin, M. C. (2009). *Historia Ameryki Łacińskiej. Zderzenie kultur*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Ezedinma, C., & Chukuezi, C. (1999). A comparative analysis of urban agricultural enterprises in Lagos and Port Harcourt, Nigeria. *Environment and Urbanization*, 11(2), 135-144.
- Gawrycki, M. F. (Ed.). (2012). *Strategia mimikry. Ameryka Łacińska (i nie tylko) w ujęciu postkolonialnym*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Goddard, M. A., Dougill, A. J., & Benton, T. G. (2013). Why garden for wildlife? Social and ecological drivers, motivations and barriers for biodiversity management in residential landscapes. *Ecological Economics*, 86(C), 258-273.
- Górnicki, K. (2012). Kapitał naturalny jako kategoria socjologiczna. *Pogranicze. Studia Społeczne*, 22, 271-295.
- Halpern, D. (2009). *The Hidden Wealth of Nations*. Polity Press.
- Hewelke, E. A., & Graczyk, M. (2016). Usługi ekosystemów jako instrument wspierania decyzji w gospodarce przestrzennej i ochronie środowiska. *Inżynieria Ekologiczna*, 49, 33-40.
- Hope, D., Gries, C., Zhu, W., Fagan, W. F., Redman, C. L., Grimm, N. B., Nelson, A. L., Martin, C., & Kinzig, A. (2003). Socioeconomics drive urban plant diversity. *Proceedings of the National Academy of Sciences USA*, 100, 8788-8792.
- IDEA. (2013). *State of Local Democracy Assessment Framework*. International Institute for Democracy and Electoral Assistance.
- IDB. (2018). *Annual Report 2018: The Year in Review*.
- John, P. (2001). *Local Governance in Western Europe*. SAGE Publications.
- Kaufmann, D., Kraay, A., & Mastruzzi, M. (2010). *The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues*. World Bank: Draft Policy Research Working Paper.
- Kudłacz, M., & Mazur-Kurach, P. (2015). Formy zarządzania publicznego w kontekście rozwoju miast w Polsce. *Zarządzanie Publiczne*, 34(4), 50-65.
- Kulesza, M., & Sześciło, D. (2013). *Polityka administracyjna i zarządzanie publiczne*. Wolters Kluwer Polska SA.
- Millennium Ecosystem Assessment. (2005). *Ecosystems and Human Well-being: Synthesis*. Island Press.
- Miścichowska, M. (2012). Kolonialne następstwa społeczno-gospodarcze w Ameryce Łacińskiej. In M. F. Gawrycki (Ed.), *Strategia mimikry. Ameryka Łacińska (i nie tylko) w ujęciu postkolonialnym*.
- Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster.
- Rose, J. (2019). *Dobrze nastrojone miasto. Charakter*.
- Rybicka, E. (2018). Biopolis: przyroda i miasto. *Teksty drugie*, 2(170), 57-73.
- Sadowski, A. (2000). Struktura świadomości ekologicznej. *Ekonomia i Środowisko*, 2(17), 191-203.
- Solarz, M. W. (2009). *Północ-Południe. Krytyczna analiza podziału świata na kraje wysoko i słabo rozwinięte*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Soós, G. (2001). *The Indicators of Local Democratic Governance Project Concepts and Hypotheses*. Tocqueville Research Center.
- Throsby, D. (2010). *Ekonomia i kultura*. Narodowe Centrum Kultury.
- UN. (2018). *The World's Cities in 2018*.
- UNDP. (2009). *A users' Guide to Measuring Local Governance*. UNDP Oslo Governance Center.
- UN-HABITAT. (2005). *Urban Governance Index: Conceptual Foundation and Field Test Report: Global Urban Observatory*.
- Wilhelmy, H., & Borsdorf, A. (1984). *Die Städte Südamerikas: Wesen und Wandel*. Borntraeger.

Territorial foresight in the process of management of large cities in Poland

Michał Stokowski (social and economic geography and spatial management)

- Bednarczyk, Z., Jaworska, J., & Nosarzewski, K. (2021). Wrocław 2050. Wielodzielnicowe scenariusze przyszłości.
- Bendyk, E., Król, J., & Kuźmińska, A. (2018). Raport Foresight Lublin 2050.
- Daffara, P. (2011). Rethinking tomorrow's cities: Emerging issues on city foresight. *Futures*, 43(7), 680-689. *Futures v. 43, Issue 7, s. 680-689, 2011.*
- Dixon, T., Montgomery, J., Horton-Baker, N., & Farrelly, L. (2018). Using Urban Foresight Techniques in City Visioning: Lessons from the Reading 2050 Vision. *Local Economy*, 33(8), 77-99.
- Dziemianowicz, W., Szmigiel-Rawska, K., Nowicka, P., & Dąbrowska, A. (2012). Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej.
- Fernández-Güell, J. M., Collado-Lara, M., Guzmán-Araña, S., & Fernández-Añez, V. (2016). Incorporating a Systemic and Foresight Approach into Smart City Initiatives: The Case of Spanish Cities. *Journal of Urban Technology*, 23(3), 43-67.
- Ministry Of Cabinet Affairs and the Future UAE. (2020). Future possibilities report 2020.
- Infuture Institute. (2021). Gdańsk przyszłości. Raport z badań.
- Gibbs, G. (2011). Analizowanie danych jakościowych. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Gierszewska, G. (2000). Zarządzanie strategiczne. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego.
- Glińska, E. (2013). Foresight jako narzędzie zarządzania miastem. Wydawnictwo SAN, *Przedsiębiorczość i Zarządzanie tom XIV, zeszyt 13, część III, ss. 79-96.*
- National Intelligence Council (US). (2017). *Global Trends. Paradox of Progress.*
- Inayatullah, S. (2015). *What works: Case studies in the practice of foresight.* Tamang University Press
- Klasik, A., Biniecki, J., & Ochojski, A. (2014). *Metropolitalny foresight strategiczny. Metodologia i studium przypadku.* Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.
- Klasik, A., & Kuźnik, F. (2017). *Rozwój obszarów miejskich w polityce regionów.* Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.
- Klasik, A., Kuźnik, F., Biniecki, J., Szczupak, B., Baron, M., & Ochojski, A. (2010). *Foresight regionalny. Scenariusze protechnologicznego rozwoju woj. śląskiego.* Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.
- Kvale, S. (2010). *Prowadzenie wywiadów.* Wydawnictwo Naukowe PWN.
- LugoSantiago, J. A. (2020). *Leadership and Strategic Foresight in Smart Cities. A Futures Thinking Model.* Palgrave Macmillan Cham.
- Lum, R. A. K. (2016). *4 steps to the future: a quick and clean guide to creating foresight.* Vision Foresight Strategy LLC.
- Marchewka-Bartkowiak, K. (2014). *Nowe zarządzanie publiczne.* Biuro Analiz Sejmowych.
- Meadows, D. H., Meadows, D. L., Randers, J., & Behrens III, W. W. (1975). *The limits to growth: a report for the Club of Rome's Project on the predicament of mankind.* Pan Books.
- Medeksza, Ł. (2016). *Towards the Venice of the new Middle Ages. Wrocław between the foresight and strategy.* *Miasto. Pamięć i Przyszłość*, No 1, s. 52-71.
- Pachciarek, H., & Szarek, M. (2015). *Wdrażanie strategii zarządzania zmianą gospodarczą w regionie z wykorzystaniem metodyki foresight.* *Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania*, nr 39, t. 4, s. 235-247.
- Pięta-Kanurska, M. (2017). *Wehikuły rozwoju współczesnych miast. Wyzwania dla Wrocławia.* *Studia Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN*, nr 177: 182-202.
- Robinson, G. M. (1998). *Methods and techniques in human geography.* John Wiley & Sons.
- Rogers, C. (2018). *Engineering future liveable, resilient, sustainable cities using foresight.* *Special issue on cities of the future, volume 171 Issue 6, November 2018, pp. 3-9, 2018.*
- Slaughter, R. A. (2002). *Developing and Applying Strategic Foresight.*
- Szlachta, J. (2014). *Nowe uwarunkowania trzeciej generacji strategii rozwoju regionalnego w Polsce.* *Prace i Materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego*, nr 94.
- Szpilko, D. (2020). *Foresight as a Tool for the Planning and Implementation of Visions for Smart City Development.* *Energies* 13, no. 7: 1782.
- Szymanowski, W. (2018). *Foresight jako podejście do przewidywania przyszłości XXI wieku w obszarze społeczeństwa informacyjnego.* *Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH.*
- Taleb, N. N. (2013). *Antykruchość: o rzeczach, którym służą wstrząsy.* Kurhaus.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dz.U. z 2021 r. poz. 1057.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dz.U. 2003 Nr 80 poz. 717.
- van Asselt, M. B. A., van 't Klooster, S. A., van Notten, P. W. F., & Smits, L. A. (2010). *Foresight in Action. Developing Policy-Oriented Scenarios.* Earthscan.
- Ministry of Defence UK. (2018). *Global Strategic Trends. The Future Starts Today. Sixth Edition.*

The spatial development and the spatial information layout of selected Polish old town markets as public and symbolic spaces

Marta Szczepańska (social and economic geography and spatial management)

- Balińska, C. (1981). Rozwój urzędzeń handlowych i administracyjnych w blokach śródmiejowych miast śląskich do końca XV w. *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*, 26(2), 127–156.
- Barthes, R. (1977). *Elements of Semiology*. Farrar, Straus and Giroux.
- Barthes, R. (1999). *Imperium znaków*. Wydawnictwo KR.
- Benevolo, L. (1980). *The History of the City*. The MIT Press.
- Benevolo, L. (1995). *Miasto w dziejach Europy*. Wydawnictwo Krąg & Oficyna Wydawnicza Volumen.
- Bierwiazonek, K. (2016). *Spoleczne znaczenie miejskich przestrzeni publicznych*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Bierwiazonek, K. (2008). *Percepcja i waloryzacja przestrzeni miasta. Studium porównawcze z socjologii przestrzeni na przykładzie Będzina, Cieszyna, Mikołowa i Żywca*. Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Kardynała Augusta Hłonda.
- Bierwiazonek, K., Lewicka, B., & Nawrocki, T. (2012). *Rynki, malle i cmentarze. Przestrzeń publiczna miast śląskich w ujęciu socjologicznym*. Wydawnictwo Nomos.
- Bierwiazonek, K., & Nawrocki, T. (2008). „Serca” śląskich miast w społecznej percepcji. *Czasopismo Techniczne. Architektura*, 7, 47–53).
- Blumer, H. (2009). *Interakcjonizm symboliczny*. Wydawnictwo Nomos.
- Braudel, F. (1971). *Historia i trwanie*. Wydawnictwo Czytelnik.
- Braunfels, W. (1988). *Urban Design In Western Europe. Regime and Architecture, 900-1900*. University of Chicago Press.
- Castells, M. (1982). *Kwestia miejska*. PWN.
- Certeau, M. de. (2008). *Wynaleźć codzienność. Sztuki działania*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Certeau, M. de. (2011). *Wynaleźć codzienność. Mieszkać, gotować*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Chmielewski, J.M. (2010). *Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast*. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej.
- Chojnicki, Z. (1999). *Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe.
- Czarnecki B. (2003). *Plac rynkowy współczesnego małego miasta w Polsce*. Wydawnictwo WSFiZ.
- Czepczyński M. (2008). *Cultural Landscape of Post-Socialist Cities: Representation of Powers and Needs*. Routledge.
- Czerner R. (2002). *Zabudowy rynków: Średniowieczne bloki śródmiejowe wybranych dużych miast Śląska*. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej.
- Dardzińska I. (2021). Symbolika przestrzeni miejskiej a symbol w przestrzeni publicznej. *Politeja*, 18(5), 177–192.
- Domański, R. (1993). *Gospodarka przestrzenna*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Dymnicka, M. (2013). *Przestrzeń publiczna a przemiany miasta*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Eco, U. (1972). *Pejzaż semiotyczny*. PIW.
- Eco, U. (2003). *Nieobecna struktura*. Wydawnictwo KR.
- Eliade, M. (1970). *Sacrum, mit, historia. Wybór esejów*. PIW.
- Eliade, M. (2008). *Sacrum i profanum*. Wydawnictwo Aletheia.
- Garfinkel, H. (2007). *Studia z etnometodologii*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Gehl, J. (1987). *Life between Buildings: Using Public Space*. Van Nostrand Reinhold.
- Gehl, J. (2017). *Miasta dla ludzi*. Wydawnictwo RAM.
- Giddens, A. (2001). *Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Giedion, S. (1968). *Czas, przestrzeń, architektura*. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Gleń, A., Gutorow, J., & Jokiel, I. (2005). *Miasto. Przestrzeń, topos, człowiek*. Wydawnictwo Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Opolskiego.
- Goffman, E. (2008). *Zachowanie w miejscach publicznych. O społecznej organizacji zgromadzeń*. PWN.
- Guriewicz, A. (1976). *Kategorie kultury średniowiecznej*. PIW.
- Gzell, S. (2020). *Urbanistyka XXI wieku*. PWN.
- Halbwachs, M. (1938). *Morphologie sociale*. A. Colin.
- Halbwachs, M. (2008). *Spoleczne ramy pamięci*. PWN.
- Hall, E.T. (1976). *Ukryty wymiar*. PIW.
- Hałas, E. (2001). *Symbole w interakcji*. Oficyna Naukowa.
- Hałas, E., & Konecki, K.T. (2005). *Konstruowanie jaźni i społeczeństwa. Europejskie warianty interakcjonizmu symbolicznego*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Heidegger, M. (1994). *Bycie i czas. Seria „Biblioteka Współczesnych Filozofów”*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Husserl, E. (1982). *Medytacje kartezjańskie*. PWN.
- Husserl, E. (2006). *Badania logiczne*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Husserl, E. (2008). *Idea fenomenologii: pięć wykładów*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Ingarden, R. (1962). *Spór o istnienie świata (T. 1)*. PWN.
- Ingarden, R. (1987a). *Książeczka o człowieku*. Wydawnictwo Literackie.
- Ingarden, R. (1987b). *Spór o istnienie świata (T. 2)*. PWN.
- Jacobs, J. (1961). *The Death and Lives of Great American Cities*. Random House.
- Jałowicki, B. (1972). *Miasto i społeczne procesy urbanizacji: problemy, teorie, metody*. PWN.
- Jałowicki, B. (1988). *Spoleczne wytwarzanie przestrzeni*. Książka i Wiedza.
- Jałowicki, B. (2012). *Czytanie przestrzeni*. Konsorcjum Akademickie.

- Jałowicki, B., & Szczepański, M.S. (2002). *Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Jałowicki, B., & Łukowski, W. (2008). *Szata informacyjna miasta*. Academica & Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Janz, B. B. (2017). *Place, Space and Hermeneutics*. Springer International Publishing.
- Jastrząb, T. (2002). *Place i rynki jako zagadnienie urbanistyczne*. Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej.
- Jędrzejczyk, D. (2016). *Geografia humanistyczna miasta*. Wydawnictwo Akademickie Dialog.
- Jung, C.G. (1993). *Archetypy i symbole. Pisma wybrane*. Wydawnictwo Czytelnik.
- Kaczmarek, J. (2005). *Podejście geobiograficzne w geografii społecznej. Zarys teorii i podstawy metodyczne*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Kalinowski, W. (1966). *Zarys historii budowy miast w Polsce do połowy XIX wieku*. Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Knox, P., & Pinch, S. (2010). *Urban Social Geography*. Pearson.
- Kobylarczyk, J. (2012). Współczesna funkcja rynku – historycznej przestrzeni publicznej w wybranych miastach. *Czasopismo Techniczne*, 29(1), 67–76.
- Kosiacka-Beck, E., Rykała, E., & Żołąnczuk, M. (2017). Fenomenologiczna interpretacja w kształtowaniu przestrzeni na przykładzie wnętrza placu rynkowego. *Zeszyty Naukowe Uczelni Vistula*, 2, 115–129.
- Kuča, K. (1992). Urbanistická kompozice středověkých měst a městeček v jižních Čechách. *Archaeologia Historica*, 17(1), 115–130.
- Kula, M. (2002). *Nośniki pamięci historycznej*. Wydawnictwo DiG.
- Kulesza, M. (1997). Rynki i place miejskie w starych miastach Polski Środkowej (dawne woj. łęczyckie i sieradzkie). *Rocznik Łódzki*, 44(1), 65–88.
- Kulesza, M. (2011). *Zagadnienia morfogenezy i rozplanowania miast średniowiecznych w Polsce*. Wydawnictwo Ibidem.
- Lefebvre, H. (1991). *The production of space*. Blackwell.
- Lefebvre, H. (2012). Prawo do miasta. *Praktyka Teoretyczna*, 5, 183–197.
- Libura, H. (1990). *Percepcja przestrzeni miejskiej. Studia Regionalne i Lokalne, seria Rozwój regionalny, rozwój lokalny, samorząd terytorialny*, 31. Wydawnictwo Instytutu Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Warszawskiego.
- Lisowski, A. (2003). *Koncepcje przestrzeni w geografii człowieka*. Wydawnictwo WGiSR Uniwersytetu Warszawskiego.
- Lisowski, A. (2011). Geografia i nauki społeczne w nauce transdyscyplinarnej. W K. Marciniak, K. Sikora, & D. Sokołowski (Red.). *Koncepcje i problemy badawcze geografii* (s. 69–90). Wydawnictwo Uczelniane WSG.
- Liszewski, S. (Red.). (2012). *Geografia urbanistyczna*. PWN.
- Lofland, L.H. (2007). *The Public Realm. Exploring the City's Quintessential Social Territory*. Aldine Transaction.
- Lorens, P. (2005). *Tematyzacja przestrzeni publicznej miasta*. Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej.
- Lynch, K. (1981). *Good city form*. MIT Press.
- Lynch, K. (2011). *Obraz miasta*. Wydawnictwo Archiwolta.
- Łotman, J. (1990). *Universe of the Mind. A Semiotic Theory of Culture*. I.B.Tauris & Co Ltd.
- Maik, W. (1992). *Podstawy geografii miast*. Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Myga-Piątek, U. (2012). *Krajobrazy kulturowe. Aspekty ewolucyjne i typologiczne*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Nawratek, K. (2008). *Miasto jako idea polityczna*. Korporacja ha'art.
- Norberg-Schulz, C. (1971). *Existence, Space and Architecture*. Studio Vista.
- Norberg-Schulz, C. (1980). „Genius Loci”: *Toward a Phenomenology of Architecture*. Rizzoli.
- Nowakowski, S. (1967). *Narodziny miasta*. PWN.
- Nowicki P. (2019). Struktura zagospodarowania placu rynkowego w Uniejowie. *Biuletyn Uniejowski*, 8, 131–144.
- Oliveira, V. (2016). *Urban Morphology. An Introduction to the Study of the Physical Form of Cities*. Springer International Publishing.
- Ostrowski, W. (2001). *Wprowadzenie do historii budowy miast. Ludzie i środowisko*. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej.
- Parnicki-Pudełko S. (1957). *Agora – geneza i rozwój rynku greckiego*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Pelc, J. (1982). *Wstęp do semiotyki*. Wiedza Powszechna.
- Porębski, M. (1972). *Ikonosfera*. PIW.
- Przesmycka E. (2008). „Serce” współczesnego miasta. *Czasopismo Techniczne*, 4A, 77–87.
- Przesmycka E. (2009). Rynki małych miast Polski południowo-wschodniej wczoraj i dziś. *Architektura Krajobrazu*, 2, 48–56.
- Pudełko, J. (1959). Rynki w planach miast Śląska. *Kwartalnik Architektury i Urbanistyki (T. 4)*, 3–4, 235–263.
- Relph, E. (1976). *Place and Placelessness*. Pion.
- Relph, E. (1987). *The Modern Urban Landscape*. Croom Helm.
- Rewers, E. (2005). *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*. Universitas.
- Rewers, E. (Red.). (2014). *Kulturowe studia miejskie*. NCK.
- Ruskin, J. (1989). *The Seven Lamps of Architecture*. Dover Publications Inc.
- Saussure, F. de (1961). *Kurs językoznawstwa ogólnego*. PWN.
- Schöffel J. (2003). *Symbol und Bühne der Stadt – Die historische Mitte im Wandel städtebaulicher Leitbilder*. Darmstadt.
- Sennett, R. (1977). *The Fall of Public Man*. Cambridge University Press.
- Schütz, A. (2008). *O wielości światów. Szkice z socjologii fenomenologicznej*. Wydawnictwo Nomos.
- Strauss A.L., 1991, *Creating Sociological Awareness. Collective Images and Symbolic Representations*. Transaction Publishers.
- Szmidt, B. (1981). *Ład przestrzeni*. PIW.
- Tołwiński, T. (1939a). *Urbanistyka. Tom 1: Budowa miasta w przeszłości*. Wydawnictwo Zakładu Urbanistyki Politechniki Warszawskiej.

- Tołwiński, T. (1939b). *Urbanistyka. Tom 2: Budowa miasta współczesnego*. Wydawnictwo Zakładu Urbanistyki Politechniki Warszawskiej.
- Toporow, W. (2000). *Miasto i mit. słowo / obraz terytorii*.
- Trzeciak, P. (1988). *Historia, psychika, architektura*. Państwowy Instytut Wydawniczy.
- Tuan, Y.F. (1987). *Przestrzeń i miejsce*. PIW.
- Wallis, A. (1971). *Socjologia i kształtowanie przestrzeni*. PIW.
- Wallis, A. (1977). *Miasto i przestrzeń*. PWN.
- Wallis, A. (1979). *Informacja i gwar. O miejskim centrum*. PIW.
- Weber, M. (1958). *The City*. The Free Press.
- Wejchert, K. (1984). *Elementy kompozycji urbanistycznej*. Arkady.
- White, W.H. (1980). *The Social Life of Small Urban Spaces*. The Conservation Foundation.
- Zachwatowicz, J. (1966). *Architektura polska*. Arkady.
- Zarębska, T. (1971). *Teoria urbanistyki włoskiej XV i XVI wieku*. PWN.
- Zarębska, T. (1986). *Początki polskiego piśmiennictwa urbanistycznego*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Znaniecki, F. (1931). *Miasto w świadomości jego obywateli. Z badań Polskiego Instytutu Socjologicznego nad miastem Poznaniem*. Wydawnictwo Polskiego Instytutu Socjologicznego.

How many is enough? - inclusiveness of public participation procedures in Polish cities

Borys Tencer (sociology)

Books

- Farrell, D., & Suiter, J. (2019). *Reimagining Democracy: Lessons in Deliberative Democracy from the Irish Front Line*. Cornell Selects.
- Marchaj, R. (2016). *Samorządowe konsultacje społeczne*. Wolters Kluwer.

Articles

- Gherghina, S., Mokre, M., & Miscoiu, S. (2021). *Introduction: Democratic Deliberation and Under-Represented Groups*. *Political Studies Review*, 19(2), 159–163. <https://doi.org/10.1177/1478929920950931>
- Hong, S. (2015). *Citizen Participation in Budgeting: A Trade-Off between Knowledge and Inclusiveness?*. *Public Administration Review*, 75 (4), pp. 572-582. <https://www.jstor.org/stable/24757815>
- Jaskulska, M. (2019). *Partycypacja publiczna w polskich miastach i miasteczkach na przykładzie województwa pomorskiego*. *Zarządzanie Publiczne*, 2, 97-117. <https://doi.org/10.4467/20843968ZP.19.007.10683>
- Paulis, E., Pilet, J.B., Panel, S. et al. (2021). *The POLITICIZE dataset: an inventory of deliberative mini-publics (DMPs) in Europe*. *Eur Polit Sci*, 20, 521–542. <https://doi.org/10.1057/s41304-020-00284-9>

Panel 2

Prawo procesowe i konstytucyjne

osoba prowadząca: dr hab. Tadeusz Zembruski, prof. ucz.

Rozproszona kontrola konstytucyjności wobec kryzysu instytucji – echa uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r. (III PZP 6/22)

Rafał Stronk (nauki prawne)

- Cichorska M. (2022). *Bezpośrednie stosowanie Konstytucji i jego rola w wykładni prawa w postępowaniu cywilnym*. W: T. Zembruski, A. Orzeł-Jakubowska (red.), *Konstytucyjne aspekty procesu cywilnego*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Czeszejko-Sochacki Z. (1997). *Prawo do sądu w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Ogólna charakterystyka)*. *Państwo i Prawo*, 11-12.
- Florczak-Wątor M., Holocher J., Latacz M. (2021). *Nakaz wykładni prawa w zgodzie z konstytucją*. W: M. Florczak-Wątor, A. Grabowski (red.), *Argumenty i rozumowania prawnicze w konstytucyjnym państwie prawa*. Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Garlicki L. (2016). *Niekonstytucyjność – formy, skutki, procedury*. *Państwo i Prawo*, 9.
- Garlicki L. (2016). *Sądy a Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*. *Przegląd Sądowy*, 7-8.
- Grzegorzczak P. (2012). *O konstytucjonalizacji prawa procesowego cywilnego*. *Kwartalnik Prawa Prywatnego*, 2.
- Gutowski M. (2018). *Bezpośrednie stosowanie Konstytucji w orzecznictwie sądowym*. *Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny*, 1.
- Gutowski M., Kardas P. (2017). *Wykładnia i stosowanie prawa w procesie opartym na Konstytucji*. Warszawa: CH Beck.
- Kondej M. (2019). *Przełamanie rezultatów wykładni językowej zgodnie z zasadą nadrzędności Konstytucji*. *Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny*, 3.

- Lazarska A. (2012). *Rzetelny proces cywilny*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Łętowska E. (2011). *Prawo do sądu – różnice perspektywy*. W: J. Gudowski, K. Weitz (red.), *Aurea Praxis. Aurea Theoria. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Erecińskiego*. Tom II. Warszawa: LexisNexis.
- Łętowska E. (2017). Aktualność sporu o zdekoncentrowaną kontrolę konstytucyjności w Polsce – uwagi na tle art. 10 Konstytucji RP. W: M. Zubik (red.), *Minikomentarz dla Maksiprofesorów. Księga jubileuszowa profesora Leszka Garlickiego*. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe.
- Markiewicz K. (2022). Wpływ regulacji „covidowych” na zasadę niezmienności (stabilności) oraz kolegialność składów sądów odwoławczych. *Polski Proces Cywilny*, 1.
- Olaś. A. (2020). Kolegialność i jednoosobowość – skład sądu I instancji w procesie cywilnym: doświadczenia i perspektywy. *Polski Proces Cywilny*, 3.
- Osajda K. (2010). Zasada sprawiedliwości proceduralnej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. W: T. Ereciński, K. Weitz (red.), *Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego a Kodeks postępowania cywilnego. Materiały Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr i Zakładów Postępowania Cywilnego*. Warszawa: LexisNexis.
- Płowiec W. (2018). Gwarancje zasady nadrzędności Konstytucji. *Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny*, 1.
- Podkowik J. (2018). Głosa do wyroku WSA w Poznaniu z dnia 8 marca 2017 roku – sygn. akt II SA/Po 1034/16 (oczywista niekonstytucyjność jako przesłanka odmowy stosowania ustawy przez sąd). *Państwo i Prawo*, 5.
- Podkowik J. (2018). Sądy wobec niekonstytucyjnych aktów normatywnych u progu trzeciej dekady obowiązywania Konstytucji RP. *Państwo i Prawo*, 5.
- Podkowik J. (2019). Niekonstytucyjność prawa i jej skutki cywilnoprawne. Warszawa: Scholar.
- Sulikowski A., Otręba K. (2017). Perspektywy podjęcia rozproszonej kontroli konstytucyjności przez sądy powszechne. *Państwo i Prawo*, 11.
- Tuleja P. (2003). Stosowanie Konstytucji RP w świetle zasady jej nadrzędności (wybrane problemy). Zakamycze: Zakamycze.
- Zembruski T. (2022). Przeciwdziałanie i zwalczanie epidemii COVID-19 w postępowaniu cywilnym, czyli pożegnanie z kolegialnością orzekania. *Polski Proces Cywilny*, 1.

Wyjawienie środków dowodowych jako forma realizacji prawa do dowodu

Katarzyna Bukalska (nauki prawne)

- Adrych-Brzezińska I., *Ciężar dowodu w prawie i procesie cywilnym*, Wolters Kluwer 2015
- Beisner J.H., *Discovering a better way: The need for effective civil litigation reform*, Duke Law Journal, 2010, Vol. 60, No. 3, pp. 547-596
- Bernard P., Matthews J., Malek H.M., *Disclosure*, Londyn 2014
- Besanko D., Spulver D.F., *Antitrust Enforcement Under Asymmetric Information*, The Economic Journal, 1989, Vol. 99, No. 396, pp. 408-425
- Biavati P., Rasia C., *Civil procedure in the European Union*, Wolters Kluwer, 2019
- Błaszczak Ł., Markiewicz K., Rudkowska-Ząbczyk E., *Dowody w postępowaniu cywilnym*, C.H. Beck, 2011
- Brealey M., George K., *Competition litigation: UK practice and procedure*, Oxford University Press, 2019.
- Broniewicz W., Marciniak A., Kunicki I., *Postępowanie cywilne w zarysie*, Wolters Kluwer, 2020
- Bushell S., Milner-Moore G., *Disclosure of information: Norwich Pharmacal and related principles*, Bloomsbury Professional, 2023,
- Castillo De La Torre F., *Evidence, proof and judicial review in EU competition law*, Edward Elgar Publishing Ltd, 2017
- Chase O.G., Hershkoff H. (eds), *Civil Litigation in Comparative Context - 2nd Edition*, West Academic, 2018
- Cumming G., Spitz B., Janal R.M., *Civil procedure used for enforcement of EC competition law by the English, French and German civil courts*, Kluwer Law International, 2007.
- Dolecki H., *Ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym*, Wydawnictwo Prawnicze PWN, 1998
- Ehrlich S., Gliklich J., *Onus probandi w procesie cywilnym*, cz. 1, Głos Sądowy, 1933/10
- Ereciński T., Weitz K., *Prawda i równość w postępowaniu cywilnym a orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego* [w:] *Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego a Kodeks postępowania cywilnego. Materiały Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr i Zakładów Postępowania Cywilnego*, Warszawa 2010
- Flaga-Gieruszyńska K., Zieliński A., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2022
- Genn H., *Judging Civil Justice*, Cambridge 2009
- Góra-Błaszczkowska A., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2020
- Góra-Błaszczkowska A., *Zasada równości stron w aspekcie zmiany przepisów art. 5 i 212 k.p.c. i wynikających z nich obowiązków sądu w postępowaniu cywilnym (uwagi na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego)*, PS 2005/10
- Hay B.L., *Civil Discovery: Its Effects and Optimal Scope*, The Journal of Legal Studies, 1994, Vol. 23, No. 1, pp. 481-515
- Hibbert P.R., *Civil evidence for practitioners*, Sweet & Maxwell, 2014.
- Hollander C., *Documentary evidence*, Sweet & Maxwell, 2021
- Hylton K.N., *An asymmetric-information model of litigation*, International Review of Law and Economics, 2002/22, pp. 153-175

- Jacobs F.G., Deisenhofer T., *Procedural aspects of the effective private enforcement of EC competition rules: A community perspective* [in:] Ehlermann C.-D., Atanasiu I. (eds.) *European Competition Law Annual 2001: Effective Private Enforcement of EC Antitrust Law*, Hart Publishing, 2003
- Kubień K., *Disclosure w prawie angielskim jako narzędzie wyrównania szans stron oraz ustalenia prawdy w postępowaniu cywilnym* (cz. 1), PPC 2015/4
- Kulms R., *Competition law enforcement under informational asymmetry*, China-EU Law Journal, 2017/5, pp. 209–231
- Manowska M., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2021
- Marciniak A., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2022
- Matthews P., Malek H.M., *Disclosure*, Sweet & Maxwell, 2017
- Nihoul P., Skoczny T., *Procedural fairness in competition proceedings*, Edward Elgar Publishing, 2015.
- O'Hare J., Browne K., *Civil litigation*, Oxford University Press, 2022
- Piasecki K., *Postępowanie sporne rozpoznawcze*, Warszawa 2004
- Piszcz A., *Dyrektywa odszkodowawcza 2014/104/UE – przegląd niektórych rozwiązań*, Internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny, 2015/4
- Piszcz A., Wolski D., *National Report: Poland*, [in:] Piszcz A. (ed.) *Implementation of the EU Damages Directive in Central and Eastern European Countries*, Centre for Antitrust and Regulatory Studies of the University of Warsaw, 2017
- Rejda M., *Poznanie faktów oraz gromadzenie dowodów przez powoda w polskim postępowaniu cywilnym ze szczególnym uwzględnieniem spraw z zakresu ochrony własności intelektualnej*, PPC 2013/2, s. 151-173
- Rejda M., *Wydobycie dowodów od pozwanego w postępowaniu cywilnym o naruszenie praw własności przemysłowej (w świetle art. 6 dyrektywy 2004/48/WE i prawa polskiego)*, ZNUJ, 2012/118, pp. 96-158
- Rodriguez M., *Disclosure of evidence under the Damages Directive: conflicts and compatibility between the ECJ's case-by-case analysis and the rules on protection of immunity recipients' information*, Europa-Kolleg Hamburg Institute for European Integration, 2018
- Rylski P., *Działanie sądu z urzędu a podstawa faktyczna wyroku cywilnego*, Oficyna 2009
- Rylski P. *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2022
- Sanchez-Graells A., *Discovery, Confidentiality and Disclosure of Evidence Under the Private Enforcement of EU Antitrust Rules*, Instituto de Empresa Business School Working Paper No. WPED06-05, 2006, <https://ssrn.com/abstract=952504> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.952504>
- Sime S., *A practical approach to civil procedure*, Oxford University Press, 2022
- Szot P., *Ułatwienia dowodowe i rozpoznawania spraw w projekcie ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji*, Internetowy Kwartalnik Monopolowy i Regulacyjny, 2017/6/1
- Van Rhee C. & Uzelac A. (eds.), *Evidence in Contemporary Civil Procedure: Fundamental Issues in a Comparative Perspective*, Intersentia, 2017
- Van Rhee C. & Uzelac A. (eds.), *Truth and efficiency in civil litigation: fundamental aspects of fact-finding and evidence-taking in a comparative context*, Intersentia 2012
- Verkerk R., *Fact-finding in civil litigation: a comparative perspective*, Intersentia, 2010

Konstytucyjne aspekty dopuszczalności drogi sądowej w procesie cywilnym

Marianna Iaroslavska (nauki prawne)

- Z. Resich, *Dopuszczalność drogi sądowej w sprawach cywilnych*, Warszawa 1962;
- Z. Resich, *Przesłanki procesowe*, Warszawa 1966;
- J. Gudowski, *Wpływ Konstytucji i orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na pojęcie dopuszczalności drogi sądowej* [w:] *Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego a Kodeks postępowania cywilnego*. Materiały Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr i Zakładów Postępowania Cywilnego, S. Cieślak i in., Warszawa 2010;
- J. Jankowski, *Ewolucja unormowań i poglądów doktryny na temat czasowej niedopuszczalności drogi sądowej*, [w:] J. Gudowski, K. Weitz (red.), *Aurea praxis, aurea theoria*. Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Erecińskiego, t. I, Warszawa 2011;
- A. Zieliński, *Zakaz zamykania drogi sądowej (art. 77 ust. 2 Konstytucji) a postępowanie cywilne*, PPC 2012, nr 3;
- R. Więckowski, *Dopuszczalność drogi sądowej w sprawach cywilnych*, ZNUJ MXLVI, *Prace Prawnicze*, z. 139, Warszawa–Kraków 1991;
- J. Jankowski, *Czasowa niedopuszczalność drogi sądowej*, Łódź 1979; I. Rosenblüth, *Niedopuszczalność drogi sądowej w nowym ustroju sądów powszechnych*, *Prz. Sąd.* 1928, Nr 9;
- W. Broniewicz, *Problem przesłanek procesowych w procesie cywilnym i postępowaniu arbitrażowym*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego* 1968; L. Nadel, *Niedopuszczalność drogi procesu cywilnego w świetle teorii i praktyki*, *Nowa Palestra* 1936, Nr 2;
- F. K. Fierich, *Unzulässigkeit des Rechtsweges. Eine zivilprozessuale Untersuchung auf dem Gebiete des österreichischen Rechtes*, Wien 1912;
- W. Broniewicz, *Normy, przesłanki i zarzuty jurysdykcyjne w procesie cywilnym (Przyczynek do zagadnienia stosunku prawa materialnego i prawa procesowego)*, *Studia Prawno - Ekonomiczne* 1969, t. II;

Ł. Błaszczak, Problematyka sprawy cywilnej i drogi sądowej w kontekście zagadnienia sprawy konstytucyjnej i domniemania drogi sądu powszechnego z art. 177 Konstytucji w: *Konstytucjonalizacja postępowania cywilnego*, 2015;

T. Żyznowski, Niektóre aspekty drogi sądowej w sprawach z zakresu własności przemysłowej, PS 2002, nr 9;

J. Gudowski, Droga sądowa w sprawach o rozgraniczenie nieruchomości (na tle prawa geodezyjnego i kartograficznego), PS 1995, nr 2;

K. W. Baran, Prawo do sądu a droga sądowa w sporach z zakresu prawa pracy, St.Pr.PiPsp 1994, nr 1;

P. Osowy, Postępowanie administracyjne jako przykład procedury poprzedzającej sądowe postępowanie cywilne i jego wpływ na ochronę praw jednostki (wybrane zagadnienia), PS 2004, nr 9;

T. Kielkowski, Czy organy administracji publicznej rozstrzygają sprawy cywilne?, PiP 1997, nr 8;

J. Jankowski, Rec.: R. Więckowski, Dopuszczalność drogi sądowej w sprawach cywilnych, Kraków 1991, PS 1993, nr 3;

J. Misztal-Konecka, Postępowanie cywilne - droga sądowa - sprawa cywilna - niedopuszczalność kontroli sądowej w odniesieniu do kwestii wewnętrznej związku wyznaniowego.

Glosa do postanowienia SN z dnia 12 maja 2016 r., IV CSK 529/15, OSP 2017, nr 6 (...).

Pozycja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w świetle obecnych uregulowań prawnych i praktyki ustrojowej

Igor Korczak-Kubalski (nauki prawne)

Góra, P. (2019). Wpływ polityków na media i mediów na polityków. Modelowa typologia współzależności. *Studia Politologiczne*, 41, 221–239.

Grzesiok-Horosz, A. (2019). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji a Rada Mediów Narodowych. *Studia Politicae Universitatis Silesiensis*, 27, 103–132. <https://doi.org/10.31261/SPUS.2019.27.05>

Jaskuła, L. K. (2022). Problemy w wykonywaniu zadań przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji w kontekście utworzenia Rady Mediów Narodowych. *Studia Prawnoustrojowe*, 58. <https://doi.org/10.31648/sp.8004>

Todos, K. (2017). Konstytucyjna pozycja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji a Rada Mediów Narodowych. W R. Koper (Red.), *Konstytucyjne podstawy ochrony praw człowieka* (s. 81–93).

Zięba-Załučka, H. (2007). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji a regulatory mediów w państwach współczesnych. Uniwersytet Rzeszowski. <https://books.google.pl/books?id=fEfoJgAACAAJ>

Osoba prawna jako członek organu zarządzającego w wybranych systemach prawnych

Filip Gołędzinowski (nauki prawne)

Abriani N. (2003). *Conflitto di interessi e rappresentanza nella nuova società a responsabilità limitata*.

Andersen P. K., Andersson J. B., Bartkus G., Baums T., Clarke B. J., Conac P-H, Corbisier I., Daskalov W, Antunes J.E., Fuentes M., Giudici P., Hannigan B, Kalss S., Kisfaludi A., de Kluiver H.J., Opalski A., Patakayowa M., Perakis E. E., Porkona J., Roest J., Sillanpää M. J., Sołtysiński S., Teichmann C., Urbain-Parleani I., Vutt A., Sørensen K. E., Winner M., De Wulf H. (2017). *European Model Company Act (EMCA)*. First Edition, Nordic & European Company Law Working Paper No. 16-26.

Bainbridge S. M. (2017). *Corporate Directors in the United Kingdom*, 3/59 *William & Mary Law Review*.

Bainbridge, M. Henderson T. (2018). *Outsourcing the Board How Board Service Providers Can Improve Corporate Governance*. Cambridge University Press.

Bianchi G. (2006). *Gli amministratori di società di capitali*. Padova.

Bilewska, K. (2004). Udział osób prawnych w organach spółek kapitałowych, *Palestra* 49/3-4 (555-556): 108-114.

Bolognesi F. (2018). Questioni in tema di amministratore di società persona giuridica, *Rivista del Notariato*.

Busani A. (2006). *S.r.l. Il nuovo ordinamento dopo il D.lgs. 6/2003*, Milano.

Dziurda M. (2021). [w:] J. Gudowski (red.) *Kodeks cywilny. Komentarz do art. 38, t. 1*, Warszawa.

Dziurzyński T. (1936) [w:] T. Dziurzyński, Z. Fenichel Z., M. Honzatko. *Kodeks Handlowy. Komentarz*. Kraków.

Fleischer H. (2004). *Der Einfluss der Societas Europaea auf die Dogmatik des deutschen Gesellschaftsrecht* [w:] *Archiv für die civilistische Praxis*, wyd. 204: 502-543.

Frąckowiak J. (1999). [w:] A. Kidyba, K. Kruczałak, W. Pyzioł, I. Weiss, J. Frąckowiak (red.). *Kodeks handlowy. Komentarz do art. 366*. Warszawa.

Gburzyńska A. (1997). Członkostwo w zarządzie spółek kapitałowych, *Przegląd Prawa Handlowego* 2/1997.

Gburzyńska A. (1997). *Reprezentacja spółek kapitałowych*.

Grzybowski S. (1974). [w:] *System prawa cywilnego. Część ogólna, t. 1*, Wrocław-Warszawa-Kraków Gdańsk.

Grzybowski S. (1985). [w:] S. Grzybowski (red.), *System prawa cywilnego, t. 1*, Wrocław.

Brenda H. (2015). *Company Law*, wyd. 4, Oxford University Press.

Hüffer U., Koch J (2020). *Münchener Kommentar zum § 76 AktG*. Spindler.

Manuli M. (2009). *Persona giuridica amministratore: necessità di un rappresentante?*. Vita Notarile.

Michalski M. (1999). [w:] M. Michalski, L. Sobolewski, *Prawo o funduszach inwestycyjnych. Komentarz*. Warszawa.

Möslein F. (2017). *Robots in the Boardroom: Artificial Intelligence and Corporate Law* [w:] W. Barfield and U. Pagallo (red.), *Research Handbook on the Law of Artificial Intelligence*.

- Naworski J.P. (2011). [w:] R. Potrzebacz, T. Siemiątkowski (red.) Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 18. Warszawa.
- Opalski A. (2016). [w:] A. Opalski (red.). Kodeks spółek handlowych. Komentarz do art. 368, t. 3. Warszawa.
- Oplustil K. (2002). Europejska spółka akcyjna, Teksty aktów prawnych z omówieniem, Warszawa.
- Pescatore G. (2012). L'amministratore persona giuridica, Milano.
- Płonka E. (1991). Osoba prawna jako członek zarządu spółki kapitałowej, Państwo i Prawo 5/1991.
- Radwański Z. (1993). Prawo Cywilne, Część Ogólna, Warszawa.
- Rudnicki R. (1999). Osoba prawna jako organ innej osoby prawnej. Prawo spółek 10/1999.
- Sokołowski J. (2003). Monistyczny system zarządu w Europejskiej Spółce Akcyjnej - wyzwanie dla polskiego ustawodawcy. Prawo Spółek 12/2003.
- Strugała R. (2021). [w:] E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz do art. 38. wyd. 10, Warszawa.
- Szajkowski A. (1998). [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, Kodeks handlowy. Komentarz, t. 2. Warszawa.
- Szwaja J. (1998). [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, Kodeks handlowy. Komentarz, t. 2, Warszawa.
- Talens P. del Val. (2017). Corporate Directors: In Search of a European Normative Model for Legal Persons as Board Members. European Company and Financial Law Review 14(4)/2017. De Gruyter.
- Vicari A. (2021). European Company Law. Walter de Gruyter GmbH. Berlin/Boston.
- Wanka S. (2018). Juristische Personen und ihre Organe als Vorstand der Stiftung, Modelle zur Anbindung einer Stiftung an ein Unternehmen. Springer.

Geopolitics

chair: dr Aleksandra Jaskólska

“Consequences of Poor Governance for the Implementation of R2P in the Context of Armed Conflicts in the Democratic Republic of Congo”

Abdoul Byukusenge (security studies)

- Autesserre, S. (2010). The Trouble with the Congo: Local Violence and the Failure of International Peacebuilding. Cambridge University Press.
- Global Centre for the Responsibility to Protect. (2020). Populations at Risk: Democratic Republic of the Congo. <http://www.globalr2p.org/regions/democratic-republic-of-the-congo>
- Stearns, J. (2011). Dancing in the Glory of Monsters: The Collapse of the Congo and the Great War of Africa. PublicAffairs.
- Stoop, J., Verpoorten, M., & Van der Windt, P. (2019). More legislation, more violence? The impact of Dodd-Frank in the DRC. PLoS ONE, 14(1), e0211224. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0211224>
- Tull, D. M., & Mehler, A. (2005). The hidden costs of power-sharing: Reproducing insurgent violence in Africa. African Affairs, 104(416), 375-398. <https://doi.org/10.1093/afraf/adi032>
- United Nations Development Programme. (2019). Human Development Report 2019: Beyond income, beyond averages, beyond today: Inequalities in human development in the 21st century. United Nations Development Programme.
- United Nations Security Council. (2022). Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo. S/2022/XXX. United Nations.
- Verweijen, J., & Wakenge, C. I. (2015). Understanding armed group proliferation in the eastern Congo. Rift Valley Institute.
- Vinck, P., Pham, P. N., Baldo, S., & Shigekane, R. (2008). Living with fear: A populationbased survey on attitudes about peace, justice, and social reconstruction in Eastern Democratic Republic of the Congo. Berkeley-Tulane Initiative on Vulnerable Populations.
- Autesserre, S. (2010). The Trouble with the Congo: Local Violence and the Failure of International Peacebuilding. Cambridge University Press.
- Bellamy, A. J., & Williams, P. D. (2011). The new politics of protection? Côte d'Ivoire, Libya and the responsibility to protect. International Affairs, 87(4), 825-850.
- Hehir, A. (2013). The responsibility to protect: 'Sound and fury signifying nothing?'. International Relations, 27(2), 144-164.
- Lombardo, C., & Peral, L. (2008). The EU and the dilemmas of humanitarian intervention in Congo and Darfur. European Foreign Affairs Review, 13(2), 221-240.
- Ojeda, G. E. (2017). R2P's identity crisis: What rights does 'responsibility to protect' protect?. Global Responsibility to Protect, 9(4), 365-395.
- Tull, D. M. (2009). Peacekeeping in the Democratic Republic of Congo: Waging peace and fighting war. International Peacekeeping, 16(2), 215-230.

Internal determinants of shaping the United Kingdom's global strategy after Brexit

Zuzanna Ptaszyńska (political science and public administration)

- Alden, C., & Aran, A. (2017). *Foreign Policy Analysis: New Approaches*. Milton Park: Routledge.
- Hemmings, J., Rogers J. (2021). "Britain in the Indo-Pacific – and the Quad Plus, or even a "Quint"?", *Quad Plus and Indo-Pacific*, Routledge.
- Vucetic, S., Muttreja I. (2022). "What drives British foreign policy?". Chatham House. <https://www.chathamhouse.org/2022/02/what-drives-british-foreign-policy> (access: 27.05.2023).
- Breuning, M. (2007). *Foreign Policy Analysis: A Comparative Introduction*. New York: Palgrave Macmillan.
- Patalano A. (2021). "The United Kingdom and Indo-Pacific Security". In: L. Kuok (ed.). *Asia-Pacific Regional Security Assessment*, Routledge.
- Williams, P. (2004). "Who's Making UK Foreign Policy?". *International Affairs*. Royal Institute of International Affairs Vol. 80, No. 5 (Oct., 2004), pp. 911-929.
- Zięba, R. (2005). "Uwarunkowania polityki zagranicznej państwa". In: R. Zięba (ed.). *Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa* (pp. 17–35). Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Gdy teoria rozmija się z praktyką: prawo kanoniczne w świeckim obrocie prawnym

Melisa Putri (communication and media studies)

- Abbot, G. (2021, December 1). What Makes a Woman Different Than a Man in Film Industry Roles? *Raindance*. <https://raindance.org/what-makes-a-woman-different-than-a-man-in-film-industry-roles/>
- Brannon Donoghue, C. (2022). Gendered expectations for female-driven films: Risk and rescue narratives around Warner Bros.' Wonder Woman. *Feminist Media Studies*, 22(3), 485–501. <https://doi.org/10.1080/14680777.2019.1636111>
- Elsesser, K. (n.d.). *Women Still Underrepresented Behind The Camera Of Box Office Hits, New Report Shows*. Forbes. Retrieved May 31, 2023, from <https://www.forbes.com/sites/kimelsesser/2023/01/04/percent-of-women-behind-the-scenes-of-top-films-declined-in-2022-according-to-new-study/>
- Hennekam, S., & Syed, J. (2018). Institutional racism in the film industry: A multilevel perspective. *Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal*, 37(6), 551–565. <https://doi.org/10.1108/EDI-05-2017-0108>
- Inthajakra, P., Inthajakra, L., & Limpanarome, A. (2016). The First ASEAN Film Archive's Role and Operation. *Social Science Asia*, 2(4), 16–23.
- Koshpasharin, S., & Yasue, K. (2014). Study on the Development Potential of the Content Industry in East Asia and the ASEAN Region. *ERIA Research Project Report*, 73–93.
- Lauzen, D. M. M. (2022). *It's a Man's (Celluloid) World: Portrayals of Female Characters in the Top Grossing U.S. Films of 2022*.
- Lauzen, M. M. (2012). Where Are the Film Directors (Who Happen to be Women)? *Quarterly Review of Film and Video*, 29(4), 310–319. <https://doi.org/10.1080/10509201003601167>
- Liddy, S. (2020). The Gendered Landscape in the International Film Industry: Continuity and Change. In S. Liddy (Ed.), *Women in the International Film Industry: Policy, Practice and Power* (pp. 1–18). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-39070-9_1
- Sandoval, P. (2022). The Underrepresentation of Women in Filmmaking. *Honors Theses*. https://aquila.usm.edu/honors_theses/833
- Trice, J. N. (2021). Performing region in southeast asian film industries. *JCMS: Journal of Cinema and Media Studies*, 60(3), 188–193.

The Nexus between Climate-Induced Migration and Human Security: Understanding Exploitative Risks and Vulnerabilities

Boronbaeva Aitolgon (Political Science and Public Administration)

- Betts, A., & Kaytaz, E. (Eds.). (2019). *Refugee Economies: Forced Displacement and Development*. Oxford University Press.
- McAdam, J., & Ferris, E. (Eds.). (2015). *The Oxford Handbook of Refugee and Forced Migration Studies*. Oxford University Press.
- McLeman, R., & Hunter, L. M. (2010). Climate change, migration, and security: Best practices for documenting the impacts. In R. McLeman & B. Smit (Eds.), *Migration and climate change* (pp. 257-280). Cambridge University Press.
- Warner, K., Afifi, T., & Dun, O. (2010). Climate change, environmental degradation, and migration. *Natural Hazards*, 55(3), 689-715.
- Black, R., Adger, W. N., Arnell, N. W., Dercon, S., Geddes, A., & Thomas, D. (2011). The effect of environmental change on human migration. *Global Environmental Change*, 21(Supplement 1), S3-S11.

- Piguet, E. (2010). Climate change and forced migration: Toward the creation of an international protection regime. *Population and Environment*, 32(2-3), 143-165.
- McLeman, R., & Gemenne, F. (2018). Climate change, migration, and human rights: Law and policy perspectives. *Environmental Research Letters*, 13(4), 044011.

Communist Phobia: Historical political psychology to realpolitik choices in the Baltic States

Heqi Sun (political science and public administration)

- Annus, E. (2012). THE PROBLEM OF SOVIET COLONIALISM IN THE BALTICS. *Journal of Baltic Studies*, 43(1), 21–45. <http://www.jstor.org/stable/43213067>
- Nilsson, R. (2014). Russia and the Baltic region. In *Revanchism – Russians – Justice: Foreign Policy Perceptions in Russia* (pp. 21–31). Centre for Military Studies. <http://www.jstor.org/stable/resrep05268.6>
- Lamoreaux, J. W., & Galbreath, D. J. (2008). THE BALTIC STATES AS “SMALL STATES”: NEGOTIATING THE “EAST” BY ENGAGING THE “WEST.” *Journal of Baltic Studies*, 39(1), 1–14. <http://www.jstor.org/stable/43212804>
- Senn, A. E. (1958). The Sovietization of the Baltic States. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 317, 123–129. <http://www.jstor.org/stable/1031085>
- BLANK, S. (1998). Russia, NATO Enlargement, and the Baltic States. *World Affairs*, 160(3), 115–125. <http://www.jstor.org/stable/20672519>
- Piip, A. (1933). The Baltic States as a Regional Unity. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 168, 171–177. <http://www.jstor.org/stable/1019050>
- Kõresaar, E., & Jõesalu, K. (2016). Post-Soviet memories and “memory shifts” in Estonia. *Oral History*, 44(2), 47–58. <http://www.jstor.org/stable/24892982>
- Tubilewicz, C. (2002). The Baltic States in Taiwan’s Post-Cold War “Flexible Diplomacy.” *Europe-Asia Studies*, 54(5), 791–810. <http://www.jstor.org/stable/826507>
- Mantieniēks, M. (1990). The Baltic Dilemma. *Foreign Affairs*, 69(3), 167–169. <https://doi.org/10.2307/20044407>
- SHEVTSOVA, L. (1997). Dilemmas of Post-Communist Russia. *Security Dialogue*, 28(1), 83–96. <http://www.jstor.org/stable/26296563>
- The Communist’s Dilemma. (1969). *Economic and Political Weekly*, 4(12), 530–531. <http://www.jstor.org/stable/40736989>
- Hackmann, J. (2008). COLLECTIVE MEMORIES IN THE BALTIC SEA REGION AND BEYOND: NATIONALTRANSNATIONAL –EUROPEAN? *Journal of Baltic Studies*, 39(4), 381–391. <http://www.jstor.org/stable/43212845>

Psychology

chair: dr Zuzanna Toeplitz

Self-management behaviors as predictors of quality of life in the course of multiple sclerosis during emerging adulthood

Magdalena Brzoza (psychology)

- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Arnett, J. J. (2007). Emerging Adulthood: What Is It, and What Is It Good For?. *Society for Research in Child Development*, 1 (2), 68-73.
- Boesen, M. S., Blinkenberg, M., Thygesen, L. C., Eriksson, F., Magyari, M. (2020). School performance, psychiatric comorbidity, and healthcare utilization in pediatric multiple sclerosis: A nationwide population-based observational study. *Multiple Sclerosis Journal*, 1-9.
- Borkoles, E., Nicholls, A., Bell, K., Butterly, R., Polman, R. (2008). The lived experiences of people diagnosed with multiple sclerosis in relation to exercise. *Psychology & Health*, 23, 427-441.
- Holman, H., Lorig, K. (2004). Patient Self-Management: A Key to Effectiveness and Efficiency in Care of Chronic Disease. *Public Health Reports*, 119.
- Huisman, D. J., Sheldon, J. P., Yashar, B. M., Amburgey, K., Dowling, J. J., Petty, E. M. (2012). Quality of life and autonomy in emerging adults with early-onset neuromuscular disorders. *Journal of Genetic Counseling*, 21(5), 713-725.

- Kidd, T., Carrey, N., Mold, F., Westwood, S., Miklaucich, M., Konstantara, E., Sterr, A., Cooke, D. (2017). A Systematic review of self-management interventions in people with multiple sclerosis at improving depression, anxiety and quality of life. *PLoS ONE*, 12(10).
- Ryan, P., Sawin, K. J. (2009). The Individual and Family Self-Management Theory: Background and perspectives of context, process and outcomes. *Nursing Outlook*, 57, 217-225.
- Shelley, A. R., Veach, P. M., LeRoy, B., Redlinger-Grosse, K. (2020). A Systematized review of experiences of individuals in Arnett's emerging adulthood stage who live with or at-risk for genetic conditions. *J Genet Couns.* 00, 1-12.
- Vijn, J. (2016-2017). A cross-sectional study on self-management behaviour, its determinants and Quality of Life of people with multiple sclerosis and their relatives living in the Netherlands. MSc Thesis.
- Wood, D., Crapnell, T., Lau, L., Bennett, A., Lotstein, D., Ferris, M., Kuo, A. (2018). Emerging Adulthood as a Critical Stage in the Life Course. W: Halfon, N., i.in. (red.). *Handbook of Life Course Health Development*.

Sensitivity to hate speech against Russians, Poles and Ukrainians after the outbreak of the war in Ukraine. How do we differ in the assessment of hate speech?

Kamila Zochniak (psychology)

- Bilewicz, M., Marchlewska, M., Soral, W., & Mikołaj, W. (2014). Mowa nienawiści. Raport z badań sondażowych. Fundacja im. Stefana Batorego.
- Bilewicz, M., Soral, W., Marchlewska, M., & Winiewski, M. (2017). When authoritarians confront prejudice. Differential effects of SDO and RWA on support for hate-speech prohibition. *Political Psychology*, 38(1), 87-99.
- Davidson, T., Warmesley, D., Macy, M., & Weber, I. (2017). Automated Hate Speech Detection and the Problem of Offensive Language. *Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media*, 11(1). Pobrane z: <https://ojs.aaai.org/index.php/ICWSM/article/view/14955>
- Graham, J., Haidt, J., & Nosek, B. A. (2009). Liberals and Conservatives Rely on Different Sets of Moral Foundations. *Personality processes and individual differences*, 96(5), 1029-1046. 10.1037/a0015141
- Graham, J., Haidt, J., Koleva, S., Motyl, M., Iyer, R., Wojcik, S. P., & Ditto, P. H. (2013). The Pragmatic Validity of Moral Pluralism. *Advances in Experimental Social Psychology*, 47, 55-130. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-407236-7.00002-4>
- Kurzban, R., DeScioli, P., & Fein, D. (2012). Hamilton vs. Kant: pitting adaptations for altruism against adaptations for moral judgment. *Evolution and Human Behavior*, 33(4), 323-333. <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2011.11.002>
- Marshal, M. P., Dietz, L. J., Friedman, M. S., Stall, R., Smith, H. A., McGinley, J., Thoma, B. C., Murray, P. J., D'Augelli, A., & Brent, D. A. (2011). Suicidality and depression disparities between sexual minority and heterosexual youth: A meta-analytic review. *Journal of Adolescent Health*, 49(2), 115–123. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2011.02.005>
- Mullen, B., & Smyth, J. (2004) Immigrant Suicide Rates as a Function of Ethnophaulisms: Hate Speech Predicts Death. *Psychosomatic Medicine*, 66(3), 343–348. DOI: 10.1097/01.psy.0000126197.59447.b3
- Simpson, A., Laham, S. M., & Fiske, A. P. (2016). Wrongness in different relationships: Relational context effects on moral judgment. *The Journal of Social Psychology*, 156(6), 594-609. <https://doi.org/10.1080/00224545.2016.1140118>

Temperamental correlates of meaning in life

Mateusz Choiński (psychology)

- Costin, V., & Vignoles, V. L. (2020). Meaning is about mattering: Evaluating coherence, purpose, and existential mattering as precursors of meaning in life judgments. *Journal of Personality and Social Psychology*, 118(4), 864–884.
- George, L. S., & Park, C. L. (2016). Meaning in Life as Comprehension, Purpose, and Mattering: Toward Integration and New Research Questions. *Review of General Psychology*, 20(3), 205–220.
- Heintzelman, S. J., & King, L. A. (2014). Life is pretty meaningful. *American Psychologist*, 69(6), 561–574.
- King, L. A., Hicks, J. A., Krull, J. L., & Del Gaiso, A. K. (2006). Positive affect and the experience of meaning in life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(1), 179–196.
- Park, C. L., & Gutierrez, I. A. (2013). Global and situational meanings in the context of trauma: Relations with psychological well-being. *Counselling Psychology Quarterly*, 26(1), 8–25.
- Park, J., & Baumeister, R. F. (2017). Meaning in life and adjustment to daily stressors. *The Journal of Positive Psychology*, 12(4), 333–341.
- Strelau, J. (1996). The regulative theory of temperament: current status. *Personality and Individual Differences*, 20(2), 131-142.
- Thompson, N. J., Coker, J., Krause, J. S., & Henry, E. (2003). Purpose in life as a mediator of adjustment after spinal cord injury. *Rehabilitation Psychology*, 48(2), 100–108.

Collective narcissism as a consequence, or what happens when a group becomes too important

Dominik Puchała (psychology)

- Bilewicz, M., & Wójcik, A. (2010). Does identification predict community involvement? Exploring consequences of social identification among the Jewish minority in Poland. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 20(1), 72–79. <https://doi.org/10.1002/casp.1012>
- Bilewicz, M., Mirucka, M., Olko, J. (2022). Paradoxical effects of ethnic identification on threat and anxiety during COVID-19 pandemic. A study of ethnic minority and immigrant groups. *American Journal of Orthopsychiatry*, 92(6), 748–755. <https://doi.org/10.1037/ort0000647>
- Bilewicz, M., Skrodzka, M., Olko, J., Lewińska, T. (2021). The double-edged sword of identification. The divergent effects of identification on acculturation stress among Ukrainian immigrants in Poland. *International Journal of Intercultural Relations*, 83, 177–186. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.06.009>
- Bombay, A., Matheson, K., Anisman, H. (2010). Decomposing identity: Differential relationships between several aspects of ethnic identity and the negative effects of perceived discrimination among First Nations adults in Canada. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 16, 507–516. <https://doi.org/10.1037/a0021373>
- Cameron, J. E. (2004). A three-factor model of social identity. *Self and Identity*, 3(3), 239–262. <https://doi.org/10.1080/1357650044000047>
- Golec de Zavala, A., Cichocka, A., & Bilewicz, M. (2013). The paradox of in-group love: Differentiating collective narcissism advances understanding of the relationship between in-group and out-group attitudes. *Journal of Personality*, 81(1), 16–28. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2012.00779.x>
- Jetten, J., Spears, R., & Manstead, A. S. R. (1996). Intergroup norms and intergroup discrimination: Distinctive self-categorization and social identity effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(6), 1222–1233. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.71.6.1222>
- Postmes, T., Haslam, S. A., & Jans, L. (2013). Single-Item social identification scale. *PsyCTESTS Dataset*. <https://doi.org/10.1037/t79505-000>

Building resilience in the face of adversity: first insights from the two large-scale multicenter studies on resilience

Julian Mituniewicz (psychology)

- Kalisch, R., Müller, M. B., & Tüscher, O. (2015). A conceptual framework for the neurobiological study of resilience. *The Behavioral and Brain Sciences*, 38, e92. <https://doi.org/10.1017/S0140525X1400082X>
- Southwick, M., Bonnano, G. A., Masten, A. M., Panter-brick, C., & Yehuda, R. (2014). *Resilience definition, theory and challenges*. November 2016.
- Vos, T., Barber, R. M., Bell, B., Bertozzi-Villa, A., Biryukov, S., Bolliger, I., Charlson, F., Davis, A., Degenhardt, L., Dicker, D., Duan, L., Erskine, H., Feigin, V. L., Ferrari, A. J., Fitzmaurice, C., Fleming, T., Graetz, N., Guinovart, C., Haagsma, J., ... Murray, C. J. L. (2015). Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 301 acute and chronic diseases and injuries in 188 countries, 1990-2013: A systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. *The Lancet*, 386(9995), 743–800. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)60692-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)60692-4)

The role of time perspectives in affective states: dynamics, motivation, and performance in sport: Verification of a conceptual model

Tomasz Kurach (psychology)

- Nuttin, J. R. (1964). *The future time perspective in human motivation and learning*. *Acta Psychologica*, 23, 60-82.
- Stolarski, M., Matthews, G., Postek, S., Zimbardo, P. G., & Bitner, J. (2014). *How we feel is a matter of time: Relationships between time perspectives and mood*. *Journal of Happiness Studies*, 15, 809-827.
- Stolarski, M., Waleriańczyk, W., & Pruszcak, D. (2019). *Introducing temporal theory to the field of sport psychology: Towards a conceptual model of time perspectives in athletes' functioning*. *Frontiers in Psychology*, 9, 2772.
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). *Putting time in perspective: A valid, reliable individual-differences metric*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1271-1288.

Panel 3

Psychology

osoba prowadząca: dr Zuzanna Toeplitz

Unikanie newsów: przegląd literatury

Agnieszka Wojtukiewicz (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

- Aharoni, T., Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim-Weinblatt, K. (2021). "Be less of a slave to the news": A text-material perspective on news avoidance among young adults. *Journalism Studies*, 22(1), 42-59.
- de Bruin, K., de Haan, Y., Vliegthart, R., Kruikemeier, S., & Boukes, M. (2021). News avoidance during the COVID-19 crisis: Understanding information overload. *Digital Journalism*, 9(9), 1286-1302.
- Chan, M., Lee, F. L., & Chen, H. T. (2021). Avoid or authenticate? A multilevel cross-country analysis of the roles of fake news concern and news fatigue on news avoidance and authentication. *Digital Journalism*, 1-20.
- Damstra, A., Vliegthart, R., Boomgaarden, H., Glüer, K., Lindgren, E., Strömbäck, J., & Tsifti, Y. (2023). Knowledge and the news: An investigation of the relation between news use, news avoidance, and the presence of (mis) beliefs. *The International Journal of Press/Politics*, 28(1), 29-48.
- Edgerly, S. (2022). The head and heart of news avoidance: How attitudes about the news media relate to levels of news consumption. *Journalism*, 23(9), 1828-1845.
- Gorski, L. C. (2022). Uninterested, disenchanted, or overwhelmed? An analysis of motives behind intentional and unintentional news avoidance. *Communications*.
- Goyanes, M., Ardèvol-Abreu, A., & Gil de Zúñiga, H. (2023). Antecedents of news avoidance: competing effects of political interest, news overload, trust in news media, and "news finds me" perception. *Digital Journalism*, 11(1), 1-18.
- Gurr, G., & Metag, J. (2021). Examining avoidance of ongoing political issues in the news: A longitudinal study of the impact of audience issue fatigue. *International Journal of Communication*, 15, 21.
- Kalogeropoulos, A., Toff, B., & Fletcher, R. (2022). The Watchdog Press in the Doghouse: A Comparative Study of Attitudes about Accountability Journalism, Trust in News, and News Avoidance. *The International Journal of Press/Politics*, 19401612221112572.
- Lindell, J., & Mikkelsen Båge, E. (2022). Disconnecting from digital news: News avoidance and the ignored role of social class. *Journalism*, 14648849221085389.
- Mannell, K., & Meese, J. (2022). From doom-scrolling to news avoidance: limiting news as a wellbeing strategy during COVID lockdown. *Journalism Studies*, 23(3), 302-319.
- Ohme, J., Araujo, T., Zarouali, B., & de Vreese, C. H. (2022). Frequencies, drivers, and solutions to news non-attendance: Investigating differences between low news usage and news (topic) avoidance with conversational agents. *Journalism Studies*, 23(12), 1510-1530.
- Ohme, J., Bruin, K. D., Haan, Y. D., Kruikemeier, S., Meer, T. G. V. D., & Vliegthart, R. (2022). Avoiding the news to participate in society? The longitudinal relationship between news avoidance and civic engagement. *Communications*, (0).
- Palmer, R., & Toff, B. (2022). Neither Absent nor Ambient: Incidental News Exposure From the Perspective of News Avoiders in the UK, United States, and Spain. *The International Journal of Press/Politics*, 19401612221103144.
- Park, C. S. (2019). Does too much news on social media discourage news seeking? Mediating role of news efficacy between perceived news overload and news avoidance on social media. *Social Media+ Society*, 5(3), 2056305119872956.
- Serrano-Puche, J. (2020). Constructive Journalism: a response to users' motivations for news avoidance. *Constructive Journalism: a response to users' motivations for news avoidance*, 46, 153-177.
- Skovsgaard, M., & Andersen, K. (2020). Conceptualizing news avoidance: Towards a shared understanding of different causes and potential solutions. *Journalism studies*, 21(4), 459-476.
- Song, H., Jung, J., & Kim, Y. (2017). Perceived news overload and its cognitive and attitudinal consequences for news usage in South Korea. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(4), 1172-1190.
- Toff, B., & Palmer, R. A. (2019). Explaining the gender gap in news avoidance: "News-is-for-men" perceptions and the burdens of caretaking. *Journalism Studies*, 20(11), 1563-1579.
- Urman, A. (2019). News consumption of Russian Vkontakte users: Polarization and news avoidance. *International journal of communication*, 13, 5158-5182.

Pośrednicząca rola współdzielenia rzeczywistości w relacji między przyjmowaniem perspektywy a satysfakcją

Dawid Żuk (psychologia)

- Boothby, E. J., Clark, M. S., & Bargh, J. A. (2014). Shared Experiences Are Amplified. *Psychological Science*, 25(12), 2209–2216.
- Boothby, E. J., Smith, L. K., Clark, M. S., & Bargh, J. A. (2017). The world looks better together: How close others enhance our visual experiences. *Personal Relationships*, 24(3), 694–714. <https://doi.org/10.1111/per.12201>
- Echterhoff, G., Higgins, E. T., & Levine, J. M. (2009). *Shared Reality Experiencing Commonality With Others' Inner States About the World*.
- Hodges, S. D., Denning, K. R., & Lieber, S. (2018). Perspective taking: motivation and impediment to shared reality. In *Current Opinion in Psychology* (Vol. 23, pp. 104–108). Elsevier B.V. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.007>
- Tory Higgins, E. (1992). Achieving shared reality in the communication game: a social action that creates meaning. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 9(2), 183–205.
- Rossignac-Milon, (2021). Merged Minds: Generalized Shared Reality in Dyadic Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*. <https://doi.org/10.1037/pspi0000266.supp>
- Shteynberg, G. (2010). A Silent Emergence of Culture: The Social Tuning Effect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 99(4), 683–689. <https://doi.org/10.1037/a0019573>
- Shteynberg, G. i Galinsky, A. D. (2011). Implicit coordination: Sharing goals with similar others intensifies goal pursuit. *Journal of Experimental Social Psychology*, 47, 1291–1294.
- Wheatley, T., Kang, O., Parkinson, C. i Looser, C. E. (2012). From mind perception to mental connection: Synchrony as a mechanism for social understanding. *Social and Personality Psychology Compass*, 6, 589–606. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1751-9004.2012.00450.x>
- Woods, W. C., Lakey, B. i Sain, T. (2016). *The role of ordinary conversation and shared activity in the main effect between perceived support and affect*. *European Journal of Social Psychology*, 46, 356–368. <http://dx.doi.org/10.1002/ejsp.2149>

Gdzie możemy być sobą? Frustracja potrzeb jako predyktor chęci przenoszenia się do wirtualnych przestrzeni i uzależniania się od nich: rola dopasowania między ludźmi i miejscami

Izabela Lassota (psychologia)

- Caplan, R., & Van Harrison, R. (1993). Person-environment fit theory: Some history, recent developments, and future directions. 253-275.
- Coulson, M., Oskis, A., Spencer, R., & Gould, R. L. (2020). Tourism, migration, and the exodus to virtual worlds: Place attachment in massively multiplayer online gamers. *Psychology of Popular Media*, 9(4), 525.
- Moon, B. (1995). Paradigms in migration research: exploring 'moorings' as a schema. *Progress in human geography*, 19(4), 504-524.
- Motyl, M., Iyer, R., Oishi, S., Trawalter, S., & Nosek, B. A. (2014). How ideological migration geographically segregates groups. *Journal of Experimental Social Psychology*, 51, 1-14
- Motyl, M., Prims, J. P., & Iyer, R. (2020). How ambient cues facilitate political segregation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 46(5), 723-737.
- Liao, G. Y., Pham, T. T. L., Huang, H. Y., Cheng, T. C. E., & Teng, C. I. (2022). Real-world demotivation as a predictor of continued video game playing: A study on escapism, anxiety and lack of intrinsic motivation. *Electronic Commerce Research and Applications*, 53, 101147.

Mechanizmy cenzury w sztuce polskiej okresu międzywojennego i PRL

Aleksandra Fiałkowska (nauki o komunikacji społecznej i mediach)

- Bagiński K. (1981), *Cenzura w Polsce*, Niezależna Oficyna Wydawnicza
- Bernaś F., (1987), *Ofiary fanatyzmu*, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych
- Budrowska K., Budnik M., Kościwicz K., (2017), *Dramat i teatr w dokumentach GUKPPiW*, Alter Studio
- Budrowska K. (2022), *Cenzura i okolice : studia o cenzurze instytucjonalnej w Polsce w latach 1944-1990*, Instytut Badań Literackich PAN - Wydawnictwo
- Chmielewska A., (2019), *Wyobrażenia polskości : sztuki plastyczne II Rzeczypospolitej w perspektywie społecznej historii kultury*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
- Chmielewska A., (2006), *W służbie państwa, społeczeństwa i narodu : "państwowotwórczy" artyści plastycy w II Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo IFiS PAN
- Chojnowski A., Ligorski S., (2010), *Artyści Władzy, władza artystom*, Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania

Zbrodni przeciw Narodowi Polskiemu

Eisler J., (2018), *Czterdzieści pięć lat, które wstrząsnęły Polską*, Czerwone i Czarne Sp. K.

Gzela G., Gzela J., (2013), *"Nie należy dopuszczać do publikacji" : cenzura w PRL : zbiór studiów*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

Kalemba-Kasprzak E., (1991), *Teatr w gazecie. Społeczne role recenzji teatralnej. Przełom październikowy 1955-1957*, Wiedza o kulturze

Kijeński S. (1923), *Proces Eligiusza Niewiadomskiego*, Skład Główny w Księgarni i Składzie Nut Perzyński, Niklewicz i S-ka

Leczyk M., (2006), *Druga Rzeczpospolita 1918-1939 : społeczeństwo, gospodarka, kultura, polityka*, Wydawnictwo "Książka i Wiedza

Matul K. (2015), *Jak to było możliwe? O powstaniu Międzynarodowego Biennale Plakatu w Warszawie*, TA i WPN Universitas

Persak K., Machcewicz P., (2009), *Dwudziestolecie*, Muzeum Historii Polski, Bellona

Radzikowska Z. (1990), *Z historii walki o wolność słowa w Polsce: (cenzura w PRL w latach 1981-1987)*, TA i WPN Universitas

Romek Z., Kamińska-Chełmiak K., (2017), *Cenzura w PRL. Analiza zjawiska*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR

Torański B. , (2016), *Knebel: Cenzura w PRL, Zona Zero*

Systemic crises

chair: dr Aleksandra Jaskólska

Political leadership in Latin America- comparative analysis of the leadership styles of Omar Torrijos, Hugo Chávez and Luiz Inácio Lula da Silva

Katarzyna Kwiatkowska (political science and public administration)

Alcántara, M., Blondel, J., & Thiébault, J. (2017). *Presidents and Democracy in Latin America*. Routledge.

Block, E. (2015). *Political Communication and Leadership: Mimetisation, Hugo Chavez and the Construction of Power and Identity*. Routledge.

Blondel, J. (1987). *Political Leadership: Towards a General Analysis*. Sage Publications (CA).

Bodio, T. (1987). *Świadomość a zachowania polityczne*. UW

Bodio, T. (Ed.). (2001). „Przywództwo polityczne” (Vol. 5). University of Warsaw.

Burns, J. M. (2010). *Leadership*. Harper Collins.

Collier, D., Cardoso, F. H., & Studies, J. C. O. L. A. (1979). *The New Authoritarianism in Latin America*. Princeton University Press.

Conniff, M. L. (2001). *Panama and the United States: The Forced Alliance*. University of Georgia Press.

Flynn, P. (2005). Brazil and Lula, 2005: Crisis, Corruption and Change in Political Perspective. *Third World Quarterly*, 26(8), 1221–1267. <http://www.jstor.org/stable/4017713>

Frajman, E. (2014). “Broadcasting Populist Leadership: Hugo Chavez and Aló Presidente.” *Journal of Latin American Studies*, 46, 501–526.

French, J. D. (2020). *Lula and His Politics of Cunning*. UNC Press Books.

Gruszczak, A. (2007). *Ameryka Środkowa*. Trio.

Guevara Mann, C. (1996). *Panamanian Militarism – A Historical interpretation*,. Ohio University Center for International Studies.

Harding, R. C. (2006). *The History of Panama*. Greenwood.

Harding, R., II. (2019a). *Military Foundations of Panamanian Politics*. Routledge.

Harding, R., II. (2019b). *Military Foundations of Panamanian Politics*. Routledge.

Hartliński, M. (2012). *Przywództwo Polityczne. Wprowadzenie*. Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Hermann, M. G. (1980). Explaining Foreign Policy Behavior Using the Personal Characteristics of Political Leaders. *International Studies Quarterly*, 24(1), 7. <https://doi.org/10.2307/2600126>

Hook, S. (1955). *The hero in history: a study in limitation and possibility*. Beacon Press.

Iwanek, J. (2022). Polityka zagraniczna Panamy w okresie rządów Omara Torrijosa. *Ameryka Łacińska*, 115, 71–94. <https://doi.org/10.7311/20811152.2022.115.06>

Kellerman, B. (1986). *Political Leadership: A Source Book*. University of Pittsburgh Pre.

Koster, R. M., & Sánchez, G. (1990). *In the Time of the Tyrants: Panama, 1968-1990*. W. W. Norton.

Kozłoff, N. (2015). *Hugo Chávez: Oil, Politics, and the Challenge to the U.S*. St. Martin's Griffin.

Krzywicka, K. (2009). *Ameryka Łacińska u progu XXI wieku: studia i szkice*.

Neustadt, R. E. (1976). *Presidential Power: The Politics of Leadership, with Reflections on Johnson and Nixon*. John Wiley & Sons.

- Paiva, P. (2006). Lula's Political Economy: Changes and Challenges. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 606, 196–215. <http://www.jstor.org/stable/25097824>
- Piasecki, A. K. (2006). *Model przywództwa. Wymiar lokalny, krajowy, międzynarodowy*. Profesja.
- Pizzurno Gelós, P., & Arauz, C. A. (1996). *Estudios sobre el Panamá Republicano 1903-1989*. Manfer S.A.
- Popławska, A. (2008). *Prezydentura Hugo Chaveza w Wenezueli w świetle koncepcji nowego autorytaryzmu rywalizacyjnego*. Collegium Civitas.
- Ratke-Majewska, A. (2012). Przywództwo polityczne we współczesnych demokracjach Ameryki Łacińskiej. Hugo Chávez – wenezuelski przywódca na tle specyfiki latynoamerykańskiego modelu przewodzenia. *Athenaeum Polskie Studia Politologiczne*, 38, 223–238.
- Rubisz, L., & Zuba, K. (Eds.). (2004). *Przywództwo polityczne: teorie i rzeczywistość*.
- Sielski, J. (2012). Przywództwo – Prestiż – Charyzma. *Forum Politologiczne*, 15, 21–47.
- Skarżyńska, K. (2002). *Podstawy psychologii politycznej*. Poznań.
- Szczupaczyński, J. (Ed.). (1998). *Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii polityki* (Vol. 2). Scholar.
- Szklarski, B. (Ed.). (2008). *Gra w przywództwo-jak zdobyć i utrzymać władzę*. Collegium Civitas.
- Torrijos, O. (1973). *La Batalla de Panama*. Editorial Universitaria de Buenos Aires.
- Turska-Kawa, A. (2013a). Przywództwo polityczne jako wynik wzajemnej relacji między przywódcą a jego zwolennikami”. *Forum Politologiczne*, 15, 49–76.
- Turska-Kawa, A. (2013b). Tradycje i współczesne podejścia do procesu wyłaniania się przywództwa politycznego”. *Athenaeum Polskie Studia Politologiczne*, 38, 131–152.
- Tyler, T. R., & Hermann, M. G. (1987). Political Psychology: Contemporary Problems and Issues. *Political Psychology*, 8(3), 467. <https://doi.org/10.2307/3791050>
- Weber, M. (1968). *On Charisma and Institution Building*. University of Chicago Press.
- Wiatr, J. J. (2010). *Przywództwo Polityczne, Studium Politologiczne*. Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna.
- Wiseman, C., & Béland, D. (2010). The Politics of Institutional Change in Venezuela: Oil Policy During the Presidency of Hugo Chávez. *Canadian Journal of Latin American and Caribbean Studies / Revue Canadienne Des Études Latino-Américaines et Caraïbes*, 35(70), 141–164. <http://www.jstor.org/stable/41800523>
- Zaretsky, N. (2011). Restraint or Retreat? The Debate over the Panama Canal Treaties and U.S. Nationalism after Vietnam. *Diplomatic History*, 35(3), 535–562. <http://www.jstor.org/stable/24916432>
- Żukiewicz, P. (2011). *Przywództwo polityczne*. Difin.

Military dictatorship and its impact on South Korea

Karina Lech (political science and public administration)

- Czapów, Cz., Podgórecki, A. (1972). Socjotechnika – podstawowe pojęcia i problemy. W: A. Podgórecki (red.), *Socjotechnika: Style działania* (s. 9 – 35). Książka i Wiedza.
- Dziak, W. J., Strnad, G. (2011). *Republika Korei: Zarys ewolucji systemu politycznego*. Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk i Collegium Civitas.
- Goćkowski, J. (2009). *Traktat o inżynierii społecznej*. Oficyna Wydawnicza Aspra.
- Heo, U., Jeon, H., Kim, H., Kim, O. (2008). The Political Economy of South Korea: Economic Growth, Democratization, and Financial Crisis. *Maryland Series in Contemporary Asian Studies*, 2008(2), s. 1 – 24.
- Im, P. (1966). Two Turning Points in Modern Korean History: April 19, 1960 and May 16, 1961. *Korea Journal*, 6(5), s. 4 – 9.
- Karwat, M. (2014). *Podstawy socjotechniki*. Wydawnictwo Difin.
- Kightley, M. (2013). *Polityka i reform Park Chung Hee jako źródło gospodarczego skoku Korei Południowej*. Oficyna Wydawnicza SGH.
- Kim, C. I. E. (1978). Emergency, Development, and Human Rights: South Korea. *Asian Survey*, 18(4), s. 363 – 378.
- Kim, G. (2018). The Political Power-Mediated Expansion of Science and Technology under Park Chung Hee Regime. *Korea Journal*, 58(4), s. 114 – 142.
- Kim, Y. M. (2004). Patterns of military rule and prospects for democracy in South Korea. W: R. J. May i V. Selochan (red.), *The Military and Democracy in Asia and the Pacific* (s. 119 – 131). ANU Press.
- Kwon, B. P. (2018). Mars and Manna: Defense Industry and the Economic Transformation of Korea under Park Chung Hee. *Korea Journal*, 58(3), s. 15 – 46.
- Mlicki, M. K. (1986). *Socjotechnika. Zagadnienia etyczne i prakseologiczne*. Ossolineum.
- Rurarz, J. (2009). *Historia Korei*. Wydawnictwo Akademickie DIALOG.
- Toussaint, E. (2006). South Korea: The Miracle Unmasked. *Economic and Political Weekly*, 41(39), s. 4211 – 4219.
- Young, O. Y. (1991). *Korean legislative behaviour*. Kookmin University Press.

Methodological Framework to Study How the Ideational Structures of the Jair Bolsonaro Administration Conditioned Brazil's Foreign Policy

Susana Patricia Noguera Montoya (political science and public administration)

- Adler, E., & Pouliot. (2011). International practices. *International Theory*, 3(1), 1–36. <https://doi.org/10.1017/S175297191000031X>
- Bozdaglioglu, Y. (2003). *Turkish Foreign Policy and Turkish Identity A Constructivist Approach* (1st ed.). Routledge.
- Brian C., R. (2004). *Partisan Interventions: European Party Politics and Peace Enforcement in the Balkans*. Cornell University Press.
- Buarque, D. (2022). Upside-down diplomacy – foreign perceptions about Bolsonaro's intentions and initial transformations of Brazil's foreign policy and status. *Third World Quarterly*, 43(10), 2450–2466. <https://doi.org/10.1080/01436597.2022.2098103>
- Costa Pinto, E. (2019). *Bolsonaro e os Quartéis: A loucura com método*. 29.
- Gamboa Troyano, S. (2020, May). Jair Bolsonaro: Entre el repliegue reaccionario y el populismo de extrema derecha. *Revista Sociedad*, 132–156.
- Cicchi, L., Garzia, D., & Trechel, A. H. (2020). Mapping Parties' Positions on Foreign and Security Issues in the EU, 2009–2014. *Foreign Policy Analysis*, 16, 532–546. <https://doi.org/10.1093/fpa/oraa014>
- de Sá Guimarães, F., & de Oliveira e Silva, I. D. (2021). Far-right populism and foreign policy identity: Jair Bolsonaro's ultra-conservatism and the new politics of alignment. *International Affairs*, 97(2), 345–363. <https://doi.org/10.1093/ia/iiaa220>
- Destradi, S., Cadier, D., & Plagemann, J. (2021). Populism and foreign policy: A research agenda (Introduction). *Comparative European Politics*, 19(6), 663–682. <https://doi.org/10.1057/s41295-021-00255-4>
- Doty, R. L. (1993). Foreign Policy as Social Construction: A Post-Positivist Analysis of U.S. Counterinsurgency Policy in the Philippines. *International Studies Quarterly*, 37(3), 297–320. <https://doi.org/10.2307/2600810>
- Douifi, M. (2018). Basic Theoretical Insights on Ideology and Discourse Analysis. In *Language and the Complex of Ideology: A Socio-Cognitive Study of Warfare Discourse in Britain* (1st ed., pp. 17-). Palgrave Macmillan.
- Gomes Saraiva, M., & Costa Silva, Á. V. (2019). Ideologia e Pragmatismo na Política Externa de Jair Bolsonaro. *RELAÇÕES INTERNACIONAIS*, 117–137. <https://doi.org/10.23906/ri2019.64a08>
- Gonçalves, W., & Teixeira, T. (2020). Considerações sobre a política externa brasileira no governo Bolsonaro e as relações Brasil-EUA. *Sul Global*, 1(1), 192–211.
- Hofmann, S. C. (2013). *European security in NATO's shadow: Party ideologies and institution building*. Cambridge University Press.
- Hønneland, G. (2016). *Russia and the Arctic: Environment, Identity and Foreign Policy* (Reprint edition). I. B. Tauris.
- Hopf, T. (2011). Constructivism at Home: Theory and Method. In *Foreign Policy Analysis* (1st ed., Vol. 1, p. 223). SAGE Publications.
- Ostermann, F., & Stahl, B. (2022). Theorizing Populist Radical-Right Foreign Policy: Ideology and Party Positioning in France and Germany. *Foreign Policy Analysis*, 18(3). <https://doi.org/10.1093/fpa/orac006>
- Plagemann, J., & Destradi, S. (2020). The Foreign Policy of Populists. *Horizons: Journal of International Relations and Sustainable Development*, 15 SPECIAL DOUBLE ISSUE: The populism issue, 110–119.
- Pereira Gonçalves, L., & Caldeira Neto, O. (2022). *Fascism in Brazil: From Integralism to Bolsonarism*. Routledge.
- van Dijk, T. A. (1995). Ideological discourse analysis. *New Courant*, 4, 135–161.
- Wæver, O. (2011). European Integration and Security: Analysing French and German Discourses on State, Nation, and Europe. In *Foreign Policy Analysis* (Vol. 1, pp. 295–330). SAGE Publications.
- Wagner, W., Herranz-Surrallés, A., Kaarbo, K., & Ostermann, F. (2017). The party politics of legislative–executive relations in security and defence policy. *West European Politics*, 40(1), 20–41. <http://dx.doi.org/10.1080/01402382.2016.1240413>
- Weldes, J. (2011). Constructing National Interests. In *Foreign Policy Analysis* (1st ed., Vol. 1, pp. 181–221). SAGE Publications.

The 2021-2022 Belarus–EU Border Crisis: Classification of the Belarusian State Media Narratives

Andrei Yeliseyev (political science and public administration)

- Greenhill M. K. (2008) Strategic Engineered Migration as a Weapon of War. *Civil Wars*, Vol.10, No.1 (March 2008), pp.6–21, [10.1080/13698240701835425](https://doi.org/10.1080/13698240701835425)
- Greenhill K. (2010). *Weapons of Mass Migration: Forced Displacement, Coercion, and Foreign Policy*. Ithaca: Cornell University Press.

Impact of Law and Justice political ideology on Polish foreign service between 2016 and 2022

Jakub Dróżdż (political science and public administration)

- Carlsnaes, W. (1986). *Ideology and foreign policy: Problems of comparative conceptualization*. Basil Blackwell.
- Cassels, A. (2002). *Ideology and International Relations in the Modern World*. Taylor & Francis Group.
- DE FARIA, C. A. P., LOPES, D. B., & CASARÕES, G. (2013). Itamaraty on the Move: Institutional and Political Change in Brazilian Foreign Service under Lula da Silva's Presidency (2003-2010). *Bulletin of Latin American Research*, 32(4), 468–482. <https://doi.org/10.1111/blar.12067>
- KRAMER, M. (1999). Ideology and the Cold War. *Review of International Studies*, 25(4), 539–576. <https://doi.org/10.1017/s0260210599005392>
- Piotrowski R. (2018). Polityka zagraniczna a dobro wspólne. Uwagi o zgodności z Konstytucją RP projektu ustawowej regulacji służby zagranicznej. *Gdańskie Studia Prawnicze*, Tom XL
- Tsygankov, A. P., & Tsygankov, P. A. (2010). National ideology and IR theory: Three incarnations of the 'Russian idea'. *European Journal of International Relations*, 16(4), 663–686. <https://doi.org/10.1177/1354066109356840>

History and legal tradition

chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak

The impact of international agreements on the taxation of corporate income in the Second Polish Republic and the Polish People's Republic

Jerzy Litwinow (law)

- Kucia-Guściora B. (2005). Rozwój umów dotyczących podwójnego opodatkowania w międzynarodowych stosunkach podatkowych. *Roczniki Nauk Prawnych*, XV, 1.
- Caro L. (1919). *Problemy skarbowe Państwa Polskiego*. Księgarnia Debethnera i Wolffa.
- Czuma I. (1937). *Ustrojowe podstawy skarbowości na tle konstytucji kwietniowej*. Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
- Dalton H. (1948). *Zasady skarbowości*. Wydawnictwo Kazimierza Rutkiego w Łodzi.
- Peretiatkowicz A. (red.). *Ustrój Skarbowy Rzeczypospolitej Polskiej*, Fiszer i Majewski – księgarnia uniwersytecka.
- Ostrowski K. (1971). *System podatkowy PRL*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Taylor E. (1929). *Polityka skarbowa i system podatkowy Rzeczypospolitej Polskiej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.
- Langrod R. (1947). *Skarbowość Polska w nowym ustroju*, Wydawnictwo Poligrafika.
- Witkowski A. (2005). *Podatki państwowe w Polsce w latach 1944 – 1950*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania w Przemyślu.

Legislative Technique in the Interwar Period in Poland: Creation Ex Nihilo and Rejection of Models of Foreign Legal Traditions

Anna Jackowska (law)

- W. Dajczak, 'The Polish way to a unified law of contract – local curiosity or contribution to the European debate today?' in Christian Bar and Arkadiusz Wudarski (eds), *Deutschland und Polen in der europäischen Rechtsgemeinschaft* (Verlag 2012), 15).
- L. Górnicki, 'Prawo jako czynnik integracji państwa w latach II Rzeczypospolitej' ['Law as a Factor of State Integration in the Years of the Second Polish Republic'] [2011] *Acta Universitatis Wratislaviensis* 111, 144).
- K. Grzybowski, 'Reform and Codification of Polish Laws' (1958) 7 *The American Journal of Comparative Law* 393.
- K. Grzybowski, 'Rola prawa w likwidacji podziałów zaborczych oraz integracji państwa polskiego' ['The Role of Law in the Liquidation of Partitioning Divisions and the Integration of the Polish State'] in *Droga przez półwiecze. O Polsce lat 1918-1968* ['The Road Through Half a century. About Poland, 1918-1968'] (Polska Akademia Nauk 1969), 101).

- J. Koredczuk, 'Znaczenie kodeksu karnego z 1932 r. dla rozwoju nauki i prawa karnego w Polsce w XX wieku' ['The Significance of the Criminal Code of 1932 for the Development of Science and Criminal Law in Poland in the 20th Century'] (2011) 11 *Zeszyty Prawnicze*, 45-47).
- K. Koźmiński, '*Technika prawodawcza Drugiej Rzeczypospolitej*' ['Legislative Technique of the II Republic of Poland'], Scholar 2019).
- Z. Krzemiński, *Kartki z dziejów warszawskiej adwokatury* ['The Cards from the History of the Warsaw Bar Association'] (Wolters Kluwer 2008), 55).
- E. Macierzyńska-Franaszczuk, 'Law in Changing Circumstances: Evolution of Liability for Succession Debts in Poland', in Sue Farran and James Gallen and Christa Rautenbach, *The Diffusion of Law: The Movement of Laws and Norms Around the World* (Routledge 2015), p. 170.
- K. Sójka-Zielińska, 'History of Law, Warsaw' [2015], 219.
- I. Szczepkowska, 'Polszczyzna w komunikacji prawno-sądowej dawnej Rzeczypospolitej' ['Polish Language in Legal and Judicial Communication of the former Polish-Lithuanian Commonwealth'] <www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1377&Itemid=50> accessed 28 May 2023).
- F. Zoll, 'A Civil Code Outside of Reality – the Polish Codification of the year 1964, Its Origin, Development and Future' in Wen-Yeu Wang (ed), *Codification in International Perspective* (Springer 2014), 128.

Actiones populares – hybrid legal institution within the Digest

Kimberly Sas (law)

- Amielańczyk, K. (2017). *Cognitio extra ordinem Procedure in the Roman Public Criminal Law*. *Studia Iuridica Lublinensia*, 25(3), 41. <https://doi.org/10.17951/sil.2016.25.3.41>
- Amielańczyk, K. (2019). Purposes and Functions of Public Punishment in Roman Law in the Perspective of Justinian's Codification. *Studia Prawnicze KUL*, (4), 21–37. <https://doi.org/10.31743/sp.10605>
- Avenarius, M. (2013). Witold Wołodkiewicz/Maria Zabłocka, *Prawo rzymskie*. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Romanistische Abteilung*, 130(1), 770–771. <https://doi.org/10.7767/zrgra.2013.130.1.770b>
- Berger, A. (1953). *Encyclopedic dictionary of Roman law*. American Philosophical Society.
- Buckland, W. W. (2012). *Manual of Roman Private Law*. Cambridge University Press.
- Bluhme, F. (1997). *Die Ordnung der Fragmente in den Pandektentiteln: ein Beitrag zur Entstehungsgeschichte der Pandecten*. Kelp.
- Dajczak, W. (2009). *Prawo rzymskie: U podstaw prawa prywatnego*. Wydawn. Prawnicze PWN.
- Dębiński, A., & Jońca, M. (2016). *Leksykon tradycji rzymskiego prawa prywatnego. Podstawowe pojęcia*. C.H. Beck.
- Fredouille, J.-C., & Hilgers, R. (2002). *Lexikon der römischen Welt*. Herder, Freiburg.
- Hausmaninger, H. (1981). *Römisches Privatrecht*. Böhlau.
- Hornblower, S. (2012). *The Oxford classical dictionary*. Oxford University Press.
- Jońca, M. (2013). *Przestępstwo znieważenia grobu w rzymskim prawie karnym*. Wydawnictwo KUL.
- Jońca, M. (2020). *Prawo rzymskie*. Mirabilia. C.H. Beck.
- Kaser, M. (1935). *Quanti ea res est: Studien zur Methode der Litisästimation im klassischen römischen Recht*. C.H. Beck.
- Kaser, M. (1949). *Das altrömische ius: Studien zur Rechtsvorstellung und Rechtsgeschichte der Römer*. Vandenhoeck & Ruprecht.
- Kaser, M. (1965). *Roman law today: Two lectures*.
- Kaser, M. (1966). *Das römische Zivilprozessrecht*. C.H. Beck.
- Kaser, M. (1976). *Ausgewählte Schriften*. Jovene.
- Kaser, M. (1979). *Ein Jahrhundert Interpolationenforschung an den römischen Rechtsquellen*. Verl. d. Österr. Akad. d. Wiss.
- Kosior, W. (2017). *Prawo karne i polityka w państwie rzymskim*, red. K. Amielańczyk, A. Dębiński, D. Słapek, Lublin 2015. *Czasopismo Prawno-Historyczne*, 68(1), 299–303. <https://doi.org/10.14746/cph.2016.69.1.16>
- Kraus, Th. (1967). *Das römische Weltreich*. Propyläen Verlag.
- Lee, R. W. (1956). *Historical conspectus of Roman law* (wyd. 2). Sweet & Maxwell.
- Nider, K. S. (Red.). (2009). *The Oxford international encyclopedia of legal history*. Oxford University Press.
- Mackeldey, F. (1827). *Lehrbuch des heutigen römischen Rechts* (wyd. 7). Georg Friedrich Heyer.
- Mackeldey, F. (1883). *Handbook of the Roman law*. T. & J.W. Johnson & Co.
- Mommsen, T. (2008). *Mommsen's History of Rome*. Wildside Press, LLC.
- Mommsen, T. (1888). *Römische geschichte* (wyd. 8). Weidmann.
- Mommsen, T. (1979). *Abriss des römischen Staatsrechts*. Arno Press.
- Mommsen, T. (2011). *Römisches Staatsrecht*. Cambridge University Press.
- Nasti, F., & Schiavone, A. (Red.). (2021). *Jurists and Legal Science in the History of Roman Law*. Taylor & Francis Ltd.
- Nicholas, B. (1962). *An Introduction to Roman Law*. Oxford University Press.
- Riggsby, A. M. (2010). *Roman Law and the Legal World of the Romans*. Cambridge University Press.
- Schiavone, A., & Ferrary, J.-L., & Stolfi, E. (2017). *Quinto Mucio Scevola: Opere*. L'Erma Di Bretschneider.
- Rozwadowski, W. (2005). *Prawo rzymskie: zarys wykładu wraz z wyborem źródeł*. *Ars Boni et Aequi*.
- Plessis, P. J. d. (2020). *Borkowski's Textbook on Roman Law*. Oxford University Press.
- Plessis, P. J. d., Tuori, K., & Ando, C. (2020). *Oxford Handbook of Roman Law and Society*. Oxford University Press.
- Sitek, B. (1999). *Actiones populares w prawie rzymskim: Na przełomie republiki i pryncypatu*. Wydawn. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.

- Stagl, J. F. (2014a). Das didaktische System des Gaius. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Romanistische Abteilung*, 131(1), 313–348. <https://doi.org/10.7767/zrgra-2014-0109>
- Stagl, J. F. (2014b). Roman Law and Legal Knowledge. *Studies in Memory of Henryk Kupiszewski*, hg. von Tomasz Giaro. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Romanistische Abteilung*, 131(1), 559–561. <https://doi.org/10.7767/zrgra-2014-0144>
- Stagl, J. F. (2016). Die Bedeutung von *leges publicae* im Römischen Recht: Der Beitrag *Mantovani* zur „*legum multitudo*“ und die Frage der Privatautonomie bei den Römern. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Romanistische Abteilung*, 133(1), 445–458. <https://doi.org/10.26498/zrgra-2016-0115>
- Stolmar, R. (1984). *Actio utilis: Grundlagen, Wesen, Voraussetzungen, Anwendungen, Wirkungen*. R. Stolmar.
- Ulpianus, D., & Mai, A. (2022). *Vaticana Juris Romani Fragmenta*. Creative Media Partners, LLC.

The Legal Convergences in the Zimbabwean Marriages Act [Chapter 5:17] of 2022

Jan Kunicki (law)

- Banda F. (1992). *Women and Law in Zimbabwe: Access to Justice on Divorce*. Oxford University.
- Gonese-Manjonjo T. (2019). The Recognition of Customary Marriages in Zimbabwe and The Proposed Marriage Bill. *Southern Africa Litigation Centre Policy Brief*, 5, 1-6.
- Hahlo H. R. (1943). The History of the Roman-Dutch Law of Marriage. *Journal of Contemporary Roman-Dutch Law*, 7(2), 68-93.
- Mangena T., Ndlovu S. (2013). Implications and Complications of Bride Price Payment Among the Shona and Ndebele of Zimbabwe. *International Journal of Asian Social Science*, 2, 472-481.
- Meekers D. (1993). The Noble Custom of Roora: The Marriage Practices of the Shona of Zimbabwe. *Ethnology*, 32(1), 35-54. <https://doi.org/10.2307/3773544>
- Tatira L. (2016). The Shona concept of marriage with special reference to procreation and fertility, *South African Journal of African Languages*, 36(1), 123-127. <https://doi.org/10.1080/02572117.2016.1186904>
- Van Leeuwen S. (1820). *Commentaries on the Roman-Dutch law*. Joseph Butterworth & Son.
- Voet J. (1829). *Commentary on the Pandects*. Joseph Butterworth & Son.
- Zimmermann R. (1991-1992), Roman-Dutch Jurisprudence and Its Contribution to European Private Law. *Tulane Law Review*, 66(6), 1685-1722.

Memory studies from the audience's perspective. On the perception of WWII and Holocaust narratives in German and Polish museums

Michalina Musielak (sociology)

- Hein, H. S. (2000) *The museum in transition: a philosophical perspective*, Smithsonian Books.
- Wóycicka, Z. (2020) *Serdecznie dziękujemy za przybliżenie nam historii Polaków ratujących Żydów. Recepcja polskich muzeów Sprawiedliwych w świetle wpisów w księgach gości – Apteka pod Orłem, Willa Żabińskich, Muzeum Ulmów*. *Teksty Drugie* 4: 188-212.
- Wóycicka, Z. (2021) *A Global Label and its Local Appropriations. Representations of the Righteous Among the Nations in Contemporary European Museums*. *Memory Studies*, DOI: <https://doi.org/10.1177/17506980211017928>

Panel 4

Współczesne wyzwania

osoba prowadząca: dr Barbara Godlewska-Bujok

Badanie wpływu wprowadzenia lockdownu podczas pandemii COVID-19 na anormalne stopy zwrotu

Marcin Kot (nauki o zarządzaniu i jakości)

- Ackert, L.F., Church, B.K., Tompkins, J., & Zhang, P. (2005). What's in a name? An experimental examination of investment behavior. *Review of Finance*, 9(2), 281–300. <https://doi.org/10.1007/s10679-005-7594-2>.
- Anderson, N.H. (1996). *A functional theory of cognition*. Lawrence Erlbaum Associates. <https://doi.org/10.4324/9781315805924>.

Barber B., & Lyon, J.D. (2015). Detecting long-run abnormal stock returns. The empirical power and specification of test statistic. *Journal of Financial Economics*, 43, 343–344. [https://doi.org/10.1016/S0304-405X\(96\)00890-2](https://doi.org/10.1016/S0304-405X(96)00890-2).

Barber, B., & Odean, T. (2000). Trading is hazardous to your wealth: The common stock investment performance of individual investors. *Journal of Finance*, 55(2), 773–806. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00226>.

Barber, B., & Odean, T. (2001). Boys will be boys: Gender, overconfidence and common stock investment. *Quarterly Journal of Economics*, 141(2), 261–291. <https://doi.org/10.1162/003355301556400>.

Barber, B., & Odean, T. (2008). All that glitters: The effect of attention and news on the buying behavior of individual and institutional investors. *Review of Financial Studies*, 21(2), 785–818. <https://doi.org/10.2139/ssrn.460660>.

Barberis, N., & Xiong, W. (2008). Realization utility. *Behavioral & Experimental Finance*, 104(2), 251–271. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2011.10.005>.

Beckmann, J., & Czudaj, R. L. (2022). Exchange rate expectation, abnormal returns, and the COVID-19 pandemic. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 196, 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2022.02.002>.

Benzion, U., Rapoport, A., & Yagil, J. (1989). Discount rates inferred from decisions: An experimental study. *Management Science*, 35(3), 270–284. <http://dx.doi.org/10.1287/mnsc.35.3.270>.

Bernard, V.L., & Thomas, J.K. (1989). Post-earnings-announcement drift: Delayed price response or risk premium? *Journal of Accounting Research*, (27), 1–36. <https://doi.org/10.2307/2491062>.

Bernard, V.L., & Thomas, J.K. (1990). Evidence that stock prices do not fully reflect the implications of current earnings for future earnings. *Journal of Accounting and Economics*, 13(4), 305–340. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(90\)90008-R](https://doi.org/10.1016/0165-4101(90)90008-R).

Bontempo, R.N., Bottom, W.P., & Weber, E.U. (1997). Cross-cultural differences in risk perception: A model-based approach. *Risk Analysis*, 17(4), 479–488. <https://doi.org/10.1111/j.1539-6924.1997.tb00888.x>.

Brown, S. J., & Warner, J. B. (1985). Using daily stock returns: The case of event studies. *Journal of Financial Economics*, 14, 3–31. [http://dx.doi.org/10.1016/0304-405X\(85\)90042-X](http://dx.doi.org/10.1016/0304-405X(85)90042-X).

Caliskan, N., De Giorgi, E., Hens, T., & Post, T. (2008). A prospect theory explanation of three asset pricing puzzles [Mimeo]. University of Zurich.

Chan, K., Covrig, V., & Ng, L. (2005). What determines the domestic bias and foreign bias? Evidence from mutual fund equity allocations worldwide. *Journal of Finance*, 60(3), 1495–1534. https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2005.768_1.x.

Chan, K.F., Chen, Z., Wen, Y., & Xu, T. (2022). COVID-19 vaccines and global stock markets. *Finance Research Letters*, 47, Part B, 102774. ISSN 1544-6123. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.102774>.

Chodnicka-Jaworska, P., & Jaworski P. (2020). Wraż liwość rynku akcji na publikacje danych rynkowych w czasie pandemii Covid-19. WWZ. Isbn: 978-83-66282-20-9.

De Bondt, W.F.M., & Thaler, R.H. (1985). Does the stock market overreact. *Journal of Finance*, 40(3), 793–808. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1985.tb05004.x>.

Demirgüç -Kunt, A., Pedraza, A., & Ruiz-Ortega, C. (2021). Banking sector performance during the COVID-19 crisis. *Journal of Banking & Finance*. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2021.106305>.

Di Fonzo, N., & Bordia, P. (1997). Rumor and prediction: Making sense (but losing dollars) in the stock market. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 71(3), 329–353. <https://doi.org/10.1006/obhd.1997.2724>.

Dias, R., Teixeira, N., Machova, V., Pardal, P., Horak, J., & Vochozka, M. (2020). Random walks and market efficiency tests: Evidence on US, Chinese and European capital markets within the context of the global Covid-19 pandemic. *Oeconomia Copernicana*, 11(4), 585–608. DOI: <https://doi.org/10.24136/oc.2020.024>.

Dutta, A., Bouri, E., Uddin, G.S., & Yahya, M. (2021). Impact of COVID-19 on global energy markets. *Journal of Accounting, Finance & Management Strategy*.

Fama, E.F., & French, K.R. (1992). The Cross-Section of Expected Stock Returns. *Journal of Finance*, 47 (2), 427–465. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1992.tb04398.x>.

Fama, E.F., & French, K.R. (1998). Value versus growth: The international evidence. *Journal of Finance*, 53(6), 1975–1999. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00080>.

Fan, J., & Xiao, J. (2005). A cross-cultural study in risk tolerance: Comparing Chinese and Americans. *SSRN Electronic Journal*. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.939438>.

Fang, L., & Peress, J. (2009). Media coverage and the cross-section of stock returns. *Journal of Finance*, 64(5), 2023–2052. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2009.01493.x>.

French, K.R., & Poterba, J.M. (1991). Investor diversification and international equity markets. *American Economic Review*, 81(2), 222–226. <https://doi.org/10.3386/w3609>.

Frieder, L., & Subrahmanyam, A. (2005). Brand perceptions and the market for common stock. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 40(1), 57–85. <https://doi.org/10.1017/S0022109000001745>.

Grinblatt, M., & Keloharju, M. (2001). How distance, language, and culture influence stockholdings and trades. *Journal of Finance*, 56(3), 1053–1073. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00355>.

Handayani, E., Rahmawati, A., Haryanto, E., & Wahyuni, S. (2020). Abnormal return of Indonesian banking shares in the time of COVID 19: An event study on the announcement of government regulation, POJK 11 of 2020. *International Journal of Research in Business and Social Science*, (2147- 4478). 9. 108-114. <http://dx.doi.org/10.20525/ijrbs.v9i7.964>

Heniwati, E. (2020). GARCH effect and abnormal returns during COVID-19 pandemic. ICEBE 2020: Proceedings of the First International Conference of Economics, Business & Entrepreneurship. <http://dx.doi.org/10.4108/eai.1-10-2020.2305564>.

Hens, T., & Vlcek M. (2006). Does prospect theory explain the disposition effect? IEW – Working Papers, (262). Institute for Empirical Research in Economics – University of Zurich. <https://doi.org/10.1080/15427560.2011.601976>.

Herwany, A., Febrian, E., Anwar, M., & Gunardi, A. (2021). The influence of the COVID-19 pandemic on stock market returns in Indonesia Stock Exchange. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(3), 39–47. <https://doi.org/10.13106/jafeb.2021.vol8.no3.0039>.

Hodges, S.D., Tompkins, R.G., & Ziemba, W.T. (2008). The favorite/long-shot bias in S&P 500 and FTSE 100 index futures options: The return to bets and the cost of insurance [EFA 2003 Annual Conference Paper No. 135, Sauder School of Business Working Paper]. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.424421>.

Huang, Y., Yang, S., & Zhu, Q. (2021). Brand equity and the Covid-19 stock market crash: Evidence from U.S. listed firms. *Finance Research Letters*, 43, 101941. ISSN 1544-6123. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.101941>.

Huber, J. (2007). 'J'-shaped returns to timing advantage in access to information – Experimental evidence and a tentative explanation. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 31(8), 2536–2572. <https://doi.org/10.1016/j.jedc.2006.09.003>.

Indrayono, I. (2021). What factors affect stocks' abnormal return during the COVID-19 pandemic: Data from the Indonesia Stock Exchange. *European Journal of Business and Management Research*, 6(6), 1–11. <https://doi.org/10.24018/ejbmr.2021.6.6.1139>.

Kacperska, E., & Kraciuk, J. (2021). The effect of COVID-19 pandemic on the stock market of agri-food. *European Research Studies Journal*. DOI: 10.35808/ersj/2428.

Kandil Göker, İ. E., Eren, B. S., & Karaca, S. S. (2020). The impact of the COVID-19 (Coronavirus) on the Borsa Istanbul sector index returns: An event study. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 19 [COVID-19 Special Issue], 14–41. <https://doi.org/10.21547/jss.731980>.

Kao, M.-Ch. (2021). Impact of COVID-19 pandemic on different industries in Taiwan stock market – A case study of electronics and biotech industries. *Journal of Accounting, Finance & Management Strategy*, 16(2), 137–158. ID: covidwho-1615200.

Kaynak, S., Ekinci, A., & Kaya, H., F. (2021). The effect of COVID-19 pandemic on residential real estate prices: Turkish case1. *Quantitative Finance and Economics*, 5(4), 623– 639. <https://doi.org/10.3934/QFE.2021028>.

Khan, N., Elahi, F., Ullah, H., & Khattak, A. (2020). COVID-19's impact on stock returns – An event study based on the Pakistan indices. *The Agriculture University of Peshawar*. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3725322>.

Kimmel, A.J., & Keefer, R. (1991). Psychological correlates of the transmission and acceptance of rumors about AIDS. *Journal of Applied Social Psychology*, 21(19), 1608– 1628. <https://doi.org/10.1111/J.1559-1816.1991.TB00490.X>.

Klibanoff, P., Lamont, O., & Wizman, T.A. (1998). Investor reaction to salient news in closed end country funds. *Journal of Finance*, 53(2), 673–699. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.265570>.

Korzeb, Z., Niedziółka, P., & Pankou, D. (2021). Capital markets and perceptions of sectoral sensitivity to COVID-19. *Vestnik Sankt-Peterburgskogo Universiteta-Ekonomika-St Petersburg University Journal of Economic Studies*, 37, 474–488. <https://doi.org/10.21638/spbu05.2021.305>.

Kruger J., & Dunning D. (1999). Unskilled and unaware of it: how difficulties in recognizing one's own incompetence lead to inflated self-assessments. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77(6), 1121–1134. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1121>.

Lakonishok, J., Shleifer, A., & Vishny, R. F. (1994). Contrarian investment, extrapolation and risk. *Journal of Finance*, 49(5), 1541–1578. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1994.tb04772.x>.

Levinson, J.D., & Peng, K. (2007). Valuing cultural differences in behavioral economics. *ICFAI Journal of Behavioral Finance*, 4, 32–47.

Li, S., & Yan, Y. (2022). DATA-driven shock impact of COVID-19 on the market financial system. *Information Processing & Management*, 59(1), 102768. ISSN 0306-4573. <https://doi.org/10.1016/j.ipm.2021.102768>.

Ling, D. C, Wang, Ch., & Zhou, T. (2020). A first look at the impact of COVID-19 on commercial real estate prices: Asset-level evidence. *The Review of Asset Pricing Studies*, 10(4). <https://doi.org/10.1093/rapstu/raaa014>.

Liu, H. Y., Manzoor, A., Wang, C. Y., Zhang, L., & Manzoor, Z. (2020). The COVID-19 outbreak and affected countries stock markets response. *International Journal of Environment Research and Public Health*, 17(8). <https://doi.org/10.3390/ijerph17082800>.

Liu, H. Y., Wang, Y., He, D., & Wang. C. (2020). Short term response of Chinese stock markets to the outbreak of COVID-19. *Applied Economics*, 52(53), 5859–5872. <https://doi.org/10.1080/00036846.2020.1776837>.

MacKinlay, A. C. (1997). Event studies in economics and finance. *Journal of Economic Literature*, 35(1), 13–39. <http://www.jstor.org/stable/2729691>.

Min, H., Shin, S., & Taltavull de La Paz, P. (2022). COVID-19 and the daily rate of return of three major industry sector stock price indices related to real estate. *Journal of Property Investment & Finance*, 40(2), 170–196. <https://doi.org/10.1108/JPIF-02-2021-0015>.

Mujib, B., & Candraningrat, I. R. (2021). Capital market reaction to Covid-19 pandemic on LQ45 shares at Indonesia Stock Exchange (IDX). *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*. e-ISSN: 2378-703X.

Neukirchen, D., Engelhardt, N., Krause, M., & Posch, P. N. (2022). Firm efficiency and stock returns during the COVID-19 crisis. *Finance Research Letters*. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.102037>.

Ngoc, H. D., Thuy, V. V. T., & Van, Ch. L. (2021). Covid 19 pandemic and abnormal stock returns of listed companies in Vietnam. *Cogent Business & Management*, 8(1). <https://doi.org/10.1080/23311975.2021.1941587>.

Nurhayati, I., Endri, E., Aminda, R. S., & Muniroh, L. (2021). Impact of COVID-19 on performance evaluation large market capitalization stocks and open innovation. *Open Innovation: Technology, Market, and Complexity* <https://doi.org/10.3390/joitmc7010056>.

Odean, T. (1998). Are investors reluctant to realize their losses? *Journal of Finance*, 53(5), 1775–1798. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00072>.

Perepeczo, A. (2010). Analiza zdarzenia i jej zastosowania. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 33, 35–51. ISSN: 1640-6818 1733-2842.

Pound, J., & Zeckhauser, R. (1990). Clearly heard on the street: The effect of takeover rumors on stock prices. *The Journal of Business*, 63(3), 291–308. <http://dx.doi.org/10.1086/296508>.

Schachter, S., Hood, D.C., Andreassen, P.B., & Gerin, W. (1986). Aggregate variables in psychology and economics: Dependence and the stock market. In B. Gilad & S. Kaish (Eds.), *Handbook of behavioral economics* (Vol. B, pp. 237–272).

- Schindler, M. (2007). *Rumors in financial markets: Insights into behavioral finance*. John Wiley & Sons. ISBN: 978-0-470-51033-9.
- Sumadi, S., Tamara, D., Tama, P. Y., & William, W. (2021, November). Analysis of abnormal return and volume activity of telecommunications sector shares in Indonesia before and after Covid-19. *Syntax Idea*, 3(11). ISSN 2684-883X. <https://doi.org/10.36418/syntax-idea.v3i11.1575>.
- Tang, Ch.-H, Chin, Ch.-Y., & Lee, Y.-H. (2021). Coronavirus disease outbreak and supply chain disruption: Evidence from Taiwanese firms in China. *Research in International Business and Finance*. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2020.101355>.
- Tetlock, P.C. (2007). Giving content to investor sentiment: The role of media in the stock market. *Journal of Finance*, 62(3), 1139–1168. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2007.01232.x>.
- Tetlock, P.C., Saar-Tsechansky, M., & Macskassy, S. (2008). More than words: Quantifying language to measure firms' fundamentals. *Journal of Finance*, 63(3), 1437–1467. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2008.01362.x>.
- Thaler, R. (1981). Some empirical evidence on dynamic inconsistency. *Economic Letters*, (81), 201–207. [https://doi.org/10.1016/0165-1765\(81\)90067-7](https://doi.org/10.1016/0165-1765(81)90067-7).
- Wang, M., & Fischbeck, P. (2004). Incorporating framing into prospect theory modeling: A mixture-model approach. *Journal of Risk and Uncertainty*, 29(2), 181–197. <https://doi.org/10.1023/B:RISK.0000038943.63610.16>.
- Weber, E.U., & Hsee, C. (1998). Cross-cultural differences in risk perception, but cross-cultural similarities in attitudes towards perceived risk. *Management Science*, 44(9), <https://doi.org/10.1287/mnsc.44.9.1205>.
- Wright, G., & Phillips, L.D. (1980). Cultural variation in probabilistic thinking: Alternative ways of dealing with uncertainty. *International Journal of Psychology*, 15(1–4). <https://doi.org/10.1080/00207598008246995>.
- Xu, L. (2021). Stock return and the COVID-19 pandemic: Evidence from Canada and the US. *Finance Research Letters*, 38, 101872. ISSN 1544-6123. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101872>.
- Yan, L. & Qian, Y. (2020). The Impact of COVID-19 on the Chinese Stock Market: An event study based on the consumer industry. *Asian Economics Letters*, 1. <http://dx.doi.org/10.46557/001c.18068>.
- Yates, F.J., Lee, J.W., Shinoutsuka, H., Patalano, A., & Sieck, W.R. (1998). Cross-cultural variations in probability judgment accuracy: Beyond general knowledge overconfidence? *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 74(2), 89–117. <https://doi.org/10.1006/obhd.1998.2771>.
- Zivney, T.L., Bertin, W.J., & Torabzadeh, K.M. (1996). Overreaction to takeover speculation. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 36(1), 89–115. [https://doi.org/10.1016/S1062-9769\(96\)90031-9](https://doi.org/10.1016/S1062-9769(96)90031-9).

Symulacje, modele i ich relacje - dwa przykłady studium przypadku

Maciej Nogaj (ekonomia i finanse)

- Barberousse, A., Franceschelli, S., & Imbert, C. (2009). Computer simulations as experiments. *Synthese*, 169, 557-574.
- Cartwright, N. (1997). Where do laws of nature come from?. *Dialectica*, 51(1), 65-78.
- Cartwright, N. (1998). Capacities. In J. Davis, W. Hands, & U. Maki (Eds.), *The handbook of economic methodology* (pp. 45–48). Cheltenham: Edward Elgar
- Cartwright, N. (1999). *The dappled world: A study of the boundaries of science*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Cartwright, N. (2009). If no capacities then no credible worlds. But can models reveal capacities?. *Erkenntnis*, 70(1), 45-58.
- Cartwright, N., Shomar, T., & Suárez, M. (1995). The tool box of science: Tools for the building of models with a superconductivity example. *Poznan Studies in the Philosophy of the Sciences and the Humanities*, 44, 137-149.
- Frigg, R., & Reiss, J. (2009). The philosophy of simulation: hot new issues or same old stew?. *Synthese*, 169, 593-613.
- Giere, R. N. (2004). How models are used to represent reality. *Philosophy of science*, 71(5), 742-752.
- Grüne-Yanoff, T., & Weirich, P. (2010). The philosophy and epistemology of simulation: A review. *Simulation & Gaming*, 41(1), 20-50.
- Hardt, Ł. (2014). Modele, metafory i teoria ekonomii. *Diametros*, (41), 13-37.
- Hartmann, S. (1996). The world as a process: Simulations in the natural and social sciences. *Modelling and simulation in the social sciences from the philosophy of science point of view*, 77-100.
- Hughes, R. I. (1999). The Ising model, computer simulation, and universal physics. *Ideas In Context*, 52, 97-145.
- Humphreys, P. (1990). Computer simulations. In PSA: Proceedings of the biennial meeting of the philosophy of science association (Vol. 1990, No. 2, pp. 497-506). Philosophy of Science Association.
- Humphreys, P. (2009). The philosophical novelty of computer simulation methods. *Synthese*, 169, 615-626.
- LeBaron, B., Arthur, W. B., & Palmer, R. (1999). Time series properties of an artificial stock market. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 23(9-10), 1487-1516.
- Mäki, U. (2005). Models are experiments, experiments are models. *Journal of Economic Methodology*, 12(2), 303-315.
- Mäki, U. (2009). MISSING the world. Models as isolations and credible surrogate systems. *Erkenntnis*, 70, 29-43.
- Mäki, U. (2011a). Models and the locus of their truth. *Synthese*, 180(1), 47-63.
- Mäki, U. (2011b). The truth of false idealizations in modelling. In: Humphreys, P. & Imbert, C. (Ed.). *Models, Simulations, and Representation*, 216-233. London: Routledge
- Mäki, U. (2013). Contested modeling: the case of economics. *Models, simulations, and the reduction of complexity*, 87-106.
- Mendoza, E. G. (2006). Lessons from the debt-deflation theory of sudden stops. *American Economic Review*, 96(2), 411-416.
- Morgan, M. S., & Morrison, M. (1999). Models as mediating instruments. In M. S. Morgan & M. Morrison (Eds.), *Models as mediators: Perspectives on natural and social science* (pp. 10-37). Cambridge, UK: Cambridge University Press.

- Ord-Smith, R. J., & Stephenson, J. (1975). Computer simulation of continuous systems (Vol. 3). CUP Archive.
- Rohrlich, F. (1990). Computer simulation in the physical sciences. In PSA: Proceedings of the biennial meeting of the philosophy of science association (Vol. 1990, No. 2, pp. 507-518). Philosophy of Science Association.
- Schelling, T. (1971). Dynamic models of segregation. *Journal of Mathematical Sociology*, 1, 143-186.
- Sugden, R. (2000). Credible worlds: the status of theoretical models in economics. *Journal of economic methodology*, 7(1), 1-31.
- Sugden, R. (2009). Credible worlds, capacities and mechanisms. *Erkenntnis*, 70, 3-27.
- Sugden, R. (2011). Explanations in search of observations. *Biology & Philosophy*, 26, 717-736.
- Winsberg, E. (2001). Simulations, models, and theories: Complex physical systems and their representations. *Philosophy of science*, 68(S3), S442-S454.

Nowe kooperatywy jako mechanizmy partycypacji społecznej i ekonomicznej

Weronika Skorupska (nauki o polityce i administracji)

- Bilewicz, A. (2014). Kooperacja znów rośnie? W Ł. Bukowiecki, M. Obarska & X. Stańczyk (Red.), *Miasto na żądanie*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Bilewicz, A. (2015a). Odnowa etosu społecznikowskiego? O inteligenckim charakterze niezinstytucjonalizowanych inicjatyw społecznych. *Krajobraz społecznościowy - Polska 2014*, 47–75.
- Bilewicz, A. (2015b). Samoograniczająca się zmiana? Kooperatywy spożywcze w Polsce. *Nowy Obywatel*, 67(16).
- Bilewicz, A. (2020). Kooperatywy spożywcze w polskich miastach: Między enklawą stylu życia a zmianą społeczną. W: B. Lewanstein (Red.), *Aktywizmy miejskie* (s. 117–143). Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Bilewicz, A., & Potkańska, D. (2013). Jak kiełkuje społeczeństwo obywatelskie? *Trzeci Sektor*, 31(3).
- Bilewicz, A., & Śpiewak, R. (2015). Enclaves of activism and taste: Consumer cooperatives in Poland as alternative food networks. *Socio.hu*, (special issue 3), 145– 166. <https://doi.org/10.18030/socio.hu.2015en.145>
- Bilewicz, A., & Śpiewak, R. (2019). Beyond the “northern” and “southern” divide: Food and space in polish consumer cooperatives. *East European Politics and Societies and Cultures*, 33(3).
- Błesznowski, B. & Bilewicz, A. (2020). *Socjologia Stosowana. Tradycje naukowe polskiego kooperatywnictwa XX wieku*. Warszawa: Oficyna Naukowa.
- Błesznowski, B. & Okraska, R. (2014). *Kooperatywnictwo, spółdzielczość, demokracja*. Wybór pism., Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Błesznowski, B., Śpiewak, R., Gąsiorowska, A., (2022). *Kooperatywy spożywcze w UE lekcje dla Polski*, Warszawa: Fundacja Kooperatywy Grochowskiej, Fundacja im. Henricha Bolla, EIT Food.
- Chyra-Rolicz, Z. (2010). *Pomoc czy przeszkoda? Rola tradycji w odbudowie polskiej spółdzielczości*. Siedlce: Wydawnictwo Akademii Podlaskiej.
- Czaja, I., & Śliwa, R. (2019). *Kooperatywy – przedsiębiorcze formy organizacyjne w gospodarce lokalnej*. *Przedsiębiorczość - Edukacja*, 15(1), 126– 143. <https://doi.org/10.24917/3296.151.10>
- Florek-Paszkowski, A. (2016). Współczesne spółdzielnie spożywcze w Polsce na tle historycznym. *Zagadnienia Doradztwa Rolniczego*, 3.
- Gawroński H. (2018). Wsparcie kooperatywy mieszkaniowej przez gminę. *Przegląd Komunalny*.
- Herbst, K., & Marta, L. (2013). *Ruchy nieformalne a kierunki rozwoju ekonomii społecznej: rekomendacje dla polityk publicznych*. Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Kawa, M., & Kuźniar, W. (2009). Rola spółdzielczości jako instytucji w przeciwdziałaniu nierównościom ekonomicznym i społecznym. *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*, 15, 310-317.
- Krystyna, S. (2018). *Rozwój kooperatyw w Polsce-aktualna sytuacja i perspektywy na przyszłość*.
- Kutypa, M., Wójcik, D., & Piotrowski, K. (2018). *Kooperatywy mieszkaniowe jako forma partycypacyjnego budownictwa mieszkaniowego*.
- Larrabure, M., Vieta, M., & Schugurensky, D. (2011). The ‘New Cooperativism’ in Latin America: Worker-Recuperated Enterprises and Socialist Production Units. *Studies in the Education of Adults*, 43(2), 181–196. <https://doi.org/10.1080/02660830.2011.11661612>
- Leś, E. (2008). *Gospodarka społeczna i przedsiębiorstwo społeczne. Wprowadzenie do problematyki*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Maliszewski A. (1992). *Ewolucja myśli i społeczno-ekonomiczna rola spółdzielczości mieszkaniowej w Polsce*, Warszawa: Spółdzielczy Instytut Badawczy.
- Markowicz, J. (Host). (2020 – obecnie). *Spółdzielnie i kooperatywy – PRLowy relikwiarz czy wehikuł przyszłości?* Nina J. Bąk, CoopTech Hub [Audio podcast]. *Zrównoważony Biznes Podcast*.
- Mider, D. (2010). *Partycypacja polityczna a legitymizacja systemu politycznego*. *Studia Politologiczne*, 18.
- Mocek, S. (2014). *Nieodkryty wymiar III sektora: wprowadzenie do badań nad nowym społecznikostwem*. Collegium Civitas: Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL.
- Pabich, M., & Bąbierski, M. (2022). *Kooperatywy mieszkaniowe w Zurychu – ponadczasowa odpowiedź na współczesne wyzwania mieszkalnictwa*. *BUILDER*, 303(10), 7– 11. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0015.9919>
- Peisert A. (2009). *Spółdzielnie mieszkaniowe: pomiędzy wspólnotą obywatelską a alienacją*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Skoczek, T. (Ed.). (2013). *Spółdzielczość w budowie społeczeństwa obywatelskiego: historia i współczesność*. Muzeum Niepodległości.
- Śpiewak, R. (2016). The social process of defining quality food, based on the opinions of polish consumer cooperative members. *Więś i rolnictwo*, 4.

Tugan-Baranowski, M. (1918). Społeczno-ekonomiczna istota kooperacji. Warszawski Związek Stowarzyszeń Spożywczych.

Twardoch, A. (2017). Oddolne budownictwo mieszkaniowe: potencjał i perspektywy. W: B. Audycka, Magdalena Ruskowska-Cieślak. Mieszkalnictwo w Polsce. Dobre praktyki. Warszawa: Habitat for Humanity Poland, 61-82.

Twardoch, A. (2019) System do mieszkania. Perspektywy rozwoju dostępnego budownictwa mieszkaniowego, Warszawa: Bęc Zmiana.

Vieta, M. (2010). Living Economics: Canadian Perspectives on the Social Economy, Co operatives, and Community Economic Development. Canadian journal of nonprofit and social economy research, 1(1).
<https://doi.org/10.22230/cjnser.2010v1n1a26>

Vieta, M., & Lionais, D. (2015). Editorial: The Cooperative Advantage for Community Development. The Journal of Entrepreneurial and Organizational Diversity, 4(1), 1– 10.
<https://doi.org/10.5947/jeod.2015.001>

Young people and cooperatives: A perfect match? Global thematic research report. (2021). International Cooperative Alliance.

Zakharov, K., & Maciejczak, M. (2018). Konsumenckie kooperatywy spożywcze jako złożone sieci adaptacyjne-studium pięciu kooperatyw z Polski. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, 20(3).

Ząbek, P. (2018). Nowe kooperatywne modele mieszkaniowe. Przestrzeń Urbanistyka Architektura, 1.

Zbyrowska, M. (2022). Czynniki warunkujące rozwój kooperatyw spożywczych w Polsce.

Asystentura międzykulturowa w szkołach w Polsce: doświadczenia, osiągnięcia, wyzwania

Agnieszka Kozakoszczak (nauki socjologiczne)

Publikacje:

Kozakoszczak, A., [Asystent międzykulturowy / asystentka międzykulturowa w szkole – doświadczenia, wnioski, rekomendacje](#)”, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Seria „Z teorią w praktykę” nr 3/2015.

Majcher-Legawiec, U., [To ma sens! Asystentura międzykulturowa w wielokulturowym środowisku edukacyjnym](#), publikacja powstała w ramach projektu „Asystenci Międzykulturowi – ASY W SZKOLE. Akademia Asystentów Międzykulturowych” realizowanego przez Fundację Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja i współfinansowanego ze środków Miasta Krakowa, Kraków 2021.

[Apel o aktywne włączenie się Ministerstwa Edukacji Narodowej, Wojewódzkich Kuratoriów Oświaty oraz organów prowadzących szkoły w upowszechnianie zatrudniania osób pełniących funkcję pomocy nauczyciela \(asystentek i asystentów międzykulturowych\) oraz asystentek i asystentów edukacji romskiej](#) wystosowany przez Koalicję na rzecz wzmacniania roli asystentek i asystentów międzykulturowych oraz romskich oraz Fundację na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS) w 2020r.

[Checklista dla szkół wielokulturowych](#), Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Warszawa 2016.

Akty prawne

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, Rozdział 7: Kształcenie osób przybywających z zagranicy, Art. 165 ust. 8, Dz.U. 2017 poz. 59,

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, Dz.U. 2007 nr 214 poz. 1579.

Raporty z badań:

Bulandra, A., Kościółek, J., Majcher-Legawiec, U., Pamuła-Behrens, M., Szymańska, M., [Charakterystyka wielokulturowego środowiska edukacyjnego w Krakowie w świetle procesów integracji](#), Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji, Kraków 2019.

Kamler, K., Orlikowska, J., Schmidt, J., Szymańska, J., [Młodzi migranci w pandemii COVID-19. Raport z badań jakościowych sytuacji uczniów cudzoziemskich w warszawskich szkołach](#), Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna, Warszawa 2021.

Pyżalski, J., Łuczyńska, A., Kata, G., Plichta, P., W. Poleszak, [Razem w klasie. Dzieci z Ukrainy w polskich szkołach Potencjały i wyzwania w budowaniu wielokulturowej szkoły w kontekście wojny w Ukrainie według nauczycieli i nauczycielek. Raport z badania Fundacji Szkoła z Klasa](#), 2022.

Tędziogolska, M., Walczak, B., Żelazowska-Kosiorek, A., [Szkoła zróżnicowana kulturowo. Wyzwania i potrzeby związane z napływem uczniów z Ukrainy. Raport z badania jakościowego](#) wykonanego na zlecenie Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2022.

Projekty badawcze:

[Projekt badawczy „Asystentura międzykulturowa jako instrument polityki integracyjnej: przypadek polskiego systemu edukacyjnego”](#) realizowany na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji UW, finansowany przez Narodowe Centrum Nauki (numer projektu 2020/39/O/HS5/00763) Kierownik projektu: dr hab. Mikołaj Pawlak

[Projekt CHILD-UP - Children Hybrid Integration: Learning Dialogue as a way of Upgrading Policies of Participation](#) finansowany ze środków Komisji Europejskiej (GA 822400) w ramach programu Horizon 2020; Call: H2020-SC6-MIGRATION-2018 Kierownik projektu: prof. dr hab. Krystyna Słany Zespół projektowy: dr hab. Magdalena Ślusarczyk, dr Justyna Struzik, dr Marta Warat.

Strony internetowe

asywzskole.pl

Materiały prasowe

[Zaleska, A. \(2023, Październik 16\). Niedoceniana lekcja wielokulturowości. Gazeta Wyborcza., Nowosielska, P. \(2023, Wrzesień 1\).](#)

[Wielokulturowość społeczna w polskich szkołach dzięki napływowi uczniów z Ukrainy jest już normą. Dziennik Gazeta Prawna.](#)

[Gmiterek-Zabłocka, A. \(2023, Sierpień 10\). Studia jak „śniadanie do łóżka”. Ruszają z nową odsłoną, chętnych nie brakuje. Tok FM.](#)

Health dimensions

chair: dr hab. Mikołaj Pawlak, prof.ucz.

Exploring Body Image and Stigmatization among People Living with HIV

Katarzyna Drabarek (psychology)

Camlin, C., Charlebois, E., Getahun, M., Akatukwasa, C., Atwine, F., et al. (2020). Pathways for reduction of HIV-related stigma: A model derived from longitudinal qualitative research in Kenya and Uganda. *Journal of the International AIDS Society*, 23, e25647.

Cooper, V., Clatworthy, J., Harding, R., Whetham, J., & Consortium, E. (2017). Measuring quality of life among people living with HIV: A systematic review of reviews. *Health and Quality of Life Outcomes*, 15, 220. <https://doi.org/10.1186/s12955-017-0778-6>.

Finkelstein, J., Gala, P., Rochford, R., Glesby, M., & Mehta, S. (2015). HIV/AIDS and lipodystrophy: Implications for clinical management in resource-limited settings. *Journal of the International AIDS Society*, 18, 19033. <https://doi.org/10.7448/IAS.18.1.19033>.

Gagnon, M., & Holmes, D. (2010). Women living with HIV/AIDS and the bodily transformation process known as the lipodystrophy syndrome: A grounded theory study. *Journal of Research in Nursing*, 17, 215–228. doi:10.1177/1744987110389407.

Herek, G. (1999). AIDS and stigma. *American Behavioral Scientists*, 42, 1106–1116.

Marcus, J., Leyden, W., Alexeeff, S., Anderson, A., Hechter, et al. (2020). Comparison of overall and comorbidity-free life expectancy between insured adults with and without HIV infection, 2000–2016. *JAMA network open*, 3(6), e207954. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2020.7954>.

Palmer, A., Duncan, K., Ayalew, B., Zhang, W., Tzemis, D., Lima, V. et al. (2011). “The way I see it”: the effect of stigma and depression on self-perceived body image among HIV-positive individuals on treatment in British Columbia, Canada. *AIDS Care*, 23, 11, 1456–1466. doi: 10.1080/09540121.2011.565021

Rueda, S., Mitra, S., Chen, S., Gogolishvili, D., Globerman, J., Chambers, L., et al. (2016). Examining the associations between HIV-related stigma and health outcomes in people living with HIV/AIDS: A series of meta-analyses. *BMJ Open*, 6:e011453.

Rzesutek, M., Gruszczyńska, E., Pięta, M., & Malinowska, P. (2021). HIV/AIDS stigma and psychological well-being after 40 years of HIV/AIDS: A systematic review and meta-analysis. *European Journal of Psychotraumatology*, 12(1). Advanced online publication: doi: 10.1080/20008198.2021.1990527

Sackey, S., Valera, P., Halkitis, P., & Krause, K. (2019) Exploring diet, physical activity, and body image among older men who have sex with men (MSM) who have experienced the long-term impact of HIV/AIDS. *Journal of HIV/AIDS & Social Services*, 18, 276–293. doi: 10.1080/15381501.2019.1638334.

Varas-Díaz, N., Toro-Alfonso, J., & Serrano-García, I. (2005). My body, my stigma: Body interpretations in a sample of people living with HIV/AIDS in Puerto Rico. *The Qualitative Report*, 10, 122–142. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2005.186>.

Belief updating in individuals with PTSD symptoms

Anna Jędraszek (psychology)

Beck, A. T., & Dozois, D. (2011). Cognitive therapy: Current status and future directions. *Annual Review of Medicine*, 62, 397–409

Dajani, D. R., & Uddin, L. Q. (2015). Demystifying cognitive flexibility: Implications for clinical and developmental neuroscience. *Trends in Neurosciences*, 38(9), 571–578. <https://doi.org/10.1016/j.tins.2015.07.003>

Haim-Nachum, S., & Levy-Gigi, E. (2021). To Be or Not to Be Flexible: Selective impairments as a means to differentiate between depression and PTSD symptoms. *Journal of Psychiatric Research*, 136, 366–373. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2021.02.015>

Izquierdo, A., Brigman, J. L., Radke, A. K., Rudebeck, P. H., & Holmes, A. B. (2017). The neural basis of reversal learning: An updated perspective. *Neuroscience*, 345, 12–26. <https://doi.org/10.1016/j.neuroscience.2016.03.021>

Ojala, K. E. & Bach, D. R. (2020). Measuring learning in human classical threat conditioning: translational, cognitive and methodological considerations. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 114, 96-112.

Staniaszek, K. & Popiel, A. (2017). Opracowanie i walidacja eksperymentalnej polskiej wersji skróconej kwestionariusza Schematów Younga (YSQ-ES-PL) do badania wczesnych schematów dezadaptacyjnych, *Roczniki Psychologiczne*, 20(2), 373-399. DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rpsych.2017.20.2-5pl>

Weathers, F. W., Bovin, M. J., Lee, D. J., Sloan, D. M., Schnurr, P. P., Kaloupek, D. G., Keane, T. M., & Marx, B. P. (2017). The Clinician-Administered PTSD Scale for DSM-5 (CAPS-5): Development and initial psychometric evaluation in military veterans. *Psychological Assessment*, 30(3), 383-395. <https://doi.org/10.1037/pas0000486>

Polish abortion reality and the experiences of healthcare providers. Mapping the white spots

Antonina Lewandowska (sociology)

Baudrillard, Jean (2005). *Symulakry i symulacja*. Warszawa: Wydawnictwo Sic!

Baum, S.E.; Ramirez, A.M.; Larrea, S.; Filippa, S.; Egwuatu, I.; Wydrzynska, J.; Piasecka, M.; Nmezi, S.; Jelinska, K. (2020). "It's not a seven-headed beast": abortion experience among women that received support from helplines for medication abortion in restrictive settings [w:] *Health Care for Women International* 41(10), s. 1128-1146

Bearak, Jonathan Marc; Popinchalk, Anna; Beavin, Cynthia, et al. (2022) Country-specific estimates of unintended pregnancy and abortion incidence: a global comparative analysis of levels in 2015-2019. [w:] *BMJ Global Health* Dostępne w: <https://gh.bmj.com/content/bmjgh/7/3/e007151.full.pdf> [Dostęp 05.06.2022]

Beresford, Eric B. 1991. Uncertainty and the shaping of medical decisions. *Hastings Center Report*, 21(4): 6-11.

Boratyńska, Maria. O przerwaniu ciąży ze wskazań leczniczych po rozstrzygnięciu Trybunału Konstytucyjnego z 22 października 2020 r. i po śmierci pacjentki w szpitalu w Pszczynie [w:] *Przegląd Prawa Medycznego*, 3(3-4), s. 202-252

Brzeziński, Tadeusz. 2011. *Etyka lekarska*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie

Cockerham, William C. (red.) (2010) *The New Blackwell Companion to Medical Sociology*. Singapore: Blackwell Publishing

Cockrill, K.; Upadhyay, U.D.; Turan, J.; Greene Foster, D. (2013). The stigma of having an abortion: development of a scale and characteristics of women experiencing abortion stigma.[w:] *Perspectives on Sexual and Reproductive Health* 45(2), s. 79-88

Desai, S.; Lindberg, L.D.; Maddow-Zimet I.; Kost, K. (2021). The Impact of Abortion Underreporting on Pregnancy Data and Related Research [w:] *Maternal and Child Health Journal* 25(8), s.1187-1192

De Zordo, Silvia (2016). 'Good Doctors Do Not Object'. *Obstetricians-Gynaecologists' Perspectives on Conscientious Objection to Abortion Care and their Engagement with Pro-abortion Rights Protests in Italy [w:] A Fragmented Landscape. Abortion Governance and Protest Logics in Europe*, S. De Zordo, J. Mishtal, L. Anton (eds.), Berghahn Books Incorporated

Dobrosz-Oracz, Justyna (2021). Lekarze odmawiają aborcji w obawie przed ściganiem. Co na to wiceminister sprawiedliwości?(online) [w:] *Gazeta Wyborcza*. Dostępny w: <https://wyborcza.pl/7,82983,27080657,lekarze-boja-sie-kwalifikowac-do-aborcji-wiceminister-sa-godnie.html?disableRedirects=true&fbclid=IwAR1F9R4bVu2fZzzZJQCN9Ncy9QFMS3xNctqrNxM4pCUqDyiwWfBkWEafW3Q> [Dostęp 05.06.2022]

European Parliamentary Forum for Sexual and Reproductive Rights (2022). *The European Abortion Policies Atlas* (online). Bruksela: European Parliamentary Forum for Sexual and Reproductive Rights. Dostępny w: https://www.epfweb.org/sites/default/files/2021-09/ABORT%20Atlas_EN%202021-v10.pdf [Dostęp: 05.06.2022]

Fundacja (dawniej: Federacja) na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA (2019). *Przemoc Instytucjonalna w Polsce. O systemowych naruszeniach praw reprodukcyjnych*. Warszawa: Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

Fundacja (dawniej: Federacja) na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA (2021). *Liczba aborcji ustawowych w 2020 – mamy dane z Ministerstwa Zdrowia* (online) Dostępne w: <https://federa.org.pl/dane-mz-aborcje-2020/> [Dostęp: 05.06.2022]

Grzybek, Agnieszka; Kicińska, Magdalena (red.) (2017). *Sojusznicy czy przeciwnicy? Środowisko lekarskie w debacie o prawie kobiet do przerywania ciąży*. Warszawa: Fundacja na Rzecz Równości i Emancypacji STER

Herzfeld, Michael. 2016. *Cultural Intimacy. Social poetics and the real life of social institutions*. London, New York: Routledge

Ignaciuk, Agata (2021). In *Sickness and in Health: Expert Discussions on Abortion Indications, Risks, and Patient-Doctor Relationships in Postwar Poland* [w:] *Bulletin of the History of Medicine* 95(1), s. 83-112

Joffe, C.E.; Weitz T.A.; and Stacey, C.L. (2004). Uneasy allies: pro-choice physicians, feminist health activists and the struggle for abortion rights [w:] *Sociology of Health & Illness* 26(6), s. 775-796

Kacperczyk, Anna (2014). Autoetnografia – technika, metoda, nowy paradygmat? O metodologicznym statusie autoetnografii. [w:] *Przegląd Socjologii Jakościowej* 10(3), Łódź: Uniwersytet Łódzki, s. 35-72

Kavanagh, Jane; Lohr, Patricia A. (2022) *Educating the next generation of abortion providers – how to get it right* (online) *Royal College of Obstetricians and Gynaecologists*. Dostępne w: https://www.rcog.org.uk/news/educating-the-next-generation-of-abortion-providers-how-to-get-it-right/#_ftn1 [Dostęp: 05.06.2022]

Krajewska, Atina (2021). *Revisiting Polish Abortion Law: Doctors and Institutions in a Restrictive Regime* [w:] *Social & Legal Studies*, Vol. 31(3), s. 409-438

Murariu-Brujbu, Isabella Cristina; Macovei, Luana Andreea (2013). Doctor-patient dialogue-basic aspect of medical consultation [w:] *Revista medico-chirurgicala a Societăii de Medici si Naturalisi din Iasi*, 117(1), s.113-118

Purcell, Carrie (2015). *The Sociology of Women's Abortion Experiences: Recent Research and Future Directions* [w:] *Sociology Compass* 9(7), s. 585-596

Rzeczpospolita Polska. 2021. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 stycznia 2021, spr. syg. akt K 1/20, Dz. U. 2021, poz. 175 [online] <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/wyrok-trybunalu-konstytucyjnego-sygn-akt-k-1-20-19075113> [dostęp 01.09.2022]

Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, Dz.U. 1993 nr 17 poz. 78

WHO (World Health Organization). 2022. *Abortion Care Guideline*. Genewa: World Health Organization

Wierciński, Hubert (2016). *Etnograf w szpitalu. Uwagi na temat kłopotów z biomedycyną* [w:] *Zeszyty Etnologii Wrocławskiej*, 2 (25), s. 71-92

Fertility Intentions and Health Status: A Study on Polish Migrants and Non-migrants

Nasim Ahamed Mondal (sociology)

Alderotti, G., & Trappolini, E. (2022). Health status and fertility intentions among migrants. *International Migration*, 60(4), 164–177. <https://doi.org/10.1111/imig.12921>

Alderotti, G., Vignoli, D., Baccini, M., & Matysiak, A. (2021). Employment Instability and Fertility in Europe: A Meta-Analysis. *Demography*, 58(3), 871–900. <https://doi.org/10.1215/00703370-9164737>

Ali, A. J. (2010). Measuring societal well-being. *Competitiveness Review: An International Business Journal*, 20(1). <https://doi.org/10.1108/cr.2010.34720aaa.001>

Allin, P. (2007). Measuring societal wellbeing. *Economic & Labour Market Review*, 1(10), 46–52. <https://doi.org/10.1057/palgrave.elmr.1410157>

Assari, S., Lankarani, M. M., & Burgard, S. (2016). Black–white difference in long-term predictive power of self-rated health on all-cause mortality in United States. *Annals of Epidemiology*, 26(2), 106–114. <https://doi.org/10.1016/j.annepidem.2015.11.006>

Barclay, K., & Kolk, M. (2020). The Influence of Health in Early Adulthood on Male Fertility. *Population and Development Review*, 46(4), 757–785. <https://doi.org/10.1111/padr.12357>

Bartel, A., & Taubman, P. (1986). Some Economic and Demographic Consequences of Mental Illness. *Journal of Labor Economics*, 4(2), 243–256. <https://doi.org/10.1086/298102>

Berrington, A., Stone, J., & Beaujouan, E. (2015). Educational differences in timing and quantum of childbearing in Britain: A study of cohorts born 1940–1969. *Demographic Research*, 33, 733–764.

Bhongade, M. B., Prasad, S., Jiloha, R. C., Ray, P. C., Mohapatra, S., & Koner, B. C. (2015). Effect of psychological stress on fertility hormones and seminal quality in male partners of infertile couples. *Andrologia*, 47(3), 336–342. <https://doi.org/10.1111/and.12268>

Björkenstam, C., Orellana, C., László, K. D., Svedberg, P., Voss, M., Lidwall, U., Lindfors, P., & Alexanderson, K. (2019). Sickness absence and disability pension before and after first childbirth and in nulliparous women: Longitudinal analyses of three cohorts in Sweden. *BMJ Open*, 9(9), e031593. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2019-031593>

Bloom, T. L., Mosher, W., Alhusen, J., Lantos, H., & Hughes, R. B. (2017). Fertility Desires and Intentions Among U.S. Women by Disability Status: Findings from the 2011–2013 National Survey of Family Growth. *Maternal and Child Health Journal*, 21(8), 1606–1615. <https://doi.org/10.1007/s10995-016-2250-3>

Buja, A., Fusco, M., Furlan, P., Bertonecello, C., Baldovin, T., Casale, P., Marcolongo, A., & Baldo, V. (2014). Characteristics, processes, management and outcome of accesses to accident and emergency departments by citizenship. *International Journal of Public Health*, 59(1), 167–174. <https://doi.org/10.1007/s00038-013-0483-0>

Chandola, T., & Jenkinson, C. (2000). Validating Self-rated Health in Different Ethnic Groups. *Ethnicity & Health*, 5(2), 151–159. <https://doi.org/10.1080/713667451>

Chen, J. L., Phillips, K. A., Kanouse, D. E., Collins, R. L., & Miu, A. (2001). Fertility Desires and Intentions of HIV-Positive Men and Women. *Family Planning Perspectives*, 33(4), 144–165. <https://doi.org/10.2307/2673717>

Cheng, J. Y. W., & Ng, E. M. L. (2007). Body mass index, physical activity and erectile dysfunction: An U-shaped relationship from population-based study. *International Journal of Obesity*, 31(10), Article 10. <https://doi.org/10.1038/sj.ijo.0803639>

Chiswick, B. R., Lee, Y. L., & Miller, P. W. (2008). Immigrant Selection Systems and Immigrant Health. *Contemporary Economic Policy*, 26(4), 555–578. <https://doi.org/10.1111/j.1465-7287.2008.00099.x>

Cvancarova, M., Samuelson, S. O., Magelssen, H., & Fosså, S. D. (2009). Reproduction rates after cancer treatment: Experience from the Norwegian radium hospital. *Journal of Clinical Oncology: Official Journal of the American Society of Clinical Oncology*, 27(3), 334–343. <https://doi.org/10.1200/JCO.2007.15.3130>

d'Albis, H., Greulich, A., & Ponthière, G. (2017). Education, labour, and the demographic consequences of birth postponement in Europe. *Demographic Research*, 36, 691–728.

Dow, K. H., & Kuhn, D. (2004). Fertility options in young breast cancer survivors: A review of the literature. *Oncology Nursing Forum*, 31(3), E46-53. <https://doi.org/10.1188/04.onf.e46-e53>

Drew, S. (2003). Self-Reconstruction and Biographical Revisioning: Survival Following Cancer in Childhood or Adolescence. *Health*, 7(2), 181–199. <https://doi.org/10.1177/1363459303007002874>

Dubas-Jakóbczyk, K., Kocot, E., Czerw, A., & Juszczak, G. (2018). Health as an investment in Poland in the context of the Roadmap to implement the 2030 Agenda for Sustainable Development and Health 2020. <file:///C:/Users/USER/Downloads/WHO-EURO-2018-3330-43089-60309-eng.pdf>

Fair, A., Griffiths, K., & Osman, L. M. (2000). Attitudes to fertility issues among adults with cystic fibrosis in Scotland. *Thorax*, 55(8), 672–677. <https://doi.org/10.1136/thorax.55.8.672>

Frisco, M. L., & Weden, M. (2013). Early Adult Obesity and U.S. Women’s Lifetime Childbearing Experiences. *Journal of Marriage and Family*, 75(4), 920–932. <https://doi.org/10.1111/jomf.12049>

Hammoud, A. O., Wilde, N., Gibson, M., Parks, A., Carrell, D. T., & Meikle, A. W. (2008). Male obesity and alteration in sperm parameters. *Fertility and Sterility*, 90(6), 2222–2225. <https://doi.org/10.1016/j.fertnstert.2007.10.011>

HMHL. (2009). The psychological impact of infertility and its treatment. *Harvard Mental Health Letter*. <http://www.mindingmatters.com/wp-content/uploads/2017/03/PsychologicalimpactofIFanditsRx.pdf>

Holton, S., Rowe, H., & Fisher, J. (2011). Women’s Health and Their Childbearing Expectations and Outcomes: A Population-Based Survey from Victoria, Australia. *Women’s Health Issues*, 21(5), 366–373. <https://doi.org/10.1016/j.whi.2011.02.006>

Jalovaara, M., Neyer, G., Andersson, G., Dahlberg, J., Dommermuth, L., Fallesen, P., & Lappegård, T. (2019). Education, Gender, and Cohort Fertility in the Nordic Countries. *European Journal of Population*, 35(3), 563–586. <https://doi.org/10.1007/s10680-018-9492-2>

Jylhä, M. (2009). What is self-rated health and why does it predict mortality? Towards a unified conceptual model. *Social Science & Medicine*, 69(3), 307–316. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2009.05.013>

Karpinska, K., & Dykstra, P. A. (2019). Intergenerational ties across borders: A typology of the relationships between Polish migrants in the Netherlands and their ageing parents. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(10), 1728–1745. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2018.1485204>

Katz, P. P. (2006). Childbearing decisions and family size among women with rheumatoid arthritis. *Arthritis Care & Research*, 55(2), 217–223. <https://doi.org/10.1002/art.21859>

Langeveld, N., Stam, H., Grootenhuys, M., & Last, B. (2002). Quality of life in young adult survivors of childhood cancer. *Supportive Care in Cancer*, 10(8), 579–600. <https://doi.org/10.1007/s00520-002-0388-6>

Lappegård, T., & Ronsén, M. (2005). The Multifaceted Impact of Education on Entry into Motherhood. *European Journal of Population / Revue Européenne de Démographie*, 21(1), 31–49. <https://doi.org/10.1007/s10680-004-6756-9>

Lee, E. S. (1966). A theory of migration. *Demography*, 3(1), 47–57. <https://doi.org/10.2307/2060063>

Lee, S., O’Neill, A. H., Ihara, E. S., & Chae, D. H. (2013). Change in Self-Reported Health Status among Immigrants in the United States: Associations with Measures of Acculturation. *PLOS ONE*, 8(10), e76494. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0076494>

Luk, B. H.-K., & Loke, A. Y. (2015). The Impact of Infertility on the Psychological Well-Being, Marital Relationships, Sexual Relationships, and Quality of Life of Couples: A Systematic Review. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 41(6), 610–625. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2014.958789>

McDonald, J. T., & Kennedy, S. (2004). Insights into the ‘healthy immigrant effect’: Health status and health service use of immigrants to Canada. *Social Science & Medicine*, 59(8), 1613–1627. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2004.02.004>

McGrath, J. J., Hearle, J., Jenner, L., Plant, K., Drummond, A., & Barkla, J. M. (1999). The fertility and fecundity of patients with psychoses. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 99(6), 441–446. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0447.1999.tb00990.x>

Meggiolaro, S. (2010). The importance of intentions in the mechanism of reproductive behaviour formation. *Statistical Methods and Applications*, 19(1), 107–125. <https://doi.org/10.1007/s10260-009-0115-2>

Monga, M., Alexandrescu, B., Katz, S. E., Stein, M., & Ganiats, T. (2004). Impact of infertility on quality of life, marital adjustment, and sexual function. *Urology*, 63(1), 126–130. <https://doi.org/10.1016/j.urology.2003.09.015>

Mynarska, M., Matysiak, A., Rybińska, A., Tocchioni, V., & Vignoli, D. (2015). Diverse paths into childlessness over the life course. *Advances in Life Course Research*, 25, 35–48. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2015.05.003>

Nijs, P., Koninckx, P., Verstraeten, D., Mullens, A., & Nicasy, H. (1985). Psychological factors of female infertility. *European Journal of Obstetrics, Gynecology, and Reproductive Biology*, 18, 375–379. [https://doi.org/10.1016/0028-2243\(84\)90060-1](https://doi.org/10.1016/0028-2243(84)90060-1)

Peterson, B., & Harrell Jr., F. E. (1990). Partial Proportional Odds Models for Ordinal Response Variables. *Journal of the Royal Statistical Society: Series C (Applied Statistics)*, 39(2), 205–217. <https://doi.org/10.2307/2347760>

Ramlau-Hansen, C. H., Thulstrup, A. M., Nohr, E. A., Bonde, J. P., Sørensen, T. I. A., & Olsen, J. (2007). Subfecundity in overweight and obese couples. *Human Reproduction*, 22(6), 1634–1637. <https://doi.org/10.1093/humrep/dem035>

Razum, O., Zeeb, H., & Rohrmann, S. (2000). The ‘healthy migrant effect’—not merely a fallacy of inaccurate denominator figures. *International Journal of Epidemiology*, 29(1), 191–192. <https://doi.org/10.1093/ije/29.1.191>

Rechel, B., Mladovsky, P., Ingleby, D., Mackenbach, J. P., & McKee, M. (2013). Migration and health in an increasingly diverse Europe. *The Lancet*, 381(9873), 1235–1245. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(12\)62086-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(12)62086-8)

Rindfuss, R. R., Rindfuss 1946-, R. R., Morgan, S. P., & Swicegood, G. (1988). *First Births in America: Changes in the Timing of Parenthood*. University of California Press.

Schmidt, L. (2010). Psychosocial Consequences of Infertility and Treatment. In D. T. Carrell & C. M. Peterson (Eds.), *Reproductive Endocrinology and Infertility: Integrating Modern Clinical and Laboratory Practice* (pp. 93–100). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1436-1_7

Schoen, R., Astone, N. M., Kim, Y. J., Nathanson, C. A., & Fields, J. M. (1999). Do Fertility Intentions Affect Fertility Behavior? *Journal of Marriage and Family*, 61(3), 790–799. <https://doi.org/10.2307/353578>

Sowa-Kofta, A. (2018). *ESPN Thematic Report on Inequalities in access to healthcare Poland*. file:///C:/Users/USER/Downloads/PL_ESPN%20thematic%20report%20on%20access%20to%20healthcare.pdf

Syse, A. (2020). Does health influence fertility?

- Thomson, E. (1997). Couple childbearing desires, intentions, and births. *Demography*, 34(3), 343–354. <https://doi.org/10.2307/3038288>
- Tocchioni, V. (2018). Exploring the childless universe: Profiles of women and men without children in Italy. *Demographic Research*, 38, 451–470.
- Wallace, M., Khat, M., & Guillot, M. (2019). Mortality advantage among migrants according to duration of stay in France, 2004–2014. *BMC Public Health*, 19(1), 327. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-6652-1>
- Williams, R. (2006). Generalized Ordered Logit/Partial Proportional Odds Models for Ordinal Dependent Variables. *The Stata Journal*, 6(1), 58–82. <https://doi.org/10.1177/1536867X0600600104>

Investment dynamics

chair: dr hab. Piotr Wójcik

The New Emerging Technologies and Spatial Change

Atila Arda Beşen (political science and public administration)

- Agnew, J. A. 1994. "The Territorial Trap: The Geographical Assumptions of International Relations Theory." *Review of International Political Economy* 1 (1): 53-80. ,
- . 2009. *Globalization and Sovereignty*. Lanham, Md: Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Amin, A. 2004. "Regions Unbound: Towards a new Politics of Place." *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography* 86 (1): 33-44.
- Bach, J., and D. Stark. 2005. "Recombinant Technology and New Geographies of Association. *Digital Formations: IT and New Architectures in the Global Realm*, edited by R. Latham and S. Sassen, 37-53. Princeton, N.J.; Woodstock: Princeton University Press.
- Brenner, N. 2001. "The limits to scale? Methodological reflections on scalar structuration." *Progress in Human Geography* 25 (4): 591–614.
- . 2004. *New State Spaces: Urban Governance and the Rescaling of Statehood*. Oxford : Oxford University Press.
- . 2009. "A Thousand Leafs: Notes on the Geographies of Uneven Spatial Development." In *Leviathan Undone? Towards a Political Economy of Scale*, edited by R. Keil and R. Mahon, 27-49. Vancouver: UBC Press.
- Brenner, N., and S. Elden. 2009. "Henri Lefebvre on State, Space, Territory." *International Political Sociology* 3 (4): 353-377.
- Brown, C., and K. Ainley. 2005. *Understanding International Relations*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Castells, M. 1996. *The Rise of the Network Society, The Information Age: Economy, Society and Culture, Vol. I*. Oxford: Blackwell Publishers.
- . 2010. *The Rise of the Network Society: The Information Age: Economy, Society, and Culture Volume I*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Castells, M., M. Fernández-Ardèvol, J. Linchuan Qiu, and A. Sey. 2009. *Mobile Communication and Society: A Global Perspective*. Cambridge, Mass.; London: MIT Press.
- Dicken, P., P. F. Kelly, K. Olds, and H. Wai-Chung-Yeung 2001. "Chains and networks, territories and scales: towards a relational framework for analysing the global economy." *Global Networks* 1 (2): 89-112.
- Dicken, P., H. Wai-Chung-Young, W. Liu. 2004. "New information and communications technologies and local clustering of firms." *Urban Geography* 25: 390-407.
- Ernst, D. 2005. "The New Mobility of Knowledge: Digital Information Systems and Global Flagship Networks." In *Digital Formations: IT and New Architectures in the Global Realm*, edited by R. Latham and S. Sassen, 54-88. Princeton, N.J.; Woodstock: Princeton University Press.
- Faist, T. 2004. "The Border-Crossing Expansion of Social Space: Concepts, Questions and Topics." In *Transnational Social Spaces: Agents, Networks and Institutions*, edited by T. Faist and E. Özveren, 1-36. Aldershot: Ashgate.
- Harvey, D. 1990. *The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*. Cambridge, MA: Blackwell
- Jessop B., N. Brenner, and M. Jones. 2008. "Theorizing sociospatial relations." *Environment and Planning D: Society and Space* 26: 389- 401.
- Latham, R., and S. Sassen. 2005. "Digital Formations: Constructing an Object of Study." In *Digital Formations: IT and New Architectures in the Global Realm*, edited by R. Latham and S. Sassen, 1-33. Princeton, N.J.; Woodstock: Princeton University Press.
- Leibniz, G. W. (1712) 1989. *Philosophical Papers and Letters*. Selection translated and edited, with an introduction by Leroy E. Loemker. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. Manjikian M. ME. 2010. "From Global Village to Virtual Battlespace: The Colonizing of the Internet and the Extension of Realpolitik." *International Studies Quarterly* 54 (2): 381–401. Marks, M. P. 2011. *Metaphors in International Relations Theory*. New York; Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Martson, S., J. P. Jones III, and Keith Woodward. 2005. "Human geography without scale." *Transactions of the Institute of British Geographers* 30 (4): 416–432.
- O'Brien, R. 1992. *Global Financial Integration: The End Of Geography*. New York : Council on Foreign Relations Press.

O'Byrne, D. J., and A. Hensby. 2001. *Theorizing Global Studies*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Ohmae, K. 1990. *The Borderless World: Power and Strategy in the Interlinked Economy*. London: Collins.

Onuf N. 1995. "Levels." *European Journal of International Relations* 1 (1): 35-5. Pries, L. 2001. *New Transnational Social Spaces: International Migration and Transnational Companies in the Early Twenty-First Century*. London: Routledge.

Pfaltzgraff, R. 2011. "International Relations Theory and Spacepower." In *Toward a Theory of Spacepower: Selected Essays*, edited by Ch. D. Lutes, P. L. Hays, V. A. Manzo, L. M. Yambrick, and M. Elaine Bunn, 37-56. Washington, DC: National Defense University Press.

Rodgers, J. 2003. *Spatializing International Politics. Analyzing Activism on the Internet*. London: Routledge.

Rosenau, J. 1996. "The Dynamics of Globalization: Toward an Operational Formulation." *Security Dialogue* 27 (3): 247-262.

—. 2006. *The Study of World Politics, Volume 2: Globalization and Governance*. London: Routledge.

Sassen, S. 2001. *The Global City: New York, London, Tokyo*. Princeton, N.J.; Oxford: Princeton University Press.

—. 2005. "The Global City: Introducing a Concept." *Brown Journal of World Affairs* 11 (2): 27-43. —. 2012. "Interactions of the Technical and the Social: Digital formations of the powerful and the powerless." *Information, Communication and Society* 15 (1): 455-478.

Scholte, J. A. 2000. *Globalization: A Critical Introduction*. London: Palgrave Macmillan.

Shah, N. 2012. "The Territorial Trap of the Territorial Trap: Global Transformation and the Problem of the State's Two Territories." *International Political Sociology* 6 (1): 57-76.

Singh, J. P. 2002. "Introduction: Information Technologies and the Changing Scope of Global Powers and Governance." In *Information Technologies and Global Politics: The Changing Scope of Power and Governance*, edited by J. Rosenau and J. P. Singh, Information Technologies and Global Politics. New York: SUNY Press.

Sjoberg, L. 2008. "Scaling IR Theory: Geography's Contribution to Where IR Takes Place." *International Studies Review* 10 (3): 472-500.

Thrift, N. 2006. "Space." *Theory, Culture & Society* 23 (2-3): 139-155.

Warf B., and S. Arias. 2009. "Introduction: the reinsertion of space into the social sciences and humanities." In *Spatial Turn: Interdisciplinary perspectives*, edited by Barney Warf and Santa Arias, 1-10. London: Routledge.

Starr, H. 2013. "On Geopolitics: Spaces and Places." *International Studies Quarterly* 57 (3): 433-439.

Wendt, A. 1991. "Bridging the Theory/Meta-Theory Gap in International Relations." *Review of International Studies* 17 (4): 383-392.

Wight, C. 2006. *Agents, Structures and International Relations: Politics as Ontology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Metaverse May Shape Diplomacy of Many Nations, Here's How, Retrieved from, <https://www.news18.com/news/buzz/metaverse-may-shape-diplomacy-of-many-nations-heres-how-4915433.html> Published on 28th March 2022.

Hönnighausen, Lothar & Frey, Mark & Peacock, James & Steiner, Niklaus, *Regionalism in the Age of Globalism Volume 1: Concepts of Regionalism*, Center for the Study of Upper Midwestern Cultures University of Wisconsin-Madison, 2005.

Hoelscher, Steven. *Memory, Heritage, and Tradition in the Construction of Regional Identity: A View from Geography*, referred to Hönnighausen, Lothar & Frey, Mark & Peacock, James & Steiner, Niklaus, *Regionalism in the Age of Globalism Volume 1: Concepts of Regionalism*, Center for the Study of Upper Midwestern Cultures University of Wisconsin-Madison, 2005.

Hahn Kornelia, *Regionalism in Global Societies: A Contradiction*, referred to Hönnighausen, Lothar & Frey, Mark & Peacock, James & Steiner, Niklaus, *Regionalism in the Age of Globalism Volume 1: Concepts of Regionalism*, Center for the Study of Upper Midwestern Cultures University of Wisconsin-Madison, 2005.

Guttormsen, David S.A.-Carina van de Wetering (2013) "Non-State Actors in World Politics and International Relations research-an Introduction," *Political Perspectives*, Vol. 7 (1), 1-5. Arts, Bas (2003) "Non-State Actors in Global Governance Three Faces of Power," *Bas Arts* (ed.), Raju, S.R.T.P. Sugunakara (2012) "The Nation State System: National Power, Balance of Power and Collective Security," *Rumki Basu* (ed.), *International Politics: Concepts, Theories and Issues* (inside), Sage Publications Pvt. Ltd., Mumbai.

Kliesch, Christian (2009) "In the end, non-state actors have little ability to affect international relations." *Discuss*, Politics, Level 2, 1-7. Knutsen, Torbjørn L. (2011), *Uluslararası İlişkiler Teorisi Tarihi, Açılım Kitap*, İstanbul.

Mathews, Jessica T. (2006) "Power Shift," *Foreign Affairs*, <http://www.foreignaffairs.com/articles/52644/jessica-t-mathews/power-shift> (13.02.2015).

Metzl, Jamie F. (1996) "Information Technology and Human Rights," *Human Rights Quarterly*, Vol. 18, No. 4, s. 705-746.

Gül, Murat (2014) "Aktör," Şaban Kardaş-Ali Balcı (eds.), *Uluslararası İlişkilere Giriş Tarihi, Teori, Kavram ve Konular*, Küre Yayınları, İstanbul.

Blair, Alasdair-Steven Curtis (2009), *International Politics: An Introductory Guide*, Edinburgh University Press.

Scholte, Jan Aart (2000). "Küreselleşme: Kritik bir giriş". New York: St. Martin's Press. ISBN 9780333660225.

Scholte, Jan Aart (2001), "Dünya Siyasetinin Küreselleşmesi". Edited by Baylis'te John; Smith, Steve, *Dünya siyasetinin küreselleşmesi: uluslararası ilişkilere giriş* (2. baskı). Oxford New York: Oxford University Press. s. 13-34 . ISBN 9780198782636.CS1.

Scholte, Jan Aart (1993), *Uluslararası Sosyal Değişim İlişkileri*, Buckingham: Açık Üniversite Yayınları. ISBN 9780335093304.

Haas, Ernst B., (1964) "International Integration: The European and the Universal Process," *International Organization*, Volume 15, No.3, 1961, pp. 366-392; Ernst B. Haas, *Beyond the Nation-State: Functionalism and International Organization*, Stanford, CA, Stanford

Rubin, P. (2019), *Fortnite's Marshmello Concert Is the Future of the Metaverse*. Erişim Tarihi: 10.01.2022 <https://www.wired.com/story/fortnite-marshmello-concert-vr-ar-multiverse/>. d University Press.

Bozkuş, Ş.B. (2021), Covid 19 Pandemisi Döneminde Türkiye'deki Müzelerin Kurumsal İletişim ve Sosyal Medya Stratejilerinde Dijital Kültürün Etkisi. Gül Dilek Türk (Ed). Referred to, Sosyal Medyada Marka ve İtibar Yönetimi. Ankara: Nobel Yayınları.

Decentraland (2021), Metaverse Festival: Frequently Asked Questions. Accessed Date: 10.01.2022 <https://themetaversefestival.io/MusicFestivalFAQs.pdf>.

Aydoğan, D. (2021), Pandemi Sürecinde Sanat Sergileri. Referred to, CTC 2021: 3rd Communication and Technology Congress, (pp. 159-166). İstanbul: Aydın Üniversitesi.

Seok, W. H. (2021), Analysis of Metaverse Business Model and Ecosystem. Electronics and Telecommunications Trends, 36(4), pp. 81-91

Ko, S. Y., Chung, H. K., Kim, J. I., ve Shin, Y. (2021), A Study on the Typology and Advancement of Cultural LeisureBased Metaverse. KIPS Transactions on Software and Data Engineering, 10(8), pp. 331-338.

Duan, H., Li, J., Fan, S., Lin, Z., Wu, X., ve Cai, W. (2021, October), Metaverse for social good: A university campus prototype. In Proceedings of the 29th ACM International Conference on Multimedia, pp. 153-161

Calandra, C., ve Chiu, E. (2021), Into The Metaverse. Wunderman Thompson Intelligence. <https://www.wundermanthompson.com/campaign/wunderman-thompson-metaverse-experience>

Tasa, U. B. (2009), İçeriği kullanıcılar tarafından oluşturulan 3 boyutlu sanal dünyalarda sanat ve mimari tasarım: Second Life® üzerine bir vaka çalışması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat ve Tasarım Ana Sanat Dalı, İstanbul

Türk, G.D. (2022), Yönelimsel İletişim (Intentionality), Yapay Zeka ve Metaverse İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. Uluslararası İktisadi Ve İdari Akademik Araştırmalar Dergisi (IJER) 2(1). Türk, G.D., Bayrakçı, S. ve Akçay, E. (2022), Metaverse ve Benlik Sunumu. The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC 12(2), pp. 1-19.

Ulukan, E. (2021), Nike, NFT'lere ve metaverse teknolojisine odaklanan sanal ayakkabı şirketi RTFKT'yi satın aldı. <https://webrazzi.com/2021/12/14/nike-nft-ler-ve-metaverse-e-odaklanan-sanal-ayakkabi-sirketi-rtfkt-yi-satin-aldi/>

Chitrakorn, K. (2021), Prada teams up with Adidas to launch first NFT: Hint, its Beeple-style.. https://www.voguebusiness.com/technology/prada-teams-up-with-adidas-to-launch-first-re-source-nft#intcid=_voguebusiness-uk-right-rail_6176cbd8-749a-4aa6-8768-3ba49ee9869f_popular4-1

Macdowell, M. (2021), Shaping online avatars: Why our digital identities differ. <https://www.voguebusiness.com/technology/shaping-online-avatars-why-our-digital-identities-differ>

Haberglobal (2021), Hiç giymeyeceğiniz bir kıyafete para verir misiniz?. <https://haberglobal.com.tr/teknoloji/hic-giymeyeceginiz-bir-ayakkabiya-para-verir-misiniz-141655>

Şahin, A. (2022), Web 3 nedir?. Retrieved from: <https://journos.com.tr/web-3-nedir>

Ma, V. (2021), 5 Futuristic Jobs of The Metaverse, Retrieved from Metaverse. <https://hackernoon.com/5-futuristic-jobs-of-the-metaverse>.

İbn Haldun (2009), Mukaddime Cilt 1. İstanbul: Dergâh Yayınları

Türk, G.D. (2020), Sanal Cemaatler ve Türkiye'de Siyasal Kutuplaşma, Ankara: Nobel Yayınları.

Kwet, Michael, (2019), Digital Colonialism: US Empire and the new imperialism in the Global South, Race & Class – SAGE Publications, Washington, pp. 1-24.

De L'ifri, (2022), The Political Economy of the Metaverse, Geopolitics of Technology Program, pp. 1- 12.

Kurban, Samet & Akman, Hatice, (2019), Separation in the Same Space: An Assessment of David Harvey's Spatial Difference Theory, International Social Sciences Studies Journal, Vol. 5, Issue: 38, pp. 1-8.

Harvey, David, (2010), The Enigma of Capital and the Crisis of Capitalism, Oxford University Press.

Prakash, Abishur, (2021, 29th December), The Vertical World: An Interview with Abishur Prakash, RIAC, Accessed Date: 01.07.2022, Retrieved from <https://russiancouncil.ru/en/analytics-and-comments/interview/the-vertical-world-an-interview-with-abishur-prakash/>

Rikap, Cecilia, (2021), Capitalism, Power and Innovation: Intellectual Monopoly Capitalism Uncovered, Routledge.

Information asymmetry and investment efficiency: The role of blockholders

Mubashir Khan (Economic and Financials)

Agarwal, N., & Chakraverty, A. (2021). Growth Opportunities, Information Asymmetry, and Dividend Payout: Evidence from Mandatory IFRS Adoption. *European Accounting Review*, 0(0), 1–27. <https://doi.org/10.1080/09638180.2021.1938622>

Akerlof, G. A. (1970). The market for “lemons”: Quality uncertainty and the market mechanism. In *Uncertainty in economics* (pp. 235–251). Elsevier.

Allaya, M., Derouiche, I., & Muessig, A. (2018). Voluntary disclosure, ownership structure, and corporate debt maturity: A study of French listed firms. *International Review of Financial Analysis*, 101300.

Anderson, R. C., Duru, A., & Reeb, D. M. (2009). Founders, heirs, and corporate opacity in the United States. *Journal of Financial Economics*, 92(2), 205–222.

Attig, N., Fong, W.-M., Gadhouch, Y., & Lang, L. H. (2006). Effects of large shareholding on information asymmetry and stock liquidity. *Journal of Banking & Finance*, 30(10), 2875–2892.

Bae, K.-H., Ozoguz, A., Tan, H., & Wirjanto, T. S. (2012). Do foreigners facilitate information transmission in emerging markets? *Journal of Financial Economics*, 105(1), 209–227.

Baek, J.-S., Kang, J.-K., & Lee, I. (2006). Business groups and tunneling: Evidence from private securities offerings by Korean chaebols. *The Journal of Finance*, 61(5), 2415–2449.

Benlemlih, M., & Bitar, M. (2018). Corporate social responsibility and investment efficiency. *Journal of Business Ethics*, 148(3), 647–671.

Benson, B. W., Chen, Y., James, H. L., & Park, J. C. (2020). So far away from me: Firm location and the managerial ownership effect on firm value. *Journal of Corporate Finance*, 64, 101658.

Bharath, S. T., Pasquariello, P., & Wu, G. (2009). Does asymmetric information drive capital structure decisions? *The Review of Financial Studies*, 22(8), 3211–3243.

Biddle, G. C., Hilary, G., & Verdi, R. S. (2009). How does financial reporting quality relate to investment efficiency? *Journal of Accounting and Economics*, 48(2–3), 112–131.

Bozec, Y., & Bozec, R. (2007). Ownership concentration and corporate governance practices: Substitution or expropriation effects? *Canadian Journal of Administrative Sciences / Revue Canadienne Des Sciences de l'Administration*, 24(3), 182–195. <https://doi.org/10.1002/cjas.23>

Byun, H.-Y., Hwang, L.-S., & Lee, W.-J. (2011). How does ownership concentration exacerbate information asymmetry among equity investors? *Pacific-Basin Finance Journal*, 19(5), 511–534.

Chen, F., Hope, O.-K., Li, Q., & Wang, X. (2011). Financial reporting quality and investment efficiency of private firms in emerging markets. *The Accounting Review*, 86(4), 1255–1288.

Chen, G., Firth, M., Xin, Y., & Xu, L. (2008). Control transfers, privatization, and corporate performance: Efficiency gains in China's listed companies. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 43(1), 161–190.

Chen, R., El Ghoul, S., Guedhami, O., & Wang, H. (2017). Do state and foreign ownership affect investment efficiency? Evidence from privatizations. *Journal of Corporate Finance*, 42, 408–421.

Chen, T., Xie, L., & Zhang, Y. (2017). How does analysts' forecast quality relate to corporate investment efficiency? *Journal of Corporate Finance*, 43, 217–240. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2016.12.010>

Cutillas Gomariz, M. F., & Sánchez Ballesta, J. P. (2014). Financial reporting quality, debt maturity and investment efficiency. *Journal of Banking & Finance*, 40, 494–506. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.07.013>

Danso, A., Lartey, T., Fosu, S., Owusu-Agyei, S., & Uddin, M. (2019). Leverage and firm investment: The role of information asymmetry and growth. *International Journal of Accounting & Information Management*.

Demsetz, H., & Villalonga, B. (2001). Ownership structure and corporate performance. *Journal of Corporate Finance*, 7(3), 209–233. [https://doi.org/10.1016/S0929-1199\(01\)00020-7](https://doi.org/10.1016/S0929-1199(01)00020-7)

Drobetz, W., Grüninger, M. C., & Hirschvogel, S. (2010). Information asymmetry and the value of cash. *Journal of Banking & Finance*, 34(9), 2168–2184. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2010.02.002>

Edmans, A. (2014). Blockholders and Corporate Governance. *Annual Review of Financial Economics*, 6(1), 23–50. <https://doi.org/10.1146/annurev-financial-110613-034455>

Fama, E. F., & Jensen, M. C. (1983). Separation of Ownership and Control. *The Journal of Law & Economics*, 26(2), 301–325.

Fosu, S., Danso, A., Ahmad, W., & Coffie, W. (2016). Information asymmetry, leverage and firm value: Do crisis and growth matter? *International Review of Financial Analysis*, 46, 140–150. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2016.05.002>

Gao, G. P., Moulton, P. C., & Ng, D. T. (2017). Institutional ownership and return predictability across economically unrelated stocks. *Journal of Financial Intermediation*, 31, 45–63. <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2016.07.004>

Ghafoor, A., Zainudin, R., & Mahdzan, N. S. (2019). Corporate fraud and information asymmetry in emerging markets: Case of firms subject to enforcement actions in Malaysia. *Journal of Financial Crime*, 26(1), 95–112. <https://doi.org/10.1108/JFC-11-2017-0107>

Graff, M. (2008). Law and Finance: Common Law and Civil Law Countries Compared—An Empirical Critique. *Economica*, 75(297), 60–83. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0335.2007.00596.x>

Harford, J. (2002). Corporate Cash Reserves and Acquisitions—The Journal of Finance -. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/0022-1082.00179?casa_token=jVCt4AAqDiIAAAAA%3AbheZFxGV4vqRVf2ekmMxew1RDYw42HE2xQkYOBM2OkFstH2Hu7jwG_IGJ2o0fgCkKjK9CGD68AZun9ee

Huang, W., Li, J., & Zhang, Q. (2019). Information asymmetry, legal environment, and family firm governance: Evidence from IPO underpricing in China. *Pacific-Basin Finance Journal*, 57, 101109. <https://doi.org/10.1016/j.pacfin.2019.01.005>

Huynh, T. L. D., Wu, J., & Duong, A. T. (2020). Information Asymmetry and firm value: Is Vietnam different? *The Journal of Economic Asymmetries*, 21, e00147.

ICAEW Insights. (2022). Emerging markets with potential to boost the economy. <https://www.icaew.com/insights/viewpoints-on-the-news/2022/oct-2022/emerging-markets-with-potential-to-boost-the-economy>

Jensen, M. C. (1986). Agency Costs of Free Cash Flow, Corporate Finance, and Takeovers. *The American Economic Review*, 76(2), 323–329.

Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976a). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. In *Corporate Governance* (pp. 77–132). Gower.

Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976b). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305–360. [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(76\)90026-X](https://doi.org/10.1016/0304-405X(76)90026-X)

Jiang, H., Habib, A., & Hu, B. (2011). Ownership concentration, voluntary disclosures and information asymmetry in New Zealand. *The British Accounting Review*, 43(1), 39–53.

Konijn, S. J. J., Kräussl, R., & Lucas, A. (2011). Blockholder dispersion and firm value. *Journal of Corporate Finance*, 17(5), 1330–1339. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2011.06.005>

Kumar, P., & Zattoni, A. (2015). Ownership Structure, Corporate Governance and Firm Performance. *Corporate Governance: An International Review*, 23(6), 469–471. <https://doi.org/10.1111/corg.12146>

La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., & Shleifer, A. (1999). Corporate ownership around the world. *The Journal of Finance*, 54(2), 471–517.

La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (2000). Agency Problems and Dividend Policies around the World. *The Journal of Finance*, 55(1), 1–33. <https://doi.org/10.1111/0022-1082.00199>

- Liao, S. (2015). Outside Blockholders' Monitoring of Management and Debt Financing. *Contemporary Accounting Research*, 32(4), 1373–1404. <https://doi.org/10.1111/1911-3846.12138>
- Lin, T.-J., Chen, Y.-P., & Tsai, H.-F. (2017). The relationship among information asymmetry, dividend policy and ownership structure. *Finance Research Letters*, 20, 1–12.
- Lugo, S. (2019). Insider ownership and the cost of debt capital: Evidence from bank loans. *International Review of Financial Analysis*, 63, 357–368.
- McConnell, J. J., & Servaes, H. (1995). Equity ownership and the two faces of debt. *Journal of Financial Economics*, 39(1), 131–157.
- Md Zaini, S., Sharma, U., Samkin, G., & Davey, H. (2020). Impact of ownership structure on the level of voluntary disclosure: A study of listed family-controlled companies in Malaysia. *Accounting Forum*, 44(1), 1–34. <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1605874>
- Menon, J. (2012). Malaysia's Investment Malaise: What Happened and Can It Be Fixed? (ADB Economics Working Paper Series No. 312). Asian Development Bank. <https://econpapers.repec.org/paper/risadbewp/0312.htm>
- Modigliani, F., & Miller, M. H. (1958). The cost of capital, corporation finance and the theory of investment. *The American Economic Review*, 48(3), 261–297.
- Moin, A., Guney, Y., & El Kalak, I. (2020). The effects of ownership structure, sub-optimal cash holdings and investment inefficiency on dividend policy: Evidence from Indonesia. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 55(3), 857–900.
- Myers, S. C. (1984). Capital structure puzzle. National Bureau of Economic Research Cambridge, Mass., USA.
- Myers, S. C., & Majluf, N. S. (1984). Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have. *Journal of Financial Economics*, 13(2), 187–221. [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(84\)90023-0](https://doi.org/10.1016/0304-405X(84)90023-0)
- Nam, S.-W., & Nam, C. (2004). *Corporate Governance in Asia*. Manila:
- O'Brien, R. M. (2007). A Caution Regarding Rules of Thumb for Variance Inflation Factors. *Quality & Quantity*, 41(5), 673–690. <https://doi.org/10.1007/s11135-006-9018-6>
- Rajkovic, T. (2020). Lead independent directors and investment efficiency. *Journal of Corporate Finance*, 64, 101690. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2020.101690>
- Rhodes, M., & van Apeldoorn, B. (1997). Capitalism versus Capitalism in Western Europe. In M. Rhodes, P. Heywood, & V. Wright (Eds.), *Developments in West European Politics* (pp. 171–189). Macmillan Education UK. https://doi.org/10.1007/978-1-349-25341-8_10
- Richardson, S. (2006). Over-investment of free cash flow. *Review of Accounting Studies*, 11(2), 159–189. <https://doi.org/10.1007/s11142-006-9012-1>
- Song, X., Yao, M., Su, W., & Lin, D. (2021). The impact of ultimate controller's ownership on cash dividend policy based on a comparative analysis between owner-management and professional-management modes. *The North American Journal of Economics and Finance*, 57, 101439. <https://doi.org/10.1016/j.najef.2021.101439>
- Spence, A. M. (1973). Time and Communication in Economic and Social Interaction. *The Quarterly Journal of Economics*, 87(4), 651–660. <https://doi.org/10.2307/1882035>
- Stein, J. C. (2003). Chapter 2—Agency, Information and Corporate Investment. In G. M. Constantinides, M. Harris, & R. M. Stulz (Eds.), *Handbook of the Economics of Finance* (Vol. 1, pp. 111–165). Elsevier. [https://doi.org/10.1016/S1574-0102\(03\)01006-9](https://doi.org/10.1016/S1574-0102(03)01006-9)
- Tam, O. K., & Tan, M. G.-S. (2007). Ownership, Governance and Firm Performance in Malaysia. *Corporate Governance: An International Review*, 15(2), 208–222. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8683.2007.00555.x>
- Thomsen, S., Pedersen, T., & Kvist, H. K. (2006). Blockholder ownership: Effects on firm value in market and control based governance systems. *Journal of Corporate Finance*, 12(2), 246–269. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2005.03.001>
- Uddin, S. S., & Ahsan, L. (2014). Impact of Asian-financial crisis in Malaysian economy with special reference to multinational companies. *Research Journal of Management Sciences*, 3(9), 7–12.
- UNCTAD. (2022). *World Investment Report 2022: International tax reforms and sustainable investment*. 244.
- Vithiatharan, V., & Gomez, E. T. (2014). Politics, Economic Crises and Corporate Governance Reforms: Regulatory Capture in Malaysia. *Journal of Contemporary Asia*, 44(4), 599–615. <https://doi.org/10.1080/00472336.2014.923634>
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive Accounting Theory: A Ten Year Perspective. *The Accounting Review*, 65(1), 131–156.
- Yu, H.-F., Lin, T.-J., Chang, H.-Y., & Wang, Y.-H. (2020). The Impact of Political Connection and Information Asymmetry on Investment Efficiency: Evidence from China. *Sustainability*, 12(14), Article 14. <https://doi.org/10.3390/su12145607>
- Zhong, K., Gribbin, D. W., & Zheng, X. (2007). The Effect of Monitoring by outside Blockholders on Earnings Management. *Quarterly Journal of Business and Economics*, 46(1), 37–60.

Contractual liability of a parent company for damage caused to a subsidiary in a registered holding

Maria Kozłowska (Law)

- Błaszczak, P. (2013). Ochrona wspólnika mniejszościowego spółki zależnej. C.H. Beck.
- Chomiuk, M., & Harnos, R. (2021). Uwagi prawnoporównawcze z perspektywy prawa niemieckiego do projektu prawa grupy spółek. MPH, 1, 7-17.
- Davis, A. N., Hurnes, S. J., & Lin, C. K. (2001). When is the Parent Company Liable. *Business Law Today*, 12(2), 29-33.
- Fleischer, H. (2008). Haftung des herrschenden Unternehmens im faktischen Konzern und unternehmerisches Ermessen (§§ 317 II, 93 I AktG) – Das UMTS-Urteil des BGH. NZG, Heft 10, 361-400.

- Gutowski, M. (2022). Komentarz do art. 471 KC [w:] Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. Art. 353-626 (3rd ed.). C.H. Beck, 1230-1262.
- Nazari-Khanachayi, A. (2021). Die Haftung im Kapitalgesellschafts- und Konzernrecht (1st ed.). Nomos.
- Opalski, A. (2012). Prawo zgrupowań spółek. C.H. Beck.
- Piniór, P. (2016). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone spółce zależnej. PPH, 5, 8-14.
- Szumański, A., & Włodyka, S. (2019). Spółki koncernowe (holdingowe) [w:] Prawo spółek handlowych. Tom 2B. System Prawa Handlowego (3rd ed.). C.H. Beck, 793-839.
- Szumański, A. (2009). Spór wokół istnienia prawnego obowiązku lojalności współnika względem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością [w:] A. Janik (red.), Studia i rozprawy: księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Andrzejowi Całusowi. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 513-532.

Investor Sentiment in Asset Pricing Models: A Review

Szymon Lis (Economic and Finances)

- Ángeles López-Cabarcos, M., M Pérez-Pico, A., & López Perez, M. L. (2020). Investor sentiment in the theoretical field of behavioural finance. *Economic research-Ekonomska istraživanja*, 33(1), 0-0.
- Antoniou, C., Doukas, J. A., & Subrahmanyam, A. (2013). Cognitive dissonance, sentiment, and momentum. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 48(1), 245-275.
- Antoniou, C., Doukas, J. A., & Subrahmanyam, A. (2016). Investor sentiment, beta, and the cost of equity capital. *Management Science*, 62(2), 347-367.
- Antweiler, W., & Frank, M. Z. (2004). Is all that talk just noise? The information content of internet stock message boards. *The Journal of finance*, 59(3), 1259-1294.
- Baker, S. R., Bloom, N., & Davis, S. J. (2016). Measuring economic policy uncertainty. *The quarterly journal of economics*, 131(4), 1593-1636.
- Baker, M., & Wurgler, J. (2006). Investor sentiment and the cross-section of stock returns. *The journal of Finance*, 61(4), 1645-1680.
- Baker, M., & Wurgler, J. (2007). Investor sentiment in the stock market. *Journal of economic perspectives*, 21(2), 129-152.
- Baker, M., & Wurgler, J. (2013). Behavioral corporate finance: An updated survey. In *Handbook of the Economics of Finance* (Vol. 2, pp. 357-424). Elsevier.
- Balcilar, M., Bonato, M., Demirer, R., & Gupta, R. (2017). The effect of investor sentiment on gold market return dynamics: Evidence from a nonparametric causality-in-quantiles approach. *Resources Policy*, 51, 77-84.
- Banerjee, P. S., Doran, J. S., & Peterson, D. R. (2007). Implied volatility and future portfolio returns. *Journal of Banking & Finance*, 31(10), 3183-3199.
- Barberis, N., Shleifer, A., & Vishny, R. (1998). A model of investor sentiment. *Journal of financial economics*, 49(3), 307-343.
- Barberis, N., & Thaler, R. (2003). A survey of behavioral finance. *Handbook of the Economics of Finance*, 1, 1053-1128.
- Bartov, E., Faurel, L., & Mohanram, P. S. (2018). Can Twitter help predict firm-level earnings and stock returns?. *The Accounting Review*, 93(3), 25-57.
- Beer, F., & Zouaoui, M. (2013). Measuring stock market investor sentiment. *Journal of Applied Business Research (JABR)*, 29(1), 51-68.
- Ben-Rephael, A., Kandel, S., & Wohl, A. (2012). Measuring investor sentiment with mutual fund flows. *Journal of financial Economics*, 104(2), 363-382.
- Białkowski, J., Etebari, A., & Wisniewski, T. P. (2012). Fast profits: Investor sentiment and stock returns during Ramadan. *Journal of Banking & Finance*, 36(3), 835-845.
- Bijl, L., Kringhaug, G., Molnár, P., & Sandvik, E. (2016). Google searches and stock returns. *International Review of Financial Analysis*, 45, 150-156.
- Bollen, J., Mao, H., & Zeng, X. (2011). Twitter mood predicts the stock market. *Journal of computational science*, 2(1), 1-8.
- Brown, G. W., & Cliff, M. T. (2004). Investor sentiment and the near-term stock market. *Journal of empirical finance*, 11(1), 1-27.
- Brown, G. W., & Cliff, M. T. (2005). Investor sentiment and asset valuation. *The Journal of Business*, 78(2), 405-440.
- Brunnermeier MK. 2001. *Asset Pricing Under Asymmetric Information: Bubbles, Crashes, Technical Analysis and Herding*. Oxford, UK: Oxford Univ. Press
- Carhart, M. M. (1997). On persistence in mutual fund performance. *The Journal of finance*, 52(1), 57-82.
- Chang, S. C., Chen, S. S., Chou, R. K., & Lin, Y. H. (2008). Weather and intraday patterns in stock returns and trading activity. *Journal of Banking & Finance*, 32(9), 1754-1766.
- Chen, H., De, P., Hu, Y. J., & Hwang, B. H. (2014). Wisdom of crowds: The value of stock opinions transmitted through social media. *The Review of Financial Studies*, 27(5), 1367-1403.
- Chen, J., Jiang, F., & Tong, G. (2017). Economic policy uncertainty in China and stock market expected returns. *Accounting & Finance*, 57(5), 1265-1286.
- Chen, N. F., Kan, R., & Miller, M. H. (1993). Are the discounts on closed-end funds a sentiment index?. *The Journal of Finance*, 48(2), 795-800.

- Chung, S. L., Hung, C. H., & Yeh, C. Y. (2012). When does investor sentiment predict stock returns?. *Journal of Empirical Finance*, 19(2), 217-240.
- Cipriani, M., & Guarino, A. (2014). Estimating a structural model of herd behavior in financial markets. *American Economic Review*, 104(1), 224-51.
- Cochrane, J. H. (2008). The dog that did not bark: A defense of return predictability. *The Review of Financial Studies*, 21(4), 1533-1575.
- Cook, D. O., Kieschnick, R., & Van Ness, R. A. (2006). On the marketing of IPOs. *Journal of Financial Economics*, 82(1), 35-61.
- Cornelli, F., Goldreich, D., & Ljungqvist, A. (2006). Investor sentiment and pre-IPO markets. *The Journal of Finance*, 61(3), 1187-1216.
- Corredor, P., Ferrer, E., & Santamaria, R. (2013). Investor sentiment effect in stock markets: stock characteristics or country-specific factors?. *International Review of Economics & Finance*, 27, 572-591.
- Clarke, R. G., & Statman, M. (1998). Bullish or bearish?. *Financial Analysts Journal*, 54(3), 63-72.
- Da, Z., Engelberg, J., & Gao, P. (2011). In search of attention. *The journal of finance*, 66(5), 1461-1499.
- Da, Z., Engelberg, J., & Gao, P. (2015). The sum of all FEARS investor sentiment and asset prices. *The Review of Financial Studies*, 28(1), 1-32.
- Daniel, H. Subrahmanyam, Daniel, K., Hirshleifer, D., & Subrahmanyam, A., (1998, December). Investor psychology and security market under-and overreactions. *The Journal of Finance*, 53(6), 1839-1885.
- Daniel, K. D., Hirshleifer, D. A., & Subrahmanyam, A. (2005). Investor psychology and tests of factor pricing models. Available at SSRN 854024.
- Das, S. R., & Chen, M. Y. (2007). Yahoo! for Amazon: Sentiment extraction from small talk on the web. *Management science*, 53(9), 1375-1388.
- De Bondt, W. P. (1993). Betting on trends: Intuitive forecasts of financial risk and return. *International Journal of forecasting*, 9(3), 355-371.
- De Bondt, W. F., & Thaler, R. (1985). Does the stock market overreact?. *The Journal of finance*, 40(3), 793-805.
- De Bondt, W. F., & Thaler, R. H. (1987). Further evidence on investor overreaction and stock market seasonality. *The Journal of finance*, 42(3), 557-581.
- De Long, J. B., Shleifer, A., Summers, L. H., & Waldmann, R. J. (1990). Noise trader risk in financial markets. *Journal of political Economy*, 98(4), 703-738.
- Ding, X., Zhang, Y., Liu, T., & Duan, J. (2015, June). Deep learning for event-driven stock prediction. In Twenty-fourth international joint conference on artificial intelligence.
- Dorn, D. (2009). Does sentiment drive the retail demand for IPOs?. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 44(1), 85-108.
- Drakos, K. (2010). Terrorism activity, investor sentiment, and stock returns. *Review of financial economics*, 19(3), 128-135.
- Edmans, A., Garcia, D., & Norli, Ø. (2007). Sports sentiment and stock returns. *The Journal of finance*, 62(4), 1967-1998.
- Fama, E. F. (1965). The behavior of stock-market prices. *The journal of Business*, 38(1), 34-105.
- Fama, E. F., & French, K. R. (1992). The cross-section of expected stock returns. *the Journal of Finance*, 47(2), 427-465.
- Fama, E. F., & French, K. R. (2013). A four-factor model for the size, value, and profitability patterns in stock returns. Fama-Miller Working Paper, University of Chicago.
- Fama, E. F., & French, K. R. (2015). A five-factor asset pricing model. *Journal of financial economics*, 116(1), 1-22.
- Fama, E. F. (2021). Market efficiency, long-term returns, and behavioral finance (pp. 174-200). University of Chicago Press.
- Fang, L., & Peress, J. (2009). Media coverage and the cross-section of stock returns. *The Journal of Finance*, 64(5), 2023-2052.
- Fisher, K. L., & Statman, M. (2000). Investor sentiment and stock returns. *Financial Analysts Journal*, 56(2), 16-23.
- Fisher, K. L., & Statman, M. (2003). Consumer confidence and stock returns. *The Journal of Portfolio Management*, 30(1), 115-127.
- Fong, W. M., & Toh, B. (2014). Investor sentiment and the MAX effect. *Journal of Banking & Finance*, 46, 190-201.
- Friedman, M. (1953). The case for flexible exchange rates. *Essays in positive economics*, 157(203), 33.
- Garcia, D. (2013). Sentiment during recessions. *The Journal of Finance*, 68(3), 1267-1300.
- Goetzmann, W. N., Kim, D., Kumar, A., & Wang, Q. (2015). Weather-induced mood, institutional investors, and stock returns. *The Review of Financial Studies*, 28(1), 73-111.
- Greenwood, R. M., Hanson, S. G., & Jin, L. J. (2016). A model of credit market sentiment. Harvard Business School working paper series 17-015.
- Grossman, S. J., & Stiglitz, J. E. (1980). On the impossibility of informationally efficient markets. *The American economic review*, 70(3), 393-408.
- Guidolin, M., & Pedio, M. (2021). Media attention vs. sentiment as drivers of conditional volatility predictions: An application to Brexit. *Finance Research Letters*, 42, 101943.
- Han, Y., Yang, K., & Zhou, G. (2013). A new anomaly: The cross-sectional profitability of technical analysis. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 48(5), 1433-1461.
- He, Z., Zhou, F., Xia, X., Wen, F., & Huang, Y. (2019). Interaction between oil price and investor sentiment: nonlinear causality, time-varying influence, and asymmetric effect. *Emerging Markets Finance and Trade*, 55(12), 2756-2773.
- Hillert, A., Jacobs, H., & Müller, S. (2014). Media makes momentum. *The Review of Financial Studies*, 27(12), 3467-3501.
- Hirshleifer, D., & Shumway, T. (2003). Good day sunshine: Stock returns and the weather. *The journal of Finance*, 58(3), 1009-1032.
- Hou, K., Xue, C., & Zhang, L. (2015). Digesting anomalies: An investment approach. *The Review of Financial Studies*, 28(3), 650-705.

- Hribar, P., & McNinnis, J. (2012). Investor sentiment and analysts' earnings forecast errors. *Management Science*, 58(2), 293-307.
- Huang, D., Jiang, F., Tu, J., & Zhou, G. (2015). Investor sentiment aligned: A powerful predictor of stock returns. *The Review of Financial Studies*, 28(3), 791-837.
- Huang, J. Y., Shieh, J. C., & Kao, Y. C. (2016). Starting points for a new researcher in behavioral finance. *International Journal of Managerial Finance*.
- Ichev, R., & Marinč, M. (2018). Stock prices and geographic proximity of information: Evidence from the Ebola outbreak. *International Review of Financial Analysis*, 56, 153-166.
- Jacobs, H. (2015). What explains the dynamics of 100 anomalies?. *Journal of Banking & Finance*, 57, 65-85.
- Jegadeesh, N., & Titman, S. (1993). Returns to buying winners and selling losers: Implications for stock market efficiency. *The Journal of Finance*, 48(1), 65-91.
- Jiang, F., Lee, J., Martin, X., & Zhou, G. (2019). Manager sentiment and stock returns. *Journal of Financial Economics*, 132(1), 126-149.
- Joseph, K., Wintoki, M. B., & Zhang, Z. (2011). Forecasting abnormal stock returns and trading volume using investor sentiment: Evidence from online search. *International Journal of Forecasting*, 27(4), 1116-1127.
- Kahneman D., Tversky A. (1979), Prospect Theory: An Analysis of Decision under Risk, „Econometrica”, XLVII (1979), s. 263–291.
- Kaplanski, G., & Levy, H. (2010). Sentiment and stock prices: The case of aviation disasters. *Journal of Financial Economics*, 95(2), 174-201.
- Keynes J. 1936. *The General Theory of Employment, Interest and Money*. London: Macmillan
- Kim, S. H., & Kim, D. (2014). Investor sentiment from internet message postings and the predictability of stock returns. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 107, 708-729.
- Klibanoff, P., Lamont, O., & Wizman, T. A. (1998). Investor reaction to salient news in closed-end country funds. *The Journal of Finance*, 53(2), 673-699.
- Kumar, A., & Lee, C. M. (2006). Retail investor sentiment and return comovements. *The Journal of Finance*, 61(5), 2451-2486.
- Kurov, A. (2008). Investor sentiment, trading behavior and informational efficiency in index futures markets. *Financial Review*, 43(1), 107-127.
- Kurov, A. (2010). Investor sentiment and the stock market's reaction to monetary policy. *Journal of Banking & Finance*, 34(1), 139-149.
- Lee, C. M., Shleifer, A., & Thaler, R. H. (1991). Investor sentiment and the closed-end fund puzzle. *The journal of finance*, 46(1), 75-109.
- Lemmon, M., & Portniaguina, E. (2006). Consumer confidence and asset prices: Some empirical evidence. *The Review of Financial Studies*, 19(4), 1499-1529.
- Li, Q., Wang, T., Li, P., Liu, L., Gong, Q., & Chen, Y. (2014). The effect of news and public mood on stock movements. *Information Sciences*, 278, 826-840.
- Li, X., Xie, H., Chen, L., Wang, J., & Deng, X. (2014). News impact on stock price return via sentiment analysis. *Knowledge-Based Systems*, 69, 14-23.
- Li, C. C., Xu, H. C., & Zhou, W. X. (2020). News coverage and portfolio returns: Evidence from China. *Pacific-Basin Finance Journal*, 60, 101293.
- Liu, S. (2015). Investor sentiment and stock market liquidity. *Journal of Behavioral Finance*, 16(1), 51-67.
- Liu, H., Manzoor, A., Wang, C., Zhang, L., & Manzoor, Z. (2020). The COVID-19 outbreak and affected countries stock markets response. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(8), 2800.
- Loewenstein, M., & Willard, G. A. (2006). The limits of investor behavior. *The Journal of Finance*, 61(1), 231-258.
- Mian, G. M., & Sankaraguruswamy, S. (2012). Investor sentiment and stock market response to earnings news. *The Accounting Review*, 87(4), 1357-1384.
- Mitchell, M. L., & Mulherin, J. H. (1994). The impact of public information on the stock market. *The Journal of Finance*, 49(3), 923-950.
- Moskowitz, T. J., Ooi, Y. H., & Pedersen, L. H. (2012). Time series momentum. *Journal of financial economics*, 104(2), 228-250.
- Narayan, P. K. (2019). Can stale oil price news predict stock returns?. *Energy Economics*, 83, 430-444.
- Narayan, P. K. (2020). Oil price news and COVID-19—Is there any connection?. *Energy Research Letters*, 1(1), 13176.
- Narayan, P. K., & Bannigidadmath, D. (2017). Does financial news predict stock returns? New evidence from Islamic and non-Islamic stocks. *Pacific-Basin Finance Journal*, 42, 24-45.
- Narayan, P. K., D. H. B. B. Phan, and D. Bannigidadmath. 2017b. Is there a financial news risk premium in Islamic stocks? *Pacific Basin Finance Journal* 42:158–70.
- Narayan, P. K., K. Ranjeeni, and D. Bannigidadmath. 2017a. New evidence of psychological barrier from the oil market. *Journal of Behavioral Finance* 18 (4):457–69.
- Neal, R., & Wheatley, S. M. (1998). Do measures of investor sentiment predict returns?. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 33(4), 523-547.
- Nguyen, T. H., Shirai, K., & Velcin, J. (2015). Sentiment analysis on social media for stock movement prediction. *Expert Systems with Applications*, 42(24), 9603-9611.
- Ni, Z. X., Wang, D. Z., & Xue, W. J. (2015). Investor sentiment and its nonlinear effect on stock returns—New evidence from the Chinese stock market based on panel quantile regression model. *Economic Modelling*, 50, 266-274.
- Oliveira, N., Cortez, P., & Areal, N. (2016). Stock market sentiment lexicon acquisition using microblogging data and statistical measures. *Decision Support Systems*, 85, 62-73.

Oliveira, N., Cortez, P., & Areal, N. (2017). The impact of microblogging data for stock market prediction: Using Twitter to predict returns, volatility, trading volume and survey sentiment indices. *Expert Systems with applications*, 73, 125-144.

Palomino, F., Renneboog, L., & Zhang, C. (2009). Information salience, investor sentiment, and stock returns: The case of British soccer betting. *Journal of Corporate finance*, 15(3), 368-387.

Piccoli, P., & Chaudhury, M. (2018). Overreaction to extreme market events and investor sentiment. *Applied Economics Letters*, 25(2), 115-118.

Phan, D. H. B., Sharma, S. S., & Tran, V. T. (2018). Can economic policy uncertainty predict stock returns? Global evidence. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 55, 134-150.

Ranco, G., Aleksovski, D., Caldarelli, G., Grčar, M., & Mozetič, I. (2015). The effects of Twitter sentiment on stock price returns. *PloS one*, 10(9), e0138441.

Qiu, L., & Welch, I. (2004). Investor sentiment measures. NBER Working Paper 10794.

Renault, T. (2017). Intraday online investor sentiment and return patterns in the US stock market. *Journal of Banking & Finance*, 84, 25-40.

Schmeling, M. (2009). Investor sentiment and stock returns: Some international evidence. *Journal of empirical finance*, 16(3), 394-408.

Shiller, R. J., Fischer, S., & Friedman, B. M. (1984). Stock prices and social dynamics. *Brookings papers on economic activity*, 1984(2), 457-510.

Sharpe, W. F. (1964). Capital asset prices: A theory of market equilibrium under conditions of risk. *The journal of finance*, 19(3), 425-442.

Shefrin H. 2008. *A Behavioral Approach to Asset Pricing*. New York: Elsevier. 2nd ed

Shefrin, H., & Belotti, M. L. (2008). Risk and return in behavioral SDF-based asset pricing models. *Journal of Investment Management*, 6(3), 1-18.

Shefrin, H., & Statman, M. (1985). The disposition to sell winners too early and ride losers too long: Theory and evidence. *The Journal of finance*, 40(3), 777-790.

Shleifer, A., & Summers, L. H. (1990). The noise trader approach to finance. *Journal of Economic perspectives*, 4(2), 19-33.

Siganos, A., Vagenas-Nanos, E., & Verwijmeren, P. (2014). Facebook's daily sentiment and international stock markets. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 107, 730-743.

Simon, D. P., & Wiggins III, R. A. (2001). S&P futures returns and contrary sentiment indicators. *Journal of Futures Markets: Futures, Options, and Other Derivative Products*, 21(5), 447-462.

Smales, L. A. (2017). The importance of fear: investor sentiment and stock market returns. *Applied Economics*, 49(34), 3395-3421.

Solt, M. E., & Statman, M. (1988). How useful is the sentiment index?. *Financial Analysts Journal*, 44(5), 45-55.

Sprenger, T. O., Tumasjan, A., Sandner, P. G., & Welpe, I. M. (2014). Tweets and trades: The information content of stock microblogs. *European Financial Management*, 20(5), 926-957.

Stambaugh, R. F., Yu, J., & Yuan, Y. (2012). The short of it: Investor sentiment, and anomalies. *Journal of Financial Economics*, 104(2), 288-302.

Stambaugh, R. F., Yu, J., & Yuan, Y. (2015). Arbitrage asymmetry and the idiosyncratic volatility puzzle. *The Journal of Finance*, 70(5), 1903-1948.

Stambaugh, R. F., & Yuan, Y. (2017). Mispricing factors. *The Review of Financial Studies*, 30(4), 1270-1315.

Subrahmanyam, A. (2008). Behavioural finance: A review and synthesis. *European Financial Management*, 14(1), 12-29.

Takeda, F., & Wakao, T. (2014). Google search intensity and its relationship with returns and trading volume of Japanese stocks. *Pacific-Basin Finance Journal*, 27, 1-18.

Tetlock, P. C. (2007). Giving content to investor sentiment: The role of media in the stock market. *The Journal of finance*, 62(3), 1139-1168.

Tetlock, P. C., Saar-Tsechansky, M., & Macskassy, S. (2008). More than words: Quantifying language to measure firms' fundamentals. *The journal of finance*, 63(3), 1437-1467.

Thaler R. 1993. *Advances in Behavioral Finance*. New York: Russell Sage Found.

Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under Uncertainty: Heuristics and Biases: Biases in judgments reveal some heuristics of thinking under uncertainty. *science*, 185(4157), 1124-1131.

Weng, B., Lu, L., Wang, X., Megahed, F. M., & Martinez, W. (2018). Predicting short-term stock prices using ensemble methods and online data sources. *Expert Systems with Applications*, 112, 258-273.

Xiong, G., & Bharadwaj, S. (2013). Asymmetric roles of advertising and marketing capability in financial returns to news: Turning bad into good and good into great. *Journal of Marketing Research*, 50(6), 706-724.

You, W., Guo, Y., Zhu, H., & Tang, Y. (2017). Oil price shocks, economic policy uncertainty and industry stock returns in China: Asymmetric effects with quantile regression. *Energy Economics*, 68, 1-18.

Yu, Y., Duan, W., & Cao, Q. (2013). The impact of social and conventional media on firm equity value: A sentiment analysis approach. *Decision support systems*, 55(4), 919-926.

Zhang, C. (2008). *Defining, modeling, and measuring investor sentiment*. University of California, Berkeley, Department of Economics.

Zhou, G. (2018). Measuring investor sentiment. *Annual Review of Financial Economics*, 10, 239-259

The Legal Status of Crowdfunding Investors

Aleksandra Szczęsa (Law)

- Belleflamme P., Lambert T., Schwienbacher A., Crowdfunding: Tapping the right crowd, *Journal of Business Venturing* 29, 2014, pp. 585–609.
- Greenberg J., Mollick E., Leaning In or Leaning On? Gender, Homophily, and Activism in Crowdfunding, *Academy of Management Proceedings*, 2015.
- Hagedorn A., Pinkwart A., The Financing Process of Equity-Based Crowdfunding: An Empirical Analysis, in D. Brüntje, O. Gajda (ed.), *Crowdfunding in Europe: State of the Art in Theory and Practice*, Springer International Publishing, 2016, pp. 71–85.
- Johnstone S., Equity Crowdfunding: Caveat Emptor, *International Financial Law Review*, 35, 2016, p. 43.
- Liang T.-P., Wu S.P.-J., Huang C., Why funders invest in crowdfunding projects: Role of trust from the dual-process perspective, *Information & Management*, 56, 2019, pp. 70–84.
- Łukowski M., Zygmanski P., The role of crowdfunding in reducing the equity gap in Poland, *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 81, 2019, pp. 185–201.
- Mohammadi A., Shafi K., Gender differences in the contribution patterns of equity-crowdfunding investors, *Small Business Economics*, 50, 2018, pp. 275–287.
- Mollick E., The dynamics of crowdfunding: An exploratory study, *Journal of Business Venturing*, 29, 2014, pp. 1–16.
- Prokop J., Wang D., Is there a gender gap in equity-based crowdfunding?, *Small Business Economics*, 59, 2022, pp. 1219–1244.
- Shneor R., Vik A.A., Crowdfunding success: a systematic literature review 2010–2017, *Baltic Journal of Management*, 15, 2020, pp. 149–182.

Panel 5

Globalne konteksty

osoba prowadząca: dr hab. Izabella Łęcka

Przerzucanie zysków do rajów podatkowych: wpływ podatku u źródła na przepływy pasywne z Polski

Milena Sitkiewicz (ekonomia i finanse)

- Balakina, O., D'Andrea, A., Masciandaro, D. (2017). Bank secrecy in Offshore centres and capital flows: does blacklisting matter? *Review of Financial Economics*, 32, 30–57.
- Bartelsman, E.J., Beetsma, R. (2003). Why pay more? Corporate tax avoidance through transfer pricing in OECD countries. *Journal of Public Economics*, 87, 2225 – 2252.
- Beugelsdijk, S., Hennart, J. F., Slangen, A., Smeets, R. (2010). Why and how FDI stocks are a biased measure of MNE affiliate activity? *Journal of International Business Studies*, 41(9), 1444– 1459.
- Białek-Jaworska, A., Klapkiv, L. (2021). Does withholding tax on interest limit international profit-shifting by FDI? *Equilibrium, Quarterly Journal of Economics and Economic Policy*, 16(1), 11–44. doi: 10.24136/eq.2021.001
- Bilicka, K. A., & Scur, D. (2021). Organizational capacity and profit shifting (No. w29225). National Bureau of Economic Research.
- Bloom, N., Eifert, B., Mahajan, A., McKenzie, D. and Roberts, J. (2013). Does Management Matter? Evidence from India, *The Quarterly Journal of Economics* 128: 1–51.
- Chari, M., Acikgoz, S. (2016). What drives emerging economy firm acquisitions in tax havens? *Journal of Business Research*, 69(2), 664–671.
- Clausing, K. (2001). The Impact of Transfer Pricing on Intrafirm Trade. In: Hines, J.R. (Ed.), *International Taxation and Multinational Activity*, 173–194.
- Clausing, K. (2003). Tax motivated transfer pricing and U.S. intrafirm trade prices. *Journal of Public Economics*, 87, 2207–2223.
- Clausing, K. (2006). International Tax Avoidance and U.S. International Trade. *National Tax Journal*, 59, 269–287.
- Cobham, A., Janský, P., Meinzer, M. (2015). The financial secrecy index: Shedding new light on the geography of secrecy. *Economic Geography*, 91(3), 281–303.
- Collins, J.H., Shackelford, D.A., (1992). Foreign tax credit limitations and preferred stock issuance. *Journal of Accounting Research*, 30, 103–124.

- Delis, M. D., Hasan, I., & Karavitis, P. I. (2020). Profit shifting and tax-rate uncertainty. *Journal of Business Finance & Accounting*, 47(5-6), 645-676.
- Dharmapala, D. (2014). What Do We Know about Base Erosion and Profit Shifting A Review of the Empirical Literature. *Fiscal Studies*, 35(4), 421-48.
- Dischinger, M., Riedel, N. (2011). Corporate taxes and the location of intangible assets within multinational firms. *Journal of Public Economics*, 95(7), 691-707.
- Dyregang, S.D., Hanlon, M., Maydew, E.L., Thornock, J.R. (2017). Changes in corporate effective tax rates over the past 25 years. *Journal of Financial Economics*, 124, 441-463. <https://doi.org/10.1016/J.JFINECO.2017.04.001>
- Elemes, A., Blaylock, B., Spence, C. (2021). Tax-motivated profit shifting in big 4 networks: Evidence from Europe. *Accounting, Organizations and Society*, 95, 101267.
- Fatica, S., Gregori, W.D. (2020). How much profit shifting do European banks do?. *Economic Modelling*, 90, 536-551.
- Fatica, S., Wildmer, G. (2018). Profit shifting by E.U. banks: evidence from country-by-country reporting (No. 2018/4). JRC Working Papers in Economics and Finance.
- Friedrich, M., & Tepperova, J. (2021). Identification of base erosion and profit shifting using tax evasion rate. *Society and Economy*. Vol. 43, Issue 1, p75-92.
- Froot, K.A., Hines, J.R. (1992). Interest allocation rules, financing patterns, and the operations of U.S. multinationals. *The Effects of Taxation on Multinational Corporations*. University of Chicago Press, Chicago.
- Fuest, C., Hugger, F., & Neumeier, F. (2022). Corporate profit shifting and the role of tax havens: Evidence from German country-by-country reporting data. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 194, 454-477.
- Grubert, H. (1998). Taxes and the division of foreign operating income among royalties, interest, dividends and retained earnings. *Journal of Public Economics*, 68, 269-290.
- Goerdts, G., & Eggert, W. (2022). Substitution across profit shifting methods and the impact on thin capitalization rules. *International Tax and Public Finance*, 29(3), 581-599.
- Gumpert, A., Hines Jr, J.R., Schnitzer, M. (2016). Multinational firms and tax havens. *Review of Economics and Statistics*, 98(4), 713-727.
- Hines, R. (1999). Lessons from behavioral responses to international taxation. *National Tax Journal*, 52, 305-322.
- Hines, R., Hubbard, R. (1990). Coming home to America: dividend repatriation by U.S. multinationals. In: Razin, Assaf, Hubbard, R. Glenn (Eds.), *Taxation in the Global Economy*. University of Chicago, Chicago.
- Jain, S. (2021). The Role of Tax Havens in Base Erosion and Profit Shifting: Impact on Indian Economy. *IUP Journal of Corporate Governance*, 20(4).
- Jones, C., Temouri, Y. (2016). The determinants of tax haven FDI. *Journal of World Business*, Vol. 20 Issue 4, p. 50-66.
- Jones, C., Temouri, Y., Cobham, A. (2018). Tax haven networks and the role of the Big 4 accountancy firms. *Journal of World Business*, 53(2), 177-193.
- Kaur, G., Kar, R. N. (2021). An examination of base erosion and profit shifting practices of multinational enterprises. *FOCUS: Journal of International Business*, Vol. 8 Issue 1, p151-169. 19p.
- Kemme, D.M., Parikh, B., Steigner, T. (2020). Tax morale and international tax evasion. *Journal of World Business*, 55(3), Article 101052.
- Khan Niazi, S. U., & Krever, R. (2021). Bespoke tax rulings and profit shifting in the European Union: assessing the EU's options. In *Australian Tax Forum*. Vol. 36 Issue 3, p347-368. 22p.
- Kundelis, E., & Legenzova, R. (2019). Assessing impact of base erosion and profit shifting on performance of subsidiaries of multinational corporations in Baltic countries. *Equilibrium: quarterly journal of economics and economic policy*. Torun: Uniwersytet Mikolaja Kopernika, 2019, Vol. 14, iss. 2.
- Mintz, J., Smart, M. (2004). Income shifting, investment, and tax competition: theory and evidence from provincial taxation in Canada. *Journal of Public Economics*, 88(6), 1149-1168. doi: 10.1016/s0047-2727(03)00060-4.
- Newlon, T. S. (2000). *Transfer pricing and income shifting in integrating economies. Taxing Capital Income in the European Union: Issues and Options for Reform*, Oxford, 2000, 214-242.
- Oxfam Novib (2016). *The Netherlands: a Tax Haven. Continuing its contribution to the corporate tax race to the bottom.* [pdf]. [accessed 14.03.2022] Available at: https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/file_attachments/netherlandsstaxhaven.pdf
- OECD (1995). *Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations*. Paris
- OECD (2013). *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*. OECD Publishing, Paris.
- Pereira, V., Temouri, Y., Jones, C., Malik, A. (2019). Identity of Asian Multinational Corporations: influence of tax havens. *Asian Business & Management*, 18, 325-336.
- Pieretti, P., & Pulina, G. (2020). Does eliminating international profit shifting increase tax revenue in high-tax countries? *Economic Modelling*, 93, 717-727.
- Sebele-Mpofu, F. Y., Mashiri, E., & Warima, S. (2022). Enhancing the effectiveness of transfer pricing regulation enforcement in reducing base erosion and profit shifting in African countries: a scoping review. *Journal of Accounting, Finance & Auditing Studies*. 2022, Vol. 8 Issue 1, p. 99- 131.
- Tørsløv, T.R., Weir, L.S., Zucman, G. (2020). *The missing profits of corporations*. Working paper.
- Vicard, V. (2014). *Transfer Pricing of Multinational Companies, Aggregate Trade and Investment Income*, Banque de France Working Paper.
- Zhao, L., Karaivanova, A., & Zhang, P. (2021). The complementary role of the WTO in the enhancement of the base erosion and profit shifting project. *World*, Vol 2. Iss 267, Pp 267-294

Sposoby mierzenia dystansu fizycznego między państwami

Łukasz Gręda (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

- Akhter, N., & Ghani, E. (2010). Regional Integration in South Asia: An Analysis of Trade Flows Using the Gravity Model. *The Pakistan Development Review*, 49(2), 105-118.
- Anderson, T. R. (1955). Intermetropolitan Migration: A Comparison of the Hypotheses of Zipf and Stouffer. *American Sociological Review*, 20(3), 287-291.
- Anderson, J. E. (2011). The Gravity Model. *Annual Review of Economics*, 3(1), 133-160.
- Armstrong, S. (2015). The economic impact of the Australia-US free trade agreement. *Australian Journal of International Affairs*, 69(5), 513-537.
- Boughanmi, H. (2008). The Trade Potential of the Arab Gulf Cooperation Countries (GCC): A Gravity Model Approach. *Journal of Economic Integration*, 23(1) 42-56.
- Brdulak, J. (2015). Handel i usługi. w: K. Kuciński (red.), *Geografia Ekonomiczna* (284-316). Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Cairncross, F. (2001). *The Death of Distance: How the Communications Revolution Is Changing Our Lives*. Harvard Business School Press.
- Carrothers, G. A. P. (1958). Population Projections by Means of Income Potential Models. *Papers and Proceedings of the Regional Science Association*, 2, 121-152.
- Chojnicki, Z. (1999). *Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii*. Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań.
- Czerny, M. (2005). *Globalizacja a rozwój. Wybrane zagadnienia geografii społeczno-gospodarczej świata*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Deardoff, A. (1998). Determinants of Bilateral Trade: Does Gravity Work in a Neoclassical World?, w: J. A. Frankel (red.), *The Regionalization of the World Economy*. University of Chicago Press, Chicago.
- Huot, N., & Kakinaka, M. (2007). Trade Structure and Trade Flows in Cambodia: A Gravity Model. *ASEAN Economic Bulletin*, 24(3), 305-319.
- Ikle, F. C. (1954). Sociological Relationship of Traffic to Population and Distance. *Traffic Quarterly*, 123-136.
- Kien, N. T. (2009). Gravity Model by Panel Data Approach: An Empirical Application with Implications for the ASEAN Free Trade Area. *ASEAN Economic Bulletin*, 26(3), 266-277.
- Klimczak, Ł. (2015). Model grawitacyjny jako narzędzie analizy handlu zagranicznego. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie*, 941(05), 107-130.
- McCallum, J. (1995). National Borders Matter: Canada-U.S. Regional Trade Patterns. *The American Economic Review*, 85(3), 615-623.
- Mieus, M. (2019). Opis wyznaczania geodezyjnego środka Polski. (08.03.2023). https://www.academia.edu/38941148/Opis_wyznaczania_geodezyjnego_%C5%9Brodka_Polski
- Paślawski, J. (2006). *Wprowadzenie do Kartografii i Topografii*. Nowa Era, Wrocław.
- Rahman, M. M. (2010). The factors affecting Bangladesh's exports: evidence from the gravity model analysis. *The Journal of Developing Areas*, 44(1), 229-244.
- Ravenstein, E. G. (1885). The Laws of Migration. *Journal of the Statistical Society*, 48(2), 167-235.
- Stewart, J. Q. (1948). Demographic Gravitation: Evidence and Applications. *Sociometry*, 11, 31-58.
- Timsina, K. P., & Culas, R. J. (2020). Impacts of Australia's free trade agreements on trade in agricultural products: an aggregative and disaggregative analysis. *Australian Journal of Agricultural and Resource Economics*, 64(3), 889-919.
- Tinbergen, J. (1962). *Shaping the World Economy: Suggestions for an International Economic Policy*. Twentieth Century Fund, New York
- Trotignon, J. (2010). Does Regional Integration Promote the Multilateralization of Trade Flows? A Gravity Model Using Panel Data. *Journal of Economic Integration*, 25(2), 223-251.
- Yotov, Y., Piermartini, R., Monteiro, J., & Larch, M. (2016). *An advanced guide to trade policy analysis: The structural gravity model*. WTO iLibrary.

Współczesne przemiany Żydów Górskich w wieloetnicznym środowisku lokalnym w Baku

Kamelia Penkowska (nauki socjologiczne)

- Агарунов Я. М., 1995. Большая судьба маленково народа, Москва: Издательство «Чоро».
- Анимисов И. Ш., 2002. Кавказские евреи-горцы, Москва: НАУКА.
- Анимисов Н., 1932. Грамматика татского языка, Москва: Центриздат.
- Бегун И., 1999. Горские евреи. История, этнография, культура, Иерусалим-Москва: ДААТ/ЗНАНИЕ.
- Беккер М., 2000. Евреи Азербайджана: История и Современность, Баку: Издательский дом «Мирвори».
- Брам Х., Горские евреи Азербайджана в постсоветский период в История и культура горских в: История и культура горских евреев, Таирович Г. А., Москва 2018.
- Данилова С., 2021. Горские Евреи в истории и в наши дни, США.
- Материалы Международного Научного Симпозиум, 2002. „Горские Евреи Кавказа”, Баку: Издательство «Элм».
- Микдаш- Шаманилова Л., 2009. История и Культура горских евреев, Кавказа, Иерусалим-Куба
- Миллер Б.Вс., 1929. Таты, их расселение и говоры (материалы и вопросы), Баку: Известия Общество Обследования и изучения Азербайджана.

- Назарова Е., 1996. Язык горских евреев Дагестана, Москва: Вестник Еврейского Университета.
- Семенов И.Г., 1997. О происхождении горских евреев, Москва: ООО"Лист".
- Таирович Г. А., 2018. История и культура горских евреев, Москва: Всемирный конгресс горских евреев.
- Шалумов Б.З., 2014. Горские евреи: История, культура, традиции, Махачкала: Издательский дом «Эпоха».
- Angrosino, M. 2010. Badania etnograficzne i obserwacyjne, PWN: Warszawa.
- Creswell, J. W. & Creswell, J. D. (2018). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (5th ed.). SAGE
- Kaźmierska K., 2014. Autobiograficzny wywiad narracyjny. Kwestie etyczne i metodologiczne w kontekście archiwizacji narracji, "Studia Socjologiczne", 3(214).
- Kurkowska-Budzan M., 2008. Badacz - tubylec. O emocjach, władzy i tożsamości w badaniach oral history miasteczka Jedwabne, [w:] Obserwacja uczestnicząca w badaniach historycznych. Zbiór studiów, red. Barbara Wagner, Tomasz Wiślicz, wyd. Inforteditons, Zabrze 2008, s. 17-25.
- Kvale S., 2010. Prowadzenie wywiadów. Warszawa: PWN.
- Latchem-Hastings J., 2019. Gatekeepers in Ethnography. SAGE Publications Ltd.
- Rosenthal, G., 2004. Biographical research. In C. Seale, G. Gobo, J. F. Gubrium, & D. Silverman (Eds.), Qualitative research practice (pp. 48-64).
- Wejland P., 2011. Antropolog i pojęcie świadectwa. O niektórych pułapkach w badaniu terenowym, w: Tematy trudne. Sytuacje badawcze, I. B. Kuźma (red.), Łódź: WUJ

Wojna na Ukrainie a zmiana charakteru relacji pomiędzy Federacją Rosyjską a Republiką Serbii.

Karolina Hermann (nauki o polityce i administracji)

- Babić, M. (2014). Bałkany w XXI wieku. Problemy konsolidacji i integracji, M. Babić, I. Jakimowicz-Ostrowska (Red.), Rosja na Bałkanach Zachodnich. Interesy narodowe i wpływy polityczne. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, 47-71.
- Hermann, K. (2021). Serbsko-rosyjska współpraca handlowa. Partnerstwo czy współzależność?. Myśl suwerenna, 4 (6), 97-101.
- Hoxhaj, A. (2022, 9 listopada). Analysis: Ukraine war: Serbia is shifting closer to Russia – here’s why. University College London. <https://www.ucl.ac.uk/news/2022/nov/analysis-ukraine-war-serbia-shifting-closer-russia-heres-why>
- Sajduk, B. (2009). Tradycyjne metody analizy polityki zagranicznej. K. Szczerski (Red.). Podmiotowość geopolityczna. Studia nad polską polityką zagraniczną. Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, 59-86.
- Samorukov, M., Vuksanović, V. (2023, 18 stycznia). Untarnished by War: Why Russia’s Soft Power Is So Resilient in Serbia. Carnegie Endowment for International Peace. <https://carnegieendowment.org/politika/88828>
- Stradner, I. (2023, 3 lutego). Russia’s Failed War Has Created an Opening in the Balkans. The Foundation for Defense of Democracies. <https://foreignpolicy.com/2023/02/03/russia-serbia-ukraine-war-kosovo-vucic-putin-balkans/>
- Sułek, M. (2004). Metody i techniki badań stosunków międzynarodowych, ASPRA-JR.
- Zawadewicz, B. (2023, 27 lutego). Closer to the West? Serbia’s foreign policy after the Russian invasion of Ukraine. Ośrodek Studiów Wschodnich. <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/osw-commentary/2023-02-27/closer-to-west-serbias-foreign-policy-after-russian-invasion>
- Петровић, Д. (2022). Украјинска криза и украјинско-руски сукоб. Институт за међународну политику и привреду.
- Пономарева, Е., & Стојановић, Б. (Red.). (2020). Russia and serbia in Contemporary World: bilateral relations, challenges and opportunities. Институт за међународну политику и привреду.

Labour and educational challenges

chair: dr hab. Elżbieta Durys, prof. ucz.

Diverse disruptions to the employment of parents with young children across six countries during the Covid-19 pandemic

Tsegachew Kasegn (economics and finance)

- Adams-Prassl, A., Boneva, T., Golin, M., & Rauh, C. (2020a). Inequality in the impact of the coronavirus shock: Evidence from real-time surveys. Journal of Public Economics, 189. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104245>
- Adams-Prassl, A., Boneva, T., Golin, M., & Rauh, C. (2020b). Inequality in the impact of the coronavirus shock: Evidence from real time surveys. Journal of Public Economics, 189. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104245>
- Allen, T. D., Golden, T. D., & Shockley, K. M. (2015). How effective is telecommuting? Assessing the status of our scientific findings. Psychological Science in the Public Interest, 16(2), 40–68. <https://doi.org/10.1177/1529100615593273>

Bauer, A., & Weber, E. (2020). The Unemployment Impact of the COVID-19 Shutdown Measures in Germany.

Behaghel, L., & Moschion, J. (2016). IT-Based Technical Change and Job Instability. In *Source: The Scandinavian Journal of Economics* (Vol. 118, Issue 1).

Béland, L.-P., Brodeur, A., & Wright, T. (2020). The Short-Term Economic Consequences of COVID- 19: Exposure to Disease, Remote Work and Government Response. www.iza.org

Bell, D. N. F., & Blanchfl, D. G. (2010). Youth Unemployment: Déjà Vu?

Bentzen, M., Kenttä, G., Richter, A., & Lemyre, P. N. (2020). Impact of job insecurity on psychological welland ill-being among high performance coaches. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(19), 1–15. <https://doi.org/10.3390/ijerph17196939>

Bick, A., Blandin, A., & Mertens, K. (2020). Work from Home After the COVID-19 Outbreak. Federal Reserve Bank of Dallas, Working Papers, 2020(2017). <https://doi.org/10.24149/wp2017>

Böckerman, P. (2004). Perception of Job Instability in Europe. In *Source: Social Indicators Research* (Vol. 67, Issue 3). <https://www.jstor.org/stable/27522093>

Borland, J. (2000). CENTRE FOR ECONOMIC POLICY RESEARCH DISCUSSION PAPERS RECENT TRENDS IN JOB STABILITY AND JOB SECURITY IN AUSTRALIA.

Brynjolfsson, E., Horton, J. J., Ozimek, A., Rock, D., Sharma, G., Tuye, H.-Y., & Upwork, A. O. (2020). COVID-19 and Remote Work: An Early Look at US Data.

Bundervoet, T., Dávalos, M. E., & Garcia, N. (2021). The Short-Term Impacts of COVID-19 on Households in Developing Countries An Overview Based on a Harmonized Data Set of High- Frequency Surveys. <http://www.worldbank.org/prwp>.

Burchell, B. (2011). A temporal comparison of the effects of unemployment and job insecurity on wellbeing. *Sociological Research Online*, 16(1). <https://doi.org/10.5153/sro.2277>

Campa, P., Roine, J., & Strömberg, S. (2021). Unequal Labour Market Impacts of COVID-19 in Sweden — But Not Between Women and Men. In *Intereconomics* (Vol. 56, Issue 5, pp. 264– 269). Springer Science and Business Media Deutschland GmbH. <https://doi.org/10.1007/s10272-021-0996-3>

Collins, C., Landivar, L. C., Ruppanner, L., & Scarborough, W. J. (2021). COVID-19 and the gender gap in work hours. *Gender, Work and Organization*, 28(S1), 101–112. <https://doi.org/10.1111/gwao.12506>

Dang, H. A. H., & Viet Nguyen, C. (2021a). Gender inequality during the COVID-19 pandemic: Income, expenditure, savings, and job loss. *World Development*, 140, 105296. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105296>

Dang, H. A. H., & Viet Nguyen, C. (2021b). Gender inequality during the COVID-19 pandemic: Income, expenditure, savings, and job loss. *World Development*, 140. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105296>

de Witte, H., & Näswall, K. (2003). “Objective” vs “subjective” job insecurity: Consequences of temporary work for job satisfaction and organizational commitment in four European countries. In *Economic and Industrial Democracy* (Vol. 24, Issue 2, pp. 149–188). <https://doi.org/10.1177/0143831X03024002002>

Epetia, Ma. C. (2021). COVID-19, job loss, and underemployment: who is affected? *The Philippine Review of Economics*, 58(1 & 2), 63–91. <https://doi.org/10.37907/4erp1202jd>

Eurofound. (2020). Living, working and COVID-19.

Fana, M., Torrejón Pérez, S., & Fernández-Macias, E. (2020). Employment impact of Covid-19 crisis: from short term effects to long terms prospects. *Journal of Industrial and Business Economics*, 47(3), 391–410. <https://doi.org/10.1007/s40812-020-00168-5>

FAO. (2020). Impact of COVID-19 on informal workers. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

Ganson, K. T., Tsai, A. C., Weiser, S. D., Benabou, S. E., & Nagata, J. M. (2021). Job Insecurity and Symptoms of Anxiety and Depression Among U.S. Young Adults During COVID-19. *Journal of Adolescent Health*, 68(1), 53–56. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.10.008>

Gardner, E., Groark, M., & Yun, Y. (2020). Breaking down the numbers: What does COVID-19 mean for youth unemployment?

Gasparro, R., Scandurra, C., Maldonato, N. M., Dolce, P., Bochicchio, V., Valletta, A., Sammartino, G., Sammartino, P., Mariniello, M., Lauro, A. E. di, & Marenzi, G. (2020). Perceived job insecurity and depressive symptoms among Italian dentists: The moderating role of covid-19. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(15), 1–12. <https://doi.org/10.3390/ijerph17155338>

Greenhalgh, L., & Rosenblatt, Z. (1984). Job Insecurity: Toward Conceptual Clarity. In *Source: The Academy of Management Review* (Vol. 9, Issue 3).

Griep, Y., Lukic, A., Kraak, J. M., Bohle, S. A. L., Jiang, L., vander Elst, T., & de Witte, H. (2021). The chicken or the egg: The reciprocal relationship between job insecurity and mental health complaints. *Journal of Business Research*, 126, 170–186. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.12.045>

Hellgren, J., Sverke, M., & Isaksson, K. (1999). A Two-dimensional Approach to Job Insecurity: Consequences for Employee Attitudes and Well-being. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 8(2), 179–195. <https://doi.org/10.1080/135943299398311>

ILO. (2020a). ILO Monitor: COVID-19 and the world of work. Third edition Updated estimates and analysis. <https://gisanddata.maps.arcgis.com/apps/opsdashboard/index.html#/bda7594740fd40299423467b48e9ecf6>

ILO. (2020b). The impact of the COVID-19 pandemic on jobs and incomes in G20 economies. ILO. (2021a). COVID-19 and Recovery: The Role of Trade Unions in Building Forward Better. www.ilo.org/publns. ILO. (2021b). COVID-19 and the world of work. Seventh edition Updated estimates and analysis. In *Journal Labour Market Development* (Vol. 4, Issue 7).

ILO. (2021c). Latest labour market developments Return to workplace and vaccination: Slow progress in low-and middle-income countries. ILO. (2021d). Working from home : from invisibility to decent work.

ILO. (2022). Care at work : investing in care leave and services for a more gender equal world of work. In *Care at work : investing in care leave and services for a more gender equal world of work*. International Labour Office. <https://doi.org/10.54394/aqof1491>

- ILO-OECD. (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on jobs and incomes in G20 economies.
- Jiang, L., Xu, X., & Wang, H. J. (2020). A resources–demands approach to sources of job insecurity: A multilevel meta-analytic investigation. *Journal of Occupational Health Psychology*, 26(2), 108–126. <https://doi.org/10.1037/ocp0000267>
- Jscramer. (2003). LOGIT MODELS FROM ECONOMICS AND OTHER FIELDS.
- Jung, H. S., Jung, Y. S., & Yoon, H. H. (2021). COVID-19: The effects of job insecurity on the job engagement and turnover intent of deluxe hotel employees and the moderating role of generational characteristics. *International Journal of Hospitality Management*, 92. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2020.102703>
- Lee, S., Schmidt-Klau, D., & Verick, S. (2020). The Labour Market Impacts of the COVID-19: A Global Perspective. *Indian Journal of Labour Economics*, 63, 11–15. <https://doi.org/10.1007/s41027-020-00249-y>
- Lemieux, T., Milligan, K., Schirle, T., & Skuterud, M. (2020). Initial impacts of the COVID-19 pandemic on the Canadian labour market. *Canadian Public Policy*, 46(1), S55–S65. <https://doi.org/10.3138/CP.2020-049>
- Madgavkar, A., White, O., Krishnan, M., Mahajan, D., & Azcue, X. (2020). COVID-19 and gender equality: Countering the regressive effects.
- Marcel Erlinghagen. (2006). Job Stability, Mobility and Labour Market Restructuring. Evidence from German Microdata.
- Marcotte, D. E. (1995). Declining Job Stability: What We Know and What It Means. In *Source: Journal of Policy Analysis and Management* (Vol. 14, Issue 4). Autumn. <https://www.jstor.org/stable/3324911>
- Meernik, C., Kirchoff, A. C., Anderson, C., Edwards, T. P., Deal, A. M., Baggett, C. D., Kushi, L. H., Chao, C. R., & Nichols, H. B. (2020). Material and psychological financial hardship related to employment disruption among female adolescent and young adult cancer survivors. *Cancer*, 127(1), 137–148. <https://doi.org/10.1002/cncr.33190>
- Meernik, C., Sandler, D. P., Peipins, L. A., Hodgson, M. E., Blinder, V. S., Wheeler, S. B., & Nichols, H. B. (2021). Breast Cancer–Related Employment Disruption and Financial Hardship in the Sister Study. *JNCI Cancer Spectrum*, 5(3). <https://doi.org/10.1093/jncics/pkab024>
- Neumark, D., Polsky, D., & Hansen, D. (1999). Has job stability declined yet? New evidence for the 1990s. *Journal of Labor Economics*, 17(4). <https://doi.org/10.1086/209942>
- OECD. (1997). Is job insecurity on the increase in OECD countries?
- OECD. (2020). Working during COVID-19: Cross-country evidence from real-time survey data. <https://doi.org/10.1787/34a2c306-en>
- Olczyk, M., & Kuc-Czarnecka, M. E. (2021). Determinants of COVID-19 impact on the private sector: A multi-country analysis based on survey data. *Energies*, 14(14). <https://doi.org/10.3390/en14144155>
- Palumbo, R. (2020). Let me go to the office! An investigation into the side effects of working from home on work-life balance. *International Journal of Public Sector Management*, 33(6–7), 771–790. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-06-2020-0150>
- Poorolajal, J. (2020). Geographical distribution of covid-19 cases and deaths worldwide. In *Journal of Research in Health Sciences* (Vol. 20, Issue 3, pp. 1–2). Hamadan University of Medical Sciences. <https://doi.org/10.34172/jrhs.2020.24>
- Sheraz, S. (2000). *J. Asian Dev. Stud.*, Vol. 2, Issue 1, (March 2013). ISSN 2304-375X. <https://www.researchgate.net/publication/279008292>
- Statistics Poland. (2021). The impact of the COVID-19 epidemic on selected elements of the labour market in Poland in the first quarter of 2021. <https://doi.org/10.06.2021>
- Tommaso Colussi. (2020). IZA COVID-19 Crisis Response Monitoring: Italy (October 2020).
- Tran, D. D., Fitzke, R. E., Wang, J., Davis, J. P., & Pedersen, E. R. (2022). Substance Use, Financial Stress, Employment Disruptions, and Anxiety among Veterans during the COVID-19 Pandemic. *Psychological Reports*, 003329412210804. <https://doi.org/10.1177/00332941221080413>
- Wilson, J. M., Lee, J., Fitzgerald, H. N., Oosterhoff, B., Sevi, B., & Shook, N. J. (2020). Job insecurity and financial concern during the COVID-19 pandemic are associated with worse mental health. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 62(9), 686–691. <https://doi.org/10.1097/JOM.0000000000001962>
- Xiang, S., Rasool, S., Hang, Y., Javid, K., Javed, T., & Artene, A. E. (2021). The Effect of COVID-19 Pandemic on Service Sector Sustainability and Growth. In *Frontiers in Psychology* (Vol. 12). Frontiers Media S.A. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.633597>
- Zhang, X., Zhao, C., Niu, Z., Xu, S., & Wang, D. (2021). Job insecurity and safety behaviour: The mediating role of insomnia and work engagement. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(2), 1–15. <https://doi.org/10.3390/ijerph18020581>

Structural Labour Market Change, Cognitive Work, and Fertility in Germany

Honorata Bogusz (economics and finance)

- Acemoglu, D., & Autor, D. (2011). Chapter 12 - Skills, Tasks and Technologies: Implications for Employment and Earnings. In D. Card & O. Ashenfelter (Eds.), *Handbook of Labor Economics* (Vol. 4, pp. 1043-1171). Elsevier. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0169-7218\(11\)02410-5](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0169-7218(11)02410-5)
- Acemoglu, D., & Restrepo, P. (2020). Robots and Jobs: Evidence from US Labor Markets. *Journal of Political Economy*, 128(6), 2188-2244. <https://doi.org/10.1086/705716>
- Autor, D. H., Katz, L. F., & Kearney, M. S. (2006). The Polarization of the U.S. Labor Market. National Bureau of Economic Research Working Paper Series, No. 11986. <https://doi.org/10.3386/w11986>
- Goos, M., Manning, A., & Salomons, A. F. (2009). RECENT CHANGES IN THE EUROPEAN EMPLOYMENT STRUCTURE: THE ROLES OF TECHNOLOGY AND GLOBALIZATION.

- Matysiak, A., & Vignoli, D. (2008). Fertility and Women's Employment: A Meta-analysis. *European Journal of Population*, 24(4), 363-384. <https://doi.org/10.1007/s10680-007-9146-2>
- Vignoli, D., Drefahl, S., & De Santis, G. (2012). Whose job instability affects the likelihood of becoming a parent in Italy? A tale of two partners. *Demographic Research*, 26, 41-62. <http://www.jstor.org/stable/26349881>

The impact of a mentoring group on the development of young teachers' competences in CLIL education at the elementary education level.

Inga Smoleń (education)

- Bell, J. (2005). *Doing your Research Project*. New York: Open University Press.
- Genesee, F. i Hamayan, E. (2016). *CLIL in Context Practical Guidance for Educators*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hughes, H. (2021). *Mentoring in Schools*. Bancyfelin, Carmarthen, Wales: Crown House Publishing Limited.
- Kud, M. i Lew, B. (2019). *Nauczyciel Mentor, Zbuduj Klasę Marzeń*. Warszawa: Difin SA.
- Lewin, K. (2010). *Badania w działaniu a problem mniejszości*. W H. Červinková i B. Gołębiak, *Badania w działaniu: Pedagogika i antropologia zaangażowane*. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW.
- McNiff, J. (1988). *Action Research Principles ad Practice*. London: Routledge.
- McNiff, J. (2017). *Action Research, All You Need to Know*. London: SAGE.
- Parslore, E. i Leedham, M. (2018). *Coaching i mentoring, strategie, taktyki, techniki*. Warszawa: PWN.
- Petryna, S., Plich, K. i Stokłosa, M. (2019). *Mentoring. Odkrywanie i rozwijanie potencjału osobistego i zawodowego*. Lublin: Fundacja VCC.
- Reason, P. i Bradbury, H. (2008). *The SAGE Handbook of Action Research Participative Inquiry and Practice*. London: SAGE.
- Stanković, A. (2022). *Mentoring w Praktyce*. Warszawa: Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Stationary, remote, or hybrid. Changing model of work organization of American content writers

Bartłomiej Wojnowski (communication and media studies)

- Burns, T., & Stalker, G. M. (1994). *The Management of Innovation*. Oxford University Press.
- Chuda, A., & Wyrwicka, M. K. (2013). *Diagnoza kultury organizacyjnej przedsiębiorstwa usługowego*. *Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej*, 59, 1–13.
- de Geus, A. P. (1997). *The Living Company: Habits for Survival in a Turbulent Business Environment* (1. ed.). Harvard Business School Press.
- de Geus, A. P. (1998). *The living company: A recipe for success in the new economy*. *The Washington Quarterly*, 21(1), 197–205. <https://doi.org/10.1080/01636609809550303>
- Demir, E., & Kocaoğlu, B. (2019). The use of McKinsey's 7S framework as a strategic planning and economic assessment tool in the process of digital transformation. *Pressacademia*, 9(9), 114–119. <https://doi.org/10.17261/pressacademia.2019.1078>
- Dobek-Ostrowska, B. (2006). *Komunikowanie polityczne i publiczne* (1. ed.). Wydawnictwo Astrum.
- Dobek-Ostrowska, B. (2007). *Podstawy komunikowania społecznego* (2. ed.). Wydawnictwo Astrum.
- Doliwa, U. (2012). *Dziennikarstwo obywatelskie, czyli jakie?* *Nowe Media*, 3, 81–100.
- Feld, B., & Hathaway, I. (2020). *The Startup Community Way: Evolving an Entrepreneurial Ecosystem* (1. ed.). Wiley.
- Florida, R. (2014). *The Rise of the Creative Class--Revisited: Revised and Expanded* (1. ed.). Basic Books.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory. Strategies for Qualitative Research*. Aldine.
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How Many Interviews Are Enough? *Field Methods*, 18(1), 59–82. <https://doi.org/10.1177/1525822x05279903>
- Hallin, D. C., & Mancini, P. (2007). *Systemy medialne. Trzy modele mediów i polityki w ujęciu porównawczym*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Hamel, G., & Zanini, M. (2020). *Humanocracy: Creating Organizations as Amazing as the People Inside Them*. Harvard Business Review Press.
- Hampden-Turner, C., & Trompenaars, A. (2012). *Siedem kultur kapitalizmu*. Wolters Kluwer.
- Horz-Ishak, C., & Thomass, B. (2021). Germany: Solid journalistic professionalism and strong public service media. In J. Trappel & T. Tomaz (Ed.), *The Media for Democracy Monitor 2021. How Leading News Media Survive Digital Transformation* (Vol. 2, pp. 197–256). Nordicom. <https://doi.org/10.48335/9789188855428>
- Ivancevich, J. M., & Gilbert, J. A. (2000). Diversity Management. *Public Personnel Management*, 29(1), 75–92. <https://doi.org/10.1177/00910260002900106>
- Jakubowicz, K. (2011). *Nowa ekologia mediów. Konwergencja a metamorfoza*. Poltext.
- Kallio, H., Pietilä, A. M., Johnson, M., & Kangasniemi, M. (2016). Systematic methodological review: developing a framework for a qualitative semi-structured interview guide. *Journal of Advanced Nursing*, 72(12), 2954–2965. <https://doi.org/10.1111/jan.13031>

- Kocoń, P. (2009). Tożsamość organizacji i kultura organizacyjna – definicje i relacje. *Economy and Management*, 1, 143–152.
- Murray, S. N., Ambrose, R. F., Bohnsack, J. A., Botsford, L. W., Carr, M. H., Davis, G. E., Dayton, P. K., Gotshall, D., Gunderson, D. R., Hixon, M. A., Lubchenco, J., Mangel, M., MacCall, A., McArdle, D. A., Ogden, J. C., Roughgarden, J., Starr, R. M., Tegner, M. J., & Yoklavich, M. M. (1999). No-take Reserve Networks: Sustaining Fishery Populations and Marine Ecosystems. *Fisheries*, 24(11), 11–25.
- Oleksyn, T. (2021). *Kultura i etyka zarządzania*. Difin.
- Olszański, L. (2006). *Dziennikarstwo internetowe*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Parsons, V. L. (2017). Stratified Sampling. *Wiley StatsRef: Statistics Reference Online*, 1–11. <https://doi.org/10.1002/9781118445112.stat05999.pub2>
- Radlińska, K. M. (2021). Pandemia COVID-19. Implikacje dla polskiego rynku pracy. *Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych*, 1(24), 113–126. <https://ezeszyty.wne.tu.koszalin.pl/index.php/zeszyty/article/view/161>
- Ries, E. (2017). *The Startup Way: How Modern Companies Use Entrepreneurial Management to Transform Culture and Drive Long-Term Growth*. Currency.
- Robinson, O. C. (2013). Sampling in Interview-Based Qualitative Research: A Theoretical and Practical Guide. *Qualitative Research in Psychology*, 11(1), 25–41. <https://doi.org/10.1080/14780887.2013.801543>
- Roszkowska-Sliż, M. (2011). Społeczna odpowiedzialność mediów. Analiza przypadków. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego We Wrocławiu*, 220, 257–270.
- Schein, P. A. (2016). *Organizational Culture and Leadership*. Wiley.
- Schneider, T., Vermeulen, R., Brouwer, D. H., Cherrie, J. W., Kromhout, H., & Fogh, C. L. (1999). Conceptual model for assessment of dermal exposure. *Occupational and Environmental Medicine*, 56(11), 765–773. <https://doi.org/10.1136/oem.56.11.765>
- Serafin, K. (2015). Kultura organizacyjna jako element wspierający realizację strategii przedsiębiorstwa. *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, 222, 87–100.
- Snow, S. (2018). *Dream Teams: Working Together Without Falling Apart*. Portfolio/Penguin.
- Sonczyk, W. (2009). System medialny: zakres – struktura – definicja. *Studia Medioznawcze*, 3(38), 66–75.
- Stachowiak, K. (2017). *Gospodarka kreatywna i mechanizmy jej funkcjonowania*. Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Sułkowski, Ł. (2020). *Kultura organizacyjna od podstaw*. Społeczna Akademia Nauk.
- Szara, K., & Wojtowicz, P. (2016). Sektor kreatywny w Polsce – stan i znaczenie. *Przedsiębiorstwo i Region*, 8, 7–21. <https://doi.org/10.15584/pir.2016.8.2>
- Szpunar, M. (2008). Czym są nowe media: próba konceptualizacji. *Studia Medioznawcze*, 4(35), 31–40.
- Trocki, M. (2013). *Ocena projektów – koncepcje i metody*. Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.
- Waterman, R. H., Peters, T. J., & Phillips, J. R. (1980). Structure is not organization. *Business Horizons*, 23(3), 14–26. [https://doi.org/10.1016/0007-6813\(80\)90027-0](https://doi.org/10.1016/0007-6813(80)90027-0)
- Wiktor, J. W. (1998). Agencja reklamy w systemie komunikacji marketingowej. *Prace Naukowe Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie*, 2, 99–112.

Female Leaders’ Success in Higher Education in Poland and Uzbekistan.

Nigora Mamadaminova (education)

- Aiston SJ (2014) Leading the academy of being led? Hong Kong women academics. *Higher Education Research and Development* 33(1): 59–72.
- Catalyst. (2021). Women CEOs of the S&P 500. [online] Available at: <<https://www.catalyst.org/research/women-ceos-of-the-sp-500/>> [Accessed 19 June 2021].
- Eddy, P., Ward, K., & Khwaja, T. (2017). *Critical approaches to women and gender in higher education*. Palgrave Macmillan.
- Eagly, A. H., & Carli, L. (2007). Women and the labyrinth of leadership (pp. 63–71). Watertown: Harvard Business Review
- Jones SJ, Warnick EM and Taylor CM (2015) Identification of institutional genderedness through organizational operations: An analysis of community college working environments. *NASPA Journal About Women in Higher Education* 8(1): 1–16.
- Maheshwari, G. (2021). A review of literature on women’s leadership in higher education in developed countries and in Vietnam: Barriers and enablers. *Educational Management Administration & Leadership*. <https://doi.org/10.1177/17411432211021418>
- UN Women. (2021). Facts and Figures: Economic Empowerment. [online] Available at: <<https://www.unwomen.org/en/what-we-do/economic-empowerment/facts-and-figures>> [Accessed 19 June 2021].
- UN Women. (2021). Facts and figures: Women’s leadership and political participation | What we do. [online] Available at: <<https://www.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation/facts-and-figures>> [Accessed 19 June 2021].
- Waits, C., (2016). *Women in Leadership in Higher Education. A look at leadership styles*. [Doctoral Dissertation, Robert Morris University].

New technologies

chair: dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska, prof. ucz.

River network selection on small-scale maps using machine learning

Iga Ajdacka (social and economic geography and spatial management)

- Ajdacka I., (2022). The use of decision trees (DT) to automate the selection of rivers for small-scale maps (Wykorzystanie drzew decyzyjnych (DT) do automatyzacji selekcji rzek na mapach ogólnogeograficznych), master's thesis in the field of study of geography, written under the supervision of dr Izabela Karsznia, University of Warsaw, Warsaw.
- Ajdacka, I. & Karsznia, I. (2022). Verifying and improving map specifications of river network selection for automatic generalization of small-scale maps. *Polish Cartographical Review*, 54(1) 75-91. <https://doi.org/10.2478/pcr-2022-0006>
- Du J., Wu F., Xing R., Gong X. & Yu L. (2022). Segmentation and sampling method for complex polyline generalization based on a generative adversarial network, *Geocarto International*, 37:14, 4158-4180, DOI: 10.1080/10106049.2021.1878288
- International Cartographic Association. Commission II: Definition, Classification and Standardization of Technical Terms in Cartography. (Ed.). (1973). *Generalization*. In *Multilingual dictionary of technical terms in cartography* (p. 137). Franz Steiner.
- Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. (2021). Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych [The regulation of the Minister of Economic Development and Technology of 27 July 2021 on topographic objects database, general geographic objects database and standard maps]. (Dz.U. 2021 poz. 1412).
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. (2011). Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych [The regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration of 17 November 2011 on topographic objects database, general geographic objects database and standard maps]. (Dz.U. 2011 nr 279 poz. 1642).
- Karsznia I., 2014-2015. Automatic machine learning based settlement selection models. Programmed within the project AutoGenSettleRoad: Automation of the generalization process of settlements and road networks for medium and small-scale maps, financed by SCIEEX – Scientific Exchange Program and Zurich University, grant number 12.187.
- Karsznia, I., & Weibel, R. (2018). Improving settlement selection for small-scale maps using data enrichment and machine learning. *Cartography and Geographic Information Science*, 45(2), 111–127. Scopus. <https://doi.org/10.1080/15230406.2016.1274237>
- Karsznia, I., & Sielicka, K. (2020). When traditional selection fails: How to improve settlement selection for small-scale maps using machine learning. *ISPRS International Journal of Geo-Information*, 9(4). Scopus. <https://doi.org/10.3390/ijgi9040230>
- Karsznia I., Wereszczyńska K., Weibel R., 2022. Make It Simple: Effective Road Selection for Small-Scale Map Design Using Decision-Tree-Based Models. *ISPRS Int. J. Geo-Inf.* 11(8), 457. DOI: 10.3390/ijgi11080457
- Szombara, S., & Lupa, M. (2018). Cartographic Generalization of the River Network Including Standards of the Objects Recognition. *Proceedings of the 2018 Baltic Geodetic Congress, BGC–Geomatics 2018*, 117–120. <https://doi.org/10.1109/BGC-Geomatics.2018.0002810.1109/BGC-Geomatics.2018.00028>
- Touya G., Zhang X., Lokhat I., (2019). Is deep learning the new agent for map generalization? *International Journal of Cartography*, doi: 10.1080/23729333.2019.1613071

Deep Learning for financial time series forecasting

Przemysław Grądzki (economics and finance)

- Fawaz, H.I., Forestier, G., Weber, J., Idoumghar, L., Muller, P.A. (2019). Deep learning for time series classification: a review. *Data Mining and Knowledge Discovery*, volume 33, 917–963. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1809.04356>.
- Grądzki P. and Wójcik, P. (2023). Is attention all you need in FOREX trading, *Expert Systems*, e13317. <https://doi.org/10.1111/exsy.13317>
- He, K., Zhang, X., Ren, S., Sun, J. (2016). Deep Residual Learning for Image Recognition 2016 IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR). <https://doi.org/10.48550/arXiv.1512.03385>.
- Hu, Z., Zhao, Y., & Khushi, M. (2021) A Survey of Forex and Stock Price Prediction Using Deep Learning. *Applied system innovation*. <https://doi.org/10.3390/asi4010009>.
- Jiang, W. (2021). Applications of deep learning in stock market prediction: Recent progress. *Expert Systems With Applications*. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2021.115537>.
- Menkhoff, L., Taylor, M.P. (2007). The obstinate passion of foreign exchange professionals: Technical analysis *Journal of Economic Literature*. <https://www.jstor.org/stable/27646888>.
- Lopez De Prado, M., *Advances in Financial Machine Learning* (2018), Wiley
- Thakkar, A., Chaudhari, K. (2021). A comprehensive survey on deep neural networks for stock market: The need, challenges, and future directions. *Expert Systems With Applications*. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2021.114800>.

- Vaswani, A., Shazeer, N., Parmar, N., Uszkoreit, J., Jones, L., Gomez, A.N., Kaiser, Ł. & Polosukhin, I. (2017), Attention is All you Need, *Advances in Neural Information Processing Systems* 30 (NIPS 2017)
- Zeng, A., Chen, M., Zhang, L. & Xu, Q. (2022) Are Transformers Effective for Time Series Forecasting? arXiv preprint arXiv:2205.13504v2
- Zhang, Q., Qin, C., Zhang, Y., Bao, F., Zhang, C., Liu, P. (2022), Transformer-based attention network for stock movement prediction, *Expert Systems With Applications*
- Zhao, Y., Khushi, M. (2020). Wavelet Denoised-ResNet CNN and LightGBM Method to Predict Forex Rate of Change. 2020 IEEE International Conference on Data Mining Workshops (ICDMW), Sorrento, Italy. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2102.04861>.
- Zhou, H., Zhang, S., Peng, J., Zhang, S., Li, J., Xiong, X. & Zhang, W. (2021), In-former: Beyond efficient transformer for long sequence time-series forecasting. In AAAI
- Zhou, T., Ma, Z., Wen, Q., Wang, X., Sun, L. & Jin, R. (2022) FEDformer: Frequency enhanced decomposed transformer for long-term series forecasting. arXiv preprint arXiv:2201.12740

Cybersecurity law in China: central imagination and. local government's implementation

Paulina Uznańska (law)

- Barfield B., Barfield J. (2020). An Introduction to Law and Algorithms. [w]: W. Barfield (Ed.), *The Cambridge Handbook of the Law of Algorithms* (Cambridge Law Handbooks, pp. 182-198). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108680844.010
- Beiker S., Calo R. (2010) *Legal Aspects of Autonomous Driving*, Stanford University DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2767899>
- Benjamin S. (2020). The First Amendment and Algorithms. [w]: W. Barfield (Ed.), *The Cambridge Handbook of the Law of Algorithms* (Cambridge Law Handbooks, pp. 182- 198). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108680844.010
- Creemers R. (2015) *Cyber China: Updating Propaganda, Public Opinion Work and Social Management for the 21st Century*, *Journal of Contemporary China*, Creemers, Rogier, <https://ssrn.com/abstract=2698062>
- Creemers R. (2018) *Party Ideology and Chinese Law*, SSRN, DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3210541>
- Creemers R. (2021) *China's Emerging Data Protection Framework*, SSRN, DOI: <https://ssrn.com/abstract=3964684> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3964684>
- Creemers R. (2022) *China's Cybersecurity Regime: Securing the Smart State*, SSRN, DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4070682>
- Ebers M., Navas S. (2020) *Algorithms and Law*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Feng Y. (2010) *Legal Culture in China: A Comparison to Western Law*, *Revue Juridique Polynésienne*, 16:1, <https://www.wgn.ac.nz/law/research/publications/about-nzacl/publications/nzacl-yearbooks/yearbook-15,-2009/Feng.pdf>
- Fitsilis F. (2019) *Imposing Regulations on Advanced Algorithms*. Springer. Berlin.
- Gellert R. (2022) Comparing definitions of data and information in data protection law and machine learning: A useful way forward to meaningfully regulate algorithms?, *Regulation & Governance*, 16:1, 156-157, DOI: <https://doi.org/10.1111/rego.12349>
- Heilmann S., Perry E. (2011) *Mao's Invisible Hand. The Political Foundations of Adaptive Governance in China*. Harvard Contemporary China Series. Cambridge
- Kischel U. (2013) *Comparative Law*. Oxford Scholarship, Oxford
- Kitchin R. (2017) Thinking critically about and researching algorithms, *Information, Communication & Society*, 20:1, 14-29, DOI: 10.1080/1369118X.2016.1154087
- Kopania Z., Szpotakowski I. (2020) *Chinese Law Research Guide*, Wydawnictwo Naukowe ArchæGraph, Warsaw
- Lee J., Hilty R., Liu, K. (2021) *Roadmap to Artificial Intelligence and Intellectual Property: An Introduction, Artificial Intelligence and Intellectual Property* (Jyh-An Lee, Reto Hilty & Kung-Chung Liu eds, Oxford University Press, 2021), *The Chinese University of Hong Kong Faculty of Law Research Paper No. 2021-13*, <https://ssrn.com/abstract=3802232>
- Lee J., Zhang E., Creemers R. (2022) *China's Standardisation System – trends, implications and case studies in emerging technologies*. Leiden Asia Centre <https://leidenasiacentre.nl/wp-content/uploads/2022/04/Chinas-standardisation-system.pdf>
- Li L. (2018) *Interpreting China's Legal System*. China Social Sciences Press. Beijing.
- Nunn, R. (2020). Discrimination in the Age of Algorithms. [w]: W. Barfield (Ed.), *The Cambridge Handbook of the Law of Algorithms* (Cambridge Law Handbooks, pp. 182- 198). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108680844.010
- Righetti L., Pham Q.-C., Madhavan R., Chatila R. (2018) *Lethal Autonomous Weapon Systems (Ethical, Legal, and Societal Issues)*, *IEEE Robotics & Automation Magazine*, 25:1, DOI: 10.1109/MRA.2017.2787267
- Rossum C. (2018) *Liability of robots: legal responsibility in cases of errors or malfunctioning*, Ghent University https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/479/449/RUG01-002479449_2018_0001_AC.pdf
- Xu Y., Wang X. (2016) *Research on the formation path and countermeasures of big data "killing" phenomenon from the perspective of information transmission*. *Artificial Intelligence and Risk Management (ICBAR)*, DOI: 10.1109/ICBAR55169.2021.00009

EU data protection law as an instrument for protection against algorithmic discrimination

Paweł Szorc (law)

- Benjamin, R. (2019). *Race After Technology: Abolitionist Tools for the New Jim Code*. Polity Press.
- Crawford, K. (2021). *Atlas of AI: Power, Politics, and the Planetary Costs of Artificial Intelligence*. Yale University Press.
- Domańska, M. (2019). Zakaz dyskryminacji ze względu na więcej niż jedno zabronione kryterium. *Wolters Kluwer Polska*.
- Eubanks, V. (2018). *Automating Inequality: How High-Tech Tools Profile, Police, and Punish the Poor*. St. Martin's Press.
- Fajgielski, P. (2022). *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*. Wolters Kluwer Polska.
- Fischer, B., Pązik, A., Świerczyński, M. (eds.). (2021). *Prawo sztucznej inteligencji i nowych technologii*. Wolters Kluwer Polska.
- Grozdanovski, L. (2021). In Search of Effectiveness and Fairness in Proving Algorithmic Discrimination in EU Law. *Common Market Law Review*, 58(1), 99-136.
- Hacker, P. (2018). Teaching Fairness to Artificial Intelligence: Existing and Novel Strategies Against Algorithmic Discrimination Under EU Law. *Common Market Law Review*, 55(4), 1143-1186.
- Lai, L., Świerczyński, M. (eds.). (2020). *Prawo sztucznej inteligencji*. Wydawnictwo C. H. Beck.
- Litwiński, P. (ed.). (2021). *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Ustawa o ochronie danych osobowych. Wybrane przepisy sektorowe. Komentarz*. Wydawnictwo C. H. Beck.
- Mann, M., Matzner, T. (2019). Challenging algorithmic profiling: The limits of data protection and anti-discrimination in responding to emergent discrimination. *Big Data & Society*, 6(2).
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2053951719895805>.
- Niklas, J. (2019). Problem dyskryminacji automatycznej – uwagi na tle ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych. *Europejski Przegląd Sądowy*, 7, 4-9.
- Richardson, R., Schultz, J. M., Crawford, K. (2019). Dirty Data, Bad Predictions: How Civil Rights Violations Impact Police Data, Predictive Policing Systems, and Justice. *New York University Law Review Online*, 192.
<https://www.nyulawreview.org/wp-content/uploads/2019/04/NYULawReview-94-Richardson-Schultz-Crawford.pdf>.
- Wróbel, A. (ed.). (2019). *Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Komentarz*. Wydawnictwo C. H. Beck.
- Xenidis, R. (2020). Tuning EU equality law to algorithmic discrimination: Three pathways to resilience. *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 27(6), 736-758.
- Xenidis, R., Senden, L. (2020). EU non-discrimination law in the era of artificial intelligence: Mapping the challenges of algorithmic discrimination. In Bernitz, U., et al (eds.), *General Principles of EU law and the EU Digital Order* (151-182). Kluwer Law International.
- Zawidzka-Łojek, A., Szczerba, A. (eds.). (2021). *Prawo antydyskryminacyjne Unii Europejskiej*. Instytut Wydawniczy EuroPrawo.
- Zuiderveen Borgesius, F. J. (2020). Strengthening legal protection against discrimination by algorithms and artificial intelligence. *The International Journal of Human Rights*, 24(10), 1572-1593.

Perceptions, ownership and uses of cryptocurrency: the case of Poland

Krystian Łukasik (sociology)

- Akyildirim, E., Aysan, A., Cepni, O., & (Ceyhan) Darendeli, S. P. (2021). Do investor sentiments drive cryptocurrency prices? *Economics Letters*, 206, 109980. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2021.109980>
- Baur, A., Bühler, J., Bick, M., & Bonorden, C. (2015). Cryptocurrencies as a Disruption? Empirical Findings on User Adoption and Future Potential of Bitcoin and Co (p. 80). https://doi.org/10.1007/978-3-319-25013-7_6
- Bohr, J., & Bashir, M. (2014). Who Uses Bitcoin? An exploration of the Bitcoin community (p. 101). <https://doi.org/10.1109/PST.2014.6890928>
- Choi, T.-M. (2020). Creating All-Win by Blockchain Technology in Supply Chains: Impacts of Agents' Risk Attitudes towards Cryptocurrency. *Journal of the Operational Research Society*, 72. <https://doi.org/10.1080/01605682.2020.1800419>
- Clarke, N., Jürgens, B., & Herrero-Solana, V. (2020). Blockchain patent landscaping: An expert based methodology and search query. *World Patent Information*, 61, 101964. <https://doi.org/10.1016/j.wpi.2020.101964>
- Daim, T. (2019). Analysis of the Cryptocurrency Adoption Decision: Literature Review (p. 11). <https://doi.org/10.23919/PICMET.2019.8893819>
- García-Monleón, F., Danvila del Valle, I., & Lara, F. (2021). Intrinsic value in crypto currencies. *Technological Forecasting and Social Change*, 162, 120393. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120393>
- Ghimire, S., & Selvaraj, H. (2018). A Survey on Bitcoin Cryptocurrency and its Mining (p. 6). <https://doi.org/10.1109/ICSENG.2018.8638208>
- Knauer, F., & Mann, A. (2020). What is in It for Me? Identifying Drivers of Blockchain Acceptance among German Consumers. *The Journal of the British Blockchain Association*, 3, 1–16. [https://doi.org/10.31585/jbba-3-1-\(1\)2020](https://doi.org/10.31585/jbba-3-1-(1)2020)
- Krombholz, K., Judmayer, A., Gusenbauer, M., & Weippl, E. (2017). The Other Side of the Coin: User Experiences with Bitcoin Security and Privacy. In J. Grossklags & B. Preneel (Eds.), *Financial Cryptography and Data Security* (pp. 555–580). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-662-54970-4_33

- Mendoza-Tello, J., Mora, H., Pujol, F., & Lytras, M. (2018). Social Commerce as a Driver to Enhance Trust and Intention to Use Cryptocurrencies for Electronic Payments. *IEEE Access*, 6. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2018.2869359>
- Moroşan, A., Oprea, O., Stoica, E., & Tileaga, C. (2023). Students' Perception Regarding the Cryptocurrencies. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 15, 463–481. <https://doi.org/10.18662/rrem/15.1/706>
- Schaupp, L., & Festa, M. (2018). Cryptocurrency adoption and the road to regulation. In *Digital Government Research: Governance in the Data Age* (p. 9). <https://doi.org/10.1145/3209281.3209336>
- Shahzad, F., Xiu, G., Wang, J., & Shahbaz, M. (2018). An empirical investigation on the adoption of cryptocurrencies among the people of mainland China. *Technology in Society*, 55, 33–44. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2018.05.006>
- Strehle, E., & Ante, L. (2020). Exclusive Mining of Blockchain Transactions (SSRN Scholarly Paper No. 3686529). <https://doi.org/10.2139/ssrn.3686529>
- Sudzina, F., Dobes, M., & Pavlicek, A. (2021). Towards the psychological profile of cryptocurrency early adopters: Overconfidence and self-control as predictors of cryptocurrency use. *Current Psychology*, 42. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02225-1>
- Valdeolillos, D., Martín, Y., González Briones, A., Prieto, J., & Corchado Rodríguez, J. (2020). Blockchain Technology: A Review of the Current Challenges of Cryptocurrency (pp. 153–160). https://doi.org/10.1007/978-3-030-23813-1_19
- Vujičić, D., Jagodic, D., & Randić, S. (2018). Blockchain technology, bitcoin, and Ethereum: A brief overview (p. 6). <https://doi.org/10.1109/INFOTEH.2018.8345547>
- Yli-Huumo, J., Ko, D., Choi, S., Park, S., & Smolander, K. (2016). Where Is Current Research on Blockchain Technology? - A Systematic Review. *PloS One*, 11(10), e0163477. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0163477>

Panel 6

Seksualność i wychowanie

osoba prowadząca: dr Ewa Dryll

Zadowolenie z ciała u dzieci w wieku szkolnym

Karolina Kubicka (psychologia)

- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Vol. 2. Separation: Anxiety and anger*. New York: Basic Books.
- Collins, M. E. (1991). Body figure perceptions and preferences among preadolescent children. *International Journal of Eating Disorders*, 10, 199–208.
- Gacek, M., Pilecka, W., & Fusińska-Korpik, A. (2014). Psychometric properties of Self-Perception Profile for Children in a Polish sample. *Polish Journal of Applied Psychology*, vol. 12 (3), 85–104.
- Harter, S. (2012). *The construction of the self: Developmental and sociocultural foundations* (2nd Edition). New York, NY: Guilford Press.
- Halliwell, E., Jarman, H., Tylka, T., & Slater, A. (2017). Adapting the Body Appreciation Scale-2 for Children: A psychometric analysis of the BAS-2C. *Body Image*, 21, 97–102.
- Kanfo, H. (2016). The Development of Body Image in School-Aged Girls: A Review of the Literature from Sociocultural, Social Learning Theory, Psychoanalytic, and Attachment Theory Perspectives. *The New School Psychology Bulletin* 2016, Vol. 13, No. 2.
- Kreuger, D. W. (2002). *Integrating Body Self and Psychological Self. Creating a New Story in Psychoanalysis and Psychotherapy*. London. New York: Bunker-Rouledge.
- Szalai, T. D., Czeglédi, E., Vargha, A., & Grezsa, F. (2016). Parental Attachment and Body Satisfaction in Adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 26(4), 1007–1017.

Przestępstwo obcowania płciowego z małoletnim w porządkach prawnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Finlandii

Michał Macidłowski (nauki prawne)

- Beisert, M., & Szumski, F. (2010). Społeczno-kulturowe uwarunkowania przestępstw przeciwko wolności seksualnej małoletniego. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 4, 217–235.
- Bocheński, M. (2019). Wybrane problemy zgłaszalności przestępstw z art. 200 § 1 kk i ich praktyczne znaczenie dla kryminalizacji współżycia seksualnego nastolatków. Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 18(4), 123–143.
- Derlatka, M. (2013). Aktywność seksualna małoletnich a prawo karne. *Prokuratura i Prawo*, 6, 67–74.
- Filipczak, M. (2022). Zgoda osoby małoletniej poniżej 15. Roku życia na kontakt seksualny w kontekście normy seksuologicznej i społecznej szkodliwości czynu. *Przebieg Sądowy*, 4, 67–81.
- Hinkkanen, V. (2009). Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö: Tutkimus rangaistuskäytännöstä ja seksuaalirikosten uusimisesta. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.
- Jokila, H. (2010). Tahdonvastainen suostumus ja liiallisen luottamuksen hinta: Raiskauksen ja muiden seksuaalirikosten oikeudellisen tiedon konstruktio. *Suomalainen Lakimiesyhdistys*.
- Kimpimäki, M. (2018). Sukupuoliyhteys lapsen kanssa – raiskaus vai ei? *Lakimies*, 116(6), 677–697.
- Kurzępa, B. (2005). „Inna czynność seksualna” jako znamię przestępstw. *Prokuratura i Prawo*, 5, 62–72.
- Malinowska-Bizon, A. (2021). Odpowiedzialność sprawców wykorzystywania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 w kontekście znamion przestępstwa z artykułu 197 Kodeksu karnego. *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*, 3, 87–111.
- Milewicz-Bednarska, D. (2008). Ustawowe znamiona przestępstw stypizowanych w art. 200 k.k. - Próba analizy. *Prokurator*, 36(4), 49–73.
- Mozgawa, M., & Budyn-Kulik, M. (2006). Prawnkarne aspekty pedofilii: Analiza dogmatyczna i wyniki badań empirycznych. *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*, 2, 43–78.
- Piha, O. (2022). Seksuaalinen hyväksikäyttö – seksuaalisen autonomian lisäsuojaa vai harhakuvaa? *Defensor Legis*, 1, 18–39.
- Rudanko, J. (2021). KKO 2021:5: Seksuaalirikos—Törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö—Oikeudenkäyntimenettely—Todistelu—Näytön arviointi—Videokuuleminen—Puolustaja—Puolustajan palkkion korvaaminen valtiolle. *Lakimies*, 118(5), 879–886.
- Tokarczyk, R. (2008). *Komparatystyka prawnicza* (wyd 9). Oficyna Wolters Kluwer Business.
- Warylewski, J. (2018). Przegląd orzecznictwa z zakresu prawa karnego materialnego dotyczącego naruszeń wolności seksualnej i obyczajności za lata 2015–2018. *Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa*, 3, 11–26.

Ewolucja międzynarodowych standardów przeciwdziałania przemocy seksualnej: od ujęcia „siłowego” do konsensualnego

Agnieszka Grzybek (nauki prawne)

- Andersson U., Edgren M., Karlsson L., Nilsson G., „Rape Narratives in Motion”, Palgrave MacMillan, e-book, 2019
- Bladini M., Jacobsen J., „Introduction. Rape laws in the Nordic countries – Definition, Developments and Discussions”, „Bergen Journal of Criminal Law and Criminal Justice” 2020, t. 8, nr 2
- Brownmiller S., *Against Our Will. Men, Women and Rape*, Ballantine Books, New York 1993 (pierwsze wydanie: 1975)
- Cahill A. J., „Rethinking Rape”, Cornell University Press, New York 2001
- Ehrlich S., „Representing Rape. Language and sexual consent”, Routledge, Taylor & Francis e-Library, 2002
- Friedman J., Valenti J. (red.), „Yes Means Yes! Visions of Female Sexual Power and a World Without Rape”, Seal Press, Berkeley 2008
- Harris L. R., „Towards a Consent Standard in the Law of Rape”, „Chicago Law Review” 1976 (wiosna), t. 43, nr 3
- MacKinnon C. A., „Marxism, Method, and the State: Toward Feminist Jurisprudence”, „Signs” 1983 (lato), t. 8, nr 4
- MacKinnon C. A., „Rape: on Coercion and Consent”, w: MacKinnon C. A., „Toward a Feminist Theory of State”, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1989, s. 171–183
- MacKinnon C. A., „Rape redefined”, „Harvard Law & Policy Review” 2016, t.10
- Plątek M., „Zgwałcenie. Gdy termin nabiera nowej treści. Pozorny brak zmian i jego skutki”, „Archiwum Kryminologii” 2018, t. XL

Zielińska E., „Konwencja Rady Europy o zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, jej ogólna ocena oraz celowość przystąpienia do niej przez RP”, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2012

Czy osoby wychowane w instytucjonalnej pieczy zastępczej mają inny poziom oniomanii, materializmu i motywacji zakupowych (status, nagroda) niż osoby wychowane w rodzinach własnych? Projekt badania własnego z elementami przeglądu literatury

Angelika Barczak (nauki o zarządzaniu i jakości)

- DeSarbo, W. S., Edwards, E. (1996). Typologies of compulsive buying behavior: A constrained cluster wise regression approach. *Journal of Consumer Psychology*, 5(3), 231–262. DOI: 10.1207/s15327663jcp0503_02.
- Flouri, E. (1999). An integrated model of consumer materialism: Can economic socialization and maternal values predict materialistic attitudes in adolescents?, *The Journal of Socio-Economics*, Volume 28, Issue 6, 707-724, [https://doi.org/10.1016/S1053-5357\(99\)00053-0](https://doi.org/10.1016/S1053-5357(99)00053-0).
- Flouri, E. (2004). Exploring the relationship between mothers' and fathers' parenting practices and children's materialist values. *Journal of Economic Psychology*, 25, 743–752. doi:10.1016/j.joep.2003.06.005
- Najwyższa Izba Kontroli (2015). Pomoc w usamodzielnianiu się pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, Warszawa.
- Niśkiewicz, Z. (2016). Dobrostan psychiczny i jego rola w życiu człowieka. *Studia Krytyczne*, 3, 139–151.
- Olszak, A. (2015). Kształtowanie poczucia własnej wartości wśród wychowanków domów dziecka – wyzwaniem dla nauczycieli i wychowawców. W: Kowalski, W. & Dubis, M. (Red.), *Pieczna zastępcza: od wsparcia do usamodzielnienia* (s. 83-91). Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie.
- Trzecińska, A., & Sekścińska, K. (2021). Financial status and materialism—The mediating role of self-esteem. *Australian Journal of Psychology*, 1-12.
- Zalega, T. (2020). Oniomania in the purchasing behaviour of young Polish consumers – an economic approach. *Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy*, 62, 40-41.

Climate

chair: dr Agnieszka Dudzińska-Jarmolińska

Concluding energy performance contracts (EPC) by public sector entities and private enterprises

Julia Pytko (Law)

Documents and Programs:

Information on changes to the Act on energy efficiency and the Act on public-private partnership in the field of energy performance contracts (EPC), Ministry of Funds and Regional Policy Department of Public-Private Partnership, 2022.

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions, and the European Investment Bank, Clean Energy for All Europeans, Brussels, 2016.

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee, and the Committee of the Regions, “Fit for 55”: Achieving the EU's 2030 climate target on the way to climate neutrality, Brussels 2021.

Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, REPowerEU Plan, Brussels, 2022.

A Guide to the Statistical Treatment of Energy Performance Contracts, Eurostat and the European Investment Bank, 2018.
Guidelines for energy performance contracts, Ministry of Climate and Environment, 2023.

Commission Recommendation (EU) 2021/1749 of 28 September 2021 on the principle of “energy efficiency first”: from principles to practice – Guidelines and examples for its implementation in the decision-making process in the energy sector and in other sectors.

Scientific Articles and Commentaries:

Bertoldi P., Boza-Kiss B., Toleikyte A., Energy Service Market in the EU, Publications Office of the EU, 2019.

Czarnecka M., Oglódek T., Prawo energetyczne. Efektywność energetyczna Tom I. Komentarz, Edition 2, 2023.

Kościuk A., Prawo energetyczne. Komentarz, Edition 2.

Muras Z., Swora M., Prawo energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 1-11, red. Z. Muras, M. Swora, Edition 2.

Porzeżyńska M., Sakławski J., Ustawa o efektywności energetycznej. Komentarz, Edition 1, 2021.

Skoczowski T., Bielecki S., Efektywność energetyczna – polityczno-formalne uwarunkowania rozwoju w Polsce i Unii Europejskiej, Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal 2016, Tom 19, Note 1.

Wiktorowska E., Wiktorowski A., Wójcik P., Gawrońska-Baran A., Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany, 2023.

Articles:

Aktualizacji PEP2040 nie będzie. A przynajmniej nie za kadencji tego rządu, <https://swiatoze.pl/aktualizacji-pep2040-nie-bedzie-a-przynajmniej-nie-za-kadencji-tego-rzadu/>.

Council adopts energy efficiency directive, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/07/25/council-adopts-energy-efficiency-directive/>.

ESCO. Realizacja inwestycji w systemie finansowania przez stronę trzecią, <https://kape.gov.pl/epc-esco>.

Lista dostępnych dostawców usług związanych ze zużyciem energii, <https://www.gov.pl/web/klimat/lista-dostepnych-dostawcow-uslug-energetycznych>.

Parliament and Council negotiators agree on new rules to boost energy saving,

<https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20230309IPR77212/parliament-and-council-negotiators-agree-on-new-rules-to-boost-energy-savings>.

Przykładowe projekty finansowane w formule ESCO, <https://www.gov.pl/web/klimat/przykladowe-projekty-finansowane-w-formule-esco>.

Rada UE przyjęła dyrektywę o efektywności energetycznej, <https://www.cire.pl/artykuly/serwis-informacyjny-cire-24/rada-ue-przyjela-dyrektywe-o-efektywnosci-energetycznej>.

Realizacja inwestycji publicznych służących poprawie efektywności energetycznej w formule ESCO, <https://www.umww.pl/artykuly/55681/pliki/formulaescofinal.pdf>.

Ryzyka przy umowie o poprawę efektywności energetycznej – jest projekt rozporządzenia, <https://wartowiedziec.pl/rozwoj-i-fundusze/60672-ryzyka-przy-umowie-o-poprawe-efektywnosci-energetycznej-jest-projekt-rozporzadzenia>.

Założenia do aktualizacji Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040) – wzmocnienie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej, <https://www.gov.pl/web/premier/zalozenia-do-aktualizacji-polityki-energetycznej-polski-do-2040-r-pep2040--wzmocnienie-bezpieczenstwa-i-niezaleznosci-energetycznej>.

Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim”, https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-first-principle_pl?etrans=pl.

ESG – is it important? What does it actually mean?

Aneta Drab (Management and Quality Studies)

Chodnicka-Jaworska P. (2021). ESG as a Measure of Credit Ratings. *Risks*, 9 (12), 226, <https://doi.org/10.3390/risks9120226>
Emerling I. (2018). Znaczenie ujawnień niefinansowych dla inwestorów i wizerunku jednostki gospodarczej. *Studia Ekonomiczne*, 369, 40-53

Kłobukowska J. (2020). Raportowanie zintegrowane w procesie budowania wartości dla inwestorów na rynku kapitałowym. *Pieniądze i Więź*, 3 (88), 47-55

Michalczyk G. and Konarzewska U. (2019). Znaczenie raportowania niefinansowego w inwestowaniu społecznie odpowiedzialnym. *Zeszyty Naukowe SGGW, Polityki Europejskie, Finanse i Marketing*, 21 (70), 149-159,

<https://doi.org/10.22630/PEFIM.2019.21.70.12>

Climate Change and the Goals of the EU Financial Regulation

Wojciech Marcinkowski (Law)

- Armour, J., Awrey, D., Davies, P., Enriques, L., Gordon, J., Mayer C. and Payne J. (2016). *Principles of Financial Regulation*. Oxford University Press.
- Awrey, D., Judge, K. (2020). *Why Financial Regulation Keeps Falling Short*. ECGI Working Paper No. 494/2020.
- Baer M., Campiglio E., Deyris, J. (2021). *Mind the promotional gap! Climate-related financial policies and institutional dynamics*. SUERF Policy Briefs no. 205/2021.
- Bolton, P., Despres, M., Pereira da Silva, LA., Samama, F., Svartzman, R. (2020). *The Green Swan: Central Banking and Financial Stability in the Age of Climate Change*. BIS Report.
- Campiglio, E., Dafermos, Y., Monnin, P., Ryan-Collins, J., Schotten, G., Tanaka, M. (2018). *Climate change challenges for central banks and financial regulators*. *Nature Climate Change*, 8(6).
- Carney, M. (2015). *Breaking the Tragedy of the Horizon: Climate Change and Financial Stability*. Speech at Lloyd's of London.
- Colaert, V., (2022). *The Changing Nature of Financial Regulation: Sustainable Finance as a New EU Policy Objective*. *Common Markets Law Review*, Vol. 59, Issue 6/2022.
- Condon, M. (2021). *Market myopia's climate bubble*. Boston Univ. School of Law Research Paper.
- Emambaksh, T., Giuzio, M., Mingarelli, L., Salakhova, D., Spaggiari, M. (2022). *Climate-related risks to financial stability*. ECB Financial Stability Review.
- ESRB Advisory Scientific Committee (2016). *Too late, too sudden: Transition to a low- carbon economy and systemic risk*. Reports of the Advisory Scientific Committee
- Hong, H, Li, F.W., Xu, J. (2017). *Climate Risks and Market Efficiency*. *Journal of Econometrics*, Elsevier, vol. 208(1).
- Mezzanotte, F. (2023). *EU Sustainable Finance: Complex Rules and Compliance Problems*. *Review of Banking & Financial Law*, Vol. 42.
- Oehmke, M., Opp, M. (2023). *Green Capital Requirements*. Swedish House of Finance Research Paper No. 22-16.
- Thoma, J., Chenet, H. (2016). *Transition risks and market failure: a theoretical discourse on why financial models and economic agents may misprice risk related to the transition to a low-carbon economy*. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, Vol. 7.
- Schoenmaker, D., Schramade W. (2019). *Principles of Sustainable Finance*. Oxford University Press.

Cultural Ecosystem Services and Cultural Landscape: A Colombian Coffee World Heritage Site

Sonia Uribe (social and economic geography and spatial management)

- Diaz, S., Demissew, S., Carabias, J., Joly, C., Lonsdale, M., Ash, N., ... Zlatanova, D. (2015). *The IPBES conceptual framework — connecting nature and people*. <http://hdl.handle.net/10204/8793>
- Ferreira, V.; Barreira, A.P.; Loures, L.; Antunes, D.; Panagopoulos, T. (2020). *Stakeholders' Engagement on Nature-Based Solutions: A Systematic Literature Review*. *Sustainability* 2020, 12, 640.
- Huynh, L.T.M.; Gasparatos, A.; Su, J.; Lam, R.D.; Grant, E.I.; Fukushi, K. (2022). *Linking the nonmaterial dimensions of human-nature relations and human well-being through cultural ecosystem services*. *Sci. Adv.* 2022, 8, eabn8042.
- Kosanic, A.; Petzold, J. (2020). *A systematic review of cultural ecosystem services and human wellbeing*. *Ecosyst. Serv.* 2020, 45, 10.
- Kulczyk, S., Woźniak, E. & Derek, M. (2018). *Landscape, facilities and visitors: An integrated model of recreational ecosystem services*. *Ecosystem services*, 31, 491-50
- Leask, A. and Fyall, A. (eds) (2006) *Managing World Heritage Sites*. Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Braat, L.C.; De Groot, R.S. (2012). *The ecosystem services agenda: bridging the worlds of natural science and economics, conservation and development, and public and private policy* *Ecosyst.. Serv.*, 1, pp. 4-15, 10.1016/j.ecoser.2012.07.011
- Millennium Ecosystem Assessment. *Ecosystems and Human Well-Being: Biodiversity Synthesis* (2005). Island Press: Washington, DC, USA.
<https://www.millenniumassessment.org/documents/document.356.aspx.pdf>

TEEB. (2010). *The Economics and Biodiversity: Mainstreaming the Economics of Nature: A Synthesis of the Approach, Conclusion and Recommendations of TEEB*. TEEB: London, UK.
UNESCO World Heritage Convention (n.d.). *Coffee Cultural Landscape of Colombia*. World Heritage List. <https://whc.unesco.org/en/list/1121/>.

Determinants of security of electricity supply in South Africa

Maciej Wapiński (Security Studies)

Dworzanowski-Venter Bronwyn. (2023). Going Psycho-Solar and Insulating Ourselves Against Anxiety Shocks. *Mental Health Matters*, 10(1), 4–5. https://doi.org/10.10520/ejc-menhm_v10_n1_a2

Lochner Marais, Phillippe Burger, Maléne Campbell, Stuart Paul Denoon-Stevens, & Deidré van Rooyen. (2021). *Coal and Energy in South Africa*. Edinburgh University Press; eBook Collection (EBSCOhost).

<http://han.buw.uw.edu.pl/han/Ebsco/search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=3181098&lang=pl&site=eds-live&scope=site>

Nkosi, N. S., & Govender, K. K. (2022). Electricity Price Increases and Energy Demand: The Case of an Electricity Supplier in South Africa. *International Journal of Energy Economics and Policy*, 12(5), 138–145. <https://doi.org/10.32479/ijeep.13045>

Powanga, L., & Kwakwa, P. A. (2023). Determinants of Electricity Transmission and Distribution Losses in South Africa. *Journal of Renewable Energy*, 2023, 1–9. <https://doi.org/10.1155/2023/2376449>

Tobias Bischof-Niemz & Terence Creamer. (2019). *South Africa's Energy Transition: A Roadmap to a Decarbonised, Low-cost and Job-rich Future*. Routledge; eBook Collection (EBSCOhost).

<http://han.buw.uw.edu.pl/han/Ebsco/search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=1780851&lang=pl&site=eds-live&scope=site>

Wood NH. (2023). The impact of loadshedding on dental practice in South Africa. *South African Dental Journal*, 78(1), 1–1. https://doi.org/10.10520/ejc-sada_v78_n1_a1

EU Law and Politics

chair: prof. dr hab. Robert Grzeszczak

Protection of privacy by the European Union institutions on the example of Europol

Zuzanna Choińska (Law)

Bergström, M., & Cornell, A.J. (Eds.). (2014). *European Police and Criminal Law Co-operation*. London: Hart Publishing Ltd. DOI: <http://dx.doi.org/10.5040/9781474201568>

Fabbrini, Federico, *Human Rights in the Digital Age: The European Court of Justice Ruling in the Data Retention Case and its Lessons for Privacy and Surveillance in the U.S.* Forthcoming in: 28 *Harvard Human Rights Journal* __ (2015), Tilburg Law School Research Paper No. 15/2014, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2482212>

Galli, F. (2021). Law Enforcement and Data-Driven Predictions at the National and EU Level: A Challenge to the Presumption of Innocence and Reasonable Suspicion? In H. Micklitz, O. Pollicino, A. Reichman, A. Simoncini, G. Sartor, & G. De Gregorio (Eds.), *Constitutional Challenges in the Algorithmic Society* (pp. 111-128). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108914857.008

Hoek, D. B. C., & Stigter, J. (2022). Europol: An Overwhelming Stream of Big Data. *Revue Internationale De Droit Pénal*, 92(2/2021), 19-44. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3502314>

Julia Jansson (2018) *Building resilience, demolishing accountability? The role of Europol in counter-terrorism, Policing and Society*, 28:4, 432-447, DOI: 10.1080/10439463.2016.1191485

Lai, W., Van Vaerenbergh, A., & Bellaert, W. (2021). Europol and its growing alliance with private parties. *REVUE INTERNATIONALE DE DROIT PÉNAL*, 92(2), 45–65.

Pavelek, O. & Zajičková, D. (2021). Personal Data Protection in the Decision-Making of the CJEU Before and After the Lisbon Treaty. *TalTech Journal of European Studies*, 11(2) 167-188. <https://doi.org/10.2478/bjes-2021-0020>

van der Sloot, B. (2016). Is the Human Rights Framework Still Fit for the Big Data Era? A Discussion of the ECtHR's Case Law on Privacy Violations Arising from Surveillance Activities. In: Gutwirth, S., Leenes, R., De Hert, P. (eds) *Data Protection*

on the Move. Law, Governance and Technology Series(), vol 24. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-017-7376-8_15

Vanoni, L. P. (2018). "Chapter 6: Balancing privacy and national security in the global digital era: A comparative perspective of EU and US constitutional systems". In *The Fragmented Landscape of Fundamental Rights Protection in Europe*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing

Vogiatzoglou, P., & Fantin, S. (2019). National and Public Security within and beyond the Police Directive. In A. Vedder, J. Schroers, C. Ducuing, & P. Valcke (Eds.), *Security and Law: Legal and Ethical Aspects of Public Security, Cyber Security and Critical Infrastructure Security* (KU Leuven Centre for IT & IP Law Series, pp. 27-62). Intersentia. doi:10.1017/9781780688909.003

The use of musical works of others on the example of sampling in EU and US law

Dominik Świątkowski (Law)

Abuhoff, E. (2017). Circuit Rift Sends Sound Waves: An Interpretation of the Copyright Act's Scope of Protection for Digital Sampling of Sound Recordings, *Brooklyn Law Review*, 83, 405-438.

Arora, Y. (2022). Music Sampling and Copyright: Are the Courts Hung up on Restricting Creativity? *Trinity College Law Review*, 25, 168-190.

Carter, M. R. (2013). Applying the Fragmented Literal Similarity Test to Musical-Work Recording Infringement: Correcting the Bridgeport Music, Inc. v. Dimension Films Legacy. *Minnesota Journal of Law, Science & Technology*, 14, 669-703.

Clark, S. (2019). Hold Up: Digital Sampling, Copyright Infringement, And Artist Credit Through The Lens of Beyoncé's Lemonade. *Journal of Intellectual Property Law*, 26, 131-158.

Engels, G. (2020). Kraftwerk's "METALL auf METALL": a 20-year journey over 2 sampled seconds. *Entertainment Law Review*, 31(7), 245-247.

Esannason, D. (2016). Get a Licence or Don't Sample: Using Examples from Popular Music to Raise New Questions About the Bridgeport v. Dimension Films Holding. *Harvard Journal of Law & Technology*, 29, 551-565.

Evans, T. M. (2011). Sampling, Looping, and Mashing... Oh My!: How Hip Hop Music is Scratching More Than The Surface of Copyright Law. *Fordham Intellectual Property, Media and Entertainment Law Journal*, 21, 843-904.

Jütte, B. J. (2017). New perspectives for sampling – US and German developments and what comes next. *Entertainment Law Review*, 28(4), 127-130.

Parish, J. (2020). Sampling and copyright – did the CJEU make the right noises? *Cabrige Law Journal*, 79(1), 32-34.

Reilly, T. L. (2008). Debunking the Top Three Myths of Digital Sampling: An Endorsement of the Bridgeport Music Court's Attempt to Afford "Sound" Copyright Protection to Sound Recordings. *Columbia Journal of Law & the Arts*, 31, 355-408.

Schaefer, T. (2020). Sampling and the De Minimis Exception: Balancing the Competing Interests of Copyright Law in Sound Recordings, *Tulsa Law Review*, 55(2), 340-361.

Schuster, W. M. (2015). Fair Use, Girl Talk, and Digital Sampling: An Empirical Study of Music Sampling's Effect on the Market for Copyrighted Works. *Oklahoma Law Review*, 67(3), 443-518.

Weldon, C. (2017). The De Minimis Requirement As a Safety Valve: Copyright, Creativity, And the Sampling of Sound Recordings. *New York University Law Review*, 92, 1261-1305.

How trademark law responds to the market reality

Paweł Poznański (Law)

Anemaet L. (2016). The Public Domain Is under Pressure—Why We Should Not Rely on Empirical Data When Assessing Trademark Distinctiveness, 47 *IIC* 303.

Anemaet L. (2020). The Fairy Tale of the Average Consumer: Why We Should Not Rely on the Real Consumer When Assessing the Likelihood of Confusion' 69 *GRUR Int* 1008.

Beebe B. (2005). Search and Persuasion in Trademark Law, 103 *MICH. L. REV.* 2020.

Beebe B., Fromer J. C. (2022). The Future of Trademarks in a Global Multilingual Economy: Evidence and Lessons from the European Union. *Trademark Reporter*, Vol. 112, p. 902.

Burrell R., Weatherall K. (2016). Towards a New Relationship Between Trade Mark Law and Psychology, *Current Legal Problems*, Volume 71, Issue 1, s. 87–118.

Davis J. (2005). Locating the Average Consumer: His Judicial Origins, Intellectual Influences and Current Role in European Trade Mark Law, 2 *IPQ* 183, 186.

Davis J. (2015). Revisiting the Average Consumer: An Uncertain Presence in European Trade Mark Law', *Intellectual Property Quarterly*, 15.

- Dinwoodie, Graeme B., Gangjee, Dev S. (2015). *The Image of the Consumer in European Trade Mark Law. The Image(s) of the Consumer in EU Law (Leczykiewicz and Weatherill red.)* (Hart Pub. 2015) , Oxford Legal Studies Research Paper No. 83/2014.
- Fhima S. I. (2014). *Introducing Reality into Trade Mark Law*, 9 *Journal of Intellectual Property Law and Practice* 684.
- Tischner A. (2022). *Czy prawo znaków towarowych interesuje się konsumentem i realiami rynku?.* (in): E. Całka, A. Jakubecki, M. Nazar, A. Niewęglowski, & R. Poździk (red.) *In varietate concordia: księga jubileuszowa Profesora Ryszarda Skubisza* p. 549-566.
- Weatherall K. (2017). *The Consumer as the Empirical Measure of Trade Mark Law. The Modern Law Review*, Vol. 80, No. 1, pp. 57-87.
- Xiao Y. (2022). *A thousand faces of the average consumer: towards a more empirically grounded approach to the infringement test?.* *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2022, Vol. 17, No. 7, 559-567.

Political discourse on disinformation on the EU and NATO forums

Mikołaj Rogalewicz (Political Science and Public Administration)

Documents and reports:

- Blanchette, J., Livingston, S. Glaser, B. S., & Kennedy, S. (2021). *Protecting Democracy in an Age of Disinformation: Lessons from Taiwan*. CSIS.
- Doncheva, T., & Svetoka, S. (2021). *Russia's Footprint in the Western Balkan Information Environment: Susceptibility to Russian Influence*.
- Haiden, L., & Althuis, J. (2018). *Fake News: A Roadmap. Joint declaration on EU-NATO cooperation*, 2018.
- Juurvee, I., Cepurītis, M., Bērziņa, J., & Kaljula, D. (2016/2017). *Russia's Footprint in the Nordic-Baltic Information Environment*.
- Juurvee, I., Cepurītis, M., Bērziņa, J., & Kaljula, D. (2018). *Russia's Footprint in the Nordic-Baltic Information Environment. Executive Summary*.
- Kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji (2018).
- NATO Military Concept for Strategic Communications. (2010).
- NATO Strategic Communications Policy. (2009).
- Pamment, J. (2020). *The EU's Role in Fighting Disinformation: Taking Back the Initiative*. Carnegie Endowment for International Peace.
- Roberts, D. (2020). *China's disinformation strategy: Its Dimensions and Future*. Atlantic Council.
- Rodríguez, B. C., Cepurītis, M., Keišs, A., Marnot, D., & Ruston, S. (2019/2020). *Russia's Footprint in the Nordic-Baltic Information Environment*.
- Tardy, T. (2020). *COVID-19: NATO in the Age of Pandemics*. NDC Research paper.
- Thomas, E., Zhang, A., & Currey, E. (2020). *Pro-Russian vaccine politics drives new disinformation narratives*. International Cyber Policy Center.

Monographs:

- Baggini, J. (2017). *A Short History of Truth: Consolations for a Post-Truth World*. Quercus Publishing.
- Benkler, Y., Faris, R., & Roberts, H. (2018). *Network propaganda: manipulation, disinformation, and radicalization in American politics*. Oxford University Press.
- Bergmann, E. (2018). *Conspiracy & Populism: The Politics of Misinformation*. Springer International Publishing; Palgrave Macmillan.
- Dalkir, K., & Katz, R. (2020). *Navigating Fake News, Alternative Facts, And Misinformation In A Post-Truth World*. IGI Global.
- Greifeneder, R., Jaffe, M., Newman, E., & Schwarz, N. (2021). *The Psychology Of Fake News: Accepting, Sharing, And Correcting Misinformation*. Routledge/Taylor & Francis Group.
- Hakala, J., & Melnychuk, J. (2021). *Russia's strategy in cyberspace. NATO StratCom COE and NATO Cooperative Cyber Defence COE*.
- Kacała, T., & Lipińska, J. (2014). *Komunikacja strategiczna i public Affairs*. Warszawa.
- Kubiak, M. (2021). *Dezinformacja w dyplomacji - perspektywa etyczna*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego.
- Kupiecki, R., Bryjka, F., & Chłoń, T. (2022). *Dezinformacja międzynarodowa. Pojęcie rozpoznanie, przeciwdziałanie*. Warszawa.

Kupiecki, R., Chłoń, T., Bryjka, F., Kozłowski, K., Misiuna, J., Podemska, J., Podemski, P. (2021). Platforma przeciwdziałania dezinformacji: budowanie odporności społecznej: badania i edukacja. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa.

Lance Bennet, W., & Livingston, S. (2020). *The Disinformation Age: Politics, Technology and Disruptive Communications in the United States*. Cambridge: Cambridge University Press.

Levitin, D. J. (2017). *Weaponized Lies: How to Think Critically in the Post- Truth Era*. Dutton.

Macnamara, J., & Lang, P. (2020). *Beyond Post-Communication: Challenging Disinformation, Deception, and Manipulation*. New York.

Scientific papers:

Abend, L. (2022). The Lithuanian 'Elves' Fighting Russian Trolls. *TIME Magazine*, 199(11/12).

Ahonen, A. (2020). The EU's response to foreign disinformation. *Turkish Policy Quarterly*, 19(3).

Ajir, M., & Vailliant, B. (2018). Russian Information Warfare: Implications for Deterrence Theory. *Strategic Studies Quarterly*, 12(3).

Apostol, N. E. (2020). From the fake news crisis to the crisis of journalism: The European Union's approach. *Romanian Journal of Sociological Studies*, (2).

Asmolov, G. (2018). The disconnective power of disinformation campaigns. *Journal of International Affairs*, 71(1.5).

Bachulska, A., & Pu, L. (2021). Chinese Disinformation Operations: What Central and Eastern Europe Can Learn From Taiwan. *Diplomat*, (83).

Bradshaw, S., & Howard, P. N. (2018). The global organization of social media disinformation campaigns. *Journal of International Affairs*, 71(1.5).

Bryjka, F. (2021). Białoruskie i rosyjskie działania dezinformacyjne wobec Polski: w kontekście antyreżimowych protestów przeciwko Aleksandrowi Łukaszence. *Sprawy Międzynarodowe*, 74(2).

Giles, K. (2015). Putin's troll factories. *The World Today*, 71(4).

Gioe, D. V., Smith, M., Littell, J., & Dawson, J. (2021). Pride of Place: Reconceptualizing Disinformation as the United States' Greatest National Security Challenge. *PRISM*, 9(3).

Gonchar, M., & Martysiuk, V. (2019). EU-NATO cooperation with Ukraine in countering information threats. *Journal of Information Systems & Operations Management*, 13(2).

Harrison, R. (2021). Tackling Disinformation in Times of Crisis: The European Commission's Response to the Covid-19 Infodemic and the Feasibility of a Consumer-centric Solution. *Utrecht Law Review*, 17(3).

Hedling, E. (2021). Transforming practices of diplomacy: the European External Action Service and digital disinformation. *International Affairs*, 97(3).

Hinšt, D. (2021). Disinformation as Geopolitical Risk for Transatlantic Institutions. *Međunarodne Studije*, XXI(2).

Jackson, M., & Lieber, P. (2020). Countering Disinformation: Are We Our Own Worst Enemy? *The Cyber Defense Review*, 5

Jamieson, K. H. (2021). How to counter COVID misinformation. *Scientific American*, 324(4).

Lamanna, B. (2021). Perspective: The Threat of Disinformation. *FBI Law Enforcement Bulletin*.

Legucka, A. (2020). Dezinformacja jako element wojny informacyjnej Federacji Rosyjskiej – założenia i efektywność. *Sprawy Międzynarodowe*, 24(4).

Levinger, M. (2018). Master narratives of disinformation campaigns. *Journal of International Affairs*, 71(1.5).

Lexmann, M. (2017). The European Union and Russia: mirror-like asymmetry in hybrid conflict. *International Issues & Slovak Foreign Policy Affairs*, 26(3-4).

Luis Manfredi, J., Adriana, A., & Gomez-Iniesta, P. (2022). State disinformation: emotions at the service of the cause. *Communication & Society*, 35(2).

Magdin, R. (2020). Disinformation campaigns in the European Union: Lessons learned from the 2019 European Elections and 2020 Covid-19 infodemic in Romania. *Romanian Journal of European Affairs*, 20(2).

Matthews, J. P. (2019). Defending Liberal Democracies Against Disinformation. *American Intelligence Journal*, 36(2).

Prier, J. (2017). Commanding the Trend: Social Media as Information Warfare. *Strategic Studies Quarterly*, 11(4).

Quirk, S. (2021). Lawfare in the Disinformation Age: Chinese Interference in Taiwan's 2020 Elections. *Harvard International Law Journal*, 62(1).

Rosa, R. M. (2019). The (no) regulation of disinformation in the European Union. A comparative perspective. *Revista de Derecho Político*, 1(106).

Schiffirin, A. (2017). Disinformation and democracy: the Internet transformed protest but did not improve democracy. *Journal of International Affairs*, 71(1).

Tutuianu, B. (2021). Strategic communication - opportunity and necessity in the context of expansion and diversification of hybridity. *Strategic Impact*, 81(4).

Wigienka, S. (2020). Polityka Unii Europejskiej w zakresie przeciwdziałania dezinformacji przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 roku. *Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka*.

Koordynatorka: mgr Marlena Jarosińska

Pełnomocnik Rady Doktorantów SDNS ds. konferencji interdyscyplinarnej: mgr Krzysztof Kądzicki (nauki o bezpieczeństwie)

Opracowanie merytoryczne programu naukowego Konferencji Interdyscyplinarnej:

mgr Martyna Dudziak-Kisio (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Hubert Taładaj (nauki prawne),

mgr Bogdan Andruszczenko (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Hubert Kuliński (nauki o komunikacji społecznej i mediach),

mgr Marcin Kot (nauki o zarządzaniu i jakości)

mgr Dominik Świątkowski (nauki prawne)

mgr Maciej Misztal (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

mgr Michał Stokowski (geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna)

Skład i opracowanie graficzne: mgr Weronika Bednarska

Wsparcie dyrektorskie: dr hab. Anna Jupowicz- Ginalska, prof. ucz.